

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Skonsolidowany raport roczny RS

2015

(rok)

(zgodnie z § 82 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. - Dz.U. Nr 33, poz. 259, z późn. zm.)
dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

za rok obrotowy 2015 obejmujący okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

zawierający skonsolidowane sprawozdanie finansowe według: Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej
w walucie: zł

data przekazania: 15 lutego 2016 r.

ORANGE POLSKA SA	
(pełna nazwa emitenta)	
ORANGEPL	Telekomunikacja (tel)
(skrótowa nazwa emitenta)	(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)
02-326	Warszawa
(kod pocztowy)	(miejscowość)
Al. Jerozolimskie	160
(ulica)	(numer)
22 527 23 23	22 527 23 41
(telefon)	(fax)
investors@orange.com	www.orange.pl
(e-mail)	(www)
526-02-50-995	012100784
(NIP)	(REGON)

Ernst & Young Audyt Polska sp. z o. o. sp. k.
(podmiot uprawniony do badania)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	rok / 2015	rok / 2014	rok / 2015	rok / 2014
I. Przychody	11 840 000	12 212 000	2 829 287	2 915 045
II. Zysk operacyjny	572 000	986 000	136 685	235 362
III. Zysk przed opodatkowaniem	281 000	581 000	67 148	138 687
IV. Skonsolidowany zysk netto	254 000	535 000	60 696	127 706
V. Zysk netto przypisany właścicielom Orange Polska S.A.	254 000	535 000	60 696	127 706
VI. Zysk na jedną akcję (w złotych/EUR) (podstawowy i rozwodniony)	0,19	0,41	0,05	0,10
VII. Średnia ważona liczba akcji (w milionach) (podstawowa i rozwodniona)	1 312	1 312	1 312	1 312
VIII. Całkowite dochody ogółem	280 000	423 000	66 909	100 972
IX. Całkowite dochody ogółem przypisane właścicielom Orange Polska S.A.	280 000	423 000	66 909	100 972
X. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 537 000	2 753 000	606 242	657 150
XI. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 570 000)	(1 745 167)	(375 167)	(416 537)
XII. Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(949 000)	(965 000)	(226 773)	(230 349)
XIII. Razem zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, netto	18 000	50 000	4 301	11 935
	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
XIV. Aktywa obrotowe razem	2 330 000	2 078 000	546 756	487 530
XV. Aktywa trwałe razem	19 322 000	20 026 000	4 534 084	4 698 402
XVI. Suma aktywów	21 652 000	22 104 000	5 080 840	5 185 932
XVII. Zobowiązania krótkoterminowe razem	5 185 000	4 709 000	1 216 708	1 104 802
XVIII. Zobowiązania długoterminowe razem	4 490 000	4 997 000	1 053 619	1 172 372
XIX. Kapitał własny razem	11 977 000	12 398 000	2 810 513	2 908 758
XX. Kapitał własny przypisany właścicielom Orange Polska S.A.	11 975 000	12 396 000	2 810 043	2 908 289
XXI. Kapitał zakładowy	3 937 000	3 937 000	923 853	923 680

W celu przeliczenia pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej w tabeli "Wybrane dane finansowe" na dzień 31 grudnia 2015 roku i 2014 roku, użyto średniego kursu NBP obowiązującego dla euro w tych dniach. Pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych za lata zakończone 31 grudnia 2015 roku i 2014 roku przeliczono według kursu będącego średnią arytmetyczną ze średnich kursów NBP z ostatnich dni każdego miesiąca za lata zakończone 31 grudnia 2015 roku i 2014 roku.

Kursy walutowe użyte w celu przeliczenia pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przedstawia poniższa tabela:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
1 euro		
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	4,2615 PLN	4,2623 PLN
Rachunek zysków i strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie z przepływów pieniężnych	4,1848 PLN	4,1893 PLN

Szanowni Akcjonariusze,

W 2015 roku, w dalszym ciągu rozwijaliśmy naszą działalność zgodnie z nakreślonymi przed rokiem priorytetami. Należały do nich inwestycje w jakość sieci, wzrost satysfakcji klientów oraz dalsza poprawa efektywności. Był to bardzo intensywny okres, który przyniósł szereg istotnych wydarzeń o długofalowych konsekwencjach.

Marka Orange rozwija w Polsce nowe podejście do klientów...

W kwietniu, wprowadziliśmy nową filozofię i identyfikację wizualną marki Orange w Polsce – bardziej dostosowane do cyfrowego świata i uwzględniające aktywny dialog z klientami. Nowe hasło marketingowe „Liczy się to, co ważne dla Ciebie” oraz nowe wytyczne dla kultury organizacyjnej i działań Grupy są oparte na słuchaniu klientów i odpowiadaniu na ich potrzeby. To nowe podejście przyczyniło się do zmiany doświadczenia klientów z marką w procesie obsługi i kanałach sprzedaży. W 2015 roku otworzyliśmy na przykład osiem nowego typu salonów Smart Store: interaktywnych sklepów zachęcających klientów do poznawania najnowszych trendów i odkrywania nowych rozwiązań.

...co przyczyniło się do najwyższej od przeszło dziesięciu lat liczby przyłączeń netto komórkowych klientów abonamentowych...

Rok 2015 okazał się niezwykle udany pod względem przyłączeń netto w komórkowym segmencie abonamentowym. Począwszy od drugiego kwartału stale rosła dynamika działalności komercyjnej, a w czwartym kwartale osiągnęliśmy najlepszy wynik w zakresie przyłączeń netto od ponad dziesięciu lat (274 tys. nowych klientów). Ogółem, baza komórkowych klientów abonamentowych zwiększyła się w skali roku o blisko 9%. Na ten sukces – który rozłożył się pomiędzy wszystkie segmenty rynku – złożyło się szereg działań. Na rynku klientów indywidualnych z bardzo dobrym przyjęciem spotkały się nasze nowe oferty „Rodzinne” (z kilkoma kartami SIM) oraz nowa innowacyjna oferta mobilnego dostępu do Internetu. Na rynku biznesowym, do najważniejszych czynników wzrostu należało uproszczenie ofert, inicjatywy przeciwdziałające utracie klientów oraz dobre wyniki w grupie klientów kluczowych. Mamy nadzieję, iż ta korzystna dynamika działalności komercyjnej utrzyma się w 2016 roku.

...oraz lepszego postrzegania przez klientów.

Mam przyjemność poinformować, że coraz więcej klientów jest skłonnych polecać usługi Orange Polska. W 2015 roku, znacząco poprawiliśmy tzw. wskaźnik promotorów netto (ang. *Net Promoter Score* – NPS). To wskaźnik odzwierciedlający całościowe doświadczenie klientów w kontakcie z operatorem, obejmujący nie tylko obsługę klienta, ale także jakość sieci oraz dopasowanie oferty do potrzeb. Uzyskanie wyższego wyniku wskazuje, że rzeczywiście słuchamy klientów i lepiej odpowiadamy na ich oczekiwania. W przyszłości będziemy pracować nad dalszą poprawą wskaźnika NPS.

Ponad 700 tys. gospodarstw domowych w zasięgu naszej sieci światłowodowej

W 2015 roku, podjęliśmy znaczące inwestycje w rozbudowę sieci światłowodowej w dużych miastach. To nasza odpowiedź na duży popyt na szybki Internet, a także szansa na odzyskanie udziału w rynku względem operatorów kablowych. Zrealizowaliśmy cel roczny w zakresie liczby gospodarstw domowych objętych zasięgiem sieci – i to niższym kosztem niż zakładaliśmy. W czwartym kwartale, klienci usług w technologii światłowodowej stanowili około 20% wszystkich przyłączeń netto szybkiego dostępu do Internetu. Spośród pozyskanych w 2015 roku klientów usługi światłowodowej, 59% stanowili nowi klienci Orange Polska, zaś pozostała część przypadła na migrację z innych technologii w ramach istniejącej bazy klientów.

Najlepszy możliwy wynik aukcji na częstotliwości LTE

W trwającej około ośmiu miesięcy aukcji częstotliwości LTE uzyskaliśmy optymalny rezultat: ilość pasma, jaką chcieliśmy, za cenę niższą od średniej ceny zapłaconej przez naszych konkurentów. Końcowa cena okazała się wysoka, ale adekwatnie odzwierciedlała zasady procesu i wysoki poziom konkurencji. Wynik aukcji oznacza korzystną dla Orange Polska zmianę w otoczeniu konkurencyjnym i ma kluczowe znaczenie dla naszej długookresowej strategii nie tylko na rynku usług mobilnych, ale

również stacjonarnych. Możliwość sprostania niezwykle dynamicznemu wzrostowi ruchu w zakresie transmisji danych, jaki czeka nas co najmniej w najbliższych dziesięciu latach, jest dla nas absolutną koniecznością.

Wyniki finansowe zgodne z założeniami

Nasze wyniki finansowe w 2015 roku były zgodne z oczekiwaniami. Wygenerowaliśmy organiczne przepływy pieniężne w wysokości około 950 mln zł, osiągając postawiony cel. Na wysokość przepływów pieniężnych wpłynął pierwszy rok realizacji projektu rozbudowy łączności światłowodowych, stanowiącego przyszłościową inwestycję w poprawę jakości sieci. Z wyłączeniem wpływu tej inwestycji, organiczne przepływy pieniężne utrzymały się na poziomie zbliżonym do 2014 roku. Dynamika przychodów uległa poprawie względem poprzedniego roku, dzięki mniejszemu wpływowi decyzji regulacyjnych oraz poprawie tendencji w segmencie usług mobilnych. Natomiast wysokość EBITDA odzwierciedlała działania prosprzedażowe oraz znaczące oszczędności kosztowe. Nasze niezwykle aktywne podejście marketingowe wpłynęło na rentowność, ale ostatecznie się opłaciło, skutkując – jak wcześniej wspomniałem – pozyskaniem znacznej liczby nowych klientów. Ta znacznie poszerzona baza klientów przyczyni się do przyszłego wzrostu przychodów.

Nowy średniookresowy plan działań: dalsze inwestycje w jakość sieci i pozyskanie klientów w celu przywrócenia wzrostu w 2018 roku

Ogłosiliśmy nowy plan strategiczny na lata 2016-2018, który przewiduje podjęcie przez Orange Polska walki w celu zwiększenia udziałów w rynku. To aktywny plan zbudowany wokół czterech strategicznych priorytetów: wiodącej pozycji w zakresie jakości sieci i usług konwergentnych, najlepszego doświadczenia klientów oraz elastycznej organizacji. Do podjęcia intensywnych działań zachęcają nas dobre prognozy dla polskiej gospodarki, konstruktywne środowisko regulacyjne oraz większa stabilność rynku telekomunikacyjnego. W najbliższych latach spodziewamy się znacznego wzrostu popytu na usługi telekomunikacyjne w wyniku dynamicznie rosnącej konsumpcji danych oraz coraz większej popularności usług konwergentnych wśród gospodarstw domowych w Polsce. Te dwie tendencje będą podstawą naszej strategii w odniesieniu do klientów. Kluczem do sukcesu jest wysoka jakość sieci, zarówno stacjonarnej jak i mobilnej; w związku z tym, będziemy zwiększać zasięg sieci LTE w oparciu o nowo zakupione częstotliwości oraz postanowiliśmy znacząco rozszerzyć projekt rozbudowy sieci światłowodowej. Planujemy, że na koniec 2018 roku w zasięgu naszej sieci FTTH znajdzie się do 3,5 mln gospodarstw domowych. Podejmowane inwestycje oraz intensywne działania komercyjne będą dostosowane do specyfiki lokalnych rynków, przy czym celem nadrzędnym będzie zwiększenie udziału w rynku. To ambitny plan, który w krótkiej perspektywie wpłynie na nasze wyniki finansowe, ale długofalowo przyczyni się do zbudowania wartości, co pozwoli nam powrócić na ścieżkę wzrostu.

Jak państwu wiadomo, z końcem kwietnia odchodzę z Orange Polska, żeby objąć inne stanowisko w Grupie Orange. Wykorzystam ten okres dla zapewnienia płynnego i sprawnego przekazania obowiązków mojemu następcy na stanowisku Prezesa Zarządu – Jean-Francois Fallacher. Znam go od wielu lat i wiem, że Jean-Francois jest doskonale przygotowany do pełnienia tej funkcji. Ma duże doświadczenie w branży telekomunikacyjnej i w Grupie Orange, w której od 2011 roku, z dużymi sukcesami, kierował spółką Orange Romania. Czas spędzony w Orange Polska był dla mnie wyjątkowym okresem. Korzystając z okazji, pragnę podziękować pracownikom Orange Polska za ich kreatywność, ciężką pracę i oddanie dla klientów. Jednocześnie chcę podziękować akcjonariuszom za ich zaufanie i wsparcie.

Bruno Duthoit
Prezes Zarządu
Orange Polska S.A.

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia oraz dla Rady Nadzorczej Orange Polska S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Orange Polska („Grupa”) za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku, w której jednostką dominującą jest Orange Polska S.A. („Spółka”) z siedzibą w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 160, obejmującego skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 roku, skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące dodatkowe noty objaśniające oraz zasady (polityki) rachunkowości („załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Odpowiedzialność kierownictwa za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Kierownictwo spółki odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz za zaprojektowanie, wdrożenie i zapewnienie działania kontroli wewnętrznych, odpowiednich dla zapewnienia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które jest wolne od istotnych nieprawidłowości, wywołanych oszustwami lub błędem. Ponadto Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy spełniały wymagania przewidziane w Ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (DzU 2013.330 z późn. zm. – „ustawa o rachunkowości”).

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania. Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości, Krajowych Standardów Rewizji Finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej. Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnie z wymogami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości.

Badanie obejmuje przeprowadzenie procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i ujawnień zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Wybór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym na ocenie ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości skonsolidowanego sprawozdania finansowego, spowodowanych oszustwami lub błędami. W dokonywaniu tego osądu, biegły rewident bierze pod uwagę kontrole wewnętrzne odpowiednie dla sporządzenia i rzetelnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania

finansowego jednostki, w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie do sytuacji, nie zaś w celu wyrażenia opinii o efektywności kontroli wewnętrznych jednostki. Badanie obejmuje również ocenę stosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz ocenę zasadności szacunków księgowych dokonanych przez kierownictwo, jak również ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody badania są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę do wyrażenia niniejszej opinii.

Opinia

Naszym zdaniem skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie i jasno, we wszystkich istotnych aspektach sytuację majątkową i finansową Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku, a także jej wynik finansowy i przepływy pieniężne za rok zakończony w tym terminie, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE, oraz zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych i jest zgodne z wpływającymi na formę i treść sprawozdania finansowego przepisami prawa regulującymi przygotowanie sprawozdań finansowych.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy

Zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Grupy w okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku („sprawozdanie z działalności”) i uznaliśmy, że informacje pochodzące z załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są z nim zgodne. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (DzU 2014.133 z późn. zm.)

w imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Kluczowy Biegły Rewident

Partner

Łukasz Piotrowski
biegły rewident
nr 12390

Mikołaj Rytel

Warszawa, dnia 15 lutego 2016 roku

GRUPA KAPITAŁOWA ORANGE POLSKA

**RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
ZA ROK ZAKOŃCZONY
DNIA 31 GRUDNIA 2015 ROKU**

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Informacje ogólne

Orange Polska S.A. („Spółka” lub „OPL”) wraz z jej jednostkami zależnymi (razem „Grupa Kapitałowa Orange Polska” lub „Grupa”) jest grupą świadczącą usługi telekomunikacyjne.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej Orange Polska jest:

- świadczenie komórkowych i stacjonarnych usług telekomunikacyjnych, w tym połączeń głosowych, usług przesyłu wiadomości i treści, dostępu do Internetu oraz telewizji;
- świadczenie usług w zakresie dzierżawy łączy, transmisji danych oraz innych usług telekomunikacyjnych o wartości dodanej;
- sprzedaż sprzętu telekomunikacyjnego.

Jednostka dominująca została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 4 grudnia 1991 roku. Siedziba jednostki dominującej mieści się w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 160.

Jednostka dominująca jest emitentem papierów wartościowych, o których mowa w art. 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2002 r. nr 1606/2002/WE w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości (DzUrz WE L 243 z 11 września 2002 roku, str. 1; DzUrz UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 29, str. 609) i na podstawie art. 55.5 Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (DzU 2013.330 z późn. zm. – „ustawa o rachunkowości”) sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE. Obowiązek ten dotyczy skonsolidowanych sprawozdań finansowych za rok obrotowy rozpoczynający się w 2005 roku i później.

W dniu 2 maja 2001 roku jednostka dominująca została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000010681.

Jednostka dominująca posiada numer NIP: 526-02-50-995 nadany w dniu 4 czerwca 1993 roku oraz symbol REGON: 012100784 nadany w dniu 17 stycznia 1992 roku.

W dniu 31 grudnia 2015 roku kapitał podstawowy jednostki dominującej wynosił 3 937 milionów złotych. Kapitał własny Grupy na ten dzień wynosił 11 977 milionów złotych.

Zgodnie z Protokołem z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 9 kwietnia 2015 roku struktura własności kapitału podstawowego jednostki dominującej była następująca:

	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale podstawowym
Orange S.A.	664 999 999	664 999 999	1 995	50,67%
Pozostali akcjonariusze	647 357 480	647 357 480	1 942	49,33%
	-----	-----	-----	-----
Razem	1 312 257 479	1 312 357 479	3 937	100%
	=====	=====	=====	=====

W okresie sprawozdawczym oraz od dnia bilansowego do daty opinii nie było zmian w strukturze własności jednostki dominującej.

W okresie sprawozdawczym kapitał podstawowy jednostki dominującej nie zmienił się.

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 15 lutego 2016 roku wchodził:

Bruno Duthoit	- Prezes Zarządu
Jolanta Dudek	- Członek Zarządu
Mariusz Gaca	- Członek Zarządu
Jacek Kowalski	- Członek Zarządu
Bożena Leśniewska	- Członek Zarządu
Piotr Muszyński	- Członek Zarządu
Maciej Nowohoński	- Członek Zarządu
Michał Paschalis-Jakubowicz	- Członek Zarządu

W okresie sprawozdawczym oraz od dnia bilansowego do daty opinii miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu Spółki.

W dniu 8 października 2015 roku Rada Nadzorcza Orange Polska S.A. powołała następujące osoby na stanowisko członków zarządu:

- Jolanta Dudek
- Bożena Leśniewska
- Michał Paschalis-Jakubowicz

W dniu 4 lutego 2016 roku pan Bruno Duthoit złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska Prezesa Zarządu Spółki ze skutkiem na koniec dnia 30 kwietnia 2016 roku.

W tym samym dniu Rada Nadzorcza Orange Polska S.A. powołała pana Jean-François Fallacher na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki ze skutkiem na dzień 1 maja 2016 roku.

2. Skład Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Grupy Kapitałowej Orange Polska wchodziły następujące jednostki zależne oraz wspólne działanie:

nazwa jednostki	metoda konsolidacji	rodzaj opinii o sprawozdaniu finansowym	podmiot uprawniony, który przeprowadził badanie sprawozdania finansowego	dzień bilansowy, na który sporządzono sprawozdanie finansowe
Integrated Solutions Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	31 grudnia 2015
Orange Customer Service Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	31 grudnia 2015

GRUPA KAPITAŁOWA ORANGE POLSKA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w milionach złotych)

Orange Real Estate Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	31 grudnia 2015
Orange Retail S.A.	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	31 grudnia 2015
Orange Szkolenia Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	31 grudnia 2015
TP Invest Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	31 grudnia 2015
TP TelTech Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	31 grudnia 2015
Telefony Podlaskie S.A.	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	31 grudnia 2015
TPSA Eurofinance France S.A.	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Deloitte & Associés (Francja)	31 grudnia 2015
Fundacja Orange	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	31 grudnia 2015
Pracownicze Towarzystwo Emerytalne Orange Polska S.A.	konsolidacja pełna	Bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	31 grudnia 2015
Telekomunikacja Polska Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	Brak obowiązku badania	Brak obowiązku badania	31 grudnia 2015
NetWorkS! Sp. z o.o.	wspólne działanie	Bez zastrzeżeń	BDO Sp. z o.o.	31 grudnia 2015

Rodzaj zmian i wpływ wywołany zmianami w stosunku do roku ubiegłego w zakresie jednostek objętych konsolidacją został przedstawiony w nocy 1.2 informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

W porównaniu do roku poprzedniego były następujące zmiany w zakresie jednostek objętych konsolidacją:

- Spółka TP Edukacja i Wypoczynek Sp. z o.o. została połączona ze spółką Orange Szkolenia Sp. z o.o w 2015 roku.
- Spółka Contact Center Sp. z o.o. została sprzedana w 2015 roku.
- Spółka Telefon 2000 Sp. z o.o. została zlikwidowana w 2015 roku.

3. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

3.1 Opinia biegłego rewidenta oraz badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1 jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, wpisanym na listę pod numerem 130.

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. w dniu 15 czerwca 2015 roku została wybrana przez Radę Nadzorczą do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz kluczowy biegły rewident spełniają, w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 Ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (DzU z 2009 roku, nr 77, poz. 649, z późn. zm.), warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Na podstawie umowy zawartej w dniu 16 czerwca 2015 roku z Zarządem jednostki dominującej przeprowadziliśmy badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania. Przeprowadzone w trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego procedury były zaprojektowane tak, aby umożliwić wydanie opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym traktowanym jako całość. Nasze procedury nie obejmowały uzupełniających informacji, które nie mają wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe traktowane jako całość.

Na podstawie naszego badania, z dniem 15 lutego 2016 roku wydaliśmy opinię biegłego rewidenta bez zastrzeżeń o następującej treści:

„Dla Walnego Zgromadzenia oraz Rady Nadzorczej Orange Polska S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Orange Polska („Grupa”) za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku, w której jednostką dominującą jest Orange Polska S.A. („Spółka”) z siedzibą w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 160, obejmującego skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 roku, skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, skonsolidowane

sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące dodatkowe noty objaśniające oraz zasady (polityki) rachunkowości („załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Odpowiedzialność kierownictwa za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Kierownictwo spółki odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz za zaprojektowanie, wdrożenie i zapewnienie działania kontroli wewnętrznych, odpowiednich dla zapewnienia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które jest wolne od istotnych nieprawidłowości, wywołanych oszustwami lub błędem. Ponadto Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy spełniały wymagania przewidziane w Ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (DzU 2013.330 z późn. zm. – „ustawa o rachunkowości”).

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania. Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości, Krajowych Standardów Rewizji Finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej. Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnie z wymogami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości.

Badanie obejmuje przeprowadzenie procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i ujawnień zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Wybór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym na ocenie ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości skonsolidowanego sprawozdania finansowego, spowodowanych oszustwami lub błędami. W dokonywaniu tego osądu, biegły rewident bierze pod uwagę kontrole wewnętrzne odpowiednie dla sporządzenia i rzetelnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki, w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie do sytuacji, nie zaś w celu wyrażenia opinii o efektywności kontroli wewnętrznych jednostki. Badanie obejmuje również ocenę stosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz ocenę zasadności szacunków księgowych dokonanych przez kierownictwo, jak również ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody badania są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę do wyrażenia niniejszej opinii.

Opinia

Naszym zdaniem skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie i jasno, we wszystkich istotnych aspektach sytuację majątkową i finansową Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku, a także jej wynik finansowy i przepływy pieniężne za rok zakończony w tym terminie, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE, oraz zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych i jest zgodne z wpływającymi na formę i treść sprawozdania finansowego przepisami prawa regulującymi przygotowanie sprawozdań finansowych.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy

Zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Grupy w okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku („sprawozdanie z działalności”) i uznaliśmy, że informacje pochodzące z załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są z nim zgodne. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (DzU 2014.133 z późn. zm.)”

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki przeprowadziliśmy w okresie od 7 września 2015 roku do 15 lutego 2016 roku, w tym w siedzibie jednostki dominującej od 28 września 2015 roku do 13 listopada 2015 roku, od 1 grudnia 2015 roku do 22 grudnia 2015 roku oraz od 5 stycznia 2016 roku do 29 stycznia 2016 roku.

3.2 Oświadczenia otrzymane i dostępność danych

Zarząd jednostki dominującej potwierdził swoją odpowiedzialność za rzetelną prezentację załączonego sprawozdania finansowego jak również za jego sporządzenie zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz prawidłowość dokumentacji konsolidacyjnej. Oświadczył on, iż udostępnił nam wszystkie sprawozdania finansowe jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, dokumentację konsolidacyjną oraz pozostałe wymagane dokumenty oraz udzielił niezbędnych wyjaśnień. Otrzymaliśmy również pisemne oświadczenie z dnia 15 lutego 2016 roku Zarządu jednostki dominującej o:

- kompletnym ujęciu informacji w dokumentacji konsolidacyjnej;
- wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, oraz
- ujawnieniu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wszelkich istotnych zdarzeń, które nastąpiły po dacie bilansu do dnia złożenia oświadczenia.

W oświadczeniu potwierdzono, że przekazane nam informacje były rzetelne i prawdziwe zgodnie z przekonaniem i najlepszą wiedzą Zarządu jednostki dominującej i objęły wszelkie zdarzenia mogące mieć wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Jednocześnie oświadczamy, że w trakcie badania sprawozdania finansowego nie nastąpiły ograniczenia zakresu badania.

3.3 Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za poprzedni rok obrotowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku zostało zbadane przez Piotra Sokołowskiego, kluczowego biegłego rewidenta nr 9752, działającego w imieniu Deloitte Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k, firmy wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 73. Działający w imieniu podmiotu uprawnionego kluczowy biegły rewident wydał o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku opinię bez zastrzeżeń. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku zostało zatwierdzone na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy w dniu 9 kwietnia 2015 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku wraz z opinią biegłego rewidenta, odpisem uchwały o zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdaniem z działalności Grupy zostało złożone w dniu 21 kwietnia 2015 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym.

4. Sytuacja finansowa

4.1 Podstawowe dane i wskaźniki finansowe

Poniżej przedstawiono wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Grupy w latach 2015 – 2013, wyliczone na podstawie danych finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych za lata zakończone dnia 31 grudnia 2015 roku i dnia 31 grudnia 2014 roku.

Wskaźniki za lata zakończone dnia 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku wyliczono na podstawie danych finansowych zawartych w zatwierdzonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, które było przedmiotem badania innego biegłego rewidenta.

	2015	2014	2013
suma bilansowa	21 652	22 104	22 802
kapitał własny	11 977	12 398	12 631
wynik finansowy netto	254	535	294
rentowność majątku (%)	1,2%	2,4%	1,3%
wynik finansowy netto x 100%			
suma aktywów			
rentowność kapitału własnego (%)	2,0%	4,2%	2,3%
wynik finansowy netto x 100%			
kapitał własny na początek okresu			
rentowność netto sprzedaży (%)	2,1%	4,4%	2,3%
wynik finansowy netto x 100%			
przychody			
płynność – wskaźnik płynności I	0,6	0,6	0,3
aktywa obrotowe ogółem			
zobowiązania krótkoterminowe*			
płynność – wskaźnik płynności III	0,07	0,07	0,04
środki pieniężne			
zobowiązania krótkoterminowe*			
szybkość obrotu należności	56 dni	45 dni	34 dni
należności z tytułu dostaw i usług x 365 dni			
przychody			

	2015	2014	2013
okres spłaty zobowiązań	94 dni	93 dni	85 dni
zobowiązania z tytułu dostaw i usług x 365 dni			
koszty operacyjne			
szybkość obrotu zapasów	46 dni	45dni	43 dni
zapasy x 365 dni			
wartość sprzedanych telefonów i innych towarów			
trwałość struktury finansowania (%)	76,1%	78,7%	67,7%
(kapitał własny + rezerwy i zobowiązania długoterminowe) x 100%			
suma pasywów			
obciążenie majątku zobowiązaniami (%)	44,7%	43,9%	44,6%
(suma pasywów – kapitał własny) x 100%			
suma aktywów			
wskaźnik inflacji:			
średnioroczny	-0,9	0	0,9
od grudnia do grudnia	-0,5	-1	0,7

* - Zobowiązania krótkoterminowe składają się z krótkoterminowych zobowiązań handlowych, krótkoterminowych pożyczek od jednostki powiązanej, krótkoterminowych pozostałych zobowiązań wycenianych według zamortyzowanego kosztu, pozostałych krótkoterminowych zobowiązań oraz zobowiązań z tytułu podatku dochodowego.

4.2 Komentarz

Przedstawione wskaźniki wskazują na następujące trendy:

Wskaźnik rentowności majątku na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniósł 1,2% i uległ obniżeniu w stosunku do roku zakończonego dnia 31 grudnia 2014 roku kiedy wynosił 2,4% oraz do roku zakończonego dnia 31 grudnia 2013 roku, kiedy wynosił 1,3%.

Wskaźnik rentowności kapitału własnego na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosił 2% i uległ zmniejszeniu w porównaniu do lat 2014 - 2013 kiedy to wynosił odpowiednio 4,2% i 2,3%.

Wskaźnik rentowności netto sprzedaży w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku wyniósł - 2,1% i uległ obniżeniu w stosunku do roku zakończonego 31 grudnia 2014 roku, kiedy wynosił 4,4% oraz do roku zakończonego 31 grudnia 2013 roku, kiedy wynosił 2,3%.

Wskaźnik płynności I liczony na koniec okresu w 2015 roku wyniósł 0,6 i był na analogicznym poziomie jak za rok 2014 rok. Natomiast w 2013 roku wskaźnik był niższy i wynosił 0,3

Wskaźnik płynności III liczony na koniec okresu w 2015 roku wyniósł 0,07 i kształtował się na analogicznym poziomie jak na koniec 2014 roku. Z kolei w 2013 roku wskaźnik wynosił 0,04.

Wskaźnik szybkości obrotu należności liczony na koniec okresu w 2015 roku wydłużył się do poziomu 56 dni z 45 dni na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 34 dni na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Wskaźnik okresu spłaty zobowiązań liczony na koniec okresu w 2015 roku wynosił 94 dni i uległ wydłużeniu w stosunku do roku 2014, kiedy wynosił 93 dni oraz 85 dni w roku 2013.

Wskaźnik szybkości obrotu zapasów liczony na koniec okresu w 2015 uległ wydłużeniu do 46 dni w porównaniu do 45 dni w 2014 roku i 43 dni w 2013 roku.

Wskaźnik trwałości struktury finansowania na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniósł 76,1% i uległ obniżeniu w porównaniu do stanu na koniec 31 grudnia 2014 roku kiedy wynosił 78,7% oraz podwyższeniu w porównaniu do stanu na koniec 31 grudnia 2013 roku, kiedy kształtował się na poziomie 67,7%.

Wartość obciążenia majątku zobowiązaniami wzrosła w 2015 roku do poziomu 44,7% w porównaniu do poziomu osiągniętego na koniec 2014 roku, kiedy to wynosiła 43,9 %, z kolei na dzień 31 grudnia 2013 roku wskaźnik ten kształtował się na poziomie 44,6%.

4.3 Kontynuacja działalności

Podczas naszego badania nic nie zwróciło naszej uwagi, co powodowałoby nasze przekonanie, że jednostka dominująca nie jest w stanie kontynuować działalności przez co najmniej 12 miesięcy licząc od dnia 31 grudnia 2015 roku na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

W nocy 2 informacji dodatkowej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku Zarząd jednostki dominującej wskazał, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Grupę przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2015 roku i że nie występują okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności Grupy.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Kompletność i poprawność dokumentacji konsolidacyjnej

Podczas badania nie stwierdziliśmy mogących mieć istotny wpływ na zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe nieprawidłowości dokumentacji konsolidacyjnej, które nie zostałyby usunięte, w tym w zakresie spełnienia warunków, jakim powinna odpowiadać dokumentacja konsolidacyjna (a w szczególności obejmujących wyłączenia dotyczące korekt konsolidacyjnych).

2. Zasady i metody wyceny aktywów i zobowiązań oraz kapitałów własnych

Zasady (politykę) rachunkowości Grupy oraz prezentacji danych przedstawiono w nocie 31 informacji dodatkowej w sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

3. Charakterystyka składników skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Struktura aktywów, zobowiązań i kapitałów własnych Grupy została przedstawiona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

Dane wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

3.1. Wartość firmy z konsolidacji oraz sposób dokonywania odpisów

Sposób ustalenia wartości firmy z konsolidacji, zasady oceny utraty wartości oraz dokonane odpisy z tytułu utraty wartości za rok obrotowy i do dnia bilansowego przedstawiono w nocie 10 informacji dodatkowej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3.2. Kapitał własny, w tym udziały niekontrolujące

Wykazany stan kapitałów własnych, w tym udziałów niekontrolujących jest zgodny z dokumentacją konsolidacyjną i odpowiednimi dokumentami prawnymi. Udziały niekontrolujące na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiły 2 miliony złotych. Udziały niekontrolujące zostały ustalone prawidłowo i są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

Dane dotyczące kapitałów własnych przedstawiono w nocie 25 informacji dodatkowej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3.3. Rok obrotowy

Sprawozdania finansowe, będące podstawą sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, wszystkich jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej zostały sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 roku i obejmują dane finansowe za okres sprawozdawczy od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku.

4. Wyłączenia konsolidacyjne

4.1. Wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją

Dokonane wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

4.2. Wyłączenia wyników niezrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją, zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend

Dokonane wyłączenia wyników niezrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

5. Sprzedaż całości lub części udziałów (akcji) w jednostce podporządkowanej

Skutki sprzedaży całości udziałów Contact Center sp. z o.o. zostały wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy zgodnie z odpowiednimi dokumentami prawnymi i z dokumentacją konsolidacyjną.

6. Pozycje kształtujące wynik działalności Grupy

Charakterystyka pozycji kształtujących wynik działalności Grupy została przedstawiona w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

7. Śluszność odstępstw od zasad konsolidacji i stosowanie metody praw własności określonych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE

W procesie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały miejsca odstępstwa od zasad konsolidacji i stosowania metody praw własności.

8. Informacja dodatkowa

Informacja dodatkowa w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku sporządzona została, we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

9. Sprawozdanie z działalności Grupy

Zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem Zarządu Spółki z działalności Grupy w okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku („sprawozdanie z działalności”) i uznaliśmy, że informacje pochodzące z załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są z nim zgodne. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (DzU 2014.133 z późn. zm.).

10. Zgodność z prawem

Uzyskaliśmy pisemne potwierdzenie od Zarządu jednostki dominującej, iż w roku sprawozdawczym nie zostały naruszone przepisy prawa, a także postanowienia statutów jednostek Grupy mające wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

w imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Kluczowy Biegły Rewident

Partner

Łukasz Piotrowski
biegły rewident
nr 12390

Mikołaj Rytel

Warszawa, dnia 15 lutego 2016 roku

GRUPA KAPITAŁOWA ORANGE POLSKA

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2015 ROKU
SPORZĄDZONE WEDŁUG MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ**

15 lutego 2016 r.

Spis treści

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7

Informacje ogólne

1. Informacje ogólne	8
2. Oświadczenie o zgodności oraz podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	11
3. Segment operacyjny	12
4. Główne przejęcia, zbycia oraz zmiany w zakresie konsolidacji	13

Zysk operacyjny z wyłączeniem amortyzacji

5. Przychody	14
6. Koszty i przychody operacyjne	14
7. Zyski ze sprzedaży aktywów	15
8. Zysk ze sprzedaży Wirtualnej Polski S.A.	15

Aktywa trwałe

9. Utrata wartości	16
10. Wartość firmy.....	17
11. Pozostałe wartości niematerialne	17
12. Środki trwałe.....	18

Aktywa obrotowe oraz zobowiązania

13. Należności handlowe.....	19
14. Rezerwy	20
15. Zobowiązania handlowe, pozostałe zobowiązania i przychody przyszłych okresów	22
16. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	22

Instrumenty finansowe z wyłączeniem należności oraz zobowiązań handlowych

17.	Przychody i koszty finansowe	24
18.	Dług finansowy netto	25
19.	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, z wyłączeniem zobowiązań handlowych.....	25
20.	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	26
21.	Instrumenty pochodne.....	26
22.	Wartość godziwa instrumentów finansowych.....	29
23.	Cele i polityka zarządzania ryzykiem finansowym	30

Podatek dochodowy

24.	Podatek dochodowy	36
-----	-------------------------	----

Kapitał własny i zarządzanie kapitałem

25.	Kapitał własny.....	37
26.	Zarządzanie kapitałem.....	38

Pozostałe noty objaśniające

27.	Nieujęte zobowiązania wynikające z zawartych umów	38
28.	Roszczenia, sprawy sądowe i zobowiązania warunkowe	39
29.	Transakcje ze stronami powiązanymi.....	42
30.	Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	45
31.	Podstawowe zasady rachunkowości	45

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

(w milionach złotych, z wyjątkiem zysku na jedną akcję)

	<i>Nota</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>	<i>do 31 grudnia 2014 (patrz Nota 2)</i>
Przychody	5	11.840	12.212
Usługi obce	6.1	(6.271)	(6.113)
Koszty świadczeń pracowniczych	6.2	(1.713)	(1.874)
Pozostałe koszty operacyjne	6.3	(613)	(607)
Pozostałe przychody operacyjne	6.3	246	202
Zyski ze sprzedaży aktywów	7	71	57
Zysk ze sprzedaży Wirtualnej Polski S.A.	8	-	191
Koszty rozwiązania stosunku pracy	14	(129)	8
Amortyzacja	11,12	(2.871)	(3.073)
(Utworzenie)/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	9.3	12	(17)
Zysk operacyjny		572	986
Przychody odsetkowe	17	17	14
Koszty odsetkowe i pozostałe koszty finansowe	17	(216)	(303)
Straty z tytułu różnic kursowych, netto	17	-	(2)
Koszty dyskonta	17	(92)	(114)
Koszty finansowe, netto		(291)	(405)
Podatek dochodowy	24.1	(27)	(46)
Skonsolidowany zysk netto		254	535
Zysk netto przypisany właścicielom Orange Polska S.A.		254	535
Zysk netto przypisany udziałom nie dającym kontroli		-	-
Zysk na jedną akcję (w złotych) (podstawowy i rozwodniony)	31.5	0,19	0,41
Średnia ważona liczba akcji (w milionach) (podstawowa i rozwodniona)	31.5	1.312	1.312

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

(w milionach złotych)

	<i>Nota</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>	<i>do 31 grudnia 2014</i>
Skonsolidowany zysk netto		254	535
Pozycje, które nie zostaną przeniesione do wyniku			
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	16	9	(48)
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie zostaną przeniesione		(2)	9
Pozycje, które mogą być przeniesione do wyniku			
Zyski/(straty) z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	21	23	(90)
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które mogą być przeniesione		(4)	17
Inne całkowite dochody/(straty), netto		26	(112)
Całkowite dochody ogółem		280	423
Całkowite dochody ogółem przypisane właścicielom Orange Polska S.A.		280	423
Całkowite dochody ogółem przypisane udziałom nie dającym kontroli		-	-

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

(w milionach złotych)

	Nota	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014 (patrz Nota 2)
AKTYWA			
Wartość firmy	10	3.940	3.940
Pozostałe wartości niematerialne	11	3.010	3.215
Środki trwałe	12	11.025	11.715
Należności handlowe	13	210	138
Instrumenty pochodne	21	89	70
Pozostałe aktywa		57	14
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	24.2	991	934
Aktywa trwałe razem		19.322	20.026
Zapasy		228	198
Należności handlowe	13	1.591	1.372
Instrumenty pochodne	21	33	21
Należności z tytułu podatku dochodowego		2	4
Pozostałe aktywa		126	164
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów		84	71
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	20	266	248
Aktywa obrotowe razem		2.330	2.078
SUMA AKTYWÓW		21.652	22.104
PASYWA			
Kapitał zakładowy	25.1	3.937	3.937
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		832	832
Pozostałe kapitały rezerwowe		(103)	(119)
Zyski zatrzymane		7.309	7.746
Kapitał własny przypisany właścicielom Orange Polska S.A.		11.975	12.396
Udziały nie dające kontroli		2	2
Kapitał własny razem		11.977	12.398
Zobowiązania handlowe	15.1	767	866
Pożyczki od jednostki powiązanej	19.1	2.849	3.229
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	19.2	81	59
Instrumenty pochodne	21	125	148
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	16	251	345
Rezerwy	14	358	303
Przychody przyszłych okresów	15.3	59	47
Zobowiązania długoterminowe razem		4.490	4.997
Zobowiązania handlowe	15.1	2.130	2.006
Pożyczki od jednostki powiązanej	19.1	1.273	1.078
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	19.2	45	65
Instrumenty pochodne	21	9	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	16	188	179
Rezerwy	14	803	790
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		60	58
Pozostałe zobowiązania	15.2	191	131
Przychody przyszłych okresów	15.3	486	402
Zobowiązania krótkoterminowe razem		5.185	4.709
SUMA PASYWÓW		21.652	22.104

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

(w milionach złotych)

	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe				Zyski zatrzymane	Kapitał własny przypisany właścicielom OPL S.A.	Udziały nie dające kontroli	Kapitał własny razem
			Straty z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	Straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Podatek odroczony	Płatności w formie akcji				
Saldo na 1 stycznia 2015 roku	3.937	832	(106)	(137)	45	79	7.746	12.396	2	12.398
Całkowite dochody ogółem za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku	-	-	23	9	(6)	-	254	280	-	280
Dywidenda (patrz Nota 25.2)	-	-	-	-	-	-	(656)	(656)	-	(656)
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (patrz Nota 25.3)	-	-	-	85	(16)	(79)	10	-	-	-
Pozostałe zmiany (patrz Nota 25.3)	-	-	-	-	-	-	(45)	(45)	-	(45)
Saldo na 31 grudnia 2015 roku	3.937	832	(83)	(43)	23	-	7.309	11.975	2	11.977
Saldo na 1 stycznia 2014 roku	3.937	832	(16)	(89)	19	79	7.867	12.629	2	12.631
Całkowite dochody ogółem za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku	-	-	(90)	(48)	26	-	535	423	-	423
Dywidenda (patrz Nota 25.2)	-	-	-	-	-	-	(656)	(656)	-	(656)
Saldo na 31 grudnia 2014 roku	3.937	832	(106)	(137)	45	79	7.746	12.396	2	12.398

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

(w milionach złotych)

		12 miesięcy	
	Nota	do 31 grudnia 2015	do 31 grudnia 2014
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Skonsolidowany zysk netto		254	535
<i>Korekty uzgadniające zysk netto do środków pieniężnych z działalności operacyjnej</i>			
Zyski ze sprzedaży aktywów	7	(71)	(57)
Zysk ze sprzedaży Wirtualnej Polski S.A.	8	-	(191)
Amortyzacja	11,12	2.871	3.073
Utworzenie/(odwrócenie) odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	9	(12)	17
Koszty finansowe, netto		291	405
Podatek dochodowy	24.1	27	46
Zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących		(88)	(328)
(Zyski)/straty operacyjne z tytułu różnic kursowych i wyceny instrumentów pochodnych, netto		(3)	2
<i>Zmiana kapitału obrotowego</i>			
Zwiększenie stanu zapasów, brutto		(21)	(2)
Zwiększenie stanu należności handlowych, brutto		(298)	(281)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań handlowych		(154)	137
Zwiększenie stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów i pozostałych należności		(49)	(28)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu przychodów przyszłych okresów i pozostałych zobowiązań		134	(81)
Otrzymane odsetki		17	14
Odsetki zapłacone i przepływy odsetkowe z instrumentów pochodnych, netto		(289)	(447)
Różnice kursowe otrzymane z instrumentów pochodnych, netto		4	4
Podatek dochodowy zapłacony		(76)	(65)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		2.537	2.753
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	11,12	(1.998)	(2.153)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań wobec dostawców środków trwałych i wartości niematerialnych		262	(79)
Różnice kursowe otrzymane z instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających nakłady inwestycyjne, netto		8	5
Przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych		143	100
Wpływy ze sprzedaży jednostek zależnych pomniejszone o środki pieniężne tych jednostek i koszty transakcyjne	4,8	8	371
Wydatki z tytułu nabycia jednostek zależnych pomniejszone o środki pieniężne tych jednostek		-	(2)
Leasing finansowy spłacony przez leasingobiorcę		10	9
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu pozostałych aktywów finansowych		(4)	3
Różnice kursowe otrzymane z pozostałych instrumentów pochodnych, netto		1	1
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(1.570)	(1.745)
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
Wykup obligacji		-	(2.969)
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów i pożyczek		775	2.016
Spłata długoterminowych kredytów i pożyczek		(62)	(50)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek krótkoterminowych		(1.011)	814
Różnice kursowe otrzymane/(zapłacone) z instrumentów pochodnych zabezpieczających dług, netto		5	(120)
Wypłacona dywidenda	25.2	(656)	(656)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(949)	(965)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, netto		18	43
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu		248	205 ⁽¹⁾
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu		266	248

⁽¹⁾ Zawiera 7 milionów złotych zaklasyfikowanych do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

1. Informacje ogólne

1.1. Grupa Kapitałowa Orange Polska

Orange Polska S.A. („Orange Polska” lub „Spółka” lub „OPL S.A.”), spółka akcyjna, powstała i rozpoczęła działalność 4 grudnia 1991 roku. Grupa Kapitałowa Orange Polska („Grupa”) składa się z Orange Polska i jej spółek zależnych. Akcje Orange Polska są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Grupa jest wiodącym dostawcą usług telekomunikacyjnych w Polsce. Grupa dostarcza komórkowe i stacjonarne usługi telekomunikacyjne, w tym połączenia głosowe, usługi przesyłu wiadomości i treści, dostęp do Internetu oraz telewizję. Ponadto, Grupa świadczy usługi ICT (*Information and Communications Technology*), usługi w zakresie dzierżawy łączy oraz inne usługi telekomunikacyjne o wartości dodanej, prowadzi sprzedaż sprzętu telekomunikacyjnego, świadczy usługi w zakresie transmisji danych, budowy infrastruktury telekomunikacyjnej, prowadzi działalność obrotu energią elektryczną oraz sprzedaje usługi finansowe.

Siedziba Orange Polska mieści się w Warszawie przy ulicy Aleje Jerozolimskie 160.

Telekomunikacyjna działalność Grupy podlega nadzorowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej („UKE”). Zgodnie z Prawem Telekomunikacyjnym, UKE może nakładać pewne obowiązki na operatorów telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji rynkowej na rynku właściwym. Orange Polska S.A. jest spółką o znaczącej pozycji rynkowej na określonych rynkach właściwych.

1.2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Orange Polska oraz następujące jednostki zależne:

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Udział Grupy w kapitale	
			31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Integrated Solutions Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Dostarczanie zintegrowanych rozwiązań z zakresu IT oraz infrastruktury sieciowej.	100%	100%
Orange Customer Service Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Usługi posprzedażowe dla klientów OPL S.A.	100%	100%
Orange Real Estate Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Zarządzanie i utrzymanie nieruchomości.	100%	100%
Orange Retail S.A. ⁽¹⁾	Modlnica, Polska	Dystrybutor produktów OPL S.A. dla rynku masowego i biznesowego.	100%	100%
Orange Szkolenia Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Usługi szkoleniowe i hotelowe.	100%	100%
TP Edukacja i Wypoczynek Sp. z o.o. ⁽²⁾	Warszawa, Polska	Prowadzenie hoteli, obsługa szkoleń i konferencji.	-	100%
TP Invest Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Usługi na rzecz jednostek Grupy, zarządzanie holdingiem.	100%	100%
- Contact Center Sp. z o.o. ⁽³⁾	Warszawa, Polska	Obsługa infolinii i świadczenie usług telemarketingowych.	-	100%
- TP TelTech Sp. z o.o.	Łódź, Polska	Projektowanie i budowa systemów telekomunikacyjnych, obsługa sieci telekomunikacyjnych, monitorowanie sygnałów alarmowych.	100%	100%
- Telefony Podlaskie S.A.	Sokołów Podlaski, Polska	Lokalny operator telefonii stacjonarnej, Internetu i telewizji kablowej.	89,27%	89,27%
- Telefon 2000 Sp. z o.o. ⁽⁴⁾	Warszawa, Polska	Brak działalności operacyjnej.	-	100%
- TPSA Eurofinance France S.A.	Paryż, Francja	Brak działalności operacyjnej.	99,99%	99,99%
Fundacja Orange	Warszawa, Polska	Działalność charytatywna.	100%	100%
Pracownicze Towarzystwo Emerytalne Orange Polska S.A.	Warszawa, Polska	Zarządzanie pracowniczym funduszem emerytalnym.	100%	100%
Telekomunikacja Polska Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Brak działalności operacyjnej.	100%	100%

⁽¹⁾ Poprzednio Ramsat S.A.

⁽²⁾ Spółka połączyła się z Orange Szkolenia Sp. z o.o. w 2015 roku.

⁽³⁾ Spółka sprzedana w 2015 roku (patrz Nota 4).

⁽⁴⁾ Spółka zlikwidowana w 2015 roku.

Ponadto, Grupa i T-Mobile Polska S.A. posiadają po 50% udziałów w NetWorkS! Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Spółka została zaklasyfikowana jako wspólne działanie ponieważ przedmiotem jej działalności jest zarządzanie, rozwój i utrzymanie sieci będących własnością Grupy i T-Mobile Polska S.A. NetWorkS! Sp. z o.o. powstała w związku z umową o współkorzystanie z mobilnych sieci dostępowych zawartą pomiędzy dwoma operatorami. Umowa ta została zawarta w 2011 roku na okres 15 lat z możliwością przedłużenia i również jest zaklasyfikowana jako wspólne działanie dla celów księgowych.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku udział Grupy w ogólnej liczbie głosów był równy udziałowi Grupy w kapitałach spółek zależnych. Główne przejęcia, zbycia oraz zmiany w zakresie konsolidacji zostały opisane w Nocie 4.

1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego był następujący:

Bruno Duthoit – Prezes Zarządu,
Mariusz Gaca – Wiceprezes Zarządu ds. Rynku Biznesowego,
Piotr Muszyński – Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
Jolanta Dudek – Członek Zarządu ds. Obsługi Klientów i Strategii Relacji z Klientami,
Jacek Kowalski – Członek Zarządu ds. Zasobów Ludzkich,
Bożena Leśniewska – Członek Zarządu ds. Sprzedaży i Komercyjnej Digitalizacji,
Maciej Nowohoński – Członek Zarządu ds. Finansów,
Michał Paschalis-Jakubowicz – Członek Zarządu ds. Marketingu.

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego był następujący:

Maciej Witucki – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Prof. Andrzej K. Koźmiński – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Gervais Pellissier – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
Marc Ricau – Sekretarz Rady Nadzorczej,
Dr Henryka Bochniarz – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Jean-Marie Culpin – Członek Rady Nadzorczej,
Eric Debroeck – Członek Rady Nadzorczej,
Ramon Fernandez – Członek Rady Nadzorczej,
Dr Mirosław Gronicki – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Russ Houlden – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Marie-Christine Lambert – Członek Rady Nadzorczej,
Maria Pasło-Wiśniewska – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Gérard Ries – Członek Rady Nadzorczej,
Dr Wiesław Rozłucki – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Valérie Thérond – Członek Rady Nadzorczej.

Następujące zmiany wystąpiły w składzie Zarządu Spółki w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku oraz w roku 2016 do dnia zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego:

W dniu 8 października 2015 roku Rada Nadzorcza OPL S.A. powołała panią Jolantę Dudek na stanowisko Członka Zarządu OPL S.A. ds. Obsługi Klientów i Strategii Relacji z Klientami, panią Bożenę Leśniewską na stanowisko Członka Zarządu OPL S.A. ds. Sprzedaży i Komercyjnej Digitalizacji oraz pana Michała Paschalisa-Jakubowicza na stanowisko Członka Zarządu OPL S.A. ds. Marketingu.

W dniu 4 lutego 2016 roku pan Bruno Duthoit złożył rezygnację z funkcji Prezesa i Członka Zarządu OPL S.A. ze skutkiem na dzień 30 kwietnia 2016 roku. W tym samym dniu Rada Nadzorcza OPL S.A. powołała pana Jean-François Fallacher na stanowisko Prezesa Zarządu OPL S.A. ze skutkiem na dzień 1 maja 2016 roku.

Następujące zmiany wystąpiły w składzie Rady Nadzorczej Spółki w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku oraz w roku 2016 do dnia zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego:

W dniu 9 kwietnia 2015 roku wygaśł mandat pana Sławomira Lachowskiego, Członka Rady Nadzorczej OPL S.A., i nie został odnowiony. W tym samym dniu Walne Zgromadzenie OPL S.A. powołało panią Marię Pasło-Wiśniewską na Członka Rady Nadzorczej OPL S.A.

W dniu 3 lutego 2016 roku pan prof. Andrzej K. Koźmiński złożył rezygnację z funkcji Zastępcy Przewodniczącego i Członka Rady Nadzorczej OPL S.A. ze skutkiem na dzień 12 kwietnia 2016 roku.

2. Oświadczenie o zgodności oraz podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) przyjętymi przez Unię Europejską. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone w milionach złotych. Porównawcze dane finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku zostały przygotowane w oparciu o te same podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, z wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności.

Dane finansowe wszystkich jednostek wchodzących w skład Grupy zawarte w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym zostały przygotowane przy zastosowaniu jednolitych polityk rachunkowości.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 15 lutego 2016 roku i podlega zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie Orange Polska S.A.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku są przedstawione w Nocie 31 oraz są oparte na:

- wszystkich standardach i interpretacjach przyjętych przez Unię Europejską i mających zastosowanie dla okresu rozpoczynającego się 1 stycznia 2015 roku,
- MSSF i powiązanych interpretacjach przyjętych przez Unię Europejską i mających zastosowanie dla okresów rozpoczynających się po 1 stycznia 2015 roku, dla których Grupa zdecydowała o wcześniejszym ich zastosowaniu,
- podejściu przyjętym w Grupie zgodnie z paragrafami od 10 do 12 zawartymi w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości („MSR”) 8 (Subiektywna ocena).

Zmiany w prezentacji rachunku zysków i strat

Od czwartego kwartału 2015 roku, Grupa ocenia wartość odzyskiwalną należności handlowych i pozostałych należności na dzień ich sprzedaży oraz prezentuje zysk ze sprzedaży w kwocie netto (patrz również Nota 13). W związku z powyższym, wartości porównawcze pozostałych kosztów operacyjnych i pozostałych przychodów operacyjnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku zostały pomniejszone o kwotę 111 milionów złotych bez wpływu na skonsolidowany zysk netto.

Zmiany w prezentacji sprawozdania z sytuacji finansowej

Pozycje prezentujące Pozostałe aktywa finansowe oraz Pozostałe aktywa zostały połączone w jedną pozycję: Pozostałe aktywa.

3. Segment operacyjny

Grupa raportuje jeden segment operacyjny. Ocena wyników segmentu dokonywana jest przez Zarząd głównie na podstawie skonsolidowanych przychodów, skonsolidowanego wskaźnika EBITDA, skonsolidowanego zysku netto, skonsolidowanych organicznych przepływów pieniężnych, skonsolidowanych nakładów inwestycyjnych, skonsolidowanego wskaźnika dźwigni finansowej netto i skonsolidowanego wskaźnika dług finansowy netto / EBITDA w oparciu o skumulowany wskaźnik EBITDA za ostatnie cztery kwartały. EBITDA odpowiada zyskowi operacyjnemu przed amortyzacją i utratą wartości aktywów trwałych. Organiczne przepływy pieniężne odpowiadają przepływowi pieniężnym netto z działalności operacyjnej pomniejszonym o zakupy środków trwałych i wartości niematerialnych, zmiany stanu zobowiązań wobec dostawców środków trwałych i wartości niematerialnych, wpływ różnic kursowych netto zapłaconych/otrzymanych z instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających nakłady inwestycyjne i powiększonym o przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych. Dźwignia finansowa netto to udział długu finansowego netto w sumie długu finansowego netto i kapitału własnego.

W celu usprawnienia oceny wyników, w przypadkach istotnych dla analizy trendów, powyższe informacje finansowe mogą zostać skorygowane głównie przez wyłączenie wpływu znaczących nadzwyczajnych transakcji lub innych zdarzeń nie związanych ze zwykłą działalnością oraz zmian zakresu konsolidacji, jak zaprezentowano w poniższej tabeli.

Poniżej zostały przedstawione podstawowe informacje finansowe dotyczące segmentu operacyjnego:

(w milionach złotych)

	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2014</i>
Skorygowane przychody	11.840	12.191
Skorygowana EBITDA	3.521	3.916
Zysk netto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	254	535
Skorygowane organiczne przepływy pieniężne	952	1.149
Skorygowane nakłady inwestycyjne	1.998	1.775
	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Dźwignia finansowa netto	25%	25%
Wskaźnik długu finansowego netto / skorygowana EBITDA	1,1	1,1

Poniżej zaprezentowano korekty wprowadzone do informacji finansowych dotyczących segmentu operacyjnego:

(w milionach złotych)

	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2014</i>
Przychody	11.840	12.212
- korekta dotycząca danych Wirtualnej Polski S.A. i Contact Center Sp. z o.o. ⁽¹⁾	-	(21)
Skorygowane przychody	11.840	12.191
EBITDA	3.431	4.076
- korekta dotycząca zysku ze sprzedaży Wirtualnej Polski S.A. (patrz Nota 8)	-	(191)
- korekta dotycząca danych Wirtualnej Polski S.A. i Contact Center Sp. z o.o. ⁽¹⁾	-	(5)
- korekta dotycząca wpływu niektórych roszczeń i spraw sądowych	-	44
- korekta dotycząca kosztów rozwiązania stosunku pracy (patrz Nota 14) pomniejszona o związane z nimi ograniczenia długoterminowych świadczeń pracowniczych (patrz Nota 16)	90	(8)
Skorygowana EBITDA	3.521	3.916
Organiczne przepływy pieniężne	952	626
- korekta dotycząca depozytu wpłaconego w trakcie aukcji na rezerwacje częstotliwości	-	20
- korekta dotycząca płatności za rezerwacje częstotliwości	-	358
- korekta dotycząca wpływu niektórych roszczeń i spraw sądowych	-	145
Skorygowane organiczne przepływy pieniężne	952	1.149
Nakłady inwestycyjne	1.998	2.153
- korekta dotycząca nakładów na rezerwacje i inne prawa do częstotliwości	-	(378)
Skorygowane nakłady inwestycyjne	1.998	1.775

⁽¹⁾ Skorygowane przychody i skorygowana EBITDA za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku nie zawierają danych Wirtualnej Polski S.A. (jednostki zależnej sprzedanej w lutym 2014 roku, patrz Nota 8) oraz zawierają dane Contact Center Sp. z o.o. (jednostki zależnej sprzedanej w sierpniu 2015 roku) za okres do sierpnia 2014 roku.

4. Główne przejęcia, zbycia oraz zmiany w zakresie konsolidacji

W dniu 30 listopada 2015 roku nastąpiło połączenie TP Edukacja i Wypoczynek Sp. z o.o. ze spółką Orange Szkolenia Sp. z o.o.

W dniu 25 sierpnia 2015 roku Grupa sfinalizowała umowę sprzedaży udziałów zawartą w dniu 6 lipca 2015 roku, na podstawie której wszystkie udziały w spółce Contact Center Sp. z o.o., będącej w pełni własnością Grupy, zostały zbyte za łączne wynagrodzenie wynoszące 9 milionów złotych. Zysk ze zbycia wyniósł 3 miliony złotych.

W dniu 29 maja 2015 roku Grupa zlikwidowała spółkę Telefon 2000 Sp. z o.o., będącą w pełni własnością Grupy.

W dniu 13 lutego 2014 roku Grupa zbyła wszystkie udziały w spółce Wirtualna Polska S.A. (patrz Nota 8).

5. Przychody

(w milionach złotych)

	12 miesięcy do 31 grudnia 2015	12 miesięcy do 31 grudnia 2014
Usługi komórkowe	5.498	5.713
Połączenia głosowe	2.666	3.064
Usługi przesyłu danych, wiadomości, treści (<i>content</i>) oraz M2M (<i>machine-to-machine</i>)	1.923	1.903
Usługi hurtowe (w tym rozliczenia z innymi operatorami)	909	746
Sprzedaż sprzętu do usług komórkowych	643	427
Usługi stacjonarne	5.083	5.520
Usługi wąskopasmowe	1.746	1.983
Usługi szerokopasmowe, telewizja i transmisja głosu przez Internet (<i>Voice over Internet Protocol</i>)	1.601	1.663
Rozwiązania teleinformatyczne dla przedsiębiorstw oraz z zakresu infrastruktury sieciowej	916	933
Usługi hurtowe (w tym rozliczenia z innymi operatorami)	820	941
Pozostałe przychody	616	552
Przychody razem	11.840	12.212

Pozostałe przychody zawierają głównie przychody z projektów infrastrukturalnych, sprzedaż urządzeń wykorzystywanych w projektach ICT (*Information and Communications Technology*) oraz wynajem nieruchomości.

Przychody generowane są przede wszystkim na terytorium Polski. Około 2,8% i 2,9% całkowitych przychodów odpowiednio za okresy 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2015 i 2014 roku pochodziło od jednostek nie mających siedziby na terytorium Polski. W większości były to przychody z tytułu rozliczeń z innymi operatorami.

6. Koszty i przychody operacyjne

6.1. Usługi obce

(w milionach złotych)

	12 miesięcy do 31 grudnia 2015	12 miesięcy do 31 grudnia 2014
Koszty sprzedaży	(2.745)	(2.545)
– wartość sprzedanych telefonów i innych towarów	(1.829)	(1.590)
– koszty prowizji, reklamy, sponsoringu i pozostałe	(916)	(955)
Koszty rozliczeń z innymi operatorami	(1.345)	(1.231)
Koszty sieci oraz usług informatycznych	(734)	(788)
Pozostałe usługi obce	(1.447)	(1.549)
Usługi obce razem	(6.271)	(6.113)

Pozostałe usługi obce zawierają głównie koszty wynajmu oraz koszty zarządzania i utrzymania nieruchomości, koszty obsługi klientów, koszty opłat pocztowych oraz koszty udostępnianej treści.

6.2. Koszty świadczeń pracowniczych

(w milionach złotych)

	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2014</i>
Średnia liczba aktywnych pracowników (w przeliczeniu na pełne etaty)	17.703	19.094
Wynagrodzenia	(1.580)	(1.625)
Składki na ubezpieczenie społeczne i pozostałe obciążenia	(362)	(380)
Długoterminowe świadczenia pracownicze (patrz Nota 16)	74	(10)
Skapitalizowane koszty pracownicze	199	199
Pozostałe świadczenia pracownicze	(44)	(58)
Koszty świadczeń pracowniczych razem	(1.713)	(1.874)

6.3. Pozostałe koszty i przychody operacyjne

(w milionach złotych)

	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2014</i> <i>(patrz Nota 2)</i>
Obciążenia podatkowe inne niż podatek dochodowy	(301)	(329)
Opłata licencyjna za używanie marki Orange (patrz Nota 29.2)	(134)	(134)
Utrata wartości należności handlowych i pozostałych należności, netto	(98)	(61)
Pozostałe koszty i zmiany stanu rezerw, netto	(80)	(83)
Pozostałe koszty operacyjne razem	(613)	(607)
Pozostałe przychody operacyjne razem	246	202

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody od Grupy Orange wynikające ze wspólnie dzielonych zasobów, przychody z tytułu odszkodowań, odsetek z tytułu nieterminowych płatności należności handlowych i złomowania aktywów.

6.4. Koszty prac badawczych i rozwojowych

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku, koszty prac badawczych i rozwojowych ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wyniosły odpowiednio 52 miliony złotych i 63 miliony złotych.

7. Zyski ze sprzedaży aktywów

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku zyski ze sprzedaży aktywów wyniosły odpowiednio 71 milionów złotych i 57 milionów złotych i zawierały głównie zyski ze sprzedaży nieruchomości.

8. Zysk ze sprzedaży Wirtualnej Polski S.A.

W dniu 13 lutego 2014 roku Grupa i o2 Sp. z o.o. sfinalizowały umowę sprzedaży akcji, na podstawie której Grupa zbyła wszystkie udziały w spółce Wirtualna Polska S.A. za łączne wynagrodzenie wynoszące 367 milionów złotych, składające się z ceny sprzedaży otrzymanej w gotówce w kwocie 382 milionów złotych, pomniejszonej o 15 milionów złotych zobowiązań przejętych przez Grupę. Wartość sprzedanych aktywów netto, włączając wartość firmy, wyniosła 172 miliony złotych. Ponadto, Grupa poniosła koszty transakcyjne w kwocie 4 milionów złotych.

Zysk ze sprzedaży wynoszący 191 milionów złotych został zaprezentowany oddzielnie w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

9. Utrata wartości

9.1. Informacja dotycząca ośrodka wypracowującego środki pieniężne

Z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności, większość pojedynczych aktywów Grupy nie wypracowuje wpływów pieniężnych, które byłyby niezależne od wpływów generowanych przez pozostałe aktywa, w związku z tym Grupa identyfikuje działalność telekomunikacyjną jako ośrodek wypracowujący środki pieniężne – operatora telekomunikacyjnego.

Przy ocenie, czy istnieją przesłanki wskazujące na potencjalną utratę wartości aktywów, Grupa bierze pod uwagę określone czynniki, między innymi liberalizację rynku oraz pozostałe zmiany regulacyjne i gospodarcze zachodzące na rynku telekomunikacyjnym w Polsce. Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne (włączając wartość firmy). W wyniku przeprowadzonych testów nie rozpoznano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w latach 2015 i 2014.

Główne założenia, przyjęte w celu ustalenia wartości użytkowej operatora telekomunikacyjnego, są następujące:

- wartość rynku, stopa penetracji, udział w rynku i poziom konkurencji, poziom cen i decyzje organów regulacyjnych dotyczące cen, baza klientów, poziom kosztów sprzedaży niezbędny do zastępowania produktów i konkurowania z istniejącymi lub nowymi uczestnikami rynku, wpływ zmian przychodów na koszty bezpośrednie,
- poziom wydatków inwestycyjnych, który może zależeć od konieczności wdrożenia nowych technologii lub decyzji regulacyjnych dotyczących przyznania rezerwacji częstotliwości,
- stopa dyskontowa oparta na średnioważonym koszcie kapitału i odzwierciedlająca bieżącą rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z przedmiotem działalności ośrodka wypracowującego środki pieniężne oraz
- krańcowa stopa wzrostu odzwierciedlająca ocenę Zarządu co do ewolucji przepływów pieniężnych po ostatnim roku objętym prognozą przepływów pieniężnych.

Wielkości przyporządkowane każdemu z tych parametrów odzwierciedlają doświadczenia Grupy skorygowane o oczekiwane zmiany w okresie objętym biznes planem, jednakże mogą podlegać wpływom nie dających się przewidzieć zmian politycznych, gospodarczych lub prawnych.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne – Operator telekomunikacyjny

	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Podstawa wartości odzyskiwalnej	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa
Źródła danych	Biznes plan	Biznes plan
	5-letnia prognoza przepływów pieniężnych	5-letnia prognoza przepływów pieniężnych
Krańcowa stopa wzrostu	1%	1%
Stopa dyskontowa po opodatkowaniu	8,5%	8,8%
Stopa dyskontowa przed opodatkowaniem ⁽¹⁾	9,9%	10,2%

⁽¹⁾ Stopa dyskontowa przed opodatkowaniem wyliczona jest jako stopa dyskontowa po opodatkowaniu skorygowana o wartość i termin przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu podatku.

Analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnej

Wartość użytkowa operatora telekomunikacyjnego na dzień 31 grudnia 2015 roku przewyższała jego wartość bilansową o 2,6 miliarda złotych. Poniższa zmiana któregokolwiek z kluczowych założeń:

- spadek przepływów pieniężnych po piątym roku o 14% lub
- spadek krańcowej stopy wzrostu o 1,5 p.p. lub
- wzrost stopy dyskontowej po opodatkowaniu o 1,1 p.p.

spowoduje zrównanie wartości użytkowej operatora telekomunikacyjnego z jego wartością bilansową.

9.2. Wartość firmy

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku nie utworzono odpisu aktualizującego wartość firmy. Szczegóły dotyczące testu na utratę wartości dla wartości firmy zostały zaprezentowane w Nocie 9.1.

9.3. Pozostałe środki trwałe i wartości niematerialne

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku (utworzony)/odwrócony odpis aktualizujący wartość środków trwałych i wartości niematerialnych ujęty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wyniósł odpowiednio 12 milionów złotych i (17) milionów złotych i wynikał głównie z przeglądu wybranych nieruchomości Grupy.

10. Wartość firmy

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2015			Na dzień 31 grudnia 2014		
	Koszt	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Koszt	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Ośrodek wypracowujący środki pieniężne						
Operator telekomunikacyjny	3.940	-	3.940	3.940	-	3.940
Wartość firmy razem	3.940	-	3.940	3.940	-	3.940

11. Pozostałe wartości niematerialne

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2015			
	Koszt	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Rezerwy i inne prawa do częstotliwości	2.617	(1.400)	-	1.217
Oprogramowanie komputerowe	7.052	(5.323)	-	1.729
Pozostałe wartości niematerialne	207	(131)	(12)	64
Pozostałe wartości niematerialne razem	9.876	(6.854)	(12)	3.010

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2014			
	Koszt	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Rezerwy i inne prawa do częstotliwości	2.617	(1.252)	-	1.365
Oprogramowanie komputerowe	6.873	(5.095)	-	1.778
Pozostałe wartości niematerialne	224	(139)	(13)	72
Pozostałe wartości niematerialne razem	9.714	(6.486)	(13)	3.215

Dane dotyczące rezerwacji i innych praw do częstotliwości przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)	Data nabycia	Termin wygaśnięcia	Wartość bilansowa netto	
			Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
450 MHz	1991	2016	-	-
900 MHz	2014	2029	324	348
900 MHz ⁽¹⁾	2013	2018	33	45
1800 MHz ⁽¹⁾	2013	2027	191	207
1800 MHz	1997	2027	-	-
2100 MHz	2000	2023	669	765
Rezerwy i inne prawa do częstotliwości razem			1.217	1.365

⁽¹⁾ Prawa do częstotliwości na podstawie umów z T-Mobile Polska S.A.

Zmiany wartości bilansowej netto pozostałych wartości niematerialnych w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku przedstawiały się następująco:

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Rezerwy i inne prawa do częstotliwości</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Pozostałe wartości niematerialne</i>	<i>Pozostałe wartości niematerialne razem</i>
Saldo początkowe po uwzględnieniu umorzenia i odpisu aktualizującego	1.365	1.778	72	3.215
Nabycie wartości niematerialnych	-	455	21	476
Amortyzacja	(148)	(501)	(24)	(673)
Reklasyfikacje i pozostałe zmiany, netto	-	(3)	(5)	(8)
Saldo zamknięcia	1.217	1.729	64	3.010

Od 2015 roku Grupa wydłużyła szacowany okres użytkowania niektórych elementów oprogramowania, co zmniejszyło o 121 milionów złotych koszt amortyzacji w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku.

Zmiany wartości bilansowej netto pozostałych wartości niematerialnych w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2014 roku przedstawiały się następująco:

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Rezerwy i inne prawa do częstotliwości</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Pozostałe wartości niematerialne</i>	<i>Pozostałe wartości niematerialne razem</i>
Saldo początkowe po uwzględnieniu umorzenia i odpisu aktualizującego	1.132	1.841	108	3.081
Nabycie wartości niematerialnych	378	547	18	943
Amortyzacja	(145)	(620)	(46)	(811)
Reklasyfikacje i pozostałe zmiany, netto	-	10	(8)	2
Saldo zamknięcia	1.365	1.778	72	3.215

12. Środki trwałe

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>			
	<i>Koszt</i>	<i>Umorzenie</i>	<i>Odpis aktualizujący</i>	<i>Wartość netto</i>
Grunty i budynki	3.133	(1.775)	(36)	1.322
Sieć	37.737	(29.089)	-	8.648
Terminale	2.108	(1.536)	-	572
Pozostały sprzęt informatyczny	1.525	(1.151)	-	374
Pozostałe	289	(178)	(2)	109
Środki trwałe razem	44.792	(33.729)	(38)	11.025

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>			
	<i>Koszt</i>	<i>Umorzenie</i>	<i>Odpis aktualizujący</i>	<i>Wartość netto</i>
Grunty i budynki	3.248	(1.689)	(118)	1.441
Sieć	37.625	(28.346)	-	9.279
Terminale	2.031	(1.506)	-	525
Pozostały sprzęt informatyczny	1.598	(1.239)	-	359
Pozostałe	355	(242)	(2)	111
Środki trwałe razem	44.857	(33.022)	(120)	11.715

Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku, wartość nakładów ujętych w wartości bilansowej środków trwałych w trakcie ich budowy wyniosła odpowiednio 937 milionów złotych i 745 milionów złotych.

W ciągu 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku, Grupa rozpoznała bezzwrotne dotacje inwestycyjne rządowe oraz z Unii Europejskiej w kwocie odpowiednio 9 milionów złotych i 34 milionów złotych. Dotacje te dotyczyły wydatków na rozwój szerokopasmowej sieci telekomunikacyjnej. Dotacje inwestycyjne zmniejszają koszt związanych z nimi aktywów.

Zmiany wartości bilansowej netto środków trwałych w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku przedstawiały się następująco:

(w milionach złotych)

	<i>Grunty i budynki</i>	<i>Sieć</i>	<i>Terminale</i>	<i>Pozostały sprzęt informatyczny</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe razem</i>
Saldo początkowe po uwzględnieniu umorzenia i odpisu aktualizującego	1.441	9.279	525	359	111	11.715
Nabycie środków trwałych	61	1.043	249	129	40	1.522
Sprzedaż i likwidacja	(65)	(11)	-	-	-	(76)
Amortyzacja	(127)	(1.674)	(244)	(123)	(30)	(2.198)
Utrata wartości	12	-	-	-	-	12
Koszty likwidacji, reklasyfikacje i pozostałe zmiany, netto	-	11	42	9	(12)	50
Saldo zamknięcia	1.322	8.648	572	374	109	11.025

Zmiany wartości bilansowej netto środków trwałych w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2014 roku przedstawiały się następująco:

(w milionach złotych)

	<i>Grunty i budynki</i>	<i>Sieć</i>	<i>Terminale</i>	<i>Pozostały sprzęt informatyczny</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe razem</i>
Saldo początkowe po uwzględnieniu umorzenia i odpisu aktualizującego	1.611	10.156	539	369	93	12.768
Nabycie środków trwałych	27	836	194	103	50	1.210
Sprzedaż i likwidacja	(46)	(7)	-	-	(1)	(54)
Amortyzacja	(134)	(1.771)	(210)	(113)	(34)	(2.262)
Utrata wartości	(17)	-	-	-	-	(17)
Koszty likwidacji, reklasyfikacje i pozostałe zmiany, netto	-	65	2	-	3	70
Saldo zamknięcia	1.441	9.279	525	359	111	11.715

Wartość bilansowa środków trwałych używanych na podstawie umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku wynosiła odpowiednio 64 miliony złotych i 25 milionów złotych. Środki trwałe stanowiące przedmiot leasingu nie mogą zostać sprzedane, darowane, przewłaszczone ani zastawione i stanowią zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań.

13. Należności handlowe

(w milionach złotych)

	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Należności handlowe długoterminowe, netto	210	138
Należności handlowe krótkoterminowe, netto	1.591	1.372
Należności handlowe, netto	1.801	1.510

W ocenie Grupy, w odniesieniu do należności handlowych, nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z uwagi na dużą i różnicowaną bazę klientów indywidualnych i biznesowych. Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego odzwierciedla wartość bilansowa tych należności. Należności handlowe długoterminowe dotyczą sprzedaży telefonów komórkowych w systemie ratalnym.

Zmiany w odpisach aktualizujących należności handlowe w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku zaprezentowano poniżej.

(w milionach złotych)

	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2014</i>
Saldo początkowe	143	164
Utworzenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, netto	92	53
Sprzedane lub spisane należności handlowe objęte odpisem aktualizującym	(97)	(74)
Saldo zamknięcia	138	143

W wyniku zmian w prezentacji sprawozdania finansowego opisanych w Nocie 2, za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku, Grupa odwróciła 25 milionów złotych odpisu aktualizującego wartość należności handlowych i odpowiednio zwiększyła o 25 milionów złotych koszt dotyczący wartości netto sprzedanych należności handlowych.

Analiza wiekowa należności handlowych netto przedstawia się następująco:

(w milionach złotych)

	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Należności handlowe testowane łącznie na utratę wartości, netto:		
Nieprzeterminowane	1.058	862
Przeterminowane mniej niż 180 dni	282	305
Przeterminowane pomiędzy 180 a 360 dni	34	22
Przeterminowane więcej niż 360 dni	4	1
Należności handlowe testowane łącznie na utratę wartości razem, netto	1.378	1.190
Należności handlowe testowane indywidualnie na utratę wartości, netto: ⁽¹⁾		
Nieprzeterminowane	289	238
Przeterminowane	134	82
Należności handlowe testowane indywidualnie na utratę wartości razem, netto	423	320
Należności handlowe razem, netto	1.801	1.510

⁽¹⁾ Zawiera głównie należności od jednostek powiązanych (patrz Nota 29.2) oraz spółek telekomunikacyjnych.

14. Rezerwy

Zmiany stanu rezerw w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku przedstawiały się następująco:

(w milionach złotych)

	<i>Rezerwy na roszczenia i sprawy sądowe, ryzyka i pozostałe koszty</i>	<i>Rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy</i>	<i>Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych</i>	<i>Rezerwy razem</i>
Na dzień 1 stycznia 2015	697	89	307	1.093
Zwiększenie	28	132	7	167
Wykorzystanie	(2)	(87)	(22)	(111)
Rozwiązanie	(11)	(3)	-	(14)
Efekt zastosowania dyskonta	16	1	9	26
Na dzień 31 grudnia 2015	728	132	301	1.161
W tym krótkoterminowe	728	68	7	803
W tym długoterminowe	-	64	294	358

Zmiany stanu rezerw w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2014 roku przedstawiały się następująco:

(w milionach złotych)

	<i>Rezerwy na roszczenia i sprawy sądowe, ryzyka i pozostałe koszty</i>	<i>Rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy</i>	<i>Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych</i>	<i>Rezerwy razem</i>
Na dzień 1 stycznia 2014	781	176	255	1.212
Zwiększenie	165	1	62	228
Wykorzystanie	(192)	(83)	(19)	(294)
Rozwiązanie	(89)	(9)	-	(98)
Różnice kursowe	15	-	-	15
Efekt zastosowania dyskonta	17	4	9	30
Na dzień 31 grudnia 2014	697	89	307	1.093
W tym krótkoterminowe	697	89	4	790
W tym długoterminowe	-	-	303	303

Stopa dyskontowa wykorzystana do wyliczenia bieżącej wartości rezerw wynosiła 1,72% - 2,98% na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 2,21% - 2,81% na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Rezerwy na roszczenia i sprawy sądowe, ryzyka i inne koszty

Rezerwy te dotyczą głównie roszczeń i spraw sądowych opisanych w Nocie 28. Rezerwy na poszczególne sprawy nie są, co do zasady, ujawniane, gdyż zdaniem Zarządu mogłoby to wpłynąć na rozstrzygnięcie toczących się spraw.

Rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy

Rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy na 31 grudnia 2015 roku obejmują szacowane kwoty odpraw dla pracowników, z którymi zostaną rozwiązane umowy o pracę w OPL S.A. oraz Orange Customer Service Sp. z o.o. („OCS”) w ramach Umowy Społecznej na lata 2016-2017. Pozostałe zmiany stanu tych rezerw w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku dotyczą głównie Umowy Społecznej na lata 2014-2015.

W dniu 2 grudnia 2015 roku OPL S.A. i OCS zawarły ze Związkami Zawodowymi Umowę Społeczną, na mocy której do 2.050 pracowników może skorzystać z pakietu odejść dobrowolnych w latach 2016-2017. Wartość pakietu zależy od indywidualnego wynagrodzenia, stażu pracy oraz roku odejścia. Podstawą do kalkulacji rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy jest szacunkowa liczba, wynagrodzenie oraz staż pracy pracowników, którzy zgodzą się na dobrowolne odejście do końca 2017 roku.

Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych

Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych dotyczą demontażu lub usunięcia środków trwałych (głównie słupów telekomunikacyjnych oraz elementów mobilnej sieci dostępowej) oraz przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdowały. Zgodnie z polskimi regulacjami dotyczącymi ochrony środowiska, środki trwałe, które mogą zawierać niebezpieczne materiały, powinny zostać zdemontowane i zutylizowane na koniec okresu ich użytkowania przez uprawnione do tego jednostki.

Wartość rezerw na koszty likwidacji środków trwałych bazuje na szacowanej liczbie środków, które powinny podlegać utylizacji/miejsc do renowacji, okresie pozostającym do momentu ich likwidacji/renowacji, bieżącym koszcie utylizacji/renowacji oraz inflacji.

15. Zobowiązania handlowe, pozostałe zobowiązania i przychody przyszłych okresów

15.1. Zobowiązania handlowe

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Zobowiązania handlowe	1.138	1.294
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych	841	562
Zobowiązania z tytułu rezerwacji i innych praw do częstotliwości	918	1.016
Zobowiązania handlowe razem	2.897	2.872
W tym krótkoterminowe	2.130	2.006
W tym długoterminowe ⁽¹⁾	767	866

⁽¹⁾ Dotyczy wyłącznie zobowiązań z tytułu rezerwacji i innych praw do częstotliwości.

15.2. Pozostałe zobowiązania

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Zobowiązania z tytułu podatku VAT	113	64
Zobowiązania z tytułu pozostałych podatków	20	21
Pozostałe	58	46
Pozostałe zobowiązania razem	191	131
W tym krótkoterminowe	191	131
W tym długoterminowe	-	-

15.3. Przychody przyszłych okresów

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Abonament (w tym niewykorzystane środki w systemie post-paid)	189	192
Niewykorzystane środki w systemie pre-paid	221	161
Oplaty za przyłączenie do sieci	47	44
Pozostałe	88	52
Przychody przyszłych okresów razem	545	449
W tym krótkoterminowe	486	402
W tym długoterminowe	59	47

16. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Nagrody jubileuszowe	131	145
Odprawy emerytalno-rentowe oraz pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	118	221
Wynagrodzenia i pozostałe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	190	158
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych razem	439	524
W tym krótkoterminowe	188	179
W tym długoterminowe	251	345

Niektórzy obecni oraz byli pracownicy Grupy mają prawo do długoterminowych świadczeń pracowniczych zgodnie z zasadami wynagradzania Grupy (patrz Nota 31.21). Świadczenia te nie są wypłacane z określonego funduszu.

Zmiany bieżącej i bilansowej wartości zobowiązań z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych za okresy 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2015 i 2014 roku przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)

<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>				
	<i>Nagrody jubileuszowe</i>	<i>Odprawy emerytalno- rentowe</i>	<i>Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia</i>	<i>Razem</i>
Wartość bieżąca/bilansowa zobowiązania na początek okresu	145	135	86	366
Koszty bieżącego zatrudnienia ⁽¹⁾	11	7	-	18
Koszty przeszłego zatrudnienia ⁽¹⁾	(18) ⁽²⁾	(21) ⁽²⁾	(58) ⁽³⁾	(97)
Koszty dyskonta ⁽⁴⁾	3	4	-	7
Wypłaty świadczeń	(15)	(2)	-	(17)
Rozliczenie ⁽³⁾	-	-	(24)	(24)
(Zyski)/straty aktuarialne za okres	5 ⁽¹⁾	(8) ⁽⁵⁾	(1) ⁽⁵⁾	(4)
Wartość bieżąca/bilansowa zobowiązania na koniec okresu	131	115	3	249
Średnioważona zapadalność (w latach)	8	17	27	12

⁽¹⁾ Ujęte w kosztach świadczeń pracowniczych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

⁽²⁾ Ograniczenia programów wynikające z Umowy Społecznej zawartej w dniu 2 grudnia 2015 roku (patrz Nota 14).

⁽³⁾ Wpływ porozumień ze Związkami Zawodowymi (patrz poniżej).

⁽⁴⁾ Ujęte w kosztach dyskonta w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

⁽⁵⁾ Ujęte w zyskach/stratach aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W pierwszym kwartale 2015 roku Grupa zawarła ze Związkami Zawodowymi porozumienia ograniczające pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia dla byłych pracowników Grupy oraz zobowiązujące do dodatkowych wpłat na fundusz socjalny za lata 2015-2017 w łącznej wysokości 24 milionów złotych. W związku z powyższym, w pierwszym kwartale 2015 roku, koszty świadczeń pracowniczych zostały zmniejszone o 58 milionów złotych stanowiących wpływ netto 82 milionów złotych rozwiązanej rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia i 24 milionów złotych ujętego zobowiązania dotyczącego dodatkowych wpłat na fundusz socjalny.

(w milionach złotych)

<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2014</i>				
	<i>Nagrody jubileuszowe</i>	<i>Odprawy emerytalno- rentowe</i>	<i>Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia</i>	<i>Razem</i>
Wartość bieżąca/bilansowa zobowiązania na początek okresu	122	98	99	319
Koszty bieżącego zatrudnienia ⁽¹⁾	8	5	-	13
Koszty przeszłego zatrudnienia ⁽¹⁾	-	-	(30) ⁽²⁾	(30)
Koszty dyskonta ⁽³⁾	5	4	3	12
Wypłaty świadczeń	(17)	(1)	(5)	(23)
Straty aktuarialne za okres	27 ⁽¹⁾	29 ⁽⁴⁾	19 ⁽⁴⁾	75
Wartość bieżąca/bilansowa zobowiązania na koniec okresu	145	135	86	366
Średnioważona zapadalność (w latach)	9	16	14	13

⁽¹⁾ Ujęte w kosztach świadczeń pracowniczych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

⁽²⁾ Zmiana pozostałych świadczeń po okresie zatrudnienia dla byłych pracowników Grupy.

⁽³⁾ Ujęte w kosztach dyskonta w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

⁽⁴⁾ Ujęte w zyskach/stratach aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Wycena zobowiązań na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku została przeprowadzona przy użyciu następujących założeń:

	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Stopa dyskontowa	3,1% – 3,5%	2,6%
Stopa wzrostu wynagrodzeń	2,0% – 2,5%	2,5% – 3,0%

Zmiana stopy dyskontowej o 0,5 p.p. spowodowałaby wzrost o 15 milionów złotych lub spadek o 14 milionów złotych bieżącej/bilansowej wartości zobowiązań z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2015 roku.

17. Przychody i koszty finansowe

(w milionach złotych)

	12 miesięcy do 31 grudnia 2015							
	Koszty finansowe, netto					Zysk operacyjny		
	Koszty odsetkowe i pozostałe		Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Koszty dyskonta	Przychody / (koszty) finansowe, netto	Przychody odsetkowe		Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych
	Przychody odsetkowe	koszty finansowe				Przychody odsetkowe	Odpisy aktualizujące	
Pożyczki udzielone i należności własne:	17	-	-	-	17	14	(92)	(1)
– w tym należności handlowe	10	-	-	-	10	14 ⁽¹⁾	(92)	(1)
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	-	(77) ⁽²⁾	(44)	(59)	(180)	-	-	3
Instrumenty pochodne	-	(139)	44	-	(95)	-	-	1
– zabezpieczające	-	(99)	28	-	(71)	-	-	-
– instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu ⁽³⁾	-	(40)	16	-	(24)	-	-	1
Pozycje niefinansowe ⁽⁴⁾	-	-	-	(33)	(33)	-	-	-
Razem	17	(216)	-	(92)	(291)	14	(92)	3

⁽¹⁾ Odsetki za zwłokę w zapłacie należności handlowych.

⁽²⁾ Zawiera głównie koszty odsetkowe od pożyczek od jednostki powiązanej i kredytów bankowych.

⁽³⁾ Instrumenty pochodne stanowiące ekonomiczne zabezpieczenie transakcji handlowych lub finansowych.

⁽⁴⁾ Zawiera głównie rezerwy i świadczenia pracownicze.

(w milionach złotych)

	12 miesięcy do 31 grudnia 2014							
	Koszty finansowe, netto					Zysk operacyjny		
	Koszty odsetkowe i pozostałe		Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Koszty dyskonta	Przychody / (koszty) finansowe, netto	Przychody odsetkowe		Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych
	Przychody odsetkowe	koszty finansowe				Przychody odsetkowe	Odpisy aktualizujące	
Pożyczki udzielone i należności własne:	14	-	-	-	14	23	(53)	3
– w tym należności handlowe	2	-	-	-	2	23 ⁽¹⁾	(53) ⁽²⁾	3
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	-	(137) ⁽³⁾	(103)	(75)	(315)	-	-	(17)
Instrumenty pochodne	-	(166)	101	4	(61)	-	-	27
– zabezpieczające	-	(68)	94	-	26	-	-	-
– instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu ⁽⁴⁾	-	(98)	7	4	(87)	-	-	27
Pozycje niefinansowe ⁽⁵⁾	-	-	-	(43)	(43)	-	-	(15)
Razem	14	(303)	(2)	(114)	(405)	23	(53)	2

⁽¹⁾ Odsetki za zwłokę w zapłacie należności handlowych.

⁽²⁾ Patrz Nota 13.

⁽³⁾ Zawiera głównie koszty odsetkowe od pożyczek od jednostki powiązanej, obligacji, kredytów bankowych i zmianę wartości godziwej zobowiązań zabezpieczonych przed zmianami wartości godziwej.

⁽⁴⁾ Instrumenty pochodne stanowiące ekonomiczne zabezpieczenie transakcji handlowych lub finansowych.

⁽⁵⁾ Zawiera głównie rezerwy i świadczenia pracownicze.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku nie wystąpiła znacząca nieefektywność instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne lub wartość godziwą.

18. Dług finansowy netto

Wartość długu finansowego netto odpowiada wartości długu finansowego brutto (przeliczonej na złote według kursu walutowego obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego), po uwzględnieniu instrumentów pochodnych netto (zobowiązania pomniejszone o aktywa), pomniejszonej o środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz z uwzględnieniem wpływu efektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Poniższa tabela przedstawia analizę długu finansowego netto:

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Nota</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Pożyczki od jednostki powiązanej	19.1	4.122	4.307
Pozostałe zobowiązania finansowe	19.2	126	124
Instrumenty pochodne - netto ⁽¹⁾	21	12	57
Dług finansowy brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych		4.260	4.488
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	(266)	(248)
Efektywna część zabezpieczeń przepływów pieniężnych		(83)	(106)
Dług finansowy netto		3.911	4.134

⁽¹⁾ Zobowiązania pomniejszone o aktywa.

19. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, z wyłączeniem zobowiązań handlowych

19.1. Pożyczki od jednostki powiązanej

(w milionach w danej walucie)		Kwota pozostała do spłaty na dzień ⁽¹⁾			
		31 grudnia 2015		31 grudnia 2014	
Kredytodawca	Termin spłaty	Waluta	PLN	Waluta	PLN
O oprocentowaniu zmiennym					
Atlas Services Belgium S.A. (EUR)	31 marca 2016	280	1.193	280	1.192
Atlas Services Belgium S.A. (EUR)	20 maja 2019	480	2.043	480	2.041
Atlas Services Belgium S.A. (EUR)	20 maja 2021	190	809	-	-
Atlas Services Belgium S.A. (PLN) ⁽²⁾	30 marca 2018	77	77	1.074	1.074
Pożyczki od jednostki powiązanej razem			4.122		4.307
W tym krótkoterminowe			1.273		1.078
W tym długoterminowe			2.849		3.229

⁽¹⁾ Dane zawierają naliczone odsetki oraz prowizje aranżacyjne.

⁽²⁾ Odnawialna linia kredytowa prezentowana w krótkoterminowych pożyczkach od jednostki powiązanej.

Średnioważone efektywne oprocentowanie pożyczek od jednostki powiązanej, bez uwzględnienia oraz z uwzględnieniem wpływu instrumentów swap, wynosiło odpowiednio 1,21% oraz 4,16% na dzień 31 grudnia 2015 roku (1,91% oraz 4,11% na dzień 31 grudnia 2014 roku).

19.2. Pozostałe zobowiązania finansowe

(w milionach w danej walucie)

(w milionach w danej walucie)		Kwota pozostała do spłaty na dzień ⁽¹⁾			
		31 grudnia 2015		31 grudnia 2014	
		Waluta	PLN	Waluta	PLN
Kredytodawca	Termin spłaty				
O oprocentowaniu zmiennym					
Europejski Bank Inwestycyjny (EUR)	15 grudnia 2015	-	-	8	36
Pozostałe kredyty bankowe (PLN)	4 grudnia 2016	5	5	4	4
O oprocentowaniu stałym					
Instituto de Credito Oficial (USD)	2 stycznia 2021	8	32	10	34
Kredyty bankowe			37		74
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i pozostałe (PLN)			89		50
Pozostałe zobowiązania finansowe razem			126		124
W tym krótkoterminowe			45		65
W tym długoterminowe			81		59

⁽¹⁾ Dane zawierają naliczone odsetki oraz koszty prowizji od kredytów bankowych.

Średnioważone efektywne oprocentowanie zaciągniętych przez Grupę kredytów bankowych, bez uwzględnienia oraz z uwzględnieniem wpływu instrumentów swap, wynosiło odpowiednio 1,66% oraz 2,60% na dzień 31 grudnia 2015 roku (1,27% oraz 1,92% na dzień 31 grudnia 2014 roku).

20. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

(w milionach złotych)

	Na dzień	
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Środki pieniężne na bieżących rachunkach bankowych, depozyty jednodniowe oraz środki pieniężne w kasie	178	176
Depozyty w Orange S.A.	87	69
Depozyty bankowe do 3 miesięcy	1	3
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych razem	266	248

Nadwyżki środków pieniężnych Grupy inwestowane są w krótkoterminowe płynne instrumenty finansowe – głównie depozyty bankowe oraz depozyty w Orange S.A. w ramach umowy scentralizowanego zarządzania płynnością. Lokaty krótkoterminowe zakładane są na okresy od jednego dnia do trzech miesięcy. Instrumenty te przynoszą oprocentowanie, którego wysokość zależy od bieżących stóp rynku pieniężnego oraz długości inwestycji.

Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego odzwierciedla wartość bilansowa środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych. Grupa lokuje środki pieniężne i ich ekwiwalenty w Orange S.A. i na rachunkach prowadzonych przez wiodące instytucje finansowe posiadające rating inwestycyjny. Limity transakcyjne dotyczące kontrahentów służą monitorowaniu wielkości ekspozycji na ryzyko kredytowe. W przypadku pogorszenia się kondycji finansowej kontrahenta, Grupa stosuje odpowiednie środki w celu ograniczenia ryzyka utraty jego wypłacalności.

21. Instrumenty pochodne

Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku portfel instrumentów pochodnych Grupy stanowiły instrumenty finansowe, dla których nie istniał aktywny rynek tj. transakcje swap zabezpieczające ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe oraz transakcje forward z rozliczeniem netto. W celu wyceny tych instrumentów Grupa stosuje standardowe techniki wyceny, w których podstawą do kalkulacji czynników dyskontowych są odpowiednie na dzień wyceny rynkowe krzywe stóp procentowych. Wartość godziwa transakcji swap/forward reprezentuje zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne, przeliczone na złote przy zastosowaniu kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na koniec okresu sprawozdawczego i skorygowane o ryzyko kredytowe kontrahenta

Grupa Kapitałowa Orange Polska
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe wg MSSF – 31 grudnia 2015 roku

(ang. *credit valuation adjustment* - „CVA”) lub własne (ang. *debit valuation adjustment* - „DVA”). Oszacowane wartości CVA i DVA były niematerialne w porównaniu do wartości godziwej instrumentów pochodnych.

Pochodne instrumenty finansowe będące w posiadaniu Grupy zostały przedstawione poniżej:

(w milionach złotych)

(w milionach złotych)			Wartość godziwa			
Rodzaj instrumentu ⁽¹⁾	Zabezpieczane ryzyko	Pozycja zabezpieczana	Wartość nominalna (w milionach w danej walucie)	Termin zapadalności	Składnik aktywów finansowych	Składnik zobowiązań finansowych
Na dzień 31 grudnia 2015						
Instrumenty pochodne - zabezpieczenie przepływów pieniężnych						
	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	Pożyczki od jednostki powiązanej	867 EUR	2016-2021	107	-
CCIRS	Ryzyko stopy procentowej	Pożyczki od jednostki powiązanej	3.550 PLN	2016-2021	-	(126)
IRS	Ryzyko walutowe	Transakcje handlowe	102 EUR	2016	1	(3)
NDF	Ryzyko walutowe	Transakcje handlowe	3 USD	2016	-	-
Strategia opcyjna	Ryzyko walutowe	Transakcje handlowe	8 EUR	2016	-	-
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych razem					108	(129)
Instrumenty pochodne - przeznaczone do obrotu ⁽²⁾						
	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	Pożyczki od jednostki powiązanej	83 EUR	2016-2021	1	-
CCIRS	Ryzyko stopy procentowej	Planowana pożyczka od jednostki powiązanej	800 PLN	2021	2	(2)
IRS		Zobowiązanie z tytułu rezerwacji częstotliwości				
NDF	Ryzyko walutowe	2100 MHz	76 EUR	2016	5	(1)
NDF	Ryzyko walutowe	Transakcje handlowe	35 EUR	2016	1	-
		Rezerwa dotycząca postępowania przed Komisją Europejską	105 EUR	2016	3	(1)
NDF	Ryzyko walutowe	Kredyt bankowy	9 USD	2016	1	-
NDF	Ryzyko walutowe	Transakcje handlowe	19 USD	2016	1	(1)
Strategia opcyjna	Ryzyko walutowe	Transakcje handlowe	3 EUR	2016	-	-
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu razem					14	(5)
Instrumenty pochodne razem					122	(134)
W tym krótkoterminowe					33	(9)
W tym długoterminowe					89	(125)

⁽¹⁾ CCIRS – swap walutowo-procentowy, IRS – swap procentowy, NDF – forward z rozliczeniem netto, Strategia opcyjna – kupione opcje call i wystawione opcje put.

⁽²⁾ Instrumenty pochodne stanowiące ekonomiczne zabezpieczenie transakcji handlowych lub finansowych.

Grupa Kapitałowa Orange Polska
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe wg MSSF – 31 grudnia 2015 roku

(w milionach złotych)

			Wartość godziwa			
Rodzaj instrumentu ⁽¹⁾	Zabezpieczane ryzyko	Pozycja zabezpieczana	Wartość nominalna (w milionach w danej walucie)	Termin zapadalności	Składnik aktywów finansowych	Składnik zobowiązań finansowych
Na dzień 31 grudnia 2014						
Instrumenty pochodne - zabezpieczenie wartości godziwej						
CCIRS	Ryzyko walutowe	Pożyczka od jednostki powiązanej	80 EUR	2016	1	-
Zabezpieczenia wartości godziwej razem					1	-
Instrumenty pochodne - zabezpieczenie przepływów pieniężnych						
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy	Pożyczki od jednostki powiązanej	680 EUR	2016-2019	69	-
IRS	Ryzyko stopy procentowej	Pożyczki od jednostki powiązanej	2.800 PLN	2016-2019	-	(147)
NDF	Ryzyko walutowe	Transakcje handlowe	75 EUR	2015	5	-
NDF	Ryzyko walutowe	Transakcje handlowe	2 USD	2015	-	-
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych razem					74	(147)
Instrumenty pochodne - przeznaczone do obrotu ⁽²⁾						
NDF	Ryzyko walutowe	Kredyt bankowy	8 EUR	2015	-	-
		Zobowiązanie z tytułu rezerwacji częstotliwości				
NDF	Ryzyko walutowe	2100 MHz	98 EUR	2015	7	-
NDF	Ryzyko walutowe	Transakcje handlowe	53 EUR	2015	3	-
		Rezerwa dotycząca postępowania przed Komisją Europejską				
NDF	Ryzyko walutowe	Kredyt bankowy	105 EUR	2015	3	-
NDF	Ryzyko walutowe	Kredyt bankowy	12 USD	2015	3	-
NDF	Ryzyko walutowe	Transakcje handlowe	3 USD	2015	-	-
IRS	Ryzyko stopy procentowej	Pożyczka od jednostki powiązanej	350 PLN	2020	-	(1)
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu razem					16	(1)
Instrumenty pochodne razem					91	(148)
W tym krótkoterminowe					21	-
W tym długoterminowe					70	(148)

⁽¹⁾ CCIRS - swap walutowo-procentowy, IRS - swap procentowy, NDF - forward z rozliczeniem netto.

⁽²⁾ Instrumenty pochodne stanowiące ekonomiczne zabezpieczenie transakcji handlowych lub finansowych.

Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe odzwierciedla wartość bilansowa instrumentów pochodnych. Grupa zawiera kontrakty na instrumenty pochodne z Orange S.A. i wiodącymi instytucjami finansowymi. Grupa ustaliła limity transakcyjne dotyczące kontrahentów, służące monitorowaniu wielkości ekspozycji na ryzyko kredytowe. Limity oparte są na ratingu każdej instytucji. W przypadku pogorszenia się kondycji finansowej kontrahenta Grupa stosuje odpowiednie środki w celu ograniczenia ryzyka utraty jego wypłacalności.

Zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne ujęta w innych całkowitych dochodach została zaprezentowana poniżej:

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>			<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2014</i>		
	<i>Przed podatkiem</i>	<i>Podatek</i>	<i>Po podatku</i>	<i>Przed podatkiem</i>	<i>Podatek</i>	<i>Po podatku</i>
Efektywna część zysków/(strat) na instrumentach zabezpieczających	(46)	9	(37)	(62)	12	(50)
Przeklasyfikowanie do rachunku zysków i strat korygujące:	71	(13)	58	(27)	5	(22)
- <i>koszty odsetkowe prezentowane w kosztach finansowych, netto</i>	100	(19)	81	50	(10)	40
- <i>różnice kursowe prezentowane w kosztach finansowych, netto</i>	(28)	6	(22)	(77)	15	(62)
- <i>usługi obce</i>	(1)	-	(1)	-	-	-
Kwota przeklasyfikowana do wartości początkowej zabezpieczanej pozycji	(2)	-	(2)	(1)	-	(1)
Zyski/(straty) z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne razem	23	(4)	19	(90)	17	(73)

Przewiduje się, że zyski z wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne skumulowane w pozostałych kapitałach rezerwowych na dzień 31 grudnia 2015 roku wpłyną na rachunek zysków i strat w latach 2016 - 2021.

22. Wartość godziwa instrumentów finansowych

22.1. Pomiar wartości godziwej

W odniesieniu do instrumentów finansowych, które po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, Grupa klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując poniższą hierarchię odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny:

- Poziom 1: kwotowania (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2: dane źródłowe inne niż kwotowania zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (pochodne cen),
- Poziom 3: dane źródłowe dla aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na obserwowalnych danych rynkowych (dane źródłowe nieobserwowalne).

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe Grupy, które po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, obejmują instrumenty pochodne prezentowane w Nocie 21. Grupa klasyfikuje instrumenty pochodne do Poziomu 2 pomiaru wartości godziwej.

22.2. Porównanie wartości godziwej i wartości bilansowej instrumentów finansowych

Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku wartość bilansowa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, krótkoterminowych należności i zobowiązań handlowych oraz krótkoterminowych zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu była zbliżona do ich wartości godziwej ze względu na krótki okres zapadalności tych instrumentów lub ich gotówkowy charakter.

Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku wartość bilansowa zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu o zmiennym oprocentowaniu była zbliżona do ich wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku wartość bilansowa kredytu bankowego o stałym oprocentowaniu była zbliżona do jego wartości godziwej ze względu na niematerialną różnicę pomiędzy stałą stopą procentową a stopami rynkowymi.

Poniżej przedstawione zostało porównanie wartości bilansowej i wartości godziwej tych instrumentów finansowych Grupy, których szacowana wartość godziwa odbiega od wartości bilansowej.

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Nota</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>		<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>	
		<i>Wartość bilansowa</i>	<i>Szacowana wartość godziwa Poziom 2</i>	<i>Wartość bilansowa</i>	<i>Szacowana wartość godziwa Poziom 2</i>
Zobowiązania z tytułu rezerwacji i innych praw do częstotliwości	15.1	918	1.100	1.016	1.233

Wartość godziwa instrumentów finansowych została ustalona poprzez zdyskontowanie wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych obowiązujących dla danej waluty. Wartości godziwe obliczone w walutach obcych są przeliczane na złote przy zastosowaniu kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na koniec okresu sprawozdawczego i korygowane o własne ryzyko kredytowe. Oszacowane wartości DVA były niematerialne w porównaniu do wartości godziwej instrumentów finansowych.

23. Cele i polityka zarządzania ryzykiem finansowym

23.1. Zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa jest narażona na ryzyka finansowe związane przede wszystkim z instrumentami finansowymi emitowanymi lub posiadanymi w ramach działalności operacyjnej i finansowej. Ryzyko to można określić jako ryzyko rynkowe (w skład którego wchodzi ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej), ryzyko płynności oraz ryzyko kredytowe. Grupa zarządza ryzykiem finansowym w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu zmian kursów walutowych i stóp procentowych, jak również w celu stabilizacji przepływów pieniężnych oraz zapewnienia odpowiedniego poziomu płynności i elastyczności finansowej.

Zasady zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie zostały zatwierdzone przez Zarząd. Zarządzanie ryzykiem finansowym jest zgodne ze strategiami opracowanymi przez Komitet ds. Skarbu będący pod bezpośrednim nadzorem Członka Zarządu ds. Finansów.

Polityka zarządzania ryzykiem finansowym określa zasady oraz zakres odpowiedzialności w obszarze zarządzania ryzykiem finansowym, a w szczególności definiuje następujące obszary:

- miary ryzyka używane do identyfikacji oraz oceny ekspozycji na ryzyka finansowe,
- wybór odpowiednich instrumentów zabezpieczających przed zidentyfikowanymi ryzykami,
- metodologię wyceny wartości godziwej instrumentów pochodnych,
- limity transakcyjne oraz ratingi kredytowe kontrahentów, z którymi Grupa zawiera transakcje zabezpieczające.

23.2. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa zawiera liczne transakcje terminowe w celu zabezpieczania się przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Instrumenty pochodne używane przez Grupę to swapy walutowo-procentowe, swapy walutowe, swapy procentowe, opcje walutowe, walutowe kontrakty forward z dostawą i bez dostawy.

Pewne instrumenty pochodne używane przez Grupę są klasyfikowane jako zabezpieczenie wartości godziwej lub zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Grupa stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 (patrz Nota 31.17). Zabezpieczenia wartości godziwej są stosowane w celu zabezpieczenia przed zmianami wartości godziwej instrumentów finansowych, które można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych pozwala wyeliminować zmienność przyszłych przepływów pieniężnych wynikającą z danego ryzyka, która mogłaby wpływać na rachunek zysków i strat.

Zgodnie z polityką Grupy instrumenty pochodne używane są wyłącznie jako narzędzie do zabezpieczania przed ryzykiem finansowym i nie są wykorzystywane do celów spekulacyjnych. Niemniej jednak niektóre instrumenty pochodne zawarte przez Grupę są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, ponieważ nie spełniają wszystkich wymagań rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 i zasady rachunkowości zabezpieczeń nie są stosowane w ich przypadku. Instrumenty pochodne klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu są traktowane przez Grupę jako zabezpieczenie operacyjne, ponieważ ekonomicznie zabezpieczają Grupę przed ryzykiem walutowym bądź ryzykiem stopy procentowej.

Szczegółowe informacje o instrumentach pochodnych wykorzystywanych przez Grupę, wraz z opisem powiązań zabezpieczających, znajdują się w Nocie 21.

23.3. Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko walutowe, którego źródłem są aktywa i zobowiązania finansowe denominowane w walutach obcych, w szczególności pożyczki od jednostki powiązanej, kredyt bankowy (patrz Nota 19), zobowiązanie z tytułu rezerwacji częstotliwości 2100 MHz oraz rezerwa dotycząca postępowania przed Komisją Europejską (patrz Nota 28.b).

Strategia zabezpieczania Grupy, minimalizująca wpływ wahań kursów walutowych, jest aktualizowana okresowo. Akceptowalny poziom ekspozycji walutowej jest wynikiem analizy ryzyka dla otwartej pozycji w danej walucie przy uwzględnieniu oczekiwań rynków finansowych co do kształtowania się kursów walutowych w określonej perspektywie czasu.

W ramach obowiązującej polityki zabezpieczeń Grupa zabezpiecza ryzyko walutowe wykorzystując głównie swapy walutowo-procentowe, swapy walutowe i walutowe kontrakty forward, które pozwalają zamienić kwotę kapitału denominowanego w walucie obcej na kwotę wyrażoną w złotych. W rezultacie zyski/straty kursowe na instrumencie pochodnym kompensują straty/zyski kursowe na pozycji zabezpieczanej. W wyniku zastosowania zabezpieczeń zmienność kursów walutowych ma ograniczony wpływ na skonsolidowany rachunek zysków i strat.

Tabela poniżej przedstawia wskaźniki zabezpieczenia ryzyka walutowego dla głównych ekspozycji walutowych Grupy. Wskaźnik zabezpieczenia ryzyka porównuje wartość zabezpieczonej części ekspozycji walutowej z wartością całej ekspozycji.

<i>Ekspozycja walutowa</i>	<i>Wskaźnik zabezpieczenia</i>	
	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Pożyczki od jednostki powiązanej i kredyty bankowe	99,7%	99,7%
Zobowiązanie z tytułu rezerwacji częstotliwości 2100 MHz	47,3%	55,1%
Rezerwa dotycząca postępowania przed Komisją Europejską (patrz Nota 28.b)	73,7%	75,5%

Ponadto Grupa aktywnie zarządza ryzykiem walutowym związanym z wydatkami operacyjnymi oraz inwestycyjnymi.

Do pomiaru ryzyka walutowego Grupa wykorzystuje opisaną poniżej analizę wrażliwości.

W tabeli poniżej zaprezentowane zostały główne ekspozycje walutowe Grupy (po uwzględnieniu zabezpieczeń) oraz potencjalne zyski/straty kursowe na tych ekspozycjach będące wynikiem hipotetycznej dziesięcioprocentowej aprecjacji/deprecjacji złotego względem innych walut.

(w milionach w danej walucie)	Efektywna ekspozycja po uwzględnieniu zabezpieczeń				Wrażliwość na zmianę kursu PLN względem innych walut wpływająca na skonsolidowany rachunek zysków i strat			
	Na dzień 31 grudnia 2015		Na dzień 31 grudnia 2014		Na dzień 31 grudnia 2015		Na dzień 31 grudnia 2014	
	Waluta	PLN	Waluta	PLN	+10% PLN	-10%	+10% PLN	-10%
Ekspozycja walutowa								
Kredyt bankowy (USD)	3	13	3	11	1	(1)	1	(1)
Zobowiązanie z tytułu rezerwacji częstotliwości 2100 MHz (EUR)	85	361	80	341	36	(36)	34	(34)
Rezerwa dotycząca postępowania przed Komisją Europejską (EUR) (patrz Nota 28.b)	38	160	34	145	16	(16)	15	(15)
Razem		534		497	53	(53)	50	(50)

Analiza wrażliwości w tabeli powyżej została dokonana w oparciu o następujące założenia:

- niezabezpieczona część zdyskontowanej wartości zobowiązań stanowi ekspozycję na ryzyko walutowe (efektywna ekspozycja),
- za transakcje ograniczające ryzyko walutowe uważa się zarówno instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, jak i te, które klasyfikowane są jako zabezpieczenie operacyjne,
- środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych zostały wyłączone z analizy.

Zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych z tytułu planowanych transakcji ma wpływ na pozostałe kapitały rezerwowe. Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Grupę wykazała, że potencjalne zyski/(straty) wpływające na pozostałe kapitały rezerwowe wynikające z hipotetycznej dziesięcioprocentowej deprecjacji/aprecjacji złotego względem innych walut wyniosły na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku odpowiednio 45/(45) milionów złotych i 33/(33) miliony złotych.

23.4. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko, że wartość godziwa albo przyszłe przepływy pieniężne z instrumentu finansowego będą zmieniać się na skutek zmian stóp procentowych. Grupa posiada oprocentowane zobowiązania finansowe składające się głównie z pożyczek od jednostki powiązanej i kredytów bankowych (patrz Nota 19).

Strategia zabezpieczania Grupy przed ryzykiem stopy procentowej, ograniczająca wpływ niekorzystnych zmian stóp procentowych, jest aktualizowana okresowo. Preferowany podział pomiędzy zadłużeniem opartym na stałej stopie, a tym opartym na zmiennej stopie procentowej, jest wynikiem analizy wpływu potencjalnych zmian stóp procentowych na koszty finansowe.

Według obowiązującej strategii zabezpieczeń, Grupa zabezpiecza ryzyko stopy procentowej wykorzystując swapy procentowe i swapy walutowo-procentowe. W rezultacie zastosowania zabezpieczeń, struktura zobowiązań zmienia się w kierunku struktury docelowej, jako że zobowiązania oparte na zmiennej/stałej stopie procentowej efektywnie zamieniane są na zobowiązania o stałej/zmiennej stopie procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku stosunek długu opartego na stałej stopie procentowej do długu opartego na zmiennej stopie procentowej (z uwzględnieniem zabezpieczeń) wyniósł dla Grupy odpowiednio 88/12% i 73/27%.

Do pomiaru ryzyka stopy procentowej Grupa wykorzystuje opisaną poniżej analizę wrażliwości.

W tabeli poniżej zaprezentowana została analiza wrażliwości Grupy na ryzyko stopy procentowej (po uwzględnieniu zabezpieczeń) przy założeniu hipotetycznego wzrostu/spadku stóp procentowych o jeden punkt procentowy.

(w milionach złotych)

	Wrażliwość na zmianę stóp procentowych o 1 p.p.							
	Na dzień 31 grudnia 2015				Na dzień 31 grudnia 2014			
	WIBOR		EURIBOR		WIBOR		EURIBOR	
	+1 p.p.	-1 p.p.	+1 p.p.	-1 p.p.	+1 p.p.	-1 p.p.	+1 p.p.	-1 p.p.
Koszty finansowe, netto	37	(39)	(3)	4	9	(10)	(5)	5
Pozostałe kapitały rezerwowe	107	(110)	(15)	17	99	(103)	(12)	12

Analiza wrażliwości w tabeli powyżej została dokonana w oparciu o następujące założenia:

- koszty finansowe, netto zawierają następujące elementy narażone na ryzyko stopy procentowej: a) koszty odsetkowe od długu opartego na zmiennej stopie procentowej (po uwzględnieniu zabezpieczeń) b) zmianę wartości godziwej instrumentów pochodnych nie wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające i klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu (patrz Nota 21),
- pozostałe kapitały rezerwowe obejmują zmianę wartości godziwej instrumentów pochodnych, którą uznano za efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych (patrz Nota 21),
- na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość godziwa długu finansowego brutto opartego na zmiennej stopie procentowej (po uwzględnieniu zabezpieczeń) wynosiła 487 milionów złotych (na dzień 31 grudnia 2014 roku 1.152 miliony złotych).

23.5. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia trudności w spłacie zobowiązań finansowych. Proces zarządzania ryzykiem płynności w Grupie polega na prognozowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, analizie poziomu aktywów płynnych w relacji do przepływów pieniężnych, monitorowaniu wskaźników płynności opartych na pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej oraz utrzymywaniu dostępu do różnych źródeł finansowania, w tym do rezerwowych linii kredytowych.

W celu zwiększenia skuteczności, proces zarządzania płynnością jest zoptymalizowany poprzez scentralizowanie funkcji skarbcowych dla Grupy, gdzie płynne nadwyżki środków pieniężnych wygenerowane przez spółki wchodzące w skład Grupy są inwestowane i zarządzane przez skarbiec centralny. Nadwyżki środków pieniężnych Grupy inwestowane są w krótkoterminowe płynne instrumenty finansowe – głównie depozyty bankowe. Ponadto w 2013 roku Grupa zawarła z Orange S.A. umowę scentralizowanego zarządzania płynnością umożliwiającą Grupie deponowanie nadwyżek finansowych w Orange S.A. oraz dającą dostęp do zapasowego finansowania płynności z maksymalną kwotą limitu wynoszącą 1.750 milionów złotych.

Grupa zarządza ryzykiem płynności również poprzez utrzymywanie otwartych i niewykorzystanych linii kredytowych, które tworzą rezerwę płynności i zabezpieczają wypłacalność i elastyczność finansową. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa miała następujące niewykorzystane linie kredytowe w kwocie 3.717 milionów złotych (na dzień 31 grudnia 2014 roku było to 2.723 miliony złotych):

- 1.967 milionów złotych w postaci linii kredytowych, głównie z Grupy Orange,
- 1.750 milionów złotych w postaci wymienionej powyżej rezerwowej linii kredytowej z Orange S.A.

Ryzyko płynności jest regularnie mierzone i monitorowane przez Grupę przy wykorzystaniu następujących wskaźników:

- wskaźniki płynności,
- analiza terminów wymagalności niezdyskontowanych umownych przepływów pieniężnych z tytułu zobowiązań finansowych Grupy,
- średni czas spłaty kapitału.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźnik płynności (definiowany jako stosunek dostępnych źródeł środków finansowych tj. środków pieniężnych i linii kredytowych oraz kwoty spłaty długu w okresie następnych 12 i 18 miesięcy) oraz wskaźnik płynności bieżącej (definiowany jako stosunek niewykorzystanych linii kredytowych i aktywów obrotowych oraz zobowiązań krótkoterminowych):

(w milionach złotych)

	<i>Wskaźniki płynności</i>	
	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Wskaźnik płynności (z uwzględnieniem instrumentów pochodnych) - następne 12 miesięcy	288%	238%
Niewykorzystane linie kredytowe	3.717	2.723
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	266	248
Spłata długu ⁽¹⁾	1.313	1.170
Spłata zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych ⁽²⁾	71	78
Wskaźnik płynności (z uwzględnieniem instrumentów pochodnych) - następne 18 miesięcy	276%	120%
Niewykorzystane linie kredytowe	3.717	2.723
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	266	248
Spłata długu ⁽¹⁾	1.329	2.380
Spłata zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych ⁽²⁾	113	98
Wskaźnik płynności bieżącej (z uwzględnieniem niewykorzystanych linii kredytowych)	117%	102%
Niewykorzystane linie kredytowe	3.717	2.723
Aktywa obrotowe razem	2.330	2.078
Zobowiązania krótkoterminowe razem	5.185	4.709

⁽¹⁾ Niedyskontowane umowne przepływy pieniężne od pożyczek od jednostki powiązanej i kredytów bankowych.

⁽²⁾ Niedyskontowane umowne przepływy pieniężne od instrumentów pochodnych.

Analiza wymagalności dla pozostających do zapłaty niedyskontowanych umownych przepływów pieniężnych z tytułu zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku została przedstawiona poniżej.

Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku kwoty w walucie zostały przeliczone na złote według kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na koniec okresu. Płatności odsetek wynikające z instrumentów finansowych, naliczane według zmiennej stopy procentowej, zostały wyliczone w oparciu o odpowiednie stopy procentowe mające zastosowanie na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku.

(w milionach złotych)

	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>									
	<i>Niedyskontowane umowne przepływy pieniężne ⁽¹⁾</i>									
	<i>Długoterminowe</i>									
	<i>Nota</i>	<i>Wartość bilansowa</i>	<i>Do 1 roku</i>	<i>1-2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>Pow. 5 lat</i>	<i>Razem długo- terminowe</i>	<i>Razem</i>
Pożyczki od jednostki powiązanej	19.1	4.122	1.301	26	33	2.069	9	815	2.952	4.253
Pozostałe zobowiązania finansowe	19.2	126	48	31	27	16	7	3	84	132
– w tym zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		64	22	18	17	10	1	-	46	68
Instrumenty pochodne - aktywa	21	(122)	23	47	47	(7)	11	(36)	62	85
Instrumenty pochodne - zobowiązania	21	134	48	37	29	12	(3)	(2)	73	121
Dług finansowy brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych		4.260	1.420	141	136	2.090	24	780	3.171	4.591
Zobowiązania handlowe	15.1	2.897	2.136	157	151	143	143	417	1.011	3.147
Zobowiązania finansowe razem (łącznie z aktywami z instrumentów pochodnych)		7.157	3.556	298	287	2.233	167	1.197	4.182	7.738

⁽¹⁾ Obejmują zarówno płatności kapitału jak i odsetek.

(w milionach złotych)

Na dzień 31 grudnia 2014

Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne ⁽¹⁾

Długoterminowe

	Nota	Wartość bilansowa	Do 1 roku	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	Pow. 5 lat	Razem długo- terminowe	Razem
Pożyczki od jednostki powiązanej	19.1	4.307	1.124	1.225	27	28	2.060	-	3.340	4.464
Pozostałe zobowiązania finansowe	19.2	124	67	18	16	13	8	8	63	130
– w tym zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		24	10	5	4	4	3	-	16	26
Instrumenty pochodne - aktywa	21	(91)	39	19	35	35	(18)	-	71	110
Instrumenty pochodne - zobowiązania	21	148	39	32	29	28	14	-	103	142
Dług finansowy brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych		4.488	1.269	1.294	107	104	2.064	8	3.577	4.846
Zobowiązania handlowe	15.1	2.872	2.013	157	156	151	143	560	1.167	3.180
Zobowiązania finansowe razem (łącznie z aktywami z instrumentów pochodnych)		7.360	3.282	1.451	263	255	2.207	568	4.744	8.026

⁽¹⁾ Obejmują zarówno płatności kapitału jak i odsetek.

Średni czas spłaty kapitału dla portfela zadłużenia posiadanego na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniósł 2,8 roku (na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniósł 3,2 roku).

23.6. Ryzyko kredytowe

Celem polityki zarządzania ryzykiem kredytowym jest wspieranie rozwoju Grupy przy jednoczesnej minimalizacji ryzyk finansowych poprzez działania zapewniające, że klienci i kontrahenci są zawsze w stanie zapłacić kwoty należne Grupie.

Podstawowym zadaniem Komitetu Kredytowego, podlegającego kontroli Członka Zarządu ds. Finansów, jest koordynacja i konsolidacja następujących działań z zakresu zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie:

- ocena ryzyka kredytowego klientów,
- monitorowanie sytuacji biznesowej i finansowej klientów,
- zarządzanie należnościami i złymi długami.

Polityka oraz zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w ramach Grupy zostały zatwierdzone przez Komitet Kredytowy.

W Grupie nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

Dodatkowe informacje dotyczące ryzyka kredytowego zawarte są w Notach 13, 20, 21.

23.7. Zarządzanie zobowiązaniami do utrzymania określonych wskaźników finansowych

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa nie była stroną umów zawierających warunki dotyczące utrzymania określonych wskaźników finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa była stroną umów gwarancyjnych zawierających warunek, zgodnie z którym Grupa zobowiązana była do utrzymania wskaźnika finansowego określonego jako stosunek długu netto do skorygowanej wartości EBITDA na poziomie nie wyższym niż 3,5:1 potwierdzanym półrocznie. Na dzień 31 grudnia 2014 roku obowiązek utrzymania opisanego wskaźnika był spełniony.

24. Podatek dochodowy

24.1. Podatek dochodowy

(w milionach złotych)

	12 miesięcy do 31 grudnia 2015	12 miesięcy do 31 grudnia 2014
Bieżący podatek dochodowy	(80)	(31)
Podatek odroczony	53	(15)
Podatek dochodowy razem	(27)	(46)

Uzgodnienie pomiędzy obciążeniem z tytułu podatku dochodowego a teoretyczną kwotą podatku bazującą na ustawowej stawce podatkowej przedstawia się następująco:

(w milionach złotych)

	12 miesięcy do 31 grudnia 2015	12 miesięcy do 31 grudnia 2014
Skonsolidowany zysk przed opodatkowaniem	281	581
Minus: Zysk ze sprzedaży Wirtualnej Polski S.A. (transakcja neutralna podatkowo)	-	(191)
Skonsolidowany zysk przed opodatkowaniem, skorygowany	281	390
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Kwota teoretyczna podatku	(53)	(74)
Odlczenie związane z wydatkami poniesionymi na nabycie nowych technologii	39	25
Korekty podatku bieżącego za poprzednie okresy	-	36
Koszty nie wpływające na podstawę opodatkowania, netto i pozostałe różnice	(13)	(33)
Podatek dochodowy razem	(27)	(46)

Koszty nie wpływające na podstawę opodatkowania obejmują koszty indywidualnie wymienione w polskim prawie podatkowym jako nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 i 2014 roku spółki OPL S.A., TP Invest Sp. z o.o. i Orange Customer Service Sp. z o.o. tworzyły Podatkową Grupę Kapitałową.

24.2. Podatek odroczony

(w milionach złotych)

	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej		Skonsolidowany rachunek zysków i strat	
	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014	12 miesięcy do 31 grudnia 2015	12 miesięcy do 31 grudnia 2014
Środki trwałe i wartości niematerialne	537	513	24	69
Należności i zobowiązania rozpoznane na zasadzie memoriałowej	150	122	28	(24)
Przychody przyszłych okresów	90	77	3	(14)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	72	90	(16)	(1)
Rezerwy	96	85	11	(17)
Dług finansowy netto	22	22	4	(21)
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe	29	30	(1)	(3)
Pozostałe	(5)	(5)	-	(4)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego, netto ⁽¹⁾	991	934	-	-
Podatek odroczony razem	-	-	53	(15)

⁽¹⁾ W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku odpowiednio (6) milionów złotych i 26 milionów złotych zmiany aktywów z tytułu podatku odroczonego zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku 10 milionów złotych zmiany aktywów z tytułu podatku odroczonego zostało ujęte bezpośrednio w zyskach zatrzymanych (patrz Nota 25.3). W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiła zmiana aktywów z tytułu podatku odroczonego ujęta bezpośrednio w zyskach zatrzymanych.

Wartość nierozpoznanych aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczy głównie strat podatkowych, w stosunku do których oczekuje się, że nie zostaną wykorzystane. Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku kwota strat podatkowych, dla której nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku odroczonego, wyniosła odpowiednio 20 milionów złotych oraz 33 miliony złotych. Wartość nierozpoznanych aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczy również tych różnic przejściowych, które zdaniem Grupy mogą nie zostać wykorzystane podatkowo. Na dzień 31 grudnia

2015 roku nie wystąpiły znaczące różnice przejściowe, dla których nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku odroczonego. Na dzień 31 grudnia 2014 roku kwota różnic przejściowych, dla której nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku odroczonego, wyniosła 22 miliony złotych.

25. Kapitał własny

25.1. Kapitał zakładowy

Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku kapitał zakładowy Spółki wynosił 3.937 milionów złotych i był podzielony na 1.312 milionów w pełni opłaconych akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 3 złote każda.

Struktura własnościowa kapitału zakładowego na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku była następująca:

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>			<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>		
	% ogólnej liczby głosów	% ogólnej liczby akcji	Wartość nominalna	% ogólnej liczby głosów	% ogólnej liczby akcji	Wartość nominalna
Orange S.A.	50,67	50,67	1.995	50,67	50,67	1.995
Pozostali akcjonariusze	49,33	49,33	1.942	49,33	49,33	1.942
Razem	100,00	100,00	3.937	100,00	100,00	3.937

25.2. Dywidenda

W dniu 9 kwietnia 2015 roku Walne Zgromadzenie Orange Polska S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy zwykłej z zysku za 2014 rok oraz z zysków zatrzymanych z lat poprzednich w wysokości 0,50 złotego na jedną akcję. Dywidenda, wynosząca 656 milionów złotych, została wypłacona w dniu 9 lipca 2015 roku.

W dniu 10 kwietnia 2014 roku Walne Zgromadzenie OPL S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy zwykłej z zysku za 2013 rok w wysokości 0,50 złotego na jedną akcję. Całkowita kwota dywidendy, wypłaconej w dniu 10 lipca 2014 roku, wyniosła 656 milionów złotych.

Wartość zysków zatrzymanych OPL S.A. dostępnych do wypłaty w formie dywidendy dla udziałowców Grupy wynosiła 4,7 miliarda złotych na dzień 31 grudnia 2015 roku. Pozostałe saldo zysków zatrzymanych Spółki nie jest dostępne do wypłaty w formie dywidendy ze względu na ograniczenia wynikające z polskiego prawa handlowego. Ponadto, 0,3 miliarda złotych zysków zatrzymanych spółek zależnych OPL S.A. było dostępnych do wypłaty w formie dywidendy przez spółki zależne do OPL S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku.

W dniu 15 lutego 2016 roku Zarząd Orange Polska S.A. podjął uchwałę o wypłacie dywidendy zwykłej z zysku za 2015 rok oraz z zysków zatrzymanych z lat poprzednich w wysokości 0,25 złotego na jedną akcję. Proponowana dywidenda podlega zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie Orange Polska S.A.

25.3. Pozostałe zmiany w zyskach zatrzymanych

W 2015 roku 10 milionów złotych pozostałych kapitałów rezerwowych zostało przeniesione do zysków zatrzymanych. Kwota ta składa się z 79 milionów złotych płatności w formie akcji ujętych w poprzednich latach, (85) milionów złotych skumulowanych strat aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia dla emerytów Grupy ograniczonych w 2015 roku (patrz Nota 16) i 16 milionów złotych powiązanego z nimi podatku odroczonego. Ponadto, Grupa ujęła korektę w wysokości 45 milionów złotych (po uwzględnieniu podatku odroczonego) dotyczącą nieistotnych błędów w rozpoznaniu przychodów w systemie pre-paid w poprzednich okresach. Wpływ tej korekty został ujęty bezpośrednio w zyskach zatrzymanych i zaprezentowany jako pozostałe zmiany w skonsolidowanym sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym.

26. Zarządzanie kapitałem

Grupa zarządza kapitałem poprzez stosowanie zrównoważonej polityki finansowej, której celem jest dostarczanie odpowiednich środków finansowych na rozwój biznesowy przy jednoczesnym zabezpieczeniu właściwej struktury finansowania i płynności finansowej.

Polityka zarządzania kapitałem Grupy uwzględnia poniższe kluczowe elementy:

- wyniki działalności w połączeniu z planami inwestycyjnymi i rozwojowymi,
- harmonogram spłat długu,
- warunki rynku finansowego,
- zasady dystrybucji zysku akcjonariuszom Grupy.

W celu połączenia tych czynników Grupa okresowo ustala ramy dla struktury finansowania. Aktualnym celem Grupy w obszarze zarządzania kapitałem jest utrzymanie wskaźnika długu finansowego netto do skorygowanej wartości EBITDA na poziomie nie wyższym niż 2,2 w latach 2016 - 2018.

W tabeli poniżej przedstawiono dwa główne wskaźniki kapitałowe monitorowane przez Grupę oraz dane liczbowe, które posłużyły do ich kalkulacji. Grupa definiuje kapitał jako sumę kapitału własnego oraz długu finansowego netto (patrz Nota 18).

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Nota</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Dług finansowy netto	18	3.911	4.134
Kapitał własny razem		11.977	12.398
Kapitał własny razem oraz dług finansowy netto		15.888	16.532
Skorygowana EBITDA	3	3.521	3.916
Dźwignia finansowa netto ⁽¹⁾		25%	25%
Wskaźnik długu finansowego netto / Skorygowana EBITDA		1,1	1,1

⁽¹⁾ Dźwignia finansowa netto = Dług finansowy netto / (Dług finansowy netto + Kapitał własny razem).

Przyjęta przez Grupę polityka zarządzania kapitałem narzuca utrzymywanie dyscypliny finansowej, zapewniając jednocześnie odpowiednią elastyczność niezbędną do zachowania rentownego rozwoju oraz do realizacji ustalanych corocznie zasad dystrybucji zysku wypracowanego przez Grupę. Głównym celem polityki dystrybucji zysku jest dostarczanie rozsądnego wynagrodzenia akcjonariuszom Grupy.

27. Nieujęte zobowiązania wynikające z zawartych umów

27.1. Zobowiązania wynikające z umów leasingu operacyjnego

W przypadkach, w których Grupa jest leasingobiorcą, zobowiązania wynikające z umów leasingu operacyjnego dotyczą umów, których przedmiotem są głównie budynki i grunty. Koszty z tytułu leasingu wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wyniosły w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku odpowiednio 372 miliony złotych i 387 milionów złotych. Większość umów jest denominowana w walutach obcych. Niektóre z powyższych umów indeksowane są wskaźnikami cen dla danej waluty.

Na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku wartość minimalnych przyszłych opłat z tytułu umów leasingu operacyjnego, dla których nie istnieje praktyczna możliwość ich wypowiedzenia, wynosiła:

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Do 1 roku	205	215
Od 1 roku do 5 lat	419	405
Powyżej 5 lat	199	241
Minimalne przyszłe opłaty razem	823	861

W przypadkach, w których Grupa jest leasingodawcą, wartość minimalnych przyszłych opłat z tytułu umów leasingu operacyjnego, dla których nie istnieje praktyczna możliwość ich wypowiedzenia, na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku wyniosła odpowiednio 81 milionów złotych i 66 milionów złotych.

27.2. Podjęte zobowiązania inwestycyjne

Zobowiązania inwestycyjne, które zostały podjęte na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego, lecz nie zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym, przedstawiają się następująco:

<i>(w milionach złotych)</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Środki trwałe	102	88
Wartości niematerialne	161	47
Zobowiązania inwestycyjne razem	263	135
Kwoty przypadające do zapłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego	190	119

Podjęte zobowiązania inwestycyjne dotyczą głównie zakupu urządzeń wykorzystywanych w sieciach telekomunikacyjnych, systemów informatycznych oraz innych rodzajów oprogramowania.

28. Roszczenia, sprawy sądowe i zobowiązania warunkowe

a. Postępowania prowadzone przez UOKiK i roszczenia z nimi związane

Zgodnie z Prawem Telekomunikacyjnym, w przypadku nie spełnienia określonych wymogów przewidzianych w Prawie Telekomunikacyjnym, Prezes UKE może nałożyć na operatora telekomunikacyjnego karę w maksymalnej wysokości do 3% przychodów operatora, osiągniętych w poprzednim roku kalendarzowym. Zgodnie z Ustawą o Ochronie Konkurencji i Konsumentów, w przypadku nie zastosowania się do jej przepisów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) może nałożyć na przedsiębiorstwo kary w maksymalnej wysokości do 50 milionów EUR za niedopełnienie obowiązku udzielenia informacji lub do 10% przychodów podmiotu, osiągniętych w poprzednim roku kalendarzowym za naruszenie przepisów prawa.

Postępowanie prowadzone przez UOKiK w sprawie cen detalicznych za połączenia do Play

W dniu 18 marca 2013 roku UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe przeciwko spółkom Orange Polska, Polkomtel Sp. z o.o. i T-Mobile Polska S.A. twierdząc, że nadużywały kolektywnej pozycji dominującej na krajowym detalicznym rynku telefonii ruchomej. UOKiK zarzuca operatorom, że ceny detaliczne za połączenia wykonywane przez indywidualnych użytkowników końcowych sieci każdego z tych trzech operatorów do sieci P4 Sp. z o.o. (Play) były relatywnie wyższe niż stosowane za takie połączenia do sieci tych trzech operatorów i ustalone bez wystarczającego uwzględnienia zróżnicowania asymetrycznych stawek opłat hurtowych za zakańczanie połączeń określonych przez UKE. Zdaniem UOKiK stosowane ceny mogły powodować ograniczenie rozwoju konkurencji na krajowym detalicznym rynku telefonii ruchomej.

Orange Polska, odpowiadając na pytania UOKiK, przekazała szczegółowe dane dotyczące swoich ofert i cen detalicznych. UOKiK poinformował Spółkę o przedłużeniu postępowania. Wskazana data przedłużenia to dzień 13 marca 2016 roku.

Ponadto Orange Polska otrzymała w maju 2015 roku zawiadanie do próby ugodowej na wniosek złożony w sądzie przez P4, w którym P4 podniósł roszczenia w kwocie 258 milionów złotych dotyczące detalicznych cen usług mobilnych w okresie pomiędzy kwietniem 2012 roku a 31 grudnia 2014 roku. W trakcie posiedzenia sądu w dniu 2 lipca 2015 roku strony nie zawarły ugody. We wrześniu 2015 roku Orange Polska otrzymała również pozew P4, w którym P4 żąda zapłaty odszkodowania w kwocie 316 milionów złotych, w tym odsetki 85 milionów złotych, dotyczącego detalicznych cen usług mobilnych w okresie pomiędzy lipcem 2009 roku a marcem 2012 roku. W obu podniesionych roszczeniach P4 żąda zapłaty solidarnie przez Orange Polska, Polkomtel Sp. z o.o. i T-Mobile Polska S.A.

Zdaniem Zarządu, Orange Polska nie prowadziła działań, które mogłyby ograniczać konkurencję, a w okresie którego dotyczy postępowanie poziom konkurencji na detalicznym rynku telefonii mobilnej stale wzrastał.

Postępowanie UOKiK w sprawie przetargów na usługi mobilne

W dniu 20 grudnia 2013 roku UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe przeciwko Orange Polska i dwóm innym oferentom w przetargach na mobilne usługi transmisji danych przeprowadzonych w 2012 roku. Postępowanie UOKiK dotyczy podejrzenia, że oferenci uzgadniali warunki składanych ofert. UOKiK poinformował Spółkę o przedłużeniu postępowania. Wskazana data przedłużenia to dzień 21 lutego 2016 roku.

Zarząd Orange Polska nie ustalał z innymi spółkami warunków składanych ofert.

Roszczenie Magna Polonia S.A. wobec Orange Polska, T-Mobile Polska, Polkomtel i P4

W 2011 roku UOKiK uznał, że Orange Polska, T-Mobile Polska S.A., Polkomtel Sp. z o.o. i P4 Sp. z o.o. zawarły porozumienie ograniczające konkurencję na krajowym detalicznym i hurtowym rynku usług telewizji mobilnej świadczonych w technologii DVB-H. Swoją decyzją UOKiK nałożył również kary na te cztery spółki (na Orange Polska – 35 milionów złotych). Orange Polska odwołała się od tej decyzji UOKiK. SOKiK uchylił tę decyzję, UOKiK złożył apelację od wyroku SOKiK i sprawa jest aktualnie rozpatrywana przez Sąd Apelacyjny.

W związku z decyzją UOKiK, Magna Polonia S.A. złożyła w sądzie wniosek o zawezwanie tych czterech operatorów do sądowej próby ugodowej. Magna Polonia S.A. była właścicielem Info TV FM Sp. z o.o., operatora telekomunikacyjnego, który oferował dostarczanie hurtowych usług telewizji mobilnej DVB-H do Orange Polska, T-Mobile Polska S.A., Polkomtel Sp. z o.o. i P4 Sp. z o.o. Żaden z czterech operatorów komórkowych nie podjął decyzji o wprowadzeniu usługi telewizji mobilnej dla swoich klientów. Magna Polonia domagała się, aby Orange Polska, T-Mobile Polska S.A., Polkomtel Sp. z o.o. i P4 Sp. z o.o. dokonały solidarnie zapłaty kwoty 618 milionów złotych. Magna Polonia utrzymywała, że jej roszczenie wynikało z utraconych korzyści spowodowanych nie uruchomieniem telewizji DVB-H (w tym niższej wartości udziałów Info TV FM) oraz z kosztów finansowania Info TV FM.

Zarząd Orange Polska nie ustalał z innymi spółkami wspólnych działań, których celem miało być utrudnianie wprowadzenia usługi DVB-H w oparciu o ofertę spółki Info TV FM Sp. z o.o. Decyzja o niewprowadzeniu usług telewizji mobilnej została podjęta z powodu sytuacji rynkowej i przyczyn biznesowych.

W trakcie posiedzenia sądu w dniu 11 grudnia 2013 roku strony nie zawarły ugody. Od tego czasu Magna Polonia nie wniosła powództwa przeciwko Orange Polska ani nie wystąpiła do Orange Polska z żądaniem zapłaty.

W ocenie Zarządu Orange Polska wniosek spółki Magna Polonia nie dawał uzasadnionej podstawy do oceny, czy Magna Polonia poniosła szkodę.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa utworzyła rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko związane z postępowaniami UKE i UOKiK przeciwko Grupie, które zdaniem Grupy stanowią najlepszy szacunek kwot, których zapłata jest prawdopodobna. W przypadku nałożenia jakichkolwiek kar, ich wysokość uzależniona jest od przyszłych zdarzeń, których wynik jest niepewny, zatem w konsekwencji wysokość rezerw może ulec zmianie w okresach przyszłych. Nie ujawniono informacji o wysokości rezerw, gdyż zdaniem Zarządu Spółki mogłoby to osłabić pozycję Grupy w kontekście rozstrzygnięcia toczących się spraw.

b. Postępowanie przed Komisją Europejską w sprawie dostępu szerokopasmowego

W dniu 22 czerwca 2011 roku Komisja Europejska nałożyła na Orange Polska karę w wysokości 127,6 milionów EUR (około 508 milionów złotych) za nadużywanie, przed październikiem 2009 roku, pozycji dominującej na rynku dostępu do hurtowych usług szerokopasmowych. Orange Polska utworzyła rezerwę na całą kwotę kary i naliczone odsetki. Zgodnie z decyzją, kara mogła zostać zabezpieczona poprzez tymczasową zapłatę lub ustanowienie gwarancji bankowej. W dniu 27 września 2011 roku Orange Polska przedłożyła Komisji Europejskiej gwarancję bankową.

Spółka zdecydowanie nie zgadza się z decyzją i niewspółmierną wysokością kary, w szczególności ponieważ jest przekonana, że Komisja Europejska nie uwzględniła szeregu znaczących czynników. Sytuacja na hurtowym rynku

szerokopasmowym systematycznie poprawia się od 2007 roku. Budując i udostępniając stacjonarną infrastrukturę szerokopasmową, Spółka skutecznie zmniejsza trudności na polskim rynku szerokopasmowym i zwiększa wskaźnik penetracji usług szerokopasmowych. Nieprawidłowości wskazane przez Komisję Europejską zostały w przeszłości dobrowolnie usunięte przez Spółkę.

Orange Polska złożyła odwołanie od decyzji Komisji Europejskiej do Sądu Unii Europejskiej w dniu 2 września 2011 roku. W dniu 17 grudnia 2015 roku Sąd Unii Europejskiej ogłosił wyrok oddalający odwołanie Orange Polska od decyzji Komisji Europejskiej. Spółka podjęła decyzję, że zaskarży ten wyrok do Trybunału Sprawiedliwości.

c. Postępowanie przed organami podatkowymi

Urząd Kontroli Skarbowej zakończył postępowanie kontrolne dotyczące rozliczeń podatkowych OPL S.A. za 2009 rok i w dniu 31 marca 2014 roku doręczył wyniki kontroli. Wyniki zakończyły postępowanie przed Urzędem Kontroli Skarbowej i potwierdziły poprawność rozliczeń Spółki w zakresie podatku VAT. Wyniki wskazywały również na pewne nieprawidłowości w zakresie kalkulacji innych zobowiązań podatkowych, ale nie określiły obowiązków Spółki. W opinii Spółki wątpliwości dotyczące jej rozliczeń podatkowych zostały podniesione przez Urząd Kontroli Skarbowej niezasadnie i prawdopodobieństwo ostatecznych wpływów środków jest niskie. Ocena ta została potwierdzona przez zewnętrznych doradców podatkowych.

d. Podatkowe zobowiązania warunkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom prawnym (np. kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli różnych organów administracyjnych, które są uprawnione do nakładania kar i innych sankcji oraz naliczania odsetek. Częste zmiany w regulacjach prawnych dotyczących podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych i innych podatków, a także ubezpieczeń społecznych skutkują brakiem stabilności systemu podatkowego. Częste różnice co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno w obrębie organów państwowych jak i pomiędzy organami państwowymi a przedsiębiorstwami, powodują z kolei powstawanie obszarów niepewności i konfliktów.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym przypada termin płatności podatku. Po przeprowadzonych kontrolach dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Orange Polska oraz niektóre jej jednostki zależne podlegały kontrolom podatkowym w zakresie zapłaconych podatków. Niektóre z powyższych postępowań kontrolnych nie zostały jeszcze zakończone. W opinii Grupy utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

e. Kwestie związane z powstaniem Orange Polska

Orange Polska powstała w wyniku przekształcenia państwowej jednostki organizacyjnej Poczta Polska Telegraf i Telefon („PPTiT”) w dwa podmioty - Poczta Polska i Orange Polska S.A. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej zawiera, zgodnie z aktem notarialnym z dnia 4 grudnia 1991 roku, kwotę 713 milionów złotych, powstałą w wyniku wniesienia części majątku PPTiT związanego z działalnością telekomunikacyjną. W procesie przekształcenia PPTiT oraz przekazywania mienia na rzecz nowo utworzonych podmiotów w dokumentacji zostały pominięte niektóre nieruchomości, a także inne składniki majątkowe, które obecnie są kontrolowane przez Orange Polska oraz dokumentacja związana z przekształceniem jest w tym zakresie niekompletna. W związku z powyższym prawo Orange Polska do niektórych nieruchomości i innych aktywów trwałych może być kwestionowane, a w konsekwencji może ulec zmianie wartość kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.

f. Pozostałe zobowiązania warunkowe

Poza kwestiami opisanymi powyżej, działalność operacyjna Grupy podlega prawnym, społecznym i administracyjnym regulacjom oraz Grupa jest stroną postępowań prawnych i umów handlowych związanych

z działalnością operacyjną. Niektóre decyzje regulacyjne mogą być krzywdzące dla Grupy a wyroki wydane przez sądy w postępowaniach odwoławczych od takich decyzji mogą mieć negatywne skutki dla Grupy. Grupa systematycznie monitoruje ryzyka i zdaniem Zarządu utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane ryzyka, dla których można było dokonać szacunku wysokości rezerwy.

29. Transakcje ze stronami powiązanymi

29.1. Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenia Zarządu przedstawiały się następująco:

(w tysiącach złotych)

	12 miesięcy do 31 grudnia 2015		12 miesięcy do 31 grudnia 2014	
	Wyplacone	Naliczone, niewypłacone	Wyplacone	Naliczone, niewypłacone
Świadczenia krótkoterminowe z wyłączeniem składek na ubezpieczenia społeczne płatnych przez pracodawcę ⁽¹⁾	11.632	1.758	12.218	1.335
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-	2.358	-
Razem	11.632	1.758	14.576	1.335

⁽¹⁾ Wynagrodzenia brutto, nagrody i świadczenia niepieniężne.

Świadczenia (wynagrodzenia, nagrody, świadczenia po okresie zatrudnienia oraz odprawy, w tym odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji – w pieniądzu, w naturze lub w formie innych korzyści) wypłacone w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku (w tym 1,3 miliona złotych i 1,3 miliona złotych naliczone w okresach poprzednich) lub naliczone ale niewypłacone zgodnie z umownymi zobowiązaniami przez OPL S.A. oraz jej jednostki zależne na rzecz Członków Zarządu i Rady Nadzorczej OPL S.A. zostały zaprezentowane poniżej.

Osoby będące Członkami Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku:

(w tysiącach złotych)

	12 miesięcy do 31 grudnia 2015		12 miesięcy do 31 grudnia 2014	
	Wyplacone	Naliczone, niewypłacone	Wyplacone	Naliczone, niewypłacone
Bruno Duthoit	3.132	276	2.878	268
Mariusz Gaca	2.113	329	1.577 ⁽¹⁾	294
Piotr Muszyński	2.449	351	2.380	324
Jolanta Dudek ⁽²⁾	194 ⁽¹⁾	98	-	-
- od Orange Polska S.A.	98	49	-	-
- od Orange Customer Service Sp. z o.o.	96	49	-	-
Jacek Kowalski	1.704	267	1.577	246
Bożena Leśniewska	226 ⁽¹⁾	101	-	-
Maciej Nowohoński	1.575	235	861 ⁽¹⁾	203
Michał Paschalis-Jakubowicz	239 ⁽¹⁾	101	-	-
Razem	11.632	1.758	9.273	1.335

⁽¹⁾ Od dnia powołania na Członka Zarządu OPL S.A.

⁽²⁾ Pani Jolanta Dudek jest Członkiem Zarządów Orange Polska S.A. oraz Orange Customer Service Sp. z o.o.

Osoby będące Członkami Zarządu Spółki w roku 2014 i w poprzednich okresach:

<i>(w tysiącach złotych)</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>		<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2014</i>	
	<i>Naliczone, niewypłacone</i>		<i>Naliczone, niewypłacone</i>	
	<i>Wyплаcone</i>	<i>Wyплаcone</i>	<i>Wyплаcone</i>	<i>Wyплаcone</i>
Jacques de Galzain	-	-	2.350 ⁽¹⁾	-
Vincent Lobry	-	-	2.953 ⁽¹⁾	-
Razem	-	-	5.303	-

⁽¹⁾ Wynagrodzenie do dnia rozwiązania stosunku pracy (w tym świadczenia po okresie zatrudnienia).

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej przedstawiały się następująco:

<i>(w tysiącach złotych)</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2015</i>	<i>12 miesięcy do 31 grudnia 2014</i>
Maciej Witucki	419	386
Prof. Andrzej K. Koźmiński	392	361
Gervais Pellissier ⁽¹⁾	-	-
Marc Ricau ⁽¹⁾	-	-
Dr Henryka Bochniarz	209	192
Jean-Marie Culpin ⁽¹⁾	-	-
Eric Debroeck ⁽¹⁾	-	-
Ramon Fernandez ⁽¹⁾	-	-
Dr Mirosław Gronicki	216	192
Russ Houlden	390	229
Marie-Christine Lambert ⁽¹⁾	-	-
Maria Pasło-Wiśniewska	135	-
Gérard Ries ⁽¹⁾	-	-
Dr Wiesław Rozłucki	314	289
Valérie Théron ⁽¹⁾	-	-
Timothy Boatman ⁽²⁾	-	133
Sławomir Lachowski ⁽²⁾	77	192
Pierre Louette ^{(1) (2)}	-	-
Benoit Scheen ^{(1) (2)}	-	-
Razem	2.152	1.974

⁽¹⁾ Osoby powołane do Rady Nadzorczej Spółki zatrudnione przez Orange S.A. nie pobierają wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji.

⁽²⁾ Osoby nie będące Członkami Rady Nadzorczej Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku, ale będące Członkami Rady Nadzorczej OPL S.A. w roku 2015 lub w poprzednich okresach.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku jednostki zależne nie wypłaciły Członkom Rady Nadzorczej OPL S.A. żadnego świadczenia (wynagrodzeń, nagród, świadczeń po okresie zatrudnienia oraz odpraw, w tym odszkodowań z tytułu zakazu konkurencji – w pieniądzu, w naturze lub w formie innych korzyści).

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku Grupa nie zawarła żadnych znaczących transakcji z Członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej OPL S.A. lub ich małżonkami, krewnymi lub powinowatymi w linii prostej do drugiego stopnia lub związanymi z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli, bądź z innymi osobami, z którymi mają osobiste powiązania. Grupa nie udzieliła takim osobom żadnych pożyczek, zaliczek ani gwarancji.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 i 2014 roku Grupa nie zawarła żadnych znaczących transakcji ze spółkami kontrolowanymi lub współkontrolowanymi przez Członków Zarządu lub Rady Nadzorczej OPL S.A. lub przez ich małżonków, krewnych lub powinowatych w linii prostej do drugiego stopnia lub związanych z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli, bądź przez inne osoby, z którymi mają osobiste powiązania.

29.2. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Orange S.A. był właścicielem 50,67% akcji Spółki i miał prawo powoływania większości Członków Rady Nadzorczej OPL S.A. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje Członków Zarządu.

Przychody Grupy od podmiotów Grupy Orange obejmują przede wszystkim rozliczenia międzyoperatorskie, usługi z zakresu badań i rozwoju oraz transmisję danych. Zakupy od Grupy Orange obejmują przede wszystkim koszty rozliczeń międzyoperatorskich, transmisji danych, usług informatycznych i konsultingowych oraz opłat licencyjnych za używanie marki.

Orange Polska S.A. działa pod marką Orange na podstawie umowy licencyjnej zawartej z Orange S.A. i Orange Brand Services Limited (zwana dalej „OBSL”). Umowa licencyjna przewiduje, że OBSL otrzymuje wynagrodzenie w wysokości do 1,6% przychodów operacyjnych Spółki wypracowanych pod marką Orange. Umowa obowiązuje do 24 lipca 2018 roku z możliwością przedłużenia.

Grupa i Atlas Services Belgium S.A., spółka zależna od Orange S.A., zawarły umowy o kredyty terminowe w wysokości 950 milionów EUR oraz umowę o kredyt odnawialny do kwoty 480 milionów EUR (patrz Nota 19.1). Dodatkowo Grupa zawarła umowę z Orange S.A. dotyczącą instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej związane z finansowaniem w EUR z Atlas Services Belgium S.A. Wartość nominalna walutowo – procentowych instrumentów swap (CCIRS) i procentowych instrumentów swap (IRS) zawartych w ramach powyższej umowy na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 950 milionów EUR i 4.350 milionów złotych z ujemną wyceną w wartości godziwej w łącznej kwocie 18 milionów złotych (na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość nominalna wynosiła 760 milionów EUR i 3.150 milionów złotych z ujemną wyceną w wartości godziwej w łącznej kwocie 78 milionów złotych).

Należności i zobowiązania finansowe, koszty finansowe oraz inne całkowite dochody/(straty) dotyczące transakcji z Grupą Orange wynikają z wymienionych powyżej umów. Przychody finansowe od Orange S.A. oraz środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych zdeponowane w Orange S.A. dotyczą umowy scentralizowanego zarządzania płynnością (patrz Nota 23.5).

(w milionach złotych)

	12 miesięcy do 31 grudnia 2015	12 miesięcy do 31 grudnia 2014
Sprzedaż towarów i usług oraz pozostałe przychody:	205	212
Orange S.A. (jednostka dominująca)	113	131
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	92	81
Zakupy towarów (w tym zapasów, środków trwałych i wartości niematerialnych) i usług:	(265)	(286)
Orange S.A. (jednostka dominująca)	(84)	(99)
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	(181)	(187)
- w tym Orange Brand Services Limited (umowa licencyjna na używanie marki)	(134)	(134)
Przychody finansowe:	3	7
Orange S.A. (jednostka dominująca)	3	7
Koszty finansowe, netto:	(188)	(159)
Orange S.A. (jednostka dominująca)	(75)	(21)
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	(113)	(138)
Inne całkowite dochody/(straty):	30	(112)
Orange S.A. (jednostka dominująca)	30	(112)
Wyplacona dywidenda:	332	332
Orange S.A. (jednostka dominująca)	332	332

Grupa Kapitałowa Orange Polska
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe wg MSSF – 31 grudnia 2015 roku

(w milionach złotych)

	<i>Na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2014</i>
Należności:	44	71
Orange S.A. (jednostka dominująca)	29	46
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	15	25
Zobowiązania:	81	106
Orange S.A. (jednostka dominująca)	32	43
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	49	63
Należności finansowe:	110	70
Orange S.A. (jednostka dominująca)	110	70
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych zdeponowane w:	87	69
Orange S.A. (jednostka dominująca)	87	69
Zobowiązania finansowe:	4.250	4.455
Orange S.A. (jednostka dominująca)	128	148
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	4.122	4.307

30. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 21 stycznia 2016 roku Orange Polska zawarła ze Związkami Zawodowymi porozumienie zmieniające wartość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych wypłacanych pracownikom. Pracownicy przestają być uprawnieni do odpraw emerytalnych wyższych niż określone w polskim prawie pracy – w przypadku gdy odejście na emeryturę nastąpi po 31 grudnia 2017 roku. Porozumienie zmniejsza również przeciętną wartość nagrody jubileuszowej wypłacanej pracownikom po osiągnięciu określonej liczby lat pracy – zmiana dotyczy wypłat, które będą miały miejsce po 2020 roku.

W związku z powyższym, koszty świadczeń pracowniczych zostaną zmniejszone o 81 milionów złotych w 2016 roku z odpowiednim zmniejszeniem zobowiązań dotyczących długoterminowych świadczeń pracowniczych.

W dniu 25 stycznia 2016 roku Grupa otrzymała decyzje, w których Prezes UKE dokonał na rzecz Orange Polska rezerwacji częstotliwości z zakresu 800 MHz i 2600 MHz za łączną kwotę 3.168 milionów złotych zadeklarowaną w trakcie aukcji. Na podstawie tych decyzji, Orange Polska otrzymała rezerwacje dwóch bloków 2x5 MHz każdy w paśmie 800 MHz oraz rezerwacje trzech bloków 2x5 MHz każdy w paśmie 2600 MHz. Rezerwacje częstotliwości zostały dokonane na 15 lat i są ważne od dnia doręczenia decyzji. W lutym 2016 roku Orange Polska zapłaciła całą kwotę pomniejszoną o 20 milionów złotych depozytu wpłaconego przed aukcją w 2014 roku.

W dniu 1 lutego 2016 roku Grupa wykorzystała 1.560 milionów złotych w ramach odnawialnej linii kredytowej przyznanej przez Atlas Services Belgium S.A., spółkę zależną od Orange S.A.

W dniu 3 lutego 2016 roku Grupa oraz Atlas Services Belgium S.A., spółka zależna od Orange S.A., zawarły umowę o pożyczkę do wysokości 2.700 milionów złotych z terminem spłaty przypadającym w 2021 roku, z czego 1.600 milionów złotych zostało wykorzystane w dniu 5 lutego 2016 roku. W 2016 roku Grupa zawarła w ramach umowy z Orange S.A. swapy procentowe o wartości nominalnej 1.200 milionów złotych w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w zakresie wymienionej powyżej nowej umowy o pożyczkę.

Od 2016 roku Grupa wydłuży szacowany okres użytkowania niektórych aktywów sieciowych. W efekcie Grupa oczekuje, że koszt amortyzacji tych aktywów w 2016 roku będzie niższy o około 200 milionów złotych w porównaniu do 2015 roku.

31. Podstawowe zasady rachunkowości

W uzupełnieniu do oświadczenia o zgodności zawartego w Nocie 2, niniejsza nota opisuje zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzeniu Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku.

31.1. Szacunki i subiektywna ocena

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenionych w sposób precyzyjny. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na dzień 31 grudnia 2015 roku mogą w przyszłości ulec zmianie. Główne szacunki i subiektywna ocena zostały opisane w następujących notach:

Nota		Szacunki i subiektywna ocena
5, 31.9, 15.3	Przychody	Alokacja przychodów na poszczególne części składowe oferty pakietowej w oparciu o ich względną wartość godziwą. Oszacowanie wartości godziwej części składowych oferty pakietowej. Ujęcie liniowe przychodów z tytułu opłat za przyłączenie do sieci. Ujęcie przychodów brutto lub netto (analiza czy Grupa jest głównym podmiotem zobowiązanym dostarczyć usługę/produkt klientowi końcowemu, czy występuje jako agent). Wartość godziwa kar naliczanych w przypadku zerwania umowy lojalnościowej przez klienta.
9, 31.13, 31.16	Utrata wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz pojedynczych składników środków trwałych i wartości niematerialnych	Główne założenia przyjęte w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej: przesłanki wskazujące na utratę wartości, modele, stopy dyskontowe, stopy wzrostu.
11, 12, 31.13, 31.14	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji.
13, 31.17	Odpisy aktualizujące wartość pożyczek udzielonych i należności własnych	Metodologia przyjęta w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej.
14, 28, 31.20	Rezerwy	Założenia przyjęte dla wyceny rezerw na roszczenia i sprawy sądowe. Rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy: stopy dyskontowe, liczba pracowników, staż pracy pracowników, wynagrodzenie jednostkowe oraz inne założenia.
14	Koszty likwidacji środków trwałych	Założenia przyjęte do wyceny rezerw na szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował.
16, 31.21	Świadczenia pracownicze	Stopy dyskontowe, wzrost płac, wiek emerytalny, wskaźnik rotacji pracowników oraz inne.
21, 22, 31.17	Wartość godziwa instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów finansowych	Model i założenia przyjęte dla wyceny wartości godziwej.
24, 31.19	Podatek dochodowy	Założenia przyjęte w celu rozpoznania aktywów z tytułu podatku odroczonego.
31.18	Odpis na wolno rotujące i przestarzałe zapasy	Metodologia stosowana do ustalenia wartości odzyskiwalnej netto zapasów.

W ocenie Grupy, najbardziej znaczące korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań mogą wynikać ze zmian szacunków i subiektywnych ocen dotyczących utraty wartości (patrz Nota 9) oraz rezerw na roszczenia i sprawy sądowe oraz ryzyka (patrz Nota 14 i 28).

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

31.2. Zastosowanie nowych standardów i interpretacji

Zastosowanie standardów i interpretacji w 2015 roku

- KIMSF 21 „Opłaty”. Niniejsza interpretacja dostarcza wytycznych w zakresie określenia momentu rozpoznania zobowiązań z tytułu opłat publicznych. Zastosowanie KIMSF 21 nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Standardy i interpretacje opublikowane, ale jeszcze nie przyjęte

- MSSF 9 „Instrumenty Finansowe”. MSSF 9 ma docelowo zastąpić MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Standard został opublikowany 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie dla rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. MSSF 9 „Instrumenty Finansowe” nie został jeszcze przyjęty przez Unię Europejską. Standard wprowadza:
 - klasyfikację i ujęcie aktywów finansowych w oparciu o charakterystykę ich przepływów pieniężnych i model biznesowy jednostki;
 - metodologię oceny wystąpienia utraty wartości aktywów finansowych, w której obecnie obowiązujący model „poniesionych strat” zastąpiono modelem „oczekiwanych strat”;
 - nowy model rachunkowości zabezpieczeń, który w większym stopniu powiązano z zarządzaniem ryzykiem.

Zarząd ocenia, że zastosowanie standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”. Standard został opublikowany 28 maja 2014 roku i jest planowany do zastosowania dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. Standard ten nie został jeszcze przyjęty przez Unię Europejską.

Standard będzie miał wpływ głównie na:

- rozpoznanie przychodów z umów pakietowych: zmianie ulegnie alokacja przychodu pomiędzy świadczenie usługi telekomunikacyjnej i telefon, stąd rozpoznanie przychodu będzie przyspieszone;
 - koszty pozyskania i utrzymania abonentów: część tych kosztów dotycząca inkrementalnych kosztów pozyskania kontraktu (np. wynagrodzenia agentów bezpośrednio związane z pozyskaniem kontraktu, z wyjątkiem subsydiów) będzie kwalifikowała się do odroczenia. Ogólna wartość kosztów nie ulegnie zmianie.
- MSSF 16 „Leasing” został opublikowany 13 stycznia 2016 roku i będzie miał zastosowanie do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które zastosują MSSF 15 przed lub w dacie zastosowania MSSF 16. Standard ten nie został jeszcze przyjęty przez Unię Europejską.

MSSF 16 zastąpi MSR 17 „Leasing”, KIMSF 4 „Ustalenie, czy umowa zawiera leasing”, SKI-15 „Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne”, SKI-27 „Ocena istoty transakcji wykorzystujących prawną formę leasingu”.

Główne postanowienia nowego standardu dotyczą wprowadzenia jednolitego modelu księgowania leasingu, który wymaga od leasingobiorcy ujmowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań leasingowych dla wszystkich umów leasingu zawartych na okres przekraczający 12 miesięcy, w tym umów leasingu operacyjnego, z wyjątkiem leasingu aktywów o nieznacznej wartości. Oczekuje się, że zmiana ta będzie miała wpływ na następujące wartości przedstawione w sprawozdaniu finansowym Grupy: aktywa trwałe, zobowiązania finansowe, zysk netto, przepływy z działalności operacyjnej i finansowej. Dokładny wpływ zmian jest aktualnie przedmiotem analizy Zarządu.

31.3. Podejście przyjęte w Grupie zgodnie z paragrafami 10 i 12 zawartymi w MSR 8 „Zasady rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”

Podejście księgowe opisane poniżej nie jest (lub jest tylko częściowo) opisane w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej i interpretacjach przyjętych przez Unię Europejską. Grupa przyjęła polityki rachunkowości, które według niej najlepiej odzwierciedlają istotę transakcji.

Umowy wieloelementowe

Opracowując politykę ujmowania przychodów z umów wieloelementowych (ofert wiązanych), Grupa przyjęła rozwiązania amerykańskich standardów rachunkowości, Accounting Standards Codification 605-25 „Ujmowanie przychodów – umowy wieloelementowe” (patrz Nota 31.9 *Oferty pakietowe i oferty wiązane*).

31.4. Stosowane przez Grupę dopuszczone podejścia alternatywne zgodnie z MSSF

Niektóre MSSF dopuszczają alternatywne metody wyceny oraz ujmowania aktywów i zobowiązań. W związku z tym, Grupa wybrała:

<i>Standardy</i>		<i>Stosowane podejście alternatywne</i>
MSR 2	Zapasy	Zapasy wycenia się według ceny nabycia ustalonej metodą średniej ceny ważonej.
MSR 16	Rzeczowy majątek trwały	Rzeczowy majątek trwały wykazuje się według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.
MSR 20	Dotacje rządowe oraz ujawnianie informacji na temat pomocy rządowej	Bezzwrotne dotacje rządowe do aktywów pomniejszają wartość bilansową tych aktywów. Dotacje do przychodu pomniejszają odpowiadające im koszty.

31.5. Prezentacja sprawozdań finansowych

Prezentacja sprawozdania z sytuacji finansowej

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, aktywa oraz zobowiązania są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako krótkoterminowe i długoterminowe.

Prezentacja rachunku zysków i strat

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, w skonsolidowanym rachunku zysków i strat koszty są prezentowane w układzie rodzajowym.

Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk netto przypadający na jedną akcję za każdy okres ustalany jest jako iloraz zysku netto za dany okres przypisanego akcjonariuszom Spółki i średniej ważonej liczby występujących w tym okresie. Średnia ważona liczba akcji występujących w okresie uwzględnia akcje własne.

31.6. Zasady konsolidacji

Spółki zależne, nad którymi Orange Polska sprawuje kontrolę, w sposób bezpośredni lub pośredni, podlegają konsolidacji. Uznaje się, że sprawowanie kontroli występuje wtedy, gdy Orange Polska albo jej jednostka zależna podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe jednostki, w której dokonano inwestycji, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych tej jednostki, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką.

Sprawowanie kontroli nad jednostką, w której dokonano inwestycji, ma miejsce tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie poniższe kryteria:

- Grupa sprawuje władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji;
- Grupa podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych, z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji;
- Grupa posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Spółki zależne są konsolidowane od daty uzyskania kontroli przez Grupę, natomiast przestają być konsolidowane w chwili utraty nad nimi kontroli przez Spółkę.

Salda i transakcje występujące pomiędzy jednostkami Grupy są dla celów konsolidacji eliminowane.

31.7. Inwestycje we wspólne ustalenia umowne

Wspólne ustalenie umowne ma formę albo wspólnego przedsięwzięcia, albo wspólnego działania. Grupa jest zaangażowana we wspólne działanie. W związku z udziałami we wspólnym działaniu Grupa ujmuje swoje aktywa, zobowiązania, przychody i koszty, w tym swój udział w tych pozycjach.

31.8. Skutki zmian kursów wymiany walut obcych

Walutą funkcjonalną Orange Polska jest polski złoty.

Przeliczanie transakcji w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane przez Grupę na walutę funkcjonalną według kursu wymiany obowiązującego na dzień transakcji. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walucie obcej są na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego przeszacowywane przy zastosowaniu kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na koniec okresu sprawozdawczego, a wszelkie zyski lub straty powstałe w wyniku przeszacowania są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji:

- pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych - w przypadku operacji handlowych,
- w przychodów lub kosztów finansowych - w przypadku operacji finansowych.

31.9. Przychody

Przychody z działalności prowadzonej przez Grupę są ujmowane i prezentowane zgodnie z MSR 18 „Przychody”. Przychodem jest wartość godziwa otrzymanych lub należnych korzyści ekonomicznych ze sprzedaży usług i towarów w ramach podstawowej działalności gospodarczej Grupy. Jeżeli wpływy środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów są odroczone, wartość godziwą zapłaty może być niższa niż nominalna wartość środków pieniężnych otrzymanych lub należnych. Wartość godziwą zapłaty ustala się dyskontując wszystkie przyszłe wpływy pieniężne w oparciu o kalkulacyjną stopę procentową. Różnicę między wartością godziwą i nominalną wartością zapłaty ujmuje się jako przychody z tytułu odsetek zgodnie z MSR 39. Przychody są pomniejszane o podatek VAT oraz rabaty.

Oferty pakietowe i oferty wiązane

Przy sprzedaży ofert pakietowych, Grupa ocenia czy dostarczane na podstawie umowy elementy stanowią oddzielne jednostki rozliczeniowe. Dostarczony element jest uważany za oddzielną jednostkę rozliczeniową jeżeli (i) stanowi samodzielnie wartość dla klienta i (ii) wartość godziwą niedostarczonego elementu/elementów można ustalić w sposób obiektywny i wiarygodny. Stała lub możliwa do ustalenia wartość umowy alokowana jest do oddzielnych jednostek rozliczeniowych na podstawie ich względnej wartości godziwej. Jednakże, w przypadku gdy kwota alokowana do produktu, który został już dostarczony klientowi jest uzależniona od dostawy dodatkowych elementów umowy lub od osiągnięcia określonych wymagań jakościowych, kwota przychodu alokowana

do produktu dostarczonego jest ograniczona do wartości należnej bezwarunkowo. Taka sytuacja występuje na przykład w segmencie telefonii komórkowej w przypadku sprzedaży ofert wiązanych składających się z telefonu oraz umowy o świadczenie usługi telekomunikacyjnej. Telefon stanowi samodzielnie wartość dla klienta, a wartość godzinową usługi można ustalić w sposób obiektywny i wiarygodny. Z uwagi na fakt, że kwota alokowana do telefonu z reguły przekracza kwotę otrzymywaną od klienta w momencie dostarczenia telefonu, przychód rozpoznawany ze sprzedaży telefonu jest generalnie ograniczony do kwoty z umowy niezależnej od świadczenia usługi telekomunikacyjnej, tzn. kwoty płaconej przez klienta za telefon.

W przypadku ofert, dla których niemożliwe jest wyodrębnienie oddzielnych elementów składowych, przychody rozpoznawane są w całości przez okres obowiązywania umowy. Głównym przykładem jest przyłączenie do sieci, którego nie można oddzielić od abonamentu i wykonywania połączeń, i w związku z tym opłaty za przyłączenie do sieci ujmowane są przez średni przewidywany okres trwania umowy.

Przychody ze sprzedaży towarów

Przychody ze sprzedaży towarów ujmowane są w momencie przeniesienia na nabywcę wszystkich istotnych ryzyk i pożytków wynikających z prawa własności (patrz również paragraf „Oferty pakietowe i oferty wiązane”). W przypadku sprzedaży sprzętu na raty, Grupa rozpoznaje przychody w wysokości przyszłych rat zdyskontowanych w oparciu o kalkulacyjną stopę procentową.

W przypadku sprzedaży sprzętu wraz z usługą telekomunikacyjną przez dystrybutora, który kupuje sprzęt od Grupy przychód rozpoznawany jest w momencie sprzedaży sprzętu do klienta końcowego.

Przychody z tytułu najmu i dzierżawy sprzętu telekomunikacyjnego

Przychody z tytułu najmu i dzierżawy sprzętu telekomunikacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat w sposób liniowy w okresie obowiązywania umowy, z wyjątkiem umów leasingu finansowego, w przypadku których ujmuje się przychody ze sprzedaży środków trwałych, w kwocie równej inwestycji leasingowej netto, w momencie rozpoczęcia leasingu oraz przychody finansowe przez okres trwania leasingu.

Przychody ze sprzedaży lub udostępnienia treści (ang. content)

Ujęcie przychodów ze sprzedaży lub udostępnienia treści (muzyki, filmów, gier, itp.) zależy od analizy faktów i okoliczności związanych z tymi transakcjami. Aby ustalić czy przychody powinny być ujęte brutto lub netto, przeprowadzana jest analiza za pomocą następujących kryteriów:

- czy Grupa jest głównym podmiotem zobowiązanym dostarczyć usługę oczekiwaną przez klienta końcowego,
- czy Grupa ponosi ryzyko, że zakupiona treść nie zostanie sprzedana,
- czy Grupa posiada realną swobodę w ustalaniu cen lub może wpływać na cenę poprzez świadczenie usług dodanych,
- czy Grupa ponosi ryzyko kredytowe.

Przychody rozpoznawane są w momencie dostarczenia treści do klienta.

Przychody z tytułu świadczenia usług

Przychody z tytułu opłat abonamentowych za usługi telefoniczne i dostęp do Internetu ujmowane są liniowo w okresie obowiązywania umowy.

Przychody z tytułu opłat za połączenia telefoniczne przychodzące i wychodzące ujmowane są w momencie świadczenia usługi.

Przychody ze sprzedaży kart telefonicznych dla telefonii stacjonarnej i komórkowej ujmowane są w momencie ich wykorzystania lub w momencie utraty ważności karty telefonicznej.

Oferty promocyjne

W przypadku niektórych ofert handlowych, w których klient nie płaci za świadczenie usługi przez ustalony okres w zamian za podpisanie umowy na czas określony (ang. *time-based incentives*), przychody ujmowane są równomiernie przez określony w umowie nieodwoływalny okres jej obowiązywania.

Rabaty z tytułu obniżonej jakości usług lub przerw w dostawie usług

Zawierane przez Grupę umowy handlowe mogą zawierać zobowiązania dotyczące jakości świadczonych usług (np. czas dostawy czy czas przywrócenia usługi). Jeżeli Grupa nie zapewni określonej jakości usługi, to wówczas jest zobowiązana do przyznania rabatu klientowi końcowemu. Przyznane rabaty pomniejszają przychody. Rabaty są ujmowane w momencie, gdy jest prawdopodobne, że staną się wymagalne w wyniku niedotrzymania warunków umowy.

Transakcje barterowe

Jeżeli dobra i usługi są wymieniane na dobra i usługi o podobnym rodzaju i wartości, wymiany takiej nie uznaje się za transakcję powodującą powstanie przychodów. Jeżeli sprzedaje się dobra lub świadczy usługi w zamian za odmienne dobra i usługi, taki rodzaj wymiany uznaje się za transakcję powodującą powstanie przychodów. Przychody wycenia się według wartości godziwej otrzymanych dóbr i usług, skorygowanej o kwoty otrzymanych środków pieniężnych lub ekwiwalentów środków pieniężnych. Jeżeli przeprowadzenie wiarygodnej wyceny wartości godziwej otrzymanych dóbr i usług nie jest możliwe, przychody wycenia się w oparciu o wartość godziwą dóbr i usług przekazanych, skorygowaną o kwotę otrzymanych środków pieniężnych lub ekwiwalentów środków pieniężnych. Przychody z transakcji barterowych dotyczących usług reklamowych są wyceniane zgodnie z Interpretacją 31 Stałego Komitetu ds. Interpretacji „Przychody – transakcje barterowe obejmujące usługi reklamowe”.

31.10. Koszty pozyskania abonentów, koszty reklamy i pozostałe podobne koszty

Koszty pozyskania i utrzymania abonentów są ujmowane w rachunku zysków i strat tego okresu, w którym zostały poniesione. Koszty reklamy, promocji, sponsoringu, komunikacji korporacyjnej i koszty promocji marki są również ujmowane w rachunku zysków i strat tego okresu, w którym zostały poniesione.

31.11. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są kapitalizowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Dostosowywany składnik aktywów jest to taki składnik aktywów, który wymaga znacznego okresu czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży. W ocenie Grupy, budowa sieci nie wymaga znacznego okresu czasu.

31.12. Wartość firmy

Wartość firmy prezentowana jako składnik aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmuje w przypadku połączeń jednostek gospodarczych, które miały miejsce przed 1 stycznia 2010 roku:

- wartość firmy stanowiącą nadwyżkę kosztu połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej na dzień przejęcia, oraz
- wartość firmy powstająca przy dodatkowym nabyciu udziałów niedających kontroli, podczas którego nie dokonuje się powtórnej wyceny możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań do wartości godziwej.

W przypadku połączeń jednostek gospodarczych, które miały miejsce po 1 stycznia 2010 roku wartość firmy prezentowana jako składnik aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest nadwyżką (a) nad (b):

(a) suma obejmująca:

- (i) wynagrodzenie przekazane, wyceniane na dzień przejęcia według wartości godziwej,
- (ii) wartość udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej, wyceniana albo w wartości godziwej lub proporcjonalnie do udziałów w zidentyfikowanych aktywach netto,
- (iii) w przypadku połączeń jednostek przeprowadzanych etapowo, wyceniona na dzień przejęcia wartość godziwa udziałów uprzednio posiadanych przez przejmującego w jednostce przejmowanej.

(b) wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto na dzień nabycia, z uwzględnieniem wyjątków wymienionych w MSSF 3.

Wartość firmy odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

31.13. Wartości niematerialne (z wyłączeniem wartości firmy)

Wartości niematerialne, zawierające głównie rezerwacje i inne prawa do częstotliwości, oprogramowanie i koszty prac rozwojowych, są początkowo wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, które obejmują cenę zakupu, cła importowe, nie podlegające odliczeniu podatki zawarte w cenie, pomniejszone o upusty, rabaty i powiększone o nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem i, jeśli dotyczy, koszty finansowania zewnętrznego.

Wewnętrznie wytworzone znaki handlowe oraz bazy klientów nie są ujmowane jako wartości niematerialne.

Rezerwacje i inne prawa do częstotliwości

Wydatki związane z rezerwacjami i innymi prawami do częstotliwości są amortyzowane metodą liniową przez okres ich użytkowania, rozpoczynając od momentu, kiedy sieć komórkowa jest gotowa do użytku i usługa telefonii komórkowej może być sprzedawana.

Koszty badań i rozwoju

Koszty prac rozwojowych powinny być ujęte jako wartość niematerialna wtedy i tylko wtedy, gdy można udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży oraz dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne dla Grupy,
- możliwości wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Koszty prac rozwojowych nie spełniające powyższych kryteriów oraz koszty badań są odnoszone bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat. Prace badawczo-rozwojowe realizowane przez Grupę dotyczą głównie:

- unowocześnienia architektury sieci lub jej funkcjonalności,
- rozwoju platform, których celem jest oferowanie nowych usług klientom Grupy.

Koszty prac rozwojowych ujęte jako wartości niematerialne są amortyzowane metodą liniową przez ich przewidywany okres użytkowania, z reguły nie przekraczający czterech lat.

Oprogramowanie

Oprogramowanie jest amortyzowane metodą liniową przez okres ekonomicznego użytkowania, nie przekraczający pięciu lat.

Okresy użytkowania wartości niematerialnych weryfikowane są co roku i podlegają zmianie, jeśli obecnie szacowany okres użytkowania jest inny niż poprzednio przewidywano. Powyższe zmiany w szacunkach są ujmowane w sposób prospektywny.

31.14. Środki trwałe

Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszty wytworzenia, wraz z cłami importowymi, nie podlegającymi odliczeniu podatkami zawartymi w cenie oraz jest pomniejszona o upusty, rabaty i powiększona o nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem, w tym koszty świadczeń pracowniczych i, jeśli dotyczy, koszty finansowania zewnętrznego.

Wartość początkowa zawiera również wstępne szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika majątku oraz koszty renowacji miejsca, w którym się znajdował, do których poniesienia Grupa jest zobowiązana.

Wartość początkowa sieci telekomunikacyjnej zawiera koszty projektowania i budowy oraz koszty zwiększenia jej pojemności. Łączna wartość początkowa aktywa jest alokowana pomiędzy jego istotne elementy składowe (komponenty), które są ujmowane osobno w przypadku jeśli elementy składowe posiadają odmienne okresy ekonomicznej przydatności lub przewidywany sposób czerpania przyszłych korzyści ekonomicznych jest różny. W takich przypadkach odpisy amortyzacyjne są ustalane dla każdego elementu osobno.

Koszty konserwacji i napraw (koszty bieżącego utrzymania) obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Dotacje inwestycyjne

Grupa może otrzymywać dotacje rządowe oraz dotacje z Unii Europejskiej na wsparcie projektów inwestycyjnych. Dotacje zmniejszają wartość aktywów i są odnoszone na rachunek zysków i strat, jako zmniejszenie amortyzacji, uzależnione od oczekiwanego trybu uzyskiwania korzyści ekonomicznych z danego aktywa.

Leasing finansowy

Środki trwałe nabyte w leasingu, w przypadku którego następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści, są ujmowane jako aktywa w korespondencji z ujęciem odpowiedniego zobowiązania. Przyjmuje się, że korzyści i ryzyka związane z posiadaniem aktywów są zazwyczaj przeniesione na Grupę, jeśli spełniony jest przynajmniej jeden z warunków:

- na mocy umowy leasingowej następuje przeniesienie na leasingobiorcę własności danego składnika z końcem okresu leasingu,
- leasingobiorca ma możliwość zakupu składnika aktywów za cenę, która - według przewidywań - będzie na tyle niższa od wartości godziwej ustalonej na dzień, gdy prawo zakupu składnika będzie mogło zostać zrealizowane, iż w chwili rozpoczęcia leasingu istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca z możliwości tej skorzysta,
- okres leasingu stanowi większą część ekonomicznego okresu użytkowania składnika aktywów,
- wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu wynosi zasadniczo prawie tyle, ile wynosi łączna wartość godziwa przedmiotu leasingu,

- aktywa będące przedmiotem leasingu mają na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z nich korzystać bez dokonywania większych modyfikacji.

Środki trwałe przekazane przez Grupę na zasadach leasingu, w przypadku którego następuje przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści z tytułu posiadania aktywa do leasingobiorcy są traktowane jak aktywa sprzedane.

Usunięcie ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Składnik środków trwałych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej w chwili jego sprzedaży lub kiedy nie oczekuje się żadnych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu jego użytkowania lub zbycia. Zyski i straty wynikające z usunięcia składnika środków trwałych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, ustalone jako różnica pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeśli takie są) a wartością bilansową składnika, ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku operacyjnego.

Umorzenie

Środki trwałe są amortyzowane w celu systematycznego rozłożenia ceny nabycia pomniejszonej o ewentualną oszacowaną wartość końcową dla odzwierciedlenia przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z aktywem. Z tego względu, środki trwałe amortyzowane są metodą liniową. Stosowane okresy ekonomicznej przydatności dla środków trwałych zwykle są następujące:

Budynki	10 – 30 lat
Sieć	3 – 30 lat
Terminale	2 – 10 lat
Pozostały sprzęt informatyczny	3 – 5 lat
Pozostałe środki trwałe	2 – 10 lat

Grunty nie są amortyzowane. Prawa wieczystego użytkowania amortyzowane są przez okres, na jaki przysługuje dane prawo, nie przekraczający 99 lat.

Okresy ekonomicznej przydatności są przeglądane corocznie i podlegają skorygowaniu jeśli obecny szacowany okres ekonomicznej przydatności jest inny niż poprzednio przewidywano. Powyższe zmiany w szacunkach księgowych są ujmowane w sposób prospektywny.

31.15. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży to aktywa rzeczowe, których wartość bilansowa zostanie odzyskana poprzez transakcję sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Aktywa te są dostępne do niezwłocznej sprzedaży w obecnym stanie, z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów, a ich sprzedaż jest wysoce prawdopodobna.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży wyceniane są po niższej z następujących dwóch wartości: oszacowanej wartości godziwej pomniejszonej o oczekiwane koszty sprzedaży lub wartości bilansowej i prezentowane są w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej po spełnieniu warunków określonych w MSSF 5.

Aktywa te nie są amortyzowane. Jeżeli wartość godziwa pomniejszona o oczekiwane koszty sprzedaży jest niższa od wartości bilansowej, wówczas ujmuje się odpis z tytułu utraty wartości w wysokości różnicy. W kolejnych okresach, wraz ze wzrostem wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w wartości nie większej niż skumulowany odpis aktualizujący ujęty w przeszłości.

31.16. Testy utraty wartości oraz ośrodki wypracowujące środki pieniężne (ang. *cash generating units* – „CGU”)

Biorąc pod uwagę rodzaj aktywów trwałych oraz rodzaj prowadzonej działalności, większość pojedynczych składników aktywów trwałych Grupy nie wypracowuje wpływów pieniężnych niezależnie od wpływów pochodzących od innych aktywów. Na 31 grudnia 2015 roku Grupa zidentyfikowała jedno CGU (patrz Nota 9.1). Na potrzeby testów utraty wartości Grupa przyporządkowuje całą wartość firmy do tego CGU.

Zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz podlega testowi utraty wartości przynajmniej raz w roku lub częściej jeśli wystąpiła przesłanka utraty wartości. MSR 36 „Utrata wartości aktywów” wymaga, aby testy utraty wartości były przeprowadzane na poziomie każdego ośrodka wypracowującego środki pieniężne (CGU).

Wartość odzyskiwalna

W celu ustalenia, czy należy rozpoznać odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, porównuje się wartość bilansową aktywów i zobowiązań danego CGU, łącznie z przypisaną do niego wartością firmy, do ich wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży składnika aktywów lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest najlepszym szacunkiem kwoty możliwej do uzyskania ze sprzedaży CGU na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu kosztów zbycia. Ten szacunek jest ustalany na podstawie dostępnych informacji rynkowych z uwzględnieniem specyficznych warunków transakcji.

Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych wypracowanych przez CGU, z uwzględnieniem wartości firmy. Szacunki przepływów środków pieniężnych są oparte na założeniach rynkowych i regulacyjnych, założeniach dotyczących przedłużeń rezerwacji i innych praw do częstotliwości oraz przewidywanych przez kierownictwo Grupy warunkach biznesowych, w następujący sposób:

- plany przepływów środków pieniężnych są oparte na planie biznesowym oraz jego ekstrapolacji w nieskończoność poprzez zastosowanie stopy wzrostu odzwierciedlającej spodziewany długoterminowy trend rynku,
- uzyskane szacunki przepływów środków pieniężnych są następnie dyskontowane z użyciem odpowiedniej stopy dyskontowej dla danej działalności.

Jeżeli wartość odzyskiwalna CGU jest mniejsza niż jego wartość bilansowa, wówczas ujmuje się odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w wysokości różnicy. Odpis aktualizujący przypisuje się w pierwszej kolejności do wartości firmy, obniżając jej wartość, a następnie do innych aktywów należących do CGU.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości firmy ujmuje się w rachunku zysków i strat jako zmniejszenie zysku operacyjnego. Takie odpisy nie są odwracane.

31.17. Aktywa i zobowiązania finansowe

Aktywa finansowe obejmują następujące kategorie: aktywa wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, zabezpieczające instrumenty pochodne oraz pożyczki udzielone i należności własne.

Zobowiązania finansowe obejmują następujące kategorie: zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz zabezpieczające instrumenty pochodne.

Aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane i wyceniane zgodnie z MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”.

Ujmowanie i wycena aktywów finansowych

W momencie początkowego ujęcia, aktywa finansowe są wyceniane w wartości godziwej powiększonej – w przypadku inwestycji, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – o koszty transakcji bezpośrednio do nich przyporządkowane.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych są ujmowane na dzień rozliczenia transakcji.

Pożyczki udzielone i należności własne

Pożyczki udzielone i należności własne są aktywami finansowymi nie będącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku i obejmują należności handlowe oraz środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Są one prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycjach „Należności handlowe” oraz „Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych”.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują środki pieniężne na rachunkach bankowych, środki pieniężne w kasie, depozyty w Orange S.A. utrzymywane w ramach Umowy Scentralizowanego Zarządzania Płynnością Finansową oraz inne płynne instrumenty, które mogą zostać w sposób natychmiastowy zamienione na środki pieniężne w znanej kwocie i które są przedmiotem nieznacznych zmian wartości.

Pożyczki i należności są początkowo ujmowane w wartości godziwej, powiększonej o bezpośrednie koszty transakcji, a następnie są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Na każdy dzień zakończenia okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek obiektywne przesłanki wskazujące na to, iż wartość pożyczek udzielonych lub należności własnych uległa obniżeniu. W przypadku wystąpienia takich przesłanek, ustalana jest wartość odzyskiwalna składnika aktywów. Jeżeli jest ona mniejsza niż wartość bilansowa składnika aktywów, wówczas odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Należności handlowe, które są jednorodne i charakteryzują się podobnym ryzykiem kredytowym, są testowane na utratę wartości łącznie. Szacując przewidywane ryzyko kredytowe Grupa korzysta z danych historycznych w celu określenia zmniejszenia szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych z grupy aktywów, które mogą wystąpić po początkowym ujęciu tych aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Obliczając wartość odzyskiwalną należności, które indywidualnie są znaczące i niejednorodne, Grupa bierze pod uwagę znaczące trudności finansowe dłużnika lub prawdopodobieństwo upadłości albo reorganizacji finansowej dłużnika.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat obejmują instrumenty pochodne, które nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające zgodnie z MSR 39. Aktywa finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii są wyceniane w wartości godziwej.

Ujmowanie i wycena zobowiązań finansowych

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu obejmują zaciągnięte kredyty i pożyczki, zobowiązania handlowe, zobowiązania wobec dostawców środków trwałych, w tym zobowiązanie z tytułu rezerwacji i innych praw do częstotliwości i są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycjach

„Zobowiązania handlowe”, „Pożyczki od jednostki powiązanej” oraz „Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu”.

Zobowiązania z tytułu pożyczek oraz pozostałe zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej, a następnie są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Niektóre zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek są zabezpieczane za pomocą zabezpieczeń wartości godziwej. Zysk lub strata na zabezpieczonym zobowiązaniu, która dotyczy zabezpieczonego ryzyka, koryguje wartość bilansową zobowiązania oraz jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zawierają instrumenty pochodne, które nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające zgodnie z MSR 39. Zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii są wyceniane w wartości godziwej.

Ujmowanie i wycena instrumentów pochodnych

Instrumenty pochodne są wyceniane w wartości godziwej i prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako krótkoterminowe lub długoterminowe w zależności od ich terminu zapadalności. Instrumenty pochodne są ujmowane jako aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lub jako instrumenty zabezpieczające.

Instrumenty pochodne ujęte jako aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Z wyjątkiem zysków i strat na zabezpieczających instrumentach pochodnych (patrz poniżej), zyski i straty powstałe z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Składnik odsetkowy oraz korekta o ryzyko kredytowe powstające z wyceny instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu są prezentowane jako koszty odsetkowe i pozostałe koszty finansowe w ramach kosztów finansowych. Różnice kursowe powstałe z wyceny instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu, stanowiących zabezpieczenie ekonomiczne transakcji handlowych lub finansowych, są prezentowane odpowiednio jako zysk/strata z tytułu różnic kursowych w ramach pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych lub jako koszty finansowe, w zależności od treści danej transakcji.

Instrumenty zabezpieczające

Instrumenty pochodne mogą zostać zakwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające wartość godziwą lub instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne:

- zabezpieczenie wartości godziwej jest zabezpieczeniem przed zagrożeniem zmianami w wartości godziwej ujętego aktywa, zobowiązania lub wyodrębnionej jego części, które przypisać można do konkretnego rodzaju ryzyka – szczególnie ryzyka stopy procentowej lub ryzyka walutowego - i które może wpłynąć na wykazywany wynik,
- zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest zabezpieczeniem przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które można przypisać do konkretnego rodzaju ryzyka związanego z ujętym aktywem, zobowiązaniem lub wysoce prawdopodobną prognozowaną transakcją (taką jak przyszły zakup lub sprzedaż) oraz które może wpłynąć na wykazywany wynik.

Skutki zastosowania rachunkowości zabezpieczeń są następujące:

- dla zabezpieczeń wartości godziwej ujętego aktywa lub zobowiązania, zmiana wartości godziwej zabezpieczonej części aktywa lub zobowiązania, wynikająca z zabezpieczanego ryzyka, koryguje wartość bilansową tego aktywa lub zobowiązania. Zysk lub stratę z tytułu zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej oraz zysk lub stratę z tytułu przeszacowania instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanej pozycji

rozliczana jest w pełni do jej terminu wymagalności, począwszy od momentu, kiedy pozycja zabezpieczana przestała być korygowana o zmianę wartości godziwej, wynikającą z zabezpieczanego ryzyka,

- dla zabezpieczeń przepływów pieniężnych, część zysku lub straty na instrumencie zabezpieczającym, którą uznano za efektywne zabezpieczenie, ujmowana jest bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, natomiast część zysku lub straty uznana za nieefektywne zabezpieczenie jest ujmowana w rachunku zysków i strat. Kwoty, które zostały ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym samym okresie albo w okresach, w których zabezpieczone transakcje wpływają na rachunek zysków i strat. W momencie, kiedy prognozowana zabezpieczana transakcja skutkuje ujęciem niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, zyski i straty odroczone uprzednio w innych całkowitych dochodach uwzględnia się w wartości początkowej danego składnika aktywów lub zobowiązań.

31.18. Zapasy

Zapasy wyceniane są według niższej z następujących wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i wartości odzyskiwalnej netto, z wyjątkiem telefonów komórkowych oraz innych terminali sprzedawanych w ofertach promocyjnych. Zapasy sprzedawane w ofertach promocyjnych wykazywane są według wartości niższej: kosztu (ceny nabycia) i wartości odzyskiwalnej netto, z uwzględnieniem oczekiwanych przyszłych przychodów z abonamentu. Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość zapasów w oparciu o wskaźnik rotacji zapasów i aktualne plany marketingowe.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia są ustalane metodą średniej ceny ważonej. Wartość odzyskiwalna netto jest szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszoną o koszty sprzedaży.

31.19. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący

Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres. Zobowiązania / aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego ujmuje się w kwocie oczekiwanej na koniec okresu sprawozdawczego zapłaty / zwrotu od organów podatkowych.

Podatek odroczony

Podatek odroczony jest rozpoznawany dla wszystkich różnic przejściowych oraz dla niewykorzystanych strat podatkowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego są rozpoznawane od tych różnic przejściowych, dla których istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo realizacji. Na każdy dzień zakończenia okresu sprawozdawczego ponownie ocenia się dotąd nieujęte aktywa z tytułu podatku odroczonego. Uprzednio nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w zakresie, w jakim stało się prawdopodobne, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na zrealizowanie tych aktywów.

Nie ujmuje się podatku odroczonego w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i która nie wpływa w momencie przeprowadzenia transakcji na wynik finansowy brutto lub na dochód do opodatkowania.

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego nie podlegają dyskontowaniu. Podatek odroczony wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących lub ogłoszonych na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego.

31.20. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane w przypadku, gdy na Grupie ciąży bieżące zobowiązanie względem strony trzeciej, którego kwotę można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Zobowiązanie może mieć charakter prawny, regulacyjny, umowny lub zwyczajowo oczekiwany, który wynika z działalności Grupy.

Szacunek wysokości rezerwy odpowiada prawdopodobnym wydatkom, jakie Grupa poniesie w celu uregulowania zobowiązania. Jeżeli dokonanie wiarygodnego oszacowania zobowiązania jest niemożliwe, rezerwa nie jest ujmowana. W takim wypadku Grupa wykazuje „zobowiązanie warunkowe”.

Zobowiązania warunkowe odpowiadają (i) możliwym obowiązkom, powstającym na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy lub odpowiadają (ii) obecnym obowiązkom, które powstają na skutek zdarzeń przeszłych, w przypadku których nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub w przypadku których kwoty obowiązku nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie. Zobowiązania warunkowe nie są ujmowane w sprawozdaniu finansowym, ale w odpowiednich przypadkach są ujawnione w notach do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Rezerwy na koszty demontażu i usunięcia składników aktywów

Grupa jest zobowiązana, po zakończeniu okresu użytkowania, zdemontować środki trwałe i przeprowadzać rekultywację terenu. Zgodnie z paragrafami 36 i 37 MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” rezerwa jest ujęta w oparciu o najlepszy szacunek kwoty wymaganej do uregulowania zobowiązania. Wysokość rezerwy jest dyskontowana przez zastosowanie stopy dyskonta, która odzwierciedla upływ czasu oraz ryzyko charakterystyczne dla danego składnika zobowiązań. Kwota rezerwy jest okresowo weryfikowana i korygowana w razie konieczności, w korespondencji z aktywem, którego dotyczy.

31.21. Świadczenia pracownicze

Niektórzy pracownicy Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalno-rentowych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po osiągnięciu określonej liczby lat pracy, natomiast odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami wynagradzania. Wysokość świadczeń w obu przypadkach zależy od wysokości średniego wynagrodzenia oraz stażu pracy. Nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalno-rentowe nie są wypłacane z określonego funduszu. Ponadto, Grupa jest zobowiązana do zapewnienia pewnych świadczeń po okresie zatrudnienia na rzecz niektórych emerytowanych pracowników.

Koszt świadczeń nabywanych w danym okresie ustalany jest osobno dla każdego programu metodą aktuarialnej wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych. Ta metoda traktuje każdy okres świadczenia pracy jako dający prawo do dodatkowej części świadczenia i wycenia każdą część osobno tworząc ostateczne zobowiązanie, które następnie podlega zdyskontowaniu. Wycena bazuje na założeniach demograficznych dotyczących wieku emerytalnego, rotacji pracowników oraz na założeniach finansowych dotyczących przyszłego wzrostu płac i przyszłych stóp procentowych (w celu ustalenia stopy dyskontowej).

Zyski lub straty z wyceny aktuarialnej świadczeń z tytułu nagród jubileuszowych są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Zyski lub straty z wyceny aktuarialnej świadczeń z tytułu odpraw emerytalno-rentowych są ujmowane niezwłocznie w pełnej wysokości w innych całkowitych dochodach. Niezależny aktuariusz co najmniej raz w roku wycenia wartość bieżącą zobowiązań z tytułu powyższych świadczeń. Przekrój demograficzny pracowników oraz wskaźniki ruchów kadrowych wykorzystywane przy wycenie są oparte na danych historycznych.

Świadczenia należne później niż 12 miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego są dyskontowane przy użyciu stopy dyskontowej określonej na podstawie rentowności polskich obligacji skarbowych.

Grupa ujmuje świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy, które są płatne w następstwie:

- decyzji Grupy o rozwiązaniu stosunku pracy z pracownikiem przed osiągnięciem przez niego wieku emerytalnego; lub
- decyzji pracownika o przyjęciu propozycji świadczenia, w zamian za dobrowolne rozwiązanie stosunku pracy.

Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy są należne kiedy Grupa rozwiązuje stosunek pracy lub kiedy Grupa zaoferowała pracownikom świadczenia, w zamian za dobrowolne rozwiązanie stosunku pracy. Zgodnie z dotychczasową praktyką, takie propozycje świadczeń są uznawane za zwyczajowo oczekiwany obowiązek i ujmowane w momencie, kiedy wypłata świadczeń staje się prawdopodobna, a świadczenia te można wiarygodnie wycenić. Podstawą do kalkulacji rezerwy z tytułu dobrowolnego rozwiązania stosunku pracy jest oczekiwany moment wypłaty świadczeń oraz szacunkowa liczba, wynagrodzenie oraz staż pracy pracowników, którzy zgodzą się na dobrowolne odejście.

Oprócz świadczeń wypłacanych po okresie zatrudnienia i innych długoterminowych świadczeń pracowniczych, Grupa zapewnia swoim obecnym i emerytowanym pracownikom również określone świadczenia niepieniężne, w tym subsydiowane usługi telekomunikacyjne. Wobec braku w MSSF precyzyjnych wytycznych w tym zakresie, Grupa przyjęła zasadę, zgodnie z którą te i podobne świadczenia pracownicze wyceniane są wg ich kosztu inkrementalnego netto i ujmowane w momencie poniesienia.

31.22. Płatności w formie akcji

OPL S.A. oraz Orange S.A. prowadziły programy płatności w formie akcji rozliczane w formie instrumentów kapitałowych, w ramach którego pracownicy świadczyli usługi Spółce oraz jej podmiotom zależnym w zamian za instrumenty kapitałowe OPL S.A. oraz Orange S.A. Wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznanie instrumentów kapitałowych ujmowana była jako koszt w poprzednich okresach oraz, drugostronnie, jako zwiększenie kapitału, przez okres, w którym spełniane były warunki nabycia (okres nabywania uprawnień).

Wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników była określana w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych ustalonej w dniu przyznania instrumentów.

Podpisy wszystkich członków Zarządu Orange Polska			
15 lutego 2016 r. Data	Bruno Duthoit Imię i nazwisko	Prezes Zarządu Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r. Data	Maciej Nowohoński Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r. Data	Mariusz Gaca Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r. Data	Piotr Muszyński Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r. Data	Jolanta Dudek Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r. Data	Jacek Kowalski Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r. Data	Bożena Leśniewska Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r. Data	Michał Paschalis- Jakubowicz Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko / funkcja	Podpis

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych
Podpis
15 lutego 2016 r. Data
Zuzanna Góral Imię i nazwisko
Dyrektor Rachunkowości i Kontroli Wewnętrznej Stanowisko / funkcja

GRUPA KAPITAŁOWA ORANGE POLSKA

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI ZA 2015 ROK ZAKOŃCZONE 31 GRUDNIA 2015

15 lutego 2016

Niniejsze Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Orange Polska („Grupa”, „Orange Polska”) w 2015 roku zostało sporządzone na podstawie §91 i §92 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. 2009 Nr 33 poz.259 ze zmianami).

ROZDZIAŁ I OMÓWIENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO6

1 WYBRANE DANE ZE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO7

1.1	Omówienie skonsolidowanego rachunku zysków i strat	8
1.2	Omówienie skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	8
1.2.1	Nakłady inwestycyjne	9
1.3	Omówienie skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.....	9
1.4	Transakcje z podmiotami powiązanymi	10
1.5	Opis znaczących umów	10
1.6	Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	10
1.7	Zakres konsolidacji w Grupie.....	10
1.8	Informacje o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji.....	10
1.9	Zarządzanie zasobami finansowymi i płynność finansowa Grupy	10
1.9.1	Obligacje.....	10
1.9.2	Kredyty bankowe i pożyczki.....	10
1.9.3	Niewykorzystane kredyty	11
1.9.4	Warunki umów kredytowych.....	11
1.9.5	Gwarancje i poręczenia	11
1.9.6	Transakcje zabezpieczające.....	11
1.9.7	Ocena płynności finansowej Grupy oraz zadłużenie finansowe netto.....	11

ROZDZIAŁ II SPRAWOZDANIE ZARZĄDU DOTYCZĄCE WYNIKÓW OPERACYJNYCH I FINANSOWYCH GRUPY13

2 WYNIKI FINANSOWE I OPERACYJNE GRUPY14

2.1	Usługi komórkowe	16
2.1.1	Rynek i konkurencja.....	17
2.1.2	Oferta konwergentna	17
2.1.3	Mobilne usługi głosowe oraz przesyłu danych.....	18
2.2	Usługi stacjonarne i przychody pozostałe	20
2.2.1	Rynek i konkurencja.....	21
2.2.2	Stacjonarne usługi głosowe	21
2.2.3	Stacjonarne usługi przesyłu danych.....	22

3 PERSPEKTYWY ROZWOJU ORANGE POLSKA23

3.1	Perspektywy rynkowe	23
3.2	Średniokresowy plan działań Orange Polska.....	23
3.3	Atuty Orange Polska	25

4 ISTOTNE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW LUB MOGĄCE MIEĆ WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORANGE POLSKA26

4.1	Ogłoszenie nowego średniokresowego planu działań Orange Polska.....	26
4.2	Rozwój technologii 4G oraz aukcja częstotliwości	26
4.3	Umowa o współkorzystanie z infrastruktury sieciowej oraz częstotliwości.....	27
4.4	Konkurencja na rynku telefonii komórkowej	27
4.5	Współpraca z ITI Neovision	27

4.6	Działalność Grupy w obszarze usług Information and Communication Technology (ICT)	27
4.7	Machine to Machine (M2M)	28
4.8	Operatorzy telewizji kablowych	28
4.9	Rozbudowa infrastruktury	28
4.10	Ewolucja sieci dystrybucji Grupy	29
4.11	Aktywność Orange Polska w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych	30
4.12	Obowiązki regulacyjne	30
4.13	Proponowane zmiany w regulacjach	32
4.14	Regulacja stawek roamingowych	32
4.15	Wyniki kalkulacji kosztów	33
4.16	Dopłata do usługi powszechnej	33
4.17	Zmiany prawa	33
4.18	Roszczenia i spory, kary i postępowania	35
5	WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA GRUPY W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	36
5.1	Prace badawczo-rozwojowe	36
5.2	Współpraca z Orange SA w dziedzinie badań i rozwoju	36
	ROZDZIAŁ III STRUKTURA ORGANIZACYJNA	37
6	ZMIANY ORGANIZACYJNE W GRUPIE W 2015 ROKU	38
6.1	Zmiany w strukturze organizacyjnej Orange Polska S.A.	38
6.1.1	Zarząd Orange Polska S.A.	38
6.1.2	Jednostki organizacyjne Orange Polska S.A.	38
6.1.3	Zmiany w strukturach organizacyjnych jednostek zależnych Orange Polska S.A.	38
6.2	Zmiany własnościowe w Grupie w 2015 r.	38
6.2.1	Likwidacja spółki Przedsiębiorstwo Produkcyjne Projektowo – Wdrożeniowe „Telefon 2000” sp. z o.o.	38
6.2.2	Sprzedaż spółki Contact Center sp. z o.o.	39
6.2.3	Podwyższenie kapitału zakładowego Orange Szkolenia sp. z o.o.	39
6.2.4	Połączenie spółek TP Edukacja i Wypoczynek sp. z o.o i Orange Szkolenia sp. z o.o.	39
6.3	Akcjonariat jednostki dominującej	39
7	STRUKTURA GRUPY NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015	40
7.1	Organy zarządzające i nadzorujące jednostki dominującej	40
7.1.1	Akcje Orange Polska będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Orange Polska	40
7.1.2	Informacje o wynagrodzeniach osób zarządzających i nadzorujących	40
7.1.3	Umowy z osobami zarządzającymi	40
7.1.4	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy	40
7.2	Zatrudnienie	40
7.2.1	Umowa Społeczna	41
	ROZDZIAŁ IV KLUCZOWE CZYNNIKI RYZYKA	42
8	CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z ORANGE POLSKA	43

8.1	Realizacja nowego średniookresowego planu działań Grupy.....	43
8.2	Decyzje regulacyjne oraz zmiany w otoczeniu regulacyjnym mogą niekorzystnie wpływać na Grupę.....	43
8.3	Wpływ konkurencji i presja na usługi i ceny.....	44
8.4	Potencjalne nasycenie sieci.....	44
8.5	Nowe inwestycje w infrastrukturę sieciową.....	44
8.6	Nowe usługi.....	45
8.7	Niedostępność i awarie infrastruktury technicznej.....	45
8.8	Niedostępność i awarie systemów informatycznych.....	45
8.9	Bezpieczeństwo systemów i ochrona danych.....	45
8.10	Zależność od dostawców zewnętrznych.....	46
8.11	Ryzyko związane z umowami handlowymi, aliansami, strategicznymi porozumieniami.....	46
8.12	Dostępność wykwalifikowanych pracowników.....	46
8.13	Ryzyka związane z zasobami ludzkimi oraz dostosowaniem struktury organizacyjnej.....	46
8.14	Kwestie związane z powstaniem Orange Polska S.A.	46
8.15	Podatkowe zobowiązania warunkowe.....	47
8.16	Przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych oraz nieprzestrzeganie umów licencyjnych i praw autorskich.....	47
8.17	Ryzyka związane z ochroną środowiska.....	47
8.18	Ryzyko utraty wartości aktywów.....	47
9	CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z SEKTOREM TELEKOMUNIKACYJNYM	48
9.1	Ryzyka regulacyjne.....	48
9.1.1	Jedna oferta ramowa.....	48
9.1.2	Dzierżawa łączy (RLLO).....	48
9.1.3	Nowy model kalkulacji kosztów zakańczanie połączeń w sieci stacjonarnej (FTR).....	49
9.1.4	Zakańczanie połączeń w sieciach mobilnych (MTR).....	49
9.2	Ryzyka konkurencyjne.....	49
9.2.1	Operatorzy telewizji kablowych.....	49
9.2.2	Dosprzedaż usług pomiędzy Cyfrowym Polsatem i Polkomtelem.....	50
9.2.3	Nowy operator zintegrowany na rynku biznesowym: T-Mobile połączony z GTS.....	50
9.2.4	Proces wypierania telefonii stacjonarnej przez telefonię komórkową.....	50
9.2.5	Bezprzewodowy dostęp do Internetu spowalnia rozwój Internetu stacjonarnego.....	50
9.2.6	Rynek ofert hurtowych WLR, BSA i LLU.....	50
9.2.7	Rynek łączy dzierżawionych.....	50
9.2.8	Pisma Polkomtela do UOKiK i Komisji Europejskiej.....	51
10	CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z OGÓLNA SYTUACJĄ GOSPODARCZĄ I STANEM RYNKÓW FINANSOWYCH	52
10.1	Czynniki makroekonomiczne oraz czynniki związane z sytuacją w Polsce.....	52
10.1.1	Wzrost gospodarczy.....	52
10.1.2	Inflacja.....	52
10.1.3	Bezrobocie i koszty pracy.....	52
10.1.4	Czynniki polityczno-ekonomiczne.....	52
10.1.5	Polski system podatkowy.....	52
10.2	Czynniki związane z rynkami finansowymi.....	53

10.2.1	Ogólne czynniki ryzyka związane z rynkiem w Polsce	53
10.2.2	Stopy procentowe.....	53
10.2.3	Kursy wymiany.....	53
10.2.4	Sytuacja na Warszawskiej Giełdzie oraz notowania.....	53
10.2.5	Inne czynniki mogące mieć wpływ na cenę akcji Orange Polska	56
ROZDZIAŁ V OŚWIADCZENIA.....		57
11 OŚWIADCZENIA ZARZĄDU		58
11.1	Oświadczenie o przyjętych zasadach rachunkowości.....	58
11.2	Oświadczenie o wyborze podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych dokonującego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego	58
11.3	Umowa z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych.....	58
11.4	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany okres	59
12 OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO		60
SŁOWNIK POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH.....		69

ROZDZIAŁ I
OMÓWIENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
na dzień 31 grudnia 2015 oraz za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015

1 WYBRANE DANE ZE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

	12 miesięcy zakończone				Zmiana
	31 grudnia 2015		31 grudnia 2014		
	w mln zł	w mln EUR ¹	w mln zł	w mln EUR ²	
Skonsolidowany rachunek zysków i strat					
Przychody	11.840	2.829	12.212	2.915	-3,0%
EBITDA (skorygowana *)	3.521	841	3.916	935	-10,1%
Marża EBITDA (skorygowane *)	29,7%		32,1%		-2,4pp
Zysk operacyjny	572	137	986	235	-42,0%
Rentowność operacyjna	4,8%		8,1%		-3,3pp
Skonsolidowany zysk netto	254	61	535	128	-52,5%
Zysk netto przypisany właścicielom Orange Polska S.A.	254	61	535	128	-52,5%
Średnia ważona liczba akcji (w milionach)**	1.312		1.312		nd
Zysk na jedną akcję (w zł) (podstawowy i rozwodniony)	0,19	0,05	0,41	0,10	-53,7%
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych					
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	2.537	606	2.753	657	-7,8%
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej,	(1.570)	(375)	(1.745)	(417)	-10,0%
w tym:					
Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	(1.998)	(477)	(2.153)	(514)	-7,2%
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(949)	(227)	(965)	(230)	-1,7%
Zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów					
środków pieniężnych, netto	18	4	43	10	-58,1%
Organiczne przepływy pieniężne (skorygowane *)	952	227	1.149	274	-17,1%
na dzień					
	31 grudnia 2015		31 grudnia 2014		Zmiana
	w mln zł	w mln EUR ³	w mln zł	w mln EUR ⁴	
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej					
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	266	62	248	58	7,3%
Pozostałe wartości niematerialne	3.010	706	3.215	754	-6,4%
Środki trwałe	11.025	2.587	11.715	2.749	-5,9%
Aktywa razem	21.652	5.081	22.104	5.186	-2,0%
Zobowiązania finansowe wyceniane według					
zamortyzowanego kosztu***, w tym:	4.248	997	4.431	1.040	-4,1%
Krótkoterminowe	1.318	309	1.143	268	15,3%
Długoterminowe	2.930	688	3.288	771	-10,9%
Pozostałe zobowiązania krótko i długoterminowe	5.427	1.274	5.275	1.238	2,9%
Kapitał własny razem	11.977	2.811	12.398	2.909	-3,4%

Uwagi do przeliczenia powyższych danych:

1 - Zastosowano kurs PLN/EUR = 4,1848

3 - Zastosowano kurs PLN/EUR = 4,2615,

2 - Zastosowano kurs PLN/EUR = 4,1893

4 - Zastosowano kurs PLN/EUR = 4,2623

* Przekształcenia dotyczące podstawowych danych finansowych znajdują się w nocie 3 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

** Średnia ważona liczba akcji w okresie 12 miesięcy do dnia 31 grudnia 2015 r. i 2014 r.

*** Wyłączając zobowiązania handlowe

1.1 Omówienie skonsolidowanego rachunku zysków i strat

Skonsolidowane przychody wyniosły w 2015 r. 11.840 mln zł i były niższe o 372 mln zł (3,0%) w porównaniu z 2014 r.

Skorygowany zysk operacyjny przed amortyzacją i zmianą odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (EBITDA skorygowana, patrz nota 3 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego wg MSSF) wyniósł w 2015 r. 3.521 mln zł i był niższy o 395 mln zł w porównaniu z 2014 r.

W szczególności, w 2015 r. w porównaniu do 2014 r. (skorygowane dane):

- Przychody z komórkowych połączeń głosowych spadły o 398 mln zł głównie ze względu na niższe ceny oraz większą presję konkurencji;
- Przychody ze sprzedaży usług w zakresie przesyłu danych, wiadomości, treści (content) i M2M (machine-to-machine) wzrosły o 20 mln zł ze względu na wyższy popyt na usługi w zakresie danych;
- Przychody z mobilnych usług hurtowych wzrosły o 163 mln zł, w wyniku zwiększonego ruchu w telefonii mobilnej. Wzrost przychodów ma odzwierciedlenie we wzroście kosztów rozliczeń międzyoperatorskich;
- Sprzedaż sprzętu do telefonii komórkowej wzrosła o 216 mln zł, w wyniku sprzedaży ratalnej;
- Przychody z tytułu usług wąskopasmowych spadły o 237 mln zł, głównie ze względu na migrację klientów z sieci stacjonarnej do komórkowej;
- Przychody z tytułu rozwiązań teleinformatycznych dla przedsiębiorstw spadły o 17 mln zł ze względu na presję cenową oraz większą konkurencję;
- Przychody ze stacjonarnych usług hurtowych spadły o 121 mln zł w wyniku spadku liczby klientów związanego z migracją klientów z sieci stacjonarnej do komórkowej;
- Koszty rozliczeń międzyoperatorskich wzrosły o 114 mln zł, głównie w efekcie zwiększonego ruchu w telefonii mobilnej;
- Koszty sieci oraz usług informatycznych spadły o 54 mln zł w wyniku prowadzonych inicjatyw oszczędnościowych;
- Koszty sprzedaży wzrosły o 201 mln zł, głównie w wyniku wyższych kosztów sprzedanych urządzeń i pozostałych towarów, na skutek intensywnych działań marketingowych;
- Koszty świadczeń pracowniczych były niższe o 151 mln zł, głównie ze względu na niższe zatrudnienie oraz niższe rezerwy aktuarialne.

Zysk operacyjny (EBIT) wyniósł 572 mln zł w 2015 r. i był niższy o 414 mln zł w porównaniu z 2014 r., głównie w wyniku niższego skorygowanego zysku EBITDA, utworzenia w 2015 r. rezerw na nową umowę społeczną w wysokości 92 mln zł oraz na skutek rozpoznania w 2014 r. zysku ze sprzedaży Wirtualnej Polski S.A. w wysokości 191 mln zł.

Koszty finansowe netto były niższe o 114 mln zł w porównaniu z 2014 r., co wynika głównie ze spadku kosztów odsetkowych netto o 90 mln zł (z powodu niższych kosztów obsługi długu) oraz spadku kosztów dyskonta o 22 mln zł.

Skonsolidowany zysk netto wyniósł 254 mln zł w 2015 r. i był o 281 mln zł niższy w porównaniu z 2014 r. Zysk na jedną akcję zmniejszył się z 0,41 zł do 0,19 zł.

1.2 Omówienie skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej wyniosły 2.537 mln zł w 2015 r. i były niższe o 216 mln zł w porównaniu z 2014 r. Spadek był spowodowany przede wszystkim niższą EBITDA oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy (388 mln zł wykorzystane w 2015 r., w porównaniu do 255 mln zł wykorzystanych w 2014 r.), co zostało skompensowane spadkiem kosztów odsetkowych.

Łączne wydatki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej w 2015 r. wyniosły 1.570 mln zł i były niższe o 175 mln zł w porównaniu z 2014 r. Wpływy na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych wyniosły w 2015 r. 1.736 mln zł i były niższe o 118 mln zł w porównaniu do wydatków w 2014 r. (skorygowanych o 378 mln zł płatności z tytułu depozytu oraz rezerwacji i innych praw do częstotliwości). Przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych były w 2015 r. wyższe o 43 mln zł w porównaniu z 2014 r. W 2014 r. wpływ netto ze sprzedaży Wirtualnej Polski S.A. wyniosły 371 mln zł.

Łączne wydatki pieniężne netto z działalności finansowej w 2015 r. wyniosły 949 mln zł i były niższe o 16 mln zł w porównaniu z 2014 r. W 2015 r. i 2014 r. wpływy środków pieniężnych składały się głównie z wypłat dywidendy w kwocie 656 mln zł oraz spłaty zadłużenia.

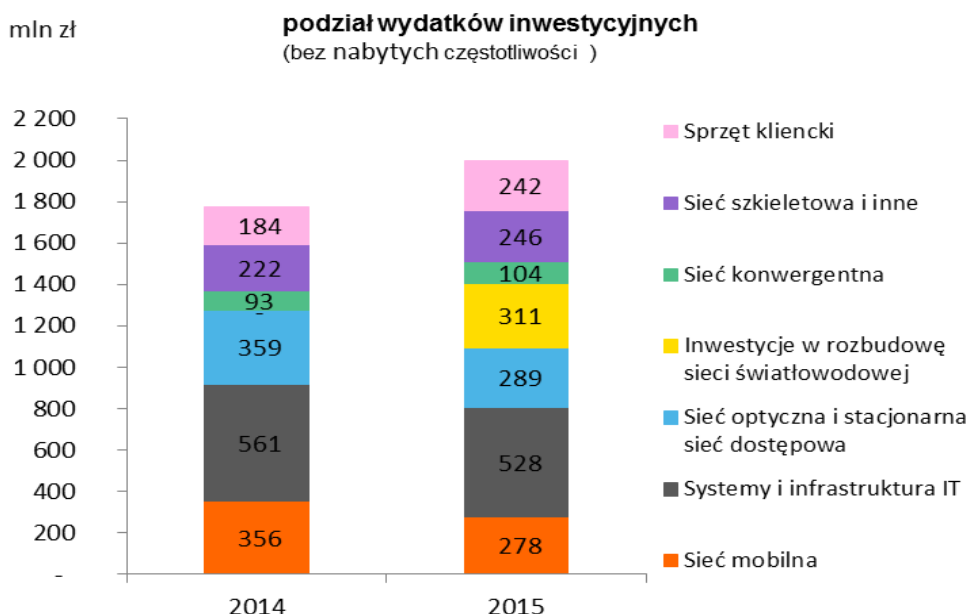
1.2.1 Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne w 2015 r. wyniosły 1.998 mln zł i były wyższe o 223 mln zł w porównaniu do nakładów inwestycyjnych w ubiegłym roku (skorygowanych o nakłady na zakup licencji telekomunikacyjnych w wysokości 378 mln zł). Jedynym powodem wyższych nakładów inwestycyjnych w 2015 r. było uruchomienie sieci światłowodowej, co wiązało się z nakładami w wysokości 311 mln zł.

Nakłady inwestycyjne Grupy obejmowały przede wszystkim:

- rozbudowę sieci światłowodowej w ramach ogłoszonego programu inwestycyjnego; program objął w roku 2015 swym zasięgiem 638 tys. gospodarstw domowych; co łącznie z wybudowanymi w roku 2014 rozszerzyło zasięg do 716 tys. gospodarstw; głównie w Warszawie, Lublinie, Białymstoku, Bydgoszczy, Katowicach, Łodzi, Szczecinie, Krakowie i we Wrocławiu; rozpoczęto: w Sosnowcu, Elblągu, Zielonej Górze, Opolu, Piotrkowie Trybunalskim, Mysłowicach i Gdańsku.
- nakłady związane ze zwiększaniem jakości sieci mobilnej, pojemności oraz zasięgu usług GSM/UMTS oraz przystosowania mobilnej sieci dostępowej do technologii 4G, jak również w miejscach nieobjętych projektem konsolidacji dostępowej sieci mobilnej (rejon strategiczny lub rejon niedoinwestowany);
- rozbudowę mobilnej sieci transportowej i rdzeniowej, aby sprostać rosnącemu wolumenowi przesyłu danych oraz zapewnić oczekiwany przez klienta jakości usług;
- nakłady na realizację jednego systemu bilingowego dla usług stacjonarnych dla klientów B2C;
- realizację inwestycji związanych z rozwojem oferty, sprzedażą i procesem obsługi klienta jak również modernizacją i rozwojem infrastruktury technicznej IT;
- rewitalizację i modernizację sieci Punktów Sprzedaży Orange (POS-ów);
- prace badawczo-rozwojowe.

Poniższy wykres przedstawia podział nakładów inwestycyjnych pomiędzy główne kategorie (z wyłączeniem licencji telekomunikacyjnych).

1.3 Omówienie skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniósł 11.977 mln zł i był niższy o 421 mln zł w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2014 r. Zmiana wynikała przede wszystkim z deklaracji dywidendy w kwocie 656 mln zł, co zostało częściowo zrównoważone przez osiągnięty w 2015 r. skonsolidowany zysk netto w wysokości 254 mln zł.

Saldo środków trwałych oraz wartości niematerialnych zmniejszyło się o 895 mln zł w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2014 r., przede wszystkim z powodu amortyzacji, która była wyższa od nakładów inwestycyjnych o 873 mln zł.

Saldo aktywów było niższe o 452 mln zł w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2014 r. Zmiana wynikała przede wszystkim z wyżej wspomnianego zmniejszenia salda środków trwałych i wartości niematerialnych o 895 mln zł, co zostało skompensowane zwiększeniem o 291 mln zł należności handlowych oraz zwiększeniem aktywów z tytułu podatku odroczonego o 57 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. łączna wartość zobowiązań krótko- oraz długoterminowych zmniejszyła się o 31 mln zł do kwoty 9.675 mln zł. Zmiana wynikała przede wszystkim ze zmniejszenia pożyczek od jednostki powiązanej o 185 mln zł, co zostało częściowo skompensowane zwiększeniem salda przychodów przyszłych okresów o 96 mln zł oraz zwiększeniem salda pozostałych zobowiązań o 60 mln zł.

1.4 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Dane o transakcjach Grupy z podmiotami powiązanymi znajdują się w nocie 29 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1.5 Opis znaczących umów

Informacje o znaczących umowach zawartych przez Grupę w 2015 r. znajdują się w punkcie 1.9.2

1.6 Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Opis zdarzeń po dniu bilansowym zamieszczono w nocie 30 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1.7 Zakres konsolidacji w Grupie

Zakres konsolidacji w Grupie został przedstawiony w nocie 1.2 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1.8 Informacje o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 r. Spółka lub jednostka od niej zależna nie udzielała poręczeń kredytu lub pożyczki ani gwarancji innemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej, których łączna wartość stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Orange Polska, pozostałe informacje znajdują się w punkcie 1.9.5.

1.9 Zarządzanie zasobami finansowymi i płynność finansowa Grupy

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa finansowała działalność głównie za pomocą środków generowanych z działalności operacyjnej i z udostępnionych przez Grupę Orange SA kredytów.

W roku 2015 Grupa dokonała spłaty zobowiązań długoterminowych z tytułu kredytów w wysokości 41 mln zł oraz kredytu rewolwingowego udostępnionego przez Grupę Orange SA w wysokości 1.960 mln zł.

Grupa korzystała z udostępnionego przez Grupę Orange SA kredytu długoterminowego, który wykorzystano łącznie w wysokości 769 mln zł oraz kredytu odnawialnego wykorzystanego w łącznej kwocie 960 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość zadłużenia Grupy z tytułu kredytów, bez uwzględnienia wyceny instrumentów pochodnych, wyniosła 4.159 mln zł i była o 222 mln zł niższa w porównaniu z poziomem zadłużenia na dzień 31 grudnia 2014 r.

Wartość zobowiązań z tytułu leasingu finansowego i pozostałych zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 89 mln zł i była o 39 mln zł wyższa w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.

Płynność Grupy pozostawała na bezpiecznym poziomie zapewnionym przez środki pieniężne, których stan na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniósł 266 mln zł, oraz dzięki dostępnym liniom kredytowym, których równowartość w złotych wynosiła łącznie 3.717 mln zł (szczegółowe informacje w punkcie 1.9.3).

W oparciu o dostępne środki finansowe oraz linie kredytowe, jak też stosowne możliwości finansowania zewnętrznego Grupa posiada wystarczające środki finansowe na realizację zakładanych zadań inwestycyjnych, jak też wydatków kapitałowych planowanych w 2016 r.

1.9.1 Obligacje

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa nie przeprowadzała nowych emisji ani wykupu zewnętrznych długoterminowych dłużnych papierów wartościowych.

1.9.2 Kredyty bankowe i pożyczki

W 2015 r. w ramach Grupy podpisane zostały następujące główne umowy kredytowe:

W dniu 13 maja 2015 r. Orange Polska S.A. („Spółka”) zawarła umowę o kredyt z Atlas Services Belgium SA – jednostka w całości zależna od Orange SA, na podstawie której Grupie zostało udostępnione długoterminowe finansowanie do kwoty 190 mln EUR z datą spłaty kredytu do 20 maja 2021 r.

1.9.3 Niewykorzystane kredyty

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa posiadała niewykorzystane linie kredytowe ogólnego przeznaczenia na łączną kwotę 1 967 mln zł, w rozbiciu na poszczególne podmioty:

- Orange Polska S.A. – 461 mln EUR (kredyt odnawialny),
- Orange Retail S.A. (wcześniej Ramsat S.A.) – 1 mln zł (kredyt w rachunku bieżącym),
- Orange Real Estate Sp. z o.o. – 1 mln zł (kredyt w rachunku bieżącym).

Dodatkowo Grupa posiadała niewykorzystany limit w wysokości 1.750 mln zł w ramach dostępu do zapasowego finansowania płynności, udostępnionego przez Orange SA.

1.9.4 Warunki umów kredytowych

Umowy zawarte przez Orange Polska S.A. nie zawierają zobowiązań do utrzymania przez Grupę wskaźnika finansowego. Dla celów informacyjnych wartość wskaźnika określonego jako stosunek długu netto do skorygowanej EBITDA na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 1,1.

1.9.5 Gwarancje i poręczenia

W badanym okresie Orange Polska S.A. zlecała bankom wystawianie gwarancji bankowych za zobowiązania jednostki zależnej TP Teltech sp. z o.o. na rzecz jej kontrahentów, jednocześnie zobowiązując się do pokrycia ewentualnych roszczeń z tytułu wypłat z gwarancji. Na dzień 31 grudnia 2015 r. łączna wartość gwarancji wyniosła 17,9 mln zł.

W dniu 29 grudnia 2015 r. Orange Polska S.A. udzieliła poręczenia w wysokości 2,6 mln zł dla Banku Handlowego w Warszawie S.A. jako zabezpieczenie gwarancji bankowej należytego wykonania umowy wystawionej na zlecenie spółki TP Teltech Sp. z o.o.

1.9.6 Transakcje zabezpieczające

W 2015 r. Grupa kontynuowała działania mające na celu ograniczenie ryzyka walutowego poprzez zawieranie i utrzymywanie transakcji typu swap walutowy, swap walutowo-procentowy i ndf, w wyniku czego na dzień 31 grudnia 2015 r. zabezpieczeniami było objęte:

- 99,7 % zadłużenia wyrażonego w walutach obcych,
- 47,3 % zobowiązania z tytułu rezerwacji częstotliwości 2100 MHz,
- 73,7 % kwoty rezerwy na karę nałożoną przez Komisję Europejską.

W wyniku tych działań ekspozycja walutowa Grupy na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła:

- 3 mln USD zadłużenia,
- 85 mln EUR zobowiązania z tytułu rezerwacji częstotliwości 2100 MHz,
- 38 mln EUR kwoty rezerwy na karę nałożoną przez Komisję Europejską.

Ponadto, Grupa zabezpieczyła część ekspozycji walutowej związanej z wydatkami operacyjnymi (np. koszty zakupu telefonów komórkowych) i inwestycyjnymi.

Grupa zabezpiecza także ryzyko stopy procentowej, wykorzystując swapy procentowe i swapy walutowo-procentowe. Na dzień 31 grudnia 2015 r. stosunek długu opartego na stałej stopie procentowej do długu opartego na zmiennej stopie procentowej (z uwzględnieniem zabezpieczeń) wyniósł 88/12% względem 73/27% na dzień 31 grudnia 2014 r.

1.9.7 Ocena płynności finansowej Grupy oraz zadłużenie finansowe netto

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wskaźniki płynności Grupy pozostawały na poziomie zbliżonym do stanu na koniec 2014 r.

Poniżej przedstawiono wartości wskaźników płynności obliczone dla Grupy na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień 31 grudnia 2014 r.:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Wskaźnik bieżącej płynności	0,60	0,59
Aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe*		

Wskaźnik szybkiej płynności		
Aktywa obrotowe ogółem – zapasy / zobowiązania krótkoterminowe*	0,54	0,53
Wskaźnik superszybkiej płynności		
Aktywa obrotowe ogółem – zapasy – należności / zobowiązania krótkoterminowe*	0,13	0,14

* Do kalkulacji przyjęto zobowiązania krótkoterminowe pomniejszone o przychody przyszłych okresów oraz rezerwy.

Zadłużenie finansowe netto Grupy z uwzględnieniem wycen instrumentów pochodnych na dzień 31 grudnia 2015 r. zmniejszyło się do poziomu 3.911 mln zł, wobec 4.134 mln zł na koniec 2014 r.

ROZDZIAŁ II
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU DOTYCZĄCE WYNIKÓW
OPERACYJNYCH I FINANSOWYCH GRUPY

W 2015 roku

2 WYNIKI FINANSOWE I OPERACYJNE GRUPY

Grupa raportuje jeden segment operacyjny. Ocena wyników segmentu dokonywana jest głównie na podstawie skonsolidowanych przychodów, skonsolidowanego wskaźnika EBITDA, skonsolidowanego zysku netto, skonsolidowanych organicznych przepływów pieniężnych, skonsolidowanych nakładów inwestycyjnych, skonsolidowanego wskaźnika dźwigni finansowej netto i skonsolidowanego wskaźnika dług finansowy netto / EBITDA w oparciu o skumulowany wskaźnik EBITDA za ostatnie cztery kwartały. EBITDA odpowiada zyskowi operacyjnemu przed amortyzacją i utratą wartości aktywów trwałych. Organiczne przepływy pieniężne odpowiadają przepływowi pieniężnemu netto z działalności operacyjnej pomniejszonym o zakupy środków trwałych i wartości niematerialnych, zmiany stanu zobowiązań wobec dostawców środków trwałych i wartości niematerialnych, wpływ różnic kursowych netto zapłaconych/otrzymanych z instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających nakłady inwestycyjne i powiększonym o przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych. Dźwignia finansowa netto to udział długu finansowego netto w sumie długu finansowego netto i kapitału własnego. W celu usprawnienia oceny wyników, w przypadkach istotnych dla analizy trendów, informacje finansowe mogą zostać skorygowane przez wyłączenie wpływu znaczących jednorazowych transakcji lub innych zdarzeń oraz zmian zakresu konsolidacji.

Wybrane dane finansowe (w mln zł), MSSF	12 miesięcy zakończone		
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	Zmiana
Skorygowane przychody Grupy	11.840	12.191	-2,9%
Skorygowane EBITDA	3.521	3.916	-10,1%
Skorygowane EBITDA (jako % przychodów)	29,7%	32,1%	-2,4 pp
Skonsolidowany zysk netto	254	535	-52,5%

* Przekształcenia dotyczące podstawowych danych finansowych znajdują się w nocie 3 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skorygowane przychody Grupy w 2015 r. wyniosły 11.840 mln zł i były niższe o 351 mln zł (2.9%) niż w poprzednim roku.

Wpływ regulacyjny wyniósł 52 mln zł i był znacznie mniejszy niż w 2014 r. Stawki MTR pozostały na niezmiennym poziomie natomiast efekt niższych stawek roamingowych wpływał na wyniki tylko w pierwszej połowie 2015 r.

Z wyłączeniem wpływu regulacyjnego ewolucja przychodów była pod presją z powodu spadku przychodów z usług stacjonarnych (głównie na skutek strukturalnej erozji w telefonii głosowej oraz działalności hurtowej) a także presji cenowej, która wpłynęła negatywnie na przychody z komórkowego ruchu głosowego (głównie w segmencie klientów biznesowych).

Czynniki te udało się tylko częściowo zrównoważyć wzrostem przychodów ze sprzedaży sprzętu (o 216 mln zł), wyższymi przychodami z mobilnego ruchu przychodzącego oraz wyższymi pozostałymi przychodami. Na dużo wyższe przychody ze sprzedaży sprzętu miał wpływ dalszy wzrost popularności sprzedaży ratalnej sprzętu mobilnego, która została uruchomiona w roku 2014. Pozostałe przychody wzrosły o 80 mln zł głównie w wyniku realizacji szerokopasmowych projektów infrastrukturalnych oraz działalności w obszarze ICT. Wzrost ten zrealizował się w całości podczas pierwszych trzech kwartałów. W ostatnim kwartale pozostałe przychody były niższe rok-do-roku z uwagi na zakończenie projektów infrastrukturalnych realizowanych dla województw warmińsko-mazurskiego i podkarpackiego.

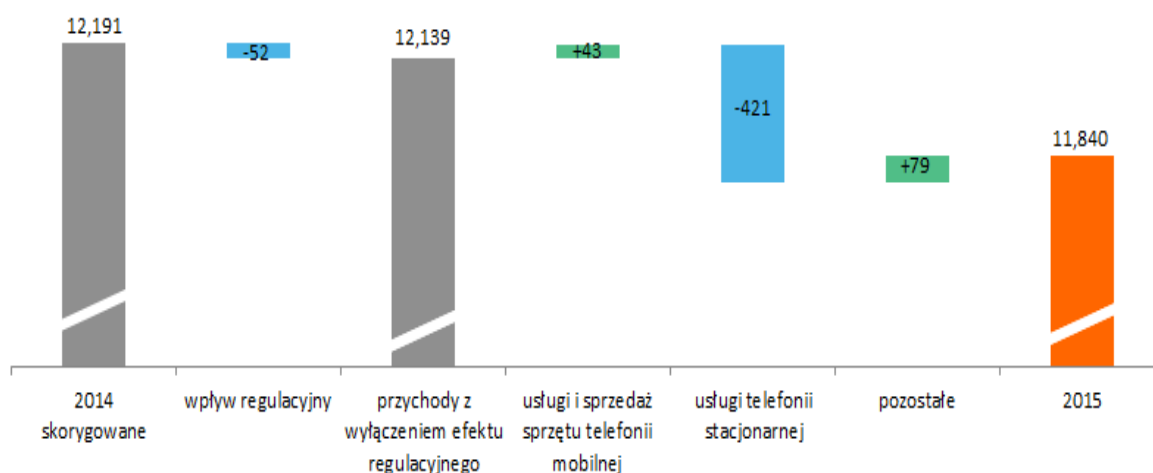
Skorygowana marża EBITDA zmniejszyła się o 2,4 punktu procentowego rok-do-roku, a skorygowany zysk EBITDA był o 395 mln zł niższy w porównaniu z rokiem 2014. Na ten spadek złożyły się głównie następujące czynniki:

- omówiony powyżej spadek przychodów
- wzrost kosztów rozliczeń międzyoperatorskich o 139 mln zł (z wyłączeniem wpływu regulacji) z powodu wzrostu ruchu, między innymi spowodowanego wzrostem popularności taryf nielimitowanych,
- wzrost bezpośrednich kosztów komercyjnych o 156 mln zł, spowodowany ofensywną strategią Spółki nakierowaną na pozyskanie jak największej liczby klientów. W wyniku tych działań liczba usług mobilnych w segmencie post-paid wzrosła w 2015 r. o 9%, co przełożyło się na lepszą dynamikę przychodów w kolejnych okresach,

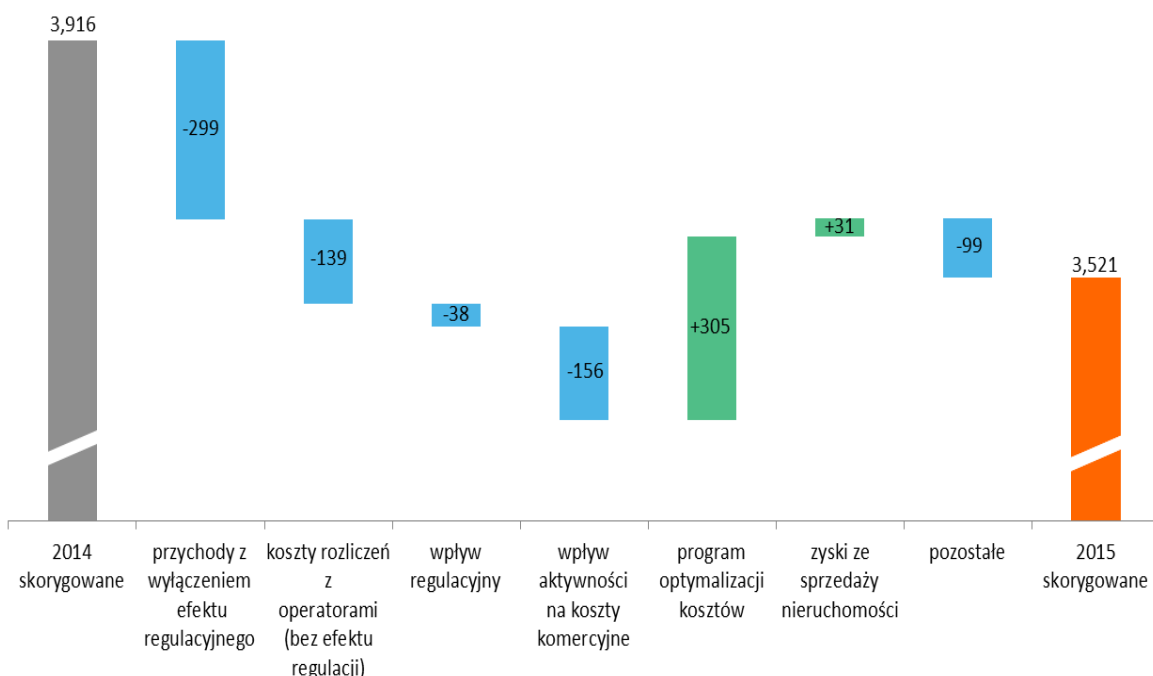
Powyższe czynniki zostały tylko częściowo skompensowane oszczędnościami kosztowymi (drugi rok z rzędu przekroczyły one 300 mln zł) i zyskiem na sprzedaży aktywów.

Ewolucja skorygowanego zysku EBITDA w 2015 r. była znacząco słabsza niż w roku 2014, kiedy pozostawała pod znacznym pozytywnym wpływem wprowadzenia ofert ratalnych. Dodatkowo w 2014 r. pozytywny wpływ na koszty komercyjne miał wzrost popularności ofert bez terminali.

Ewolucja skorygowanych przychodów (mln zł)

Ewolucja skorygowanej EBITDA (mln zł)

Orange Polska dąży do odwrócenia niekorzystnych tendencji głównie poprzez ciągle uatrakcyjnianie oferty rynkowej, koncentrację na rozwoju usług spakietyzowanych, promowaniu oferty konwergentnej, a także na dalszej optymalizacji kosztów oraz wzmacnianiu satysfakcji klienta z usług Orange. Ponadto wsparciem dla poprawy trendów w zakresie przychodów jest ciągły rozwój działalności ICT oraz wprowadzanie usług dodatkowych (usługi finansowe, odsprzedaż energii), będących uzupełnieniem podstawowej oferty telekomunikacyjnej. Grupa przygotowała nowy plan działania, na lata 2016-2018, który zakłada intensywne działania inwestycyjne i marketingowe, w rezultacie których ewolucja przychodów oraz EBITDA powinna ulec znaczącej poprawie. Więcej informacji na ten temat znajduje się w punkcie 3.2.

2.1 Usługi komórkowe

Przychody			
	12 miesięcy zakończone		
w mln zł	31 grudzień 2015	31 grudzień 2014	Zmiana 2015/2014
Przychody z usług telefonii komórkowej, w tym:	5.498	5.713	-3,8%
połączenia głosowe	2.666	3.064	-13,0%
usługi przesyłu danych, wiadomości, treści oraz M2M	1.923	1.903	1,1%
usługi hurtowe	909	746	21,8%
sprzedaż sprzętu do telefonii komórkowej	643	427	50,6%

Kluczowe wskaźniki					
w tys. (jeśli nie podano inaczej)	31 grudzień 2015	31 grudzień 2014	31 grudzień 2013	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2014/2013
Liczba klientów komórkowych (kart SIM), w tym:	15.906	15.629	15.325	1,8%	2,0%
post-paid	8.361	7.679	7.221	8,9%	6,3%
pre-paid	7.545	7.950	8.104	-5,1%	-1,9%
SRC (post-paid), w zł	232,2	277,0	403,9	-16,2%	-31,4%
SAC (post-paid), w zł	316,3	380,1	516,4	-16,8%	-26,4%
Zagregowane miesięczne ARPU, w zł	30,3	31,5	34,5	-3,8%	-8,7%
post-paid	49,2	54,0	59,9	-8,9%	-9,8%
pre-paid	12,7	12,4	13,9	2,4%	-10,8%
Liczba klientów konwergentnych*	728	539	286	35,1%	88,5%

* usługi konwergentne składają się z telefonii stacjonarnej i komórkowej

Na koniec 2015 r. liczba usług mobilnych Orange Polska wyniosła 15,9 mln, co oznacza wzrost rok-do-roku o 277 tys., tj. o prawie 2%. Ten wzrost w całości wynikał ze wzrostu liczby klientów w segmencie post-paid. Liczba usług post-paid wzrosła o 682 tys., tj. prawie 9%. Był to największy wzrost od wielu lat i wynikał z kilku czynników.

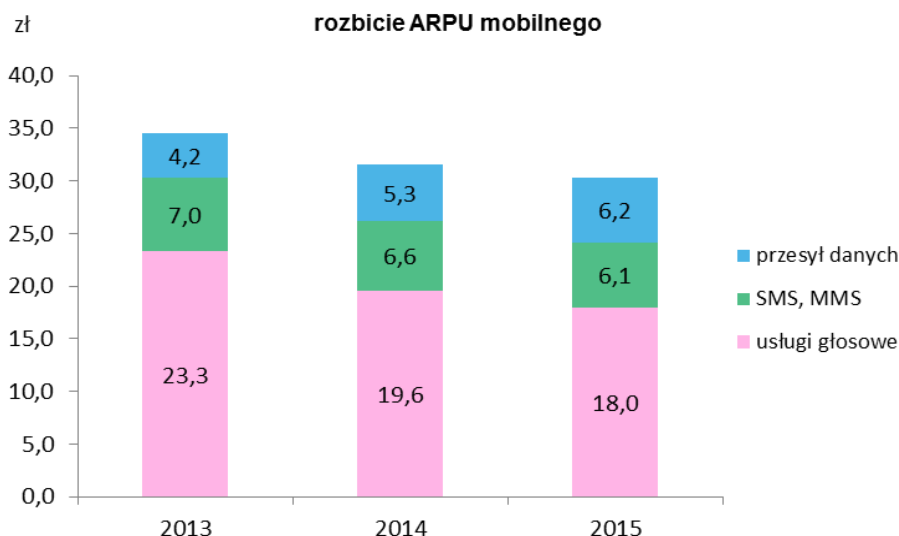
Wprowadzono cały szereg atrakcyjnych ofert dobrze dopasowanych dla potrzeb klientów, zarówno dla segmentu masowego jak i biznesowego. Oferty zostały wsparte intensywną działalnością marketingową, szczególnie w drugiej połowie roku. Efekty przyniosły też działania mające na celu ograniczenie odejść klientów (churn). W rezultacie wskaźnik churn w segmencie post-paid spadł do poziomu 3% kwartalnie, co było najniższym poziomem od wielu lat.

Kolejnym czynnikiem wzrostu była dynamicznie rosnąca popularność kart SIM dedykowanych do mobilnego Internetu, które chętniej są aktywowane w formule post-paid. Baza klientów mobilnego Internetu wzrosła w 2015 r. o ponad 30%. Dodatkowo usługi post-paid stały się znacząco bardziej przystępne dla klientów, którzy częściowo migrowali do tego segmentu z usług przedpłaconych. To w dużej części wyjaśnia ubytek w bazie klientów pre-paid.

Zagregowany wskaźnik ARPU w 2015 r. wyniósł 30,3 zł i był o 3,8% niższy niż w 2014 r. Spadek wynikał ze spadku w usługach głosowych oraz SMS. Był on spowodowany konkurencją cenową na rynku, głównie w segmencie klientów biznesowych oraz większą popularnością ofert nielimitowanych. Dodatkowo, na obniżenie ARPU miało wpływ wprowadzenie ratałnej sprzedaży terminali w 2 kwartale 2014 r. W ich przypadku, część przychodu przypadająca na terminal zasila przychód ze sprzedaży sprzętu i nie jest wliczana do przychodu z usług, który stanowi podstawę kalkulacji ARPU. Te negatywne czynniki zostały tylko częściowo skompensowane wzrostem ARPU z transmisji danych, które w 2015 r. wzrosło o 18% rok-do-roku. Wzrost ten wynikał z ogromnego popytu na transmisję danych. Wzrost transmisji danych w sieciach mobilnych w przeliczeniu na klienta znacznie przekroczył 100%. Udział ARPU z przesyłu danych w całkowitym zagregowanym ARPU wzrósł z 17% w 2014 r. do 20% w 2015 r.

Analizując spadek ARPU należy zauważyć że w roku 2015 był on znacząco niższy niż w poprzednim roku, kiedy wyniósł blisko 9%. Głównie wynikało to ze znacznej poprawy w segmencie przedpłaconym. ARPU w segmencie pre-paid wzrosło w 2015 r. o ponad 2%, po spadku o prawie 11% w roku poprzednim. ARPU pre-paid zyskiwało w większym stopniu pod wpływem wzrostu ruchu przychodzącego oraz ulegało mniejszej presji cenowej w zestawieniu z usługami post-paid. Wynika to głównie z faktu, że na pre-paid nie oddziałują konkurencja na rynku biznesowym.

Jednostkowe koszty pozyskania i retencji klientów (SAC, SRC) spadały drugi rok z rzędu. W 2015 r. głównym powodem był dalszy dynamiczny wzrost udziału sprzedaży ratalnej w całkowitej ilości aktów sprzedażowych.

2.1.1 Rynek i konkurencja

Rynek usług głosowych telefonii komórkowej znajduje się w fazie nasycenia, jeśli chodzi o liczbę użytkowników telefonii mobilnej. Liczba kart SIM zmniejszyła się w stosunku do 31 grudnia 2014 r. o -2,4%, osiągając na koniec grudnia 2015 r. wskaźnik penetracji rynku telefonii komórkowej (wśród ludności) na poziomie 146,2%.

Według szacunków Orange Polska udział czterech wiodących operatorów utrzymał się na poziomie 98%, porównując stan na koniec grudnia 2015 r. ze stanem na koniec grudnia 2014 r. Szacowany udział Orange Polska w rynku telefonii komórkowej wyniósł na koniec 2015 r. 28,4% pod względem liczby kart SIM.

Ze względu na różnice metodologiczne danych prezentowanych przez operatorów, np. odmienny sposób definiowania aktywnej przedpłaconej karty SIM, czy też odmiennie sposoby pozyskania i utrzymania klienta (sprzedaż ratalna, subsydia), coraz trudniejsze staje się ich miarodajne pozycjonowanie względem siebie.

Orange Polska w 2015 r. utrzymała drugą pozycję mierzoną udziałem w rynku przenośności numerów. Liczba numerów przeniesionych do Orange wyniosła 420 tys., co dało 25% udziału w rynku. Bilans przenośności numerów za okres styczeń-grudzień 2015 wyniósł -35 tys. i nieznacznie polepszył się w stosunku do roku 2014, kiedy wyniósł -47 tys. Należy podkreślić, że bilans ten był dodatni w zakresie usług post-paid. Wyniósł +116 tys. i uległ poprawie drugi rok z rzędu.

2.1.2 Oferta konwergentna

Jednym z podstawowych celów strategicznych Orange Polska jest bycie liderem konwergencji dostarczającym pakietowe usługi mobilne i stacjonarne. Konwergencja poprzez mechanizmy rabatów zachęcających do dokupowania kolejnych usług przyczynia się do lojalizacji klientów i zmniejszenia wskaźnika odejść klientów (churn). Liczba rezygnacji jest mniejsza niż w przypadku sprzedaży pojedynczych produktów. Przyczynia się również do wzrostu przychodów i efektywniejszych wydatków na IT i marketing.

Orange Polska w 2015 r. konsekwentnie rozwijała ofertę konwergentną Orange Open (rabat dla klientów multiplikujących usługi mobilne i stacjonarne w Orange) oraz Smart Plan Open (dedykowane plany mobilne dla posiadaczy usług stacjonarnych). Na koniec grudnia 2015 r. baza klientów Orange Open oraz Smart Plan Open, osiągnęła wielkość 728 tys., co oznacza wzrost o 189 tys., tj. przyrost o 35% w stosunku do stanu na koniec grudnia 2014 r. Całkowita liczba usług sprzedanych w ramach konwergencji przekroczyła 3 mln. Średnio każdy klient posiada ponad cztery usługi w Orange. Na rynku konsumenckim Orange Polska jest jedynym operatorem oferującym usługi konwergentne, co niewątpliwie stanowi przewagę konkurencyjną i przyczynia się do sukcesu rynkowego.

Główne inicjatywy marketingowe na rynku masowym wprowadzone w 2015 obejmują:

- Stworzenie predefiniowanych pakietów usług mobilnych i domowych z rabatem Orange Open opartych na pakietach: Rodzinnym, Swobodnym, Komfortowym, Wygodnym. Zostały one stworzone na podstawie najczęściej wybieranych opcji przez klientów. Pakiety te nie zamykają drogi do innego dowolnego łączenia usług i korzystania z rabatów Orange Open.
- Wprowadzenie po raz pierwszy dedykowanych planów mobilnych dostępnych tylko dla posiadaczy usług stacjonarnych w bardzo atrakcyjnych cenach (Smart Plany Open). W listopadzie 2015 r. promocja Smart Plan Open została odświeżona o nowe plany mobilne z nielimitowanymi połączeniami do wszystkich sieci, rabatami sięgającymi nawet 50 zł miesięcznie oraz dodatkowymi pakietami danych i atrakcyjną ceną za terminale. Łącznie wprowadzono 5 nowych planów, poczynając od najtańszej oferty bez telefonu - Smart Plan LTE Open za 29,99 zł a kończąc na ofercie rodzinnej z 4 kartami SIM i telefonem – Smart Plan LTE Wspólny Open za 119,99 zł.
- Obniżono próg uczestnictwa w ofercie Orange Open z 39 zł do 29 zł dla planów mobilnych uprawniając jednocześnie do promocji wszystkie plany telefonii stacjonarnej co ma przełożyć się na zwiększenie lojalności tej grupy klientów.

Rozwijamy również ofertę konwergentną dla klientów biznesowych. W 2015 r. w ofercie Orange Open dla Firm zostały znacząco zwiększone rabaty. Dzięki tej zmianie za korzystanie z kilku usług mobilnych np. telefonu komórkowego lub Internetu mobilnego oraz z usług stacjonarnych klienci mogą uzyskać rabat w wysokości nawet 135 zł netto. Oferta dostępna jest również dla obecnych klientów.

Według raportu Komisji Europejskiej („Implementation of the EU regulatory framework for electronic communication – 2015”) penetracja usług łączonych w Polsce jest na relatywnie niskim poziomie w stosunku do krajów Europy Zachodniej. Oczekujemy że w kolejnych latach popyt na ofertę konwergentną w Polsce będzie się stale zwiększał a gospodarstwa domowe będą rozpoznawały korzyści nabywania wielu usług od jednego operatora. W związku z tym nasza oferta konwergentna będzie dalej rozwijana i promowana jako jeden z filarów strategii spółki. Będzie ona bardzo istotnym aspektem dla osiągnięcia sukcesu oferty Internetu w technologii światłowodowej.

2.1.3 Mobilne usługi głosowe oraz przesyłu danych

W 2015 r. prowadziliśmy bardzo intensywne działania marketingowe w zakresie mobilnych usług głosowych i przesyłu danych, czego skutkiem był prawie 9% wzrost liczby klientów mobilnych w segmencie post-paid. Był to największy wzrost od wielu lat.

W 2015 r. najistotniejszymi trendami rynkowymi dotyczącymi ofert na rynku konsumenckim były:

- Upraszczanie ofert i redukcja liczby planów taryfowych;
- Oferta posiadająca nielimitowane rozmowy do wszystkich sieci komórkowych oraz nielimitowane SMS stała się główną ofertą przy pozyskaniach i utrzymaniach klientów;
- Pakiet danych staje się nieodzownym elementem każdej oferty. Wielkość pakietów danych jest jednym z głównych wyróżników konkurencyjnych;
- Konkurencja polegająca na prostym obniżaniu cen jest zastępowana przez trend dodawania nowych usług (np. roaming) lub większych pakietów danych w tej samej cenie;
- Coraz większą popularność zyskują oferty multisimowe;
- Bardzo istotna pozostaje mocna oferta w zakresie nowoczesnych smartfonów, szczególnie w kontekście rozwoju sieci LTE;
- W obszarze Internetu mobilnego można było zaobserwować zwiększanie pakietów danych przy niezmiennych cenach oraz promocje dotyczące nielimitowanego przesyłu danych w sieciach LTE.

Nasze oferty wprowadzone w 2015 r. odzwierciedlały te trendy. Obecnie wszystkie oferty głosowe (z wyjątkiem marki Nju oraz oferty hybrydowej Zetafon) posiadają pakiet danych. W ramach procesu upraszczania oferty zrezygnowaliśmy w roku 2015 z taryf Mix.

Największą nowością było wprowadzenie w drugiej połowie roku oferty rodzinnej. Standardowy abonament obejmuje możliwość wspólnego korzystania z pakietów na 3 kartach SIM w ramach jednej opłaty. Obejmuje ponadto możliwość korzystania z jednej karty dedykowanej wyłącznie do Internetu. Ponadto za dodatkową dopłatą można dokupić do 5 kolejnych kart SIM i współdzielić zawarte na karcie głównej pakiety nielimitowanych połączeń i SMSów. Nowa oferta spotkała się z dużym zainteresowaniem na rynku i odnotowała bardzo dobrą sprzedaż szczególnie w czwartym kwartale 2015 r.

Zakres oferty pre-paid został poszerzony o usługi nielimitowanych połączeń głosowych do wszystkich sieci. Naturalnym kolejnym krokiem w rozwoju tej oferty było wprowadzenie zintegrowanych produktów

nielimitowanych obejmujących połączenia głosowe i sms dodatkowo wzbogacone wliczonym w cenę pakietem transmisji danych. W rezultacie znacząco podnieśliśmy atrakcyjność oferty-pre-paid, co spowodowało znacząco mniejszy odpływ bazy w drugiej połowie roku.

Najważniejszym wydarzeniem w zakresie oferty mobilnego Internetu było wprowadzenie oferty Internet LTE dla domu będącej alternatywą dla Internetu stacjonarnego. W strefie domowej klienci mogą korzystać z Internetu bez limitu danych, a dodatkowo mają do dyspozycji duże pakiety GB do wykorzystania poza domem. Internet LTE dla domu to dwa plany abonamentowe za 69,90 zł oraz 89,90 zł z możliwością korzystania z Internetu bez limitu danych z maksymalną prędkością w strefie domowej oraz z pakietami - odpowiednio 20 i 40 GB - na transfer poza strefą domową.

Oferty dla klientów biznesowych

Najważniejszym wydarzeniem w roku 2015 w ofercie telefonii mobilnej dla klientów biznesowych było wprowadzenie w kwietniu oferty Nowy Orange Biz z 4 nowymi planami taryfowymi. Po raz pierwszy w każdym planie w ramach abonamentu znalazł się pakiet transmisji danych w technologii LTE/3G. Ponadto w zależności od wybranego planu klienci mogą otrzymać: nielimitowane rozmowy, SMS-y i MMS-y, pakiet minut na połączenia wykonywane w roamingu w Unii Europejskiej, pakiet danych do wykorzystania na całym świecie oraz inne usługi. Równolegle do wprowadzenia oferty głosowej, w czerwcu została wprowadzona oferta Internet LTE dla Firm z 4 planami taryfowymi do wyboru. W najwyższym planie taryfowym nie następuje ograniczenie prędkości przesyłania danych. Struktura ofert została znacznie uproszczona i uatrakcyjniona, co przyczyniło się do bardzo dobrych wyników segmentu biznesowego w zakresie pozyskań klientów w 2015 r.

2.2 Usługi stacjonarne i przychody pozostałe

Przychody			
<i>w mln zł</i>	12 miesięcy zakończone		
	31 grudzień 2015	31 grudzień 2014	Zmiana
Przychody z usług telefonii stacjonarnej, w tym:	5.083	5.520	-7,9%
usługi głosowe	1.746	1.983	-12,0%
dostęp szerokopasmowy, TV i VoIP	1.601	1.663	-3,7%
rozwiązania teleinformatyczne dla przedsiębiorstw	916	933	-1,8%
usługi hurtowe	820	941	-12,9%
Pozostałe przychody	616	552	11,6%

Kluczowe wskaźniki (w tys.)	31 grudzień 2015	31 grudzień 2014	31 grudzień 2013	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2014/2013
Stacjonarne łącza głosowe (rynek detaliczny: PSTN i VoIP)	4.194	4.512	4.741	-7,0%	-4,8%
Liczba klientów konwergentnych*	728	539	286	35,1%	88,5%
Liczba klientów 3P (Internet, TV i VoIP)	507	423	351	19,9%	20,5%
Stacjonarne dostępy szerokopasmowe (rynek detaliczny)	2.105	2.241	2.301	-6,1%	-2,6%
Liczba klientów usług TV	787	748	707	5,2%	5,8%
Detaliczne ARPU z usług głosowych telefonii stacjonarnej, w zł.	40,0	41,4	44,2	-3,4%	-6,3%
ARPU z usług dostępu szerokopasmowego, telewizji i VoIP, w zł.	61,2	60,4	60,3	1,3%	0,2%

* usługi konwergentne składają się z telefonii stacjonarnej i komórkowej

Przychody z usług stacjonarnych w 2015 r. pozostawały pod presją konkurencji ze strony innych graczy rynkowych oraz technologii mobilnych.

Utrata klientów telefonii stacjonarnej przyspieszyła do 318 tys., wobec 229 tys. w 2014 r. Wynikało to z kilku powodów. Negatywnie zadziałała presja na klientów dostępu szerokopasmowego, którzy odchodząc również często rezygnują z telefonu stacjonarnego. Ponadto zniechęcająco na klientów usług stacjonarnych wciąż oddziałuje postępująca atrakcyjność usług mobilnych w opcji z nielimitowanymi rozmowami do wszystkich sieci. Dodatkowo, w roku 2014 wystąpił pozytywny efekt powrotów klientów z konkurencyjnych ofert operatorów alternatywnych. Jednak częściowo zostało to skompensowane dużo niższym spadkiem ARPU na tych usługach. W rezultacie spadek przychodów lekko wyhamował w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Negatywne tendencje w telefonii stacjonarnej miały również wpływ na segment usług hurtowych. Spadek liczby linii w ujęciu procentowym w roku 2015 był podobny jak rok wcześniej.

W zakresie przychodów z dostępu szerokopasmowego, TV i VoIP liczba usług spadła, natomiast poprawił się mix klientów co pozytywnie wpłynęło na ARPU. W wyniku bardzo dobrej sprzedaży Internetu szybkich prędkości oraz znacznego spadku w niekonkurencyjnej już technologii CDMA, udział klientów w technologii VDSL i FTTH w całej bazie wzrósł do 15%, z 8% na koniec 2014 r. Całkowita liczba linii zmniejszyła się w wyniku konkurencji ze strony operatorów kablowych jak i technologii mobilnych. Posiadanie szybkiego Internetu zachęca klientów do dokupowania dodatkowych usług. Liczba klientów 3P (Internet, TV i VoIP) wzrosła o prawie 20% rok-do-roku i stanowiła na koniec grudnia już ponad 24% całej bazy internetowej. W rezultacie ARPU z usług szerokopasmowych nieznacznie poprawiło się rok-do-roku, pomimo znaczącej obniżki cen dokonanej w czerwcu.

W 2015 r. nastąpił istotny wzrost kategorii pozostałych przychodów, głównie w wyniku realizacji szerokopasmowych projektów infrastrukturalnych oraz działalności w obszarze ICT. Wzrost ten zrealizował się w całości podczas pierwszych trzech kwartałów. W ostatnim kwartale pozostałe przychody były niższe rok-do-roku z uwagi na zakończenie projektów infrastrukturalnych realizowanych dla województw warmińsko-mazurskiego i podkarpackiego które były realizowane przez spółkę zależną TP Teltech.

2.2.1 Rynek i konkurencja

Rynek usług głosowych:

Na koniec grudnia 2015 r. zgodnie z szacunkami Grupy penetracja telefonią stacjonarną w Polsce wynosiła 21,0% wśród ogółu ludności wobec 22,0% na koniec grudnia 2014 r. Główną przyczyną spadku niezmiennie pozostaje rosnąca popularność usług mobilnych. W Polsce, podobnie jak w pozostałych krajach, w których rozwój telefonii komórkowej rozpoczął się przy niskiej penetracji telefonii stacjonarnej, telefonia komórkowa jest w dużej mierze usługą substytucyjną wobec telefonii stacjonarnej. Trend spadkowy dotyczy także linii oferowanych w ramach regulowanych usług hurtowych (WLR i LLU).

Rynek usług dostępu szerokopasmowego do Internetu:

Zgodnie z szacunkami Grupy całkowita liczba linii stacjonarnego szerokopasmowego dostępu do Internetu w Polsce na koniec grudnia 2015 r. spadła o -0,5% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Poziom penetracji stacjonarnym dostępem szerokopasmowym w populacji Polski na koniec grudnia 2015 r. wyniósł 18,8% co oznacza spadek wobec stanu na koniec 2014 r. Istotnym czynnikiem wpływającym na dynamikę rynku jest popularyzacja mobilnego dostępu do Internetu, który w zależności od opcji cenowej, może mieć zarówno charakter substytucyjny względem Internetu stacjonarnego jak i komplementarny. Konkurencja ze strony Internetu mobilnego w 2015 r. przybrała na sile pod wpływem rozwoju sieci LTE przez wszystkich operatorów komórkowych i dużej aktywności marketingowej ofert z tym związanych. Zjawisko to miało wpływ na większą utratę klientów Internetu stacjonarnego przez Orange Polska.

Nie maleje presja konkurencyjna ze strony operatorów telewizji kablowych (CATV), których udział w rynku konsekwentnie rośnie. Jest szacowany na ok. 35,3% w ujęciu ilościowym i na ok. 33,4% w ujęciu wartościowym (koniec 2015 r.), wobec 33,8% udziału ilościowego i 31,9% w wartości rynku na koniec 2014 r. Wzrost udziału CATV jest wynikiem popularności ofert pakietyzowanych, których sprzedaż opiera się na silnej pozycji operatorów kablowych na rynku telewizyjnym. Jest to związane również z możliwościami CATV w zakresie oferowania wyższych prędkości dostępu do Internetu bez podnoszenia cen, co wpływa na wzrost średnich prędkości łączy, jak również oczekiwań klientów w tym zakresie.

Operatorzy alternatywni, głównie Netia, wciąż korzystają z hurtowych ofert BSA oraz LLU. Całkowity wolumen łączy dostarczanych w oparciu o model BSA na koniec grudnia 2015 r. obniżył się o 36 tys. względem grudnia 2014 r. Baza LLU osiągnęła na koniec grudnia 2015 r. poziom 131 tys. wobec 152 tys. na koniec grudnia 2014.

2.2.2 Stacjonarne usługi głosowe

Utrata klientów telefonii stacjonarnej przyspieszyła do 318 tys., wobec 229 tys. w 2014 r. Wynikało to z kilku powodów. Negatywnie zadziałała presja na klientów dostępu szerokopasmowego, którzy odchodząc również często rezygnują z telefonu stacjonarnego. Ponadto zniechęcająco na klientów stacjonarnych wciąż oddziałuje postępująca atrakcyjność usług mobilnych w opcji z nielimitowanymi rozmowami do wszystkich sieci. Dodatkowo, w roku 2014 wystąpił pozytywny efekt powrotów klientów z konkurencyjnych ofert operatorów alternatywnych. Negatywnie na ewolucję klientów telefonii stacjonarnej oddziałują czynniki demograficzne.

W 2015 r. nastąpiła deregulacja rynku połączeń telefonicznych. Deregulacji uległy rynki 3-6, przy czym rynek 3 (rynek stacjonarnych oraz komórkowych połączeń krajowych dla konsumentów w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej) i 4 (rynek połączeń międzynarodowych dla konsumentów w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej) są szczególnie istotne z punktu widzenia głosowej oferty stacjonarnej. Dzięki opisanej powyżej zmianie, oferta połączeń telefonicznych nie podlega już regulacjom i może być kształtowana zgodnie z modelem biznesowym operatora. Jednakże dla oferty telefonii stacjonarnej dużo większe znaczenie mają rynki przyłączy (abonamentów), które pozostają regulowane. W 2015 r. Orange Polska kontynuował działania w kierunku ograniczenia spadku liczby użytkowników telefonii stacjonarnej. Nastąpiła dalsza lojalizacja klientów, opierająca się głównie na Dopasowanych Planach dla Domu z umowami na czas określony. Krokiem lojalizującym było obniżenie progu uczestnictwa w ofercie Orange Open z 39 zł do 29 zł co umożliwiło wejście do promocji wszystkich planów telefonii stacjonarnej.

Według wewnętrznych szacunków Orange Polska, Grupa miała następujący udział w rynku:

Udział w rynku usług głosowych telefonii stacjonarnej w grudniu 2015 r.

	4 kw. 2015 (dane szacunkowe)	4 kw. 2014	Zmiana
Abonament – klienci detaliczni ¹	52,1%	53,3%	-1,2pp

2.2.3 Stacjonarne usługi przesyłu danych

Rynek usług dostępu szerokopasmowego do Internetu – kluczowe wskaźniki:

	31.12.2015	31.12.2014
Penetracja usług dostępu szerokopasmowego do Internetu w populacji	18,8%	18,9%
Całkowita liczba łączy szerokopasmowego Internetu w Polsce (w tys.)	7.237	7.275
Udział ilościowy Orange Polska	29,3%	30,9%

W 2015 r. sprzedaż Internetu stacjonarnego w Orange Polska spadła, natomiast sytuacja była zróżnicowana na obszarach zderegulowanych i poza nimi. Na obszarze objętym deregulacją rynku, wprowadzoną w 4 kwartale 2014 r. nastąpił wzrost sprzedaży Neostrady i pakietów z Neostradą (w stosunku do analogicznego okresu w 2014 r.), a dzięki strategii wyrównywania cen między prędkościami oraz ofercie gadżetowej wzrósł udział wyższych prędkości i pakietów Neostrady z telewizją.

Pozytywne przyjęcie nowej oferty na obszarach zderegulowanych i wzmożona presja konkurencyjna skłoniła Orange Polska do zrównania cen na obszarze całego kraju, co nastąpiło w czerwcu 2015 r. Wprowadzona została jedna cena dla trzech opcji prędkości (do 10, do 20 i do 80 Mb/s). Ceny Neostrady zostały obniżone w stosunku do dotychczasowych promocji wiodących o 10 zł dla opcji do 10 Mb/s i o 20 zł dla wyższych opcji prędkości.

W drugiej połowie 2015 r. sprzedaż Internetu stacjonarnego w Orange Polska wzrosła o ok. 18% w stosunku do sprzedaży w pierwszej połowie roku, głównie dzięki obniżce cen na obszarach regulowanych, obejmujących ok. 2/3 polskich gospodarstw domowych.

Działania Orange Polska nadal koncentrowały się na promowaniu wysokich prędkości Internetu. Oprócz ciągłej sprzedaży VDSL, którego baza klientów przekroczyła już 290 tysięcy, rozpoczęliśmy w 2015 r. inwestycję w sieć światłowodową. Do końca 2015 r. wybudowano zasięg FTTH do ponad 700 tys. gospodarstw domowych. W ramach programu prowadzone były inwestycje w Warszawie, Lublinie, Białymstoku, Bydgoszczy, Katowicach, Łodzi, Szczecinie, Wrocławiu, Gdańsku, Elblągu, Krakowie, Mysłowicach, Opolu, Piotrkowie Trybunalskim, Sosnowcu i Zielonej Górze. Ogólnopolska promocja usługi dostępu przez łącza światłowodowe pod markę Supernova została rozpoczęta 1 października. Na koniec 2015 r. mieliśmy 17 tys. klientów usługi światłowodowej. Dzięki inwestycjom w łącza światłowodowe Orange Polska będzie realizował plan odzyskania pozycji na rynku Internetu wysokich prędkości w dużych miastach gdzie obecnie dominują sieci kablowe.

¹ Bez klientów korzystających z łączy Orange Polska na podstawie umów hurtowej odsprzedaży abonamentu, z uwzględnieniem usług stacjonarnych Orange świadczonych w oparciu o dostęp WLR oraz usług VoIP stanowiących ekwiwalent łączy głównych.

3 PERSPEKTYWY ROZWOJU ORANGE POLSKA

3.1 Perspektywy rynkowe

Według szacunków Grupy, wartość rynku telekomunikacyjnego od klientów końcowych w 2015 r. spadła o 2,9% w stosunku do 2014 r. Równocześnie nastąpił rozwój rynku hurtu mobilnego, w szczególności usług świadczonych operatorom dla kreowania przez nich usług do klientów końcowych. W dalszym ciągu trwa przecena rynku telefonii stacjonarnej połączona z obniżką rynku komórkowego w zakresie usług detalicznych w wyniku obniżania się średnich opłat płaconych przez klientów. W efekcie całkowita wartość rynku usług telekomunikacyjnych w Polsce (obejmująca zarówno przychody detaliczne oraz hurtowe) wykazała nieznaczny wzrost w 2015 r. o 0,7% (rok-do-roku).

Operatorzy kontynuują oferowanie usług głosowych bez limitów minut, zarówno w ramach ofert mobilnych, jak i stacjonarnych. Wpływa to na obniżenie wartości rynku, zwłaszcza segmentu mobilnego. Z drugiej strony, wzrost popularności smartfonów, tabletów i innych urządzeń wykorzystujących mobilny dostęp do Internetu korzystnie wpływa na rozwój rynku telekomunikacyjnego, szczególnie usług mobilnego transferu danych.

Niekorzystnym czynnikiem pozostaje zastępowanie usług stacjonarnych usługami mobilnymi. O ile w poprzednich latach podstawową usługą podlegającą temu trendowi była telefonia stacjonarna, obecnie zaczyna to również dotyczyć szerokopasmowego dostępu do Internetu. Popularyzacja LTE może w zależności od opcji cenowych wpłynąć na zjawisko substytucyjności usług mobilnych wobec stacjonarnych, jak również na komplementarność obu usług.

W najbliższych latach rozwój rynku będzie koncentrował się wokół nabierającej znaczenia konwergencji usług stacjonarnych i komórkowych, dalszego łączenia usług telekomunikacyjnych z telewizją i rozrywką a także ekspansji usług opartych na technologii 4G. Na rynku biznesowym kierunkiem rozwoju w kolejnych latach będzie prawdopodobnie rosnąca popularność ofert telekomunikacyjnych łączonych z ofertami ICT oraz wzrost segmentu machine-to-machine (M2M).

Polska przechodzi obecnie transformację rynku Internetu stacjonarnego w kierunku wzrostu udziału usług szerokopasmowych dużej prędkości w całkowitej liczbie dostępów. Posiadanie produktu o bardzo wysokiej prędkości łączy w portfolio usług jest kluczowe dla firmy, która chce pozostać konkurencyjna i chce stawić czoła wyzwaniom związanym z rosnącymi potrzebami klientów. Po przeprowadzeniu dużego pilota w technologii FTTH w roku 2014 Orange Polska rozpoczął duże inwestycje w technologię światłowodową w 2015 r.

W 2015 r. miało miejsce kilka ważnych zmian właścicielskich na rynku telekomunikacyjnym. Po zakupie GTS Central Europe przez Deutsche Telekom (właściciel T-Mobile Polska) i akceptacji tej transakcji przez Komisję Europejską wyniki GTS Poland od 1Q 2015 są konsolidowane z wynikami T-Mobile Polska. Netia, w celu wzmocnienia swojej pozycji na rynku B2B przejęła od firmy PKP za 222 mln zł 100% udziałów w TK Telekom.

Pojawiły się również nowe partnerstwa biznesowe łączące usługi telekomunikacyjne z innymi sektorami gospodarki. Operatorzy, w tym Orange Polska zaczęli sprzedawać usługi bankowe, a także razem z operatorami energetycznymi oferować dostawę energii elektrycznej swoim klientom. Rozważana jest także sprzedaż gazu przez jednego z operatorów telefonii komórkowej. Przewiduje się, że procesy te będą kontynuowane w przyszłych latach.

3.2 Średniookresowy plan działań Orange Polska

Orange Polska w lutym 2016 roku ogłosił nowy plan strategiczny, obejmujący lata 2016-2018. Plan zakłada intensywne inwestycje w obszarze pozyskania klientów oraz zapewnienie najlepszej jakości sieci mobilnej oraz stacjonarnej w celu zbudowania długoterminowej wartości i odwrócenia negatywnych tendencji w ewolucji udziałów w rynku, przychodów i zysków.

Nowy plan działań nie zakłada daleko idących zmian w stosunku do kierunków wyznaczonych w poprzednim planie. Na pierwszym miejscu pozostaje klient, inwestycje w sieć, konwergencja oraz efektywność. Akcentowaną zmianą jest intensywność podejmowanych działań. Widzimy ku temu następujące powody.

Po pierwsze, w naszej opinii rynek oferuje dogodne warunki do inwestowania. Prognozy makroekonomiczne dla Polski są korzystne, wzrost gospodarczy oraz spadające bezrobocie powinny przełożyć się na wzrost siły nabywczej konsumentów oraz przedsiębiorstw. Środowisko regulacyjne zapewnia przyjazne warunki do inwestowania. Rynek telekomunikacyjny, choć nadal bardzo konkurencyjny, jest bardziej stabilny niż kilka lat temu. Konkurencja staje się bardziej zróżnicowana, nie ogranicza się do prostej oferty cenowej.

Po drugie, widzimy szybko zmieniające się potrzeby klientów. Postępująca cyfryzacja społeczeństwa generuje olbrzymi wzrost popytu na transfer danych. Głównie widać to w sieciach mobilnych, konsumenci chcą być on-line zawsze i wszędzie. W sieciach stacjonarnych konsumpcja danych też rośnie bardzo dynamicznie, zmienia się struktura ruchu, co generuje popyt na prędkość. Według Cisco do roku 2019 średni roczny wzrost ruchu mobilnego w Polsce przekraczać będzie 60%. Jeśli chodzi o ruch w sieciach stacjonarnych to Analysys Mason prognozuje jego wzrost w tym samym okresie o prawie 30% co roku. Z drugiej strony widzimy, że klienci

oczekują czegoś więcej niż tania oferta. Coraz bardziej doceniana jest prostota oferty oraz obsługa klienta. Gospodarstwa domowe dostrzegają coraz więcej korzyści z kupowania większej ilości usług od jednego dostawcy. Sądzymy, że popyt na oferty konwergentne będzie rósł jeszcze szybciej niż do tej pory.

Po trzecie, zostały przydzielone częstotliwości z zakresu 800 MHz. Zakończenie aukcji i przydział częstotliwości istotnie zwiększa przejrzystość rynku, która była zaburzona z tego powodu przez ostatnie kilka lat. Orange Polska okazał się zwycięzcą aukcji, znacząco poprawiając swój stan posiadania, jeśli chodzi o częstotliwości komórkowe. Bardzo istotnie wpłynęło to na kształt naszej strategii w aspekcie technologicznym i komercyjnym. Jesteśmy również bogatsi o doświadczenia pierwszego roku znaczących inwestycji w sieć światłowodową.

W rezultacie intensywnych inwestycji w sieć oraz agresywnych wydatków marketingowych na akwizycję klientów chcemy poprawić nasze udziały w rynku i zbudować bazę pod przyszły wzrost. Liczymy, że gospodarstwa domowe, które są naszymi klientami będą korzystały z dużo większej liczby naszych usług, co przyczyni się do dalszego dynamicznego wzrostu bazy klientów konwergentnych.

Nasza strategia jeśli chodzi o zapewnienie najlepszej jakości sieci oraz działania komercyjne będzie brała pod uwagę specyfikę lokalnych rynków, tak aby zapewnić jak największą optymalizację alokacji zasobów. W dużych miastach, średnich i małych miejscowościach oraz obszarach wiejskich otoczenie konkurencyjne, nasze udziały rynkowe w poszczególnych segmentach rynku, warunki co do rozwoju sieci oraz potrzeby klientów są różne. Nasze działania będą uwzględniały te różnice. Wspólnym mianownikiem tych działań będzie konwergencja. W dużych miastach nacisk położony zostanie na budowę dostępu siecią światłowodową oraz odzyskanie udziałów w rynku stacjonarnego Internetu, wykorzystując naszą bardzo dobrą pozycję na rynku usług mobilnych. Z kolei na terenach wiejskich główną opcją dostępu do szybkiego Internetu będą technologie mobilne, uzupełnione o technologie stacjonarne. Naszym głównym wyzwaniem będzie obrona bazy klientów Internetu stacjonarnego, między innymi wykorzystując możliwości w zakresie doświadczeń z usług mobilnych.

W ramach rozbudowy sieci światłowodowej nasz plan strategiczny zakłada przyłączenia do 1 miliona gospodarstw domowych rocznie do roku 2018. Na ten cel planujemy przeznaczyć ponad 2 miliardy złotych w okresie 2016-2018. Zdecydowana większość inwestycji będzie prowadzona w dużych miastach. W rezultacie na koniec 2018 r. dostęp na naszych usługach FTTH ma mieć do 3,5 miliona klientów. Plan ten będzie na bieżąco monitorowany pod względem osiągnięcia założonych celów komercyjnych.

W aspekcie finansowym, nowy plan strategiczny ma przynieść wzrost skonsolidowanych przychodów oraz zysku EBITDA w roku 2018. Głównymi czynnikami odwrócenia negatywnego trendu będzie poprawa w części mobilnej oraz stacjonarnej. Liczymy na dalszy duży wzrost liczby klientów mobilnych i dalszą poprawę ARPU pod wpływem dynamicznego wzrostu popytu na transfer danych, EBITDA będzie wspierana poprawą przychodów, dźwignią operacyjną oraz kolejnymi optymalizacjami w zakresie kosztów.

W poniższej tabeli podsumowane zostały główne zakładane cele, zgrupowane wokół pięciu kategorii.

lider w jakości sieci zapewnienie najlepszej jakości sieci w technologii mobilnej i stacjonarnej dla wszystkich klientów, bez względu na ich lokalizację geograficzną	zakładane cele - objęcie do 2,8 mln gospodarstw domowych naszą siecią FTTH w latach 2016-2018 - dalszy rozwój naszego zasięgu LTE w oparciu o nowo zakupione częstotliwości oraz zapewnienie najlepszej jakości łączności LTE- wzrost zasięgu sieci LTE w populacji do ponad 99% w 2017 - zwiększenie ilościowych udziałów w rynku stacjonarnego Internetu i w rynku telefonii komórkowej;
lider w konwergencji zapewnienie pełnego portfolio usług, wzbogaconego o produkty dodane wszystkim gospodarstwom domowym w każdym miejscu	zakładane cele - umocnienie naszej pozycji, jako unikalnego dostawcy usług konwergentnych w Polsce - dostosowanie naszej intensywniej strategii komercyjnej do specyfiki różnych stref geograficznych - zwiększenie bazy klientów konwergentnych do ponad 1 miliona do 2018 - zwiększenie w bazie udziału gospodarstw domowych, które korzystają z trzech lub więcej usług do około 45% w 2018
najlepsze doświadczenie klientów umieszczenie klientów w centrum wszystkich naszych działań	zakładane cele - poprawa doświadczenia klientów poprzez oferowanie atrakcyjnych produktów i usług, wraz z poprawą obsługi klienta i kanałów sprzedaży, zarówno tradycyjnych jak i online - bycie innowacyjnym i elastycznym w reagowaniu na ruchy konkurencji - osiągnięcie drugiej pozycji pośród dużych operatorów dla wskaźnika Net Promoter Score
elastyczna i efektywna organizacja być elastyczną i cyfrową organizacją, ciągle szukającą	zakładane cele - ciągła transformacja kosztów pośrednich - optymalizacja i automatyzacja procesów, optymalizacja wydatków IT, a także ułatwienie procesu podejmowania inicjatyw komercyjnych,

pola do poprawy efektywności	zwłaszcza w przypadku ofert konwergentnych - Plan Socjalny umożliwiający redukcję zatrudnienia do 2050 etatów w latach 2016-2017 - kontynuacja optymalizacji portfela nieruchomości
założenia finansowe zbudowanie długoterminowej wartości dla spółki i jej interesariuszy, która umożliwi nam powrót na ścieżkę wzrostu	zakładane cele - przychody - powrót do wzrostu w 2018, w następstwie sukcesu projektu FTTH i rosnącej liczby klientów telefonii komórkowej - wzrost EBITDA w 2018 - dzięki wzrostowi przychodów, dźwigni operacyjnej, optymalizacji modelu biznesowego - Wskaźnik dług netto do skorygowanej EBITDA nie będzie wyższy niż 2,2 w latach 2016-2018 - całkowite nakłady inwestycyjne na projekt FTTH w latach 2016-2018 wyniosą ok. 2,2 mld zł - spadek nakładów inwestycyjnych w pozostałych obszarach do poziomu 1,3-1,4 mld zł w 2018

3.3 Atuty Orange Polska

Orange Polska działa w ramach coraz bardziej wymagającego rynku. Konkurencja oraz struktura rynku powodują, że podejmowane przez Grupę działania muszą być zdecydowane i konsekwentne. Umiejętność dopasowania się do warunków oraz reagowanie na nowe trendy rynkowe wynika z licznych atutów Orange Polska, spośród których do najważniejszych należą:

- Najszerszy na rynku portfel usług mobilnych i stacjonarnych, w tym możliwość oferowania rozwiązań konwergentnych,
- Atrakcyjne cenowo pakiety usług telekomunikacyjnych,
- Najszerszy na rynku pakiet usług powiązanych w ramach jednej oferty (Orange Open),
- Rozszerzenie portfela usług o sprzedaż energii elektrycznej oraz usługi bankowe,
- Rozpoznawalna marka Orange na rynku usług telekomunikacyjnych,
- Innowacyjna oferta mobilna typu B-brand pod marką nju.mobile,
- Największy zasięg sieci telekomunikacyjnej w Polsce,
- Umiejętność budowy i rozwoju aliansów strategicznych (m.in. z T-Mobile (patrz punkt 4.3 poniżej), nc+, mBank),
- Kompetencje w zakresie kompleksowego zarządzania infrastrukturą ICT dzięki spółce Integrated Solutions,
- Szerokie uznanie dla standardów w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu (obecność w RESPECT Index 2015 dla firm notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, od trzech lat w czołówce Rankingu Odpowiedzialnych Firm opracowywanego przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Gazetę Prawną i Akademię Leona Koźmińskiego, wyróżnienie Złotym Listkiem CSR wśród firm notowanych na Liście 500 Tygodnika Polityka, nagroda 2015 Disability Matters EU 2015 w kategorii Workplace Area przyznana przez SPRINGBOARD CONSULTING, Kryształowa Statuetka Lidera Zarządzania Zasobami Ludzkimi oraz certyfikat „Profesjonalne ZZL” w konkursie organizowanym przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych), w tym projektów realizowanych przez Fundację Orange Polska na rzecz bezpiecznego Internetu dla dzieci i młodzieży,
- Największa w Polsce sieć sprzedaży, umożliwiająca profesjonalną obsługę sprzedażową oraz posprzedażową; jednocześnie rozwijane są nowoczesne kanały dystrybucji szczególnie online,
- Aktywność w budowaniu społeczeństwa informacyjnego poprzez różne inicjatywy, w tym budowanie infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach zagrożonych wykluczeniem cyfrowym,
- Szeroka współpraca międzynarodowa oraz dostępność doświadczeń partnerów z Grupy Orange, w tym korzystanie ze spółki zakupowej Buy-In (joint venture Orange Group i Deutsche Telekom), współpraca i wymiana doświadczeń badawczo-rozwojowych w ramach Orange Labs,
- W gronie najlepszych pracodawców w 2015 r. w Polsce według badania Top Employers Institute (wyróżnienie prestiżowymi certyfikatami Top Employer Polska 2015 i Top Employer Europe 2015) oraz jedna z najbardziej atrakcyjnych firm jako potencjalny pracodawca w branży telekomunikacyjnej dla studentów (wg rankingu Programu Twoja Perspektywa),
- Doświadczeni pracownicy oraz dobrze rozwinięty system oceny pracy oraz rozwoju kompetencji.

Dzięki tym atutom Orange Polska jest wiodącym dostawcą oferty zintegrowanej i usług dodanych do produktów telekomunikacyjnych o zasięgu ogólnokrajowym. Grupa jest w stanie zapewnić swoim klientom ofertę dopasowaną do ich potrzeb, a jednocześnie skutecznie odpowiadać na działania konkurencji.

4 ISTOTNE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW LUB MOGĄCE MIEĆ WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORANGE POLSKA

Poniżej przedstawiono kluczowe zdarzenia, które w opinii Zarządu obecnie mają lub w niedalekiej przyszłości mogą mieć wpływ na działalność Orange Polska. Dodatkowe ujęcie zagrożeń i ryzyk mogących wpływać na działalność operacyjną oraz wyniki finansowe Grupy zostało zawarte w rozdziale IV niniejszego dokumentu.

4.1 Ogłoszenie nowego średniookresowego planu działań Orange Polska

Orange Polska w lutym 2016 roku ogłosił nowy plan strategiczny, obejmujący lata 2016-2018. Plan zakłada intensywne inwestycje w pozyskania klientów oraz zapewnienie najlepszej jakości sieci mobilnej oraz stacjonarnej w celu zbudowania długoterminowej wartości i odwrócenia negatywnych tendencji w ewolucji udziałów rynkowych, przychodów i zysków. Plan jest zbudowany wokół czterech głównych ambicji: bycia liderem rynkowym w zakresie jakości sieci, usług konwergentnych, obsługi klienta oraz bycia dynamiczną i elastyczną organizacją.

Plan zakłada duże inwestycje w sieć oraz intensywne wydatki marketingowe na akwizycję klientów. W naszej opinii szeroko rozumiane warunki rynkowe, zmiany w potrzebach klientów oraz zakończenie aukcji na częstotliwości mobilne stwarzają dogodne otoczenie do ofensywnych działań rynkowych. Chcemy poprawić nasze udziały w rynku i zbudować bazę pod przyszły wzrost. Liczymy, że gospodarstwa domowe, które są naszymi klientami będą korzystały z dużo większej liczby naszych usług, co przyczyni się do dalszego dynamicznego wzrostu bazy klientów konwergentnych.

W aspekcie finansowym, nowy plan strategiczny ma przynieść wzrost skonsolidowanych przychodów oraz zysku EBITDA w roku 2018. Głównymi czynnikami odwrócenia negatywnego trendu będzie poprawa w części mobilnej oraz stacjonarnej. Liczymy na dalszy duży wzrost liczby klientów mobilnych i dalszą poprawę ARPU pod wpływem dynamicznego wzrostu popytu na transfer danych, EBITDA będzie wspierana poprawą przychodów, dźwignią operacyjną oraz kolejnymi optymalizacjami w zakresie kosztów.

4.2 Rozwój technologii 4G oraz aukcja częstotliwości

Najważniejszym wydarzeniem 2015 r. w zakresie częstotliwości była rozpoczęta w dniu 10 lutego 2015 roku i zakończona w październiku 2015 r. aukcja na częstotliwości z zakresu 800 MHz oraz 2600 MHz, przeznaczone do dalszego rozwoju zasięgu i pojemności sieci 4G. Aukcja obejmowała pięć bloków z zakresu pasma 800 MHz (łącznie 2x25 MHz) oraz 14 bloków z zakresu pasma 2600 MHz (łącznie 2x70 MHz). Oprócz Orange Polska w procesie aukcyjnym uczestniczyło również pięć innych podmiotów, w tym wszyscy mobilni operatorzy infrastrukturalni: T-Mobile, Polkomtel, P4, spółka zależna od spółki Emitel oraz spółka NetNet.

W aukcji Orange Polska zdobył dwa bloki z zakresu pasma 800 MHz (łącznie 2x10 MHz) oraz trzy bloki z zakresu pasma 2600 MHz (2x15 MHz). Łączna cena jaką Orange Polska zaoferował za wygrane bloki częstotliwości wynosi 3,168 mld zł. Ceny uzyskane w polskiej aukcji na te zasoby spektrum należą do najwyższych w Europie, jednak ceny zaoferowane przez Orange Polska są niższe od średniej jaka ma być zapłacona przez konkurentów.

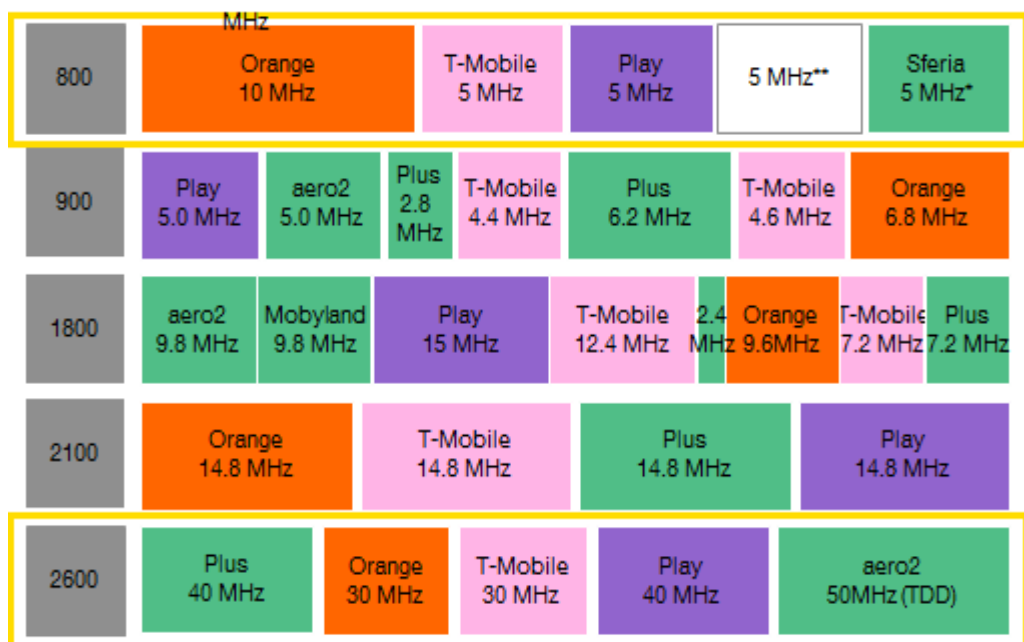
W dniu 25 stycznia 2016 r. Orange Polska otrzymał decyzje w których Prezes UKE dokonał na rzecz Orange Polska rezerwacji częstotliwości. Rezerwacje częstotliwości zostały dokonane na 15 lat i są ważne od dnia doręczenia decyzji (decyzja została opatrzona klauzulą natychmiastowej wykonalności). Orange Polska uiszczył wymagane opłaty związane z otrzymanym spektrum.

Do Prezesa UKE wpłynął również wniosek spółki NetNet o wycofaniu wcześniejszego wniosku o rezerwację wygranej częstotliwości. W związku z powyższym na dzień 15 lutego 2016 r. nie jest zatem znany finalny przydział wszystkich bloków z zakresu pasma 800 MHz będących przedmiotem aukcji.

W 2015 r. wszyscy operatorzy w Polsce kontynuowali rozbudowę sieci transmisji danych z wykorzystaniem technologii LTE. Do marca 2015 r. do świadczenia usług w technologii LTE w Polsce wykorzystywane było komercyjnie przede wszystkim pasmo 1800 MHz. W marcu nastąpiło zawarcie umów między spółkami należącymi do grupy Midas oraz spółką Sferia (posiadającą rezerwację częstotliwości na jeden z bloków z zakresu tzw dywidendy cyfrowej), na podstawie których Polkomtel rozpoczął również świadczenie usług LTE w paśmie 800 MHz.

Orange Polska rozpoczął świadczenie usług LTE z wykorzystaniem częstotliwości 800 MHz i 2600 MHz w dniu 3 lutego 2016 r. W 2015 r. Orange Polska zwiększył pokrycie siecią LTE z 60,9% do 83,7%.

Poniżej znajduje się mapa częstotliwości

* Częstotliwości objęte w wyniku porozumienia podmiotu z rządem

** Częstotliwości przyznane NetNet, z których objęcia spółka zrezygnowała

4.3 Umowa o współkorzystanie z infrastruktury sieciowej oraz częstotliwości

Orange Polska kontynuował współpracę w zakresie RAN sharing z T-Mobile Polska rozpoczętą w 2011 r. W wyniku współpracy klienci Orange mogli korzystać z usług w oparciu o ok. 10 300 stacji, z czego ok. 5000 stacji partnera. W roku 2015 główny nacisk rozwoju sieci dotyczył zwiększania zasięgu usług LTE (z wykorzystaniem pasma 1800 MHz), które na koniec roku były dostępne w oparciu blisko 6600 stacji zapewniając zasięg dla 83,7% populacji Polski. Nastąpiło również rozszerzenie kanału w oparciu o który świadczone są usługi LTE z 10 MHz do 15 MHz, co miało na celu podniesienie jakości usług dla klientów (zwiększenie maksymalnej przepływności) i dorównanie w tym zakresie konkurentom.

4.4 Konkurencja na rynku telefonii komórkowej

Ponieważ rynek telefonii komórkowej znajduje się w fazie nasycenia, w działalności operatorów infrastrukturalnych kluczowego znaczenia nabierają dwa obszary: wzrost bazy poprzez przejmowanie klientów od konkurencyjnych operatorów w ramach przenośności numeru oraz przychody hurtowe.

Dzięki agresywnej polityce marketingowo-cenowej w 2015 r. wciąż największy, choć malejący, udział w przenoszeniu numerów miał Play.

Na rynku hurtowym na szczególną uwagę zasługuje dalsza rozbudowa infrastruktury przez spółki z Grupy Midasa, kontrolowanej przez Zygmunta Solorza-Żaka. Wybudowane stacje bazowe są następnie wykorzystywane do świadczenia usług hurtowej transmisji danych dla pozostałych przedsiębiorstw kontrolowanych przez biznesmena, m.in. na rzecz Polkomteli, Cyfrowego Polsatu oraz spółki powiązanej Sferia.

4.5 Współpraca z ITI Neovision

Orange Polska kontynuuje współpracę z ITI Neovision w zakresie podstawowej oferty telewizyjnej oraz oferty pakietów płatnej telewizji będące odzwierciedleniem oferty „platformy nc+”. Oprócz dystrybucji „pakietów nc+” z ofertą Neostrada z TV, firmy rozwijały współpracę na pozostałych liniach produktowych, Internet mobilny Orange Free Net oraz planach taryfowych Smart Plan Halo i Multi. Wszystkie oferty mają na celu wzmocnienie potencjału sprzedaży poprzez wykorzystanie wzajemnych baz, a także osiągnięcie synergii kosztowych.

Bogata oferta telewizyjna jest bardzo istotnym elementem konkurencyjności na rynku internetu stacjonarnego. Jej istotność wzrasta w świetle rozwoju usług w technologii światłowodowej.

4.6 Działalność Grupy w obszarze usług Information and Communication Technology (ICT)

Oferta ICT kierowana jest do klientów Orange Polska zarówno za pośrednictwem własnych kanałów sprzedaży, jak i we współpracy z powołaną w czerwcu 2011 r. firmą Integrated Solutions („IS”), należącą w 100% do Grupy. Strategia Grupy przewiduje budowanie oferty ICT zarówno w modelu usługowym i

projektowym, jak również systematyczne rozszerzanie oferty do nowych segmentów rynku. Do realizacji planu w obszarze ICT Grupa wykorzystuje zasoby infrastrukturalne i technologiczne, dzięki którym może osiągnąć efekt skali i zaoferować klientom wartość w postaci kompletnej, bezpiecznej usługi.

Usługi ICT realizowane są również w obszarach takich jak usługi chmurowe w zakresie obsługi agentów Contact Center oraz stanowisk telefonii biurowej, a także telefonii IP wraz z dodatkowymi funkcjonalnościami takimi jak: komunikator Jabber, system IVR, system telekonferencyjny i taryfikacyjny oraz możliwość nagrywania połączeń.

4.7 Machine to Machine (M2M)

M2M jest jednym z kluczowych obszarów rozwoju w Orange. Potwierdzają to badania rynkowe, które wskazują Orange jako lidera na polskim rynku w obszarze telemetrii. Według danych PBS Orange stabilnie utrzymuje swoją pozycję.

Klienci M2M doceniają elastyczną ofertę dopasowywaną do indywidualnych potrzeb klienta w zależności od prowadzonej przez niego formy działalności.

W czwartym kwartale 2015 r. została uruchomiona dedykowana struktura obsługowa dla Klientów M2M w ramach której klienci M2M otrzymują specjalizowaną obsługę w trybie 24/7/365.

Technologia M2M wykorzystywana jest w projektach wpisujących się w ideę Smart City z zakresu m.in. smart metering, smart grid, czy zdalnego oświetlenia miejskiego. Smart metering to projekty wdrożenia zdalnego monitorowania pomiaru wodomierzy, które zaimplementowano już w Środzie Wielkopolsce, Józefowie k. Otwocka, Mikołowie. Zdalne oświetlenie wdrożono w Gdańsku. Inwestycje te mają na celu przede wszystkim wprowadzenie oszczędności w budżecie miast czy przedsiębiorstw wodociągowych.

4.8 Operatorzy telewizji kablowych

Operatorzy telewizji kablowych, posiadający ok. 40% rynku płatnej telewizji oraz jedną trzecią rynku szerokopasmowego dostępu do Internetu, kontynuowali w 2015 r. strategię wzmacniania swojej pozycji rynkowej.

Stosowane do tej pory narzędzia marketingowe polegające przede wszystkim na ulepszaniu oferty, poszerzaniu pakietów o kolejne usługi telekomunikacyjne oraz kompleksowe rozwiązania dla gospodarstw domowych (ubezpieczania, energia) skoncentrowane na terenach większych miast, gdzie operatorzy byli obecni do tej pory, już nie wystarczają, żeby ten cel osiągnąć.

Nasycenie rynku w dużych miastach zmusza operatorów kablowych do poszukiwania nowych dróg rozwoju w mniejszych miejscowościach. Odbyna się to zarówno poprzez bezpośrednie inwestycje w infrastrukturę, czego przykładem są inwestycje UPC w Płocku, Rzeszowie czy Tarnowie jak również przejęcia mniejszych operatorów komunikowane przez wszystkich największych operatorów (UPC, Multimedia Polska oraz Vectra).

Ekspansja operatorów kablowych na rynkach lokalnych, w których Orange miał dotychczas ugruntowaną pozycję, stanowi potencjalne ryzyko dla pozycji Orange. Sytuacja w dużych aglomeracjach pokazuje, że Orange Polska ma utrudnione możliwości konkutowania z kompleksową ofertą operatorów kablowych bazując na tradycyjnej infrastrukturze miedzianej. Dlatego właśnie plan inwestycji Orange w FTTH obejmuje również mniejsze miasta, gdzie operatorzy kablowi jeszcze nie zdążyli ugruntować swojej obecności.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na komunikowaną przez operatorów kablowych konieczność dostarczenia klientowi pełnowartościowej i atrakcyjnej oferty mobilnej. To może doprowadzić albo do powstania aliansu strategicznego operatora kablowego z operatorem mobilnym albo ich fuzję. Takie zdarzenie zmniejszyłoby przewagę konkurencyjną Orange Polska jako jedynego dostawcy oferty konwergentnej dla klientów indywidualnych na rynku. Spodziewając się takiego scenariusza, Orange Polska priorytetowo traktuje doskonalenie posiadanej oferty konwergentnej.

Rosnąca personalizacja dostarczanych treści (szczególnie związanych z rozrywką) i rozwój usług na żądanie, szczególnie telewizji internetowej, kanałów HD, muzyki czy filmów na życzenie, generuje większy popyt na szybkie łącza szerokopasmowe, dlatego też CATV unowocześniają i rozbudowują własną sieć oraz coraz częściej dzierżawią włókna światłowodowe. Celem inwestycji jest także pozyskanie klientów z segmentu biznesowego, który stanowi dla telewizji kablowych rosnące źródło przychodów.

4.9 Rozbudowa infrastruktury

W 2015 r. Orange Polska rozpoczęła masową budowę linii światłowodowych w technologii FTTH. Do końca roku zasięgiem usług FTTH objęto ponad 700 tys. gospodarstw domowych. Na koniec 2015 r. Orange Polska miał w zasięgu technologii VDSL ponad 4,7 mln gospodarstw domowych. Równolegle trwał projekt migracji sieci agregacyjnej ze standardu ATM na standard IP, dzięki któremu na koniec 2015 r. ponad 75% abonentów usługi Neostrada oraz 60% abonentów usługi iDSL obsługiwanych było z wykorzystaniem węzłów dostępowych przyłączonych poprzez sieć agregacyjną IP.

W 2015 rozpoczęto 2 letni projekt budowy nowej konwergentnej sieci szkieletowej IP opartej wyłącznie o łącza o przepływności 100Gb/s. W ramach przetargu na budowę nowej sieci oraz dzięki użyciu nowych technologii znacząco ograniczono koszty utrzymania oraz przyszłych rozbudów. Zakończono także migrację łączy międzynarodowych na nową sieć szkieletową na rozwiązanie oparte o łącza 100Gb/s. W ramach zarządzania kontentem, wybudowano sieć Content PoP oraz rozpoczęto budowę nowej generacji sieci CDN – Content Delivery Network. Jednym z dużych klientów jest Google z serwerami YouTube. Sieć kontentowa znacząco poprawia jakość dla klientów końcowych, a jednocześnie pozwala uzyskać dodatkowe przychody i ograniczyć koszty rozbudowy.

W roku 2015 rozbudowana została sieć EPC (Evolved Packet Core) dla wzrastającego ruchu transmisji danych w sieci mobilnej. Wzrost ten był na poziomie 120% w odniesieniu do roku 2014. Zakończona została migracja punktów dostępu do usługi mobilnej transmisji danych (APN) dla wszystkich klientów B2B do nowych elementów sieci EPC.

W laboratoriach Orange Labs prowadzone są badania nad technologią G.fast. Jest to technika dostępowa zestandaryzowana przez ITU-T pod koniec 2014 r., umożliwiająca osiągnięcie wysokich prędkości z wykorzystaniem pary miedzianej. W ramach przygotowywanego pilota sieciowego w grudniu podłączono pierwszych klientów. Start pilota sieciowego planowany jest na pierwszy kwartał 2016.

W czerwcu w Orange Polska rozpoczął się pilot sieciowy technologii MoCA (Multimedia over Coax Alliance) polegający na uruchomieniu usług z pakietu FTTH Orange z wykorzystaniem kabla koncentrycznego na ostatnich metrach do abonenta. Planowane są dalsze prace związane z wykorzystaniem technologii MoCA do dostarczania usług o wysokich przepływnościach dla klientów Orange Polska.

W 2015 prowadzone były prace badawczo-rozwojowe w obszarze rozwoju usługi hybrydowego dostępu do Internetu (DSL+LTE) w Orange Polska. Usługa hybrydowa zakłada zmniejszenie churnu użytkowników Neostrady oraz poprawienie prędkości łącz za pomocą dodania interfejsu radiowego do routerów CPE („Customer Premises Equipment”). Uruchomienie takiej usługi zakłada wdrożenie nowych routerów CPE oraz odpowiednie zwyminiowanie sieci transportowej Orange Polska.

W 2015 r. Orange Polska wykonał pierwsze połączenie w technologii VoLTE, które umożliwi uzyskanie lepszych parametrów jakościowych połączeń głosowych w sieci mobilnej. Komercyjnego wdrożenia należy oczekiwać w 2016 r.

W drugiej połowie 2015 r. Orange Polska uruchomił pierwsze testowe połączenia FUT interkonektu głosowego IP pomiędzy sieciami mobilnymi. To z kolei umożliwi w 2016 jakość HD połączeń głosowych pomiędzy operatorami.

W roku 2015 w Orange Polska kontynuowano rozbudowę sieci mobilnej. Dzięki inwestycjom w rozbudowę infrastruktury mobilnej, w zasięgu sieci 3G (UMTS / HSPA) na koniec 2015 znajdowało się 99,6 % populacji Polski. W 2015 kontynuowano również rozbudowę sieci LTE w paśmie 1800 MHz (rozpoczętą w drugiej połowie 2013), uzyskując na koniec 2015 r. dostępność usług LTE dla 83,7 % ludności Polski.

4.10 Ewolucja sieci dystrybucji Grupy

Dążąc aktywnie do zapewnienia klientom indywidualnym i biznesowym bardzo dobrej obsługi sprzedażowej i posprzedażowej, Grupa utrzymuje różnorodny kanały dystrybucji: tradycyjne punkty sprzedaży, kanały alternatywne, sprzedaż internetową, telesprzedaż oraz sprzedaż aktywną. Sieć ta podlega ciągłym zmianom wynikającym ze zmieniających się potrzeb klientów, naszego własnego mixu oferowanych usług oraz z potrzeb ciągłego podnoszenia jej efektywności.

Sieć punktów sprzedaży to obecnie około 800 własnych salonów sprzedaży oraz salonów franczyzowych, w których dostępna jest pełna oferta produktów i usług. Dążąc do poprawy doświadczenia klientów w kontaktach z operatorem, Grupa unowocześnia sieć punktów sprzedaży poprzez takie działania jak otwarcie 8 nowego typu salonów – Smart Store, modernizację 659 punktów sprzedaży do nowych formatów, a także wdrożenie nowego inteligentnego systemu zarządzania obsługą klientów w 5 Centrach Orange. Sprzedaż internetowa to najdynamiczniej rozwijający się kanał sprzedażowy – w 2015 przypadło na niego około 15% sprzedaży do klientów indywidualnych.

Do kontaktu z klientami, głównie w zakresie ofert utrzymaniowych, wykorzystywany jest także kanał telesprzedaży. W takim przypadku, umowa i produkt są dostarczane przez kuriera,

Obecnie jest rozwijany również kanał sprzedaży bezpośredniej (door-to-door). Związane to jest z rozpoczęciem w roku 2015 sprzedaży usług w technologii światłowodowej. Sprzedaż bezpośrednia jest w tym przypadku najbardziej efektywnym kanałem sprzedażowym i sposobem konkurencji z operatorami kablowymi. Zgodnie z przyjętą strategią koncentrujemy się na zapewnieniu najlepszego doświadczenia klientów poprzez wdrażanie rozwiązań łączących różne kanały dystrybucji, takich jak Click To Call (połączenie telefoniczne za pomocą komputera), Live Chat (czat z konsultantem), odbiór w salonie, wizualizacja dostępnej oferty,

lokalizator punktów sprzedaży, bony na zakupy przez Internet, prowadzenie i zakup w salonie z dostawą do klienta.

Do sprzedaży typowych mobilnych usług przedpłaconych wykorzystywana jest kompleksowa sieć punktów sprzedaży, obejmująca zarówno dedykowane punkty sprzedaży Orange jak i dystrybutorów (sklepy osiedlowe, kioski, stacje benzynowe). Zestawy startowe Orange w ofercie na kartę są szeroko dostępne w 40 tys. punktów sprzedaży, a doładowania – w ponad 96,5 tys. lokalizacji.

4.11 Aktywność Orange Polska w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych

Orange Polska jako beneficjent dofinansowania UE 2007-2013 zbudował własną szerokopasmową infrastrukturę szkieletowo-dystrybucyjną w dwóch województwach: lubuskim i pomorskim w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych, a także – z wykorzystaniem środków Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej - zrealizował 9 lokalnych projektów budowy sieci dostępowej. W trzech województwach, w których regionalne sieci są własnością samorządów, spółki z grupy zrealizowały prace bezpośrednio na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego (TP Teltech i Integrated Solutions w województwie łódzkim) lub jako podwykonawca Partnera Prywatnego Urzędu Marszałkowskiego (TP Teltech w województwach warmińsko-mazurskim i podkarpackim). Realizacja poszczególnych zakresów rzeczowych została zakończona w terminach zgodnych z zawartymi umowami o dofinansowanie lub dotyczącymi wykonawstwa. Przeprowadzone w roku 2015, na zlecenie Instytucji Zarządzających i Pośredniczących, zewnętrzne kontrole poszczególnych projektów zrealizowanych przez Orange Polska jako beneficjenta dofinansowania, zakończyły się pozytywnymi ocenami. W perspektywie finansowej UE 2014-2020, z wykorzystaniem środków z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, możliwe będzie uzupełnienie istniejącej infrastruktury o nową sieć „ostatniej mili”, spełniającą wymagania Europejskiej Agendy Cyfrowej.

4.12 Obowiązki regulacyjne

Do 30 kwietnia 2015 r. Orange Polska miał obowiązki regulacyjne na detalicznych rynkach właściwych 3–6 (wg rekomendacji KE z 2003 r.):

- na rynku świadczenia usługi krajowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla konsumentów (rynek 3/2003),
- na rynku świadczenia usługi międzynarodowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla konsumentów (rynek 4/2003),
- na rynku świadczenia usługi krajowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla użytkowników końcowych, z wyłączeniem konsumentów (rynek 5/2003),
- na rynku świadczenia usługi międzynarodowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla użytkowników końcowych, z wyłączeniem konsumentów (rynek 6/2003),

Na mocy decyzji UKE z 2007 r. Orange Polska był zobowiązany m.in. poddawać wyniki kalkulacji kosztów usług oraz sprawozdania z rachunkowości regulacyjnej na rynkach 3/2003-6/2003 badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta. Orange Polska podlegał także obowiązkowi polegającemu na przedstawianiu do zatwierdzenia przez Prezesa UKE cenników i regulaminów świadczenia usług objętych zakresem rynków 3/2003-6/2003, przy czym ceny nie mogły mieć charakteru ani cen zaniżonych, ograniczających konkurencję, ani cen zawyżonych.

W dniu 29 kwietnia 2015 r. Prezes UKE wydał decyzje zdejmujące z dniem doręczenia decyzji, tj. 30 kwietnia 2015 r., obowiązki regulacyjne z Orange Polska na detalicznych rynkach świadczenia usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych dla klientów indywidualnych oraz dla klientów biznesowych (rynk 3-6/2003), uznając, że na rynkach tych występuje skuteczna konkurencja.

Zgodnie z decyzjami wydanymi przez Prezesa UKE w 2012 r. Orange Polska ma pozycję znaczącą na detalicznych rynkach właściwych:

- na rynku przyłączenia do stacjonarnej sieci publicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych – dla konsumentów (rynek 1/2003),
- na rynku przyłączenia do stacjonarnej sieci publicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych – dla klientów biznesowych (2/2003).

Na mocy powyższych decyzji na Orange Polska ciąży obowiązek uzyskiwania akceptacji UKE dla cenników i regulaminów, zakaz stosowania zaniżonych cen, zakaz zobowiązywania użytkownika do korzystania z usług, które są dla niego zbędne, zakaz stosowania nieuzasadnionych preferencji dla grup użytkowników, zakaz utrudniania wejścia na rynek innym operatorom.

Na mocy decyzji wyznaczających Orange Polska jako operatora o pozycji znaczącej na hurtowych rynkach właściwych według rekomendacji KE z 2007 r., na Orange Polska ciąży m.in. następujące obowiązki:

- na krajowym rynku rozpoczynania połączeń w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej (rynek 2/2007) – obowiązek zapewnienia możliwości zarządzania obsługą użytkownika końcowego, oferowania usług na warunkach hurtowych w celu ich dalszej sprzedaży (usługa WLR), zapewnienia infrastruktury telekomunikacyjnej, kolokacji i innych form wspólnego korzystania z budynków - na zasadach określonych w ofercie ramowej;
- na krajowym rynku zakańczania połączeń w sieci stacjonarnej Orange Polska (rynek 3/2007) – obowiązek dostępu do sieci na niedyskryminacyjnych zasadach, określonych w ofercie ramowej, w tym także obowiązek rozliczania się za świadczoną usługę na podstawie płaskiej stawki interkonektowej;
- na krajowym rynku świadczenia usług hurtowego (fizycznego) dostępu do infrastruktury sieciowej (w tym dostępu dzielonego lub w pełni uwolnionego) w stałej lokalizacji (rynek 4/2007). W skład rynku zostały włączone nie tylko pętle i podpętle miedziane, ale także światłowodowe. Orange Polska ma obowiązek zapewnienia dostępu do tej infrastruktury na warunkach określonych przez UKE w ofercie ramowej;
- na krajowym rynku świadczenia hurtowych usług dostępu szerokopasmowego, z wyłączeniem 76 obszarów gminnych (rynek 5/2007), które zostały uznane za konkurencyjne. Na obszarach zderegulowanych na Orange Polska nie ciążyą żadne obowiązki regulacyjne (zarówno w zakresie FTTx jak i xDSL), z wyłączeniem obowiązku przejściowego (obowiązującego do października 2016 r.) w zakresie utrzymania uprzednio ustanowionego dostępu BSA. Na obszarach regulowanych Orange Polska ma obowiązek dostępu do infrastruktury światłowodowej i miedzianej na zasadach określonych w ofercie ramowej zatwierdzonej przez Prezesa UKE.

Na podstawie decyzji SMP na rynkach 2/2007, 3/2007, 4/2007 Orange Polska ma obowiązek polegający na ustalaniu opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w oparciu o koszty ponoszone oraz obowiązek polegający na prowadzeniu rachunkowości regulacyjnej zgodnie z zatwierdzoną przez Prezesa UKE instrukcją. Sprawozdania z rachunkowości regulacyjnej na wskazanych rynkach Orange Polska jest zobowiązany poddawać badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta.

Na podstawie decyzji SMP dla rynku 5/2007 Orange Polska ma obowiązek kalkulacji kosztów świadczenia usług oraz stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, uwzględniających zwrot uzasadnionych kosztów operatora. Kalkulacje kosztów usług na tych rynkach podlegają badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta. Do czasu przeprowadzenia audytu regulacyjnego Orange Polska ma obowiązek stosowania cen w oparciu o koszty ponoszone.

Na mocy decyzji Prezesa UKE z 16 września 2015 r., Orange Polska został wyznaczony za podmiot o znaczącej pozycji na rynku usług wysokiej jakości w stałej lokalizacji o przepływności do 2 Mb/s włącznie (tzw. rynek 4/2014 do 2 Mb/s). Z tytułu posiadanej pozycji, na Orange Polska zostały nałożone obowiązki w zakresie dostępu, niedyskryminacji, przejrzystości, w tym przedłożenia oferty ramowej i rachunkowości regulacyjnej. Orange Polska jest zobowiązany do ustalania stawek hurtowych na podstawie kosztów ponoszonych.

Do 21 września 2015 r. na Orange Polska ciążyły obowiązki nałożone na rynku dzierżawy łączy będących zakończeniami łączy (rynek 13/2003). Orange Polska był zobowiązany w szczególności do udostępniania swoich usług, na niedyskryminacyjnych zasadach i stawkach, określonych w ofercie ramowej zatwierdzonej przez Prezesa UKE. Na mocy postanowienia Prezesa UKE z 16 września 2015 r., obowiązki te zostały całkowicie zdjęte w odniesieniu do łączy powyżej 2 Mb/s – z dniem otrzymania decyzji, tj. z dniem 21 września 2015 r., natomiast regulacja w zakresie tych łączy do 2 Mb/s została zastąpiona regulacją wynikającą z rynku 4/2014 do 2 Mb/s. Łączy powyżej 2 Mb/s zostały zderegulowane.

Do 21 grudnia 2015 r. na Orange Polska ciążyły obowiązki regulacyjne w zakresie dzierżawy łączy niebędących zakończeniami łączy (rynek 14/2003). Orange Polska był zobowiązany w szczególności do udostępniania swoich usług, na niedyskryminacyjnych zasadach i stawkach, określonych w ofercie ramowej zatwierdzonej przez Prezesa UKE. Na mocy decyzji z 16 września, obowiązki te zostały zdjęte – z dniem 21 grudnia 2015 r.

Orange Polska jest operatorem o pozycji znaczącej na rynku zakańczania połączeń w ruchomej publicznej sieci telefonicznej Orange Polska (rynek 7/2007). Najważniejsze obowiązki regulacyjne nałożone na tym rynku to obowiązek niedyskryminacji, obowiązek przejrzystości, polegający na ogłaszaniu informacji w sprawach zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, obowiązek zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego oraz obowiązek stosowania opłat za zakończenie połączenia w sieci Orange Polska w wysokości określonej w zamieszczonym w decyzji SMP z 14 grudnia 2012 r. harmonogramie (4,29 gr/min od 1 lipca 2013 r.). W dniu 31 grudnia 2012 r. Orange Polska złożył stosowne odwołanie od decyzji UKE z 14 grudnia 2012 r., nakładającej obowiązki regulacyjne na rynku 7/2007. 16 lipca 2015 r. sąd pierwszej instancji (SOKiK) uchylił decyzję UKE w zakresie stawek. Wyrok nie jest prawomocny - strony postępowania złożyły apelację

14 grudnia 2010 r. decyzją Prezesa UKE Orange Polska został uznany za podmiot o pozycji znaczącej na rynku zakańczania połączeń SMS w sieci mobilnej Orange Polska. Najistotniejszy obowiązek regulacyjny nałożony tą decyzją to obowiązek świadczenia usług zakańczania połączeń SMS w oparciu o ponoszone koszty. Odwołanie Orange Polska od tej decyzji zostało prawomocnie oddalone. Orange Polska złożył skargę kasacyjną. 6 maja 2015 r. Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego

rozpoznania.

19 sierpnia 2015 r. Sąd Apelacyjny zmienił decyzję SMP nakładającą obowiązki na Orange Polska na rynku zakańczania SMS poprzez doprecyzowanie obowiązków dostępowych, ustalenie stawki maksymalnej za zakańczanie SMS w wysokości 0,05 gr. Wyrok jest prawomocny. Orange Polska złożył skargę kasacyjną od wyroku.

4.13 Proponowane zmiany w regulacjach

UKE prowadzi analizę rynku uwolnienia lokalnej pętli abonenckiej (LLU), ale projekt decyzji w tej sprawie nie został jeszcze opublikowany.

4.14 Regulacja stawek roamingowych

W 2015 r. Orange Polska stosował stawki hurtowe oraz ceny detaliczne za usługi roamingowe zgodnie ze stawkami określonymi w rozporządzeniu Parlament Europejskiego i Rady z maja 2012 r., zgodnie z którym maksymalne opłaty (wyrażone w walucie EUR, bez VAT) za usługi telekomunikacyjne w roamingu mogły maksymalnie wynosić:

Stawki detaliczne (w euro centach – „c”)

Transmisja danych – 20c/1MB; Połączenia głosowe wychodzące – 19c/min; Połączenia głosowe przychodzące – 5c/min; SMS – 6c. Od 1 lipca 2015 r. nastąpiła nieznaczna obniżka cen roamingowych wynikająca ze zmiany referencyjnego kursu wymiany euro.

Stawki hurtowe (w euro centach – „c”)

Transmisja danych – 5c/1 MB; Połączenia głosowe – 5c/min; SMS – 2c.

W dniu 25 listopada 2015 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły treść Rozporządzenia nr 2015/2120 zmieniającego treść rozporządzenia nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii. Przedmiotowe rozporządzenie ustanawia nowe zasady świadczenia usług roamingu na terenie UE. Kluczowe kwestie nowych zasad świadczenia usług roamingowych wskazane w rozporządzeniu:

a. Stawki detaliczne

- Od 15 czerwca 2017 r. detaliczne opłaty roamingowe zostaną zrównane z cenami usług krajowych.
 - o Po zrównaniu opłat ramingowych, celem zapobieżenia nadużyciom rynkowym, operatorom będą przysługiwały mechanizmy ochronne, tzw. „fair usage”, tj. możliwość ograniczenia wolumenu usług roamingu po cenach krajowych oraz możliwość pobierania niewielkich dopłat do cen krajowych w przypadku, gdy operator wykaże, że nie jest w stanie odzyskać poniesionych kosztów, stosując dla połączeń roamingowych stawkę krajową. Decyzję w sprawie możliwości stosowania przez operatora dodatkowej opłaty będzie podejmował regulator. Brak obecnie przepisów precyzujących mechanizm „fair usage” - mechanizmy te oraz zasady ich stosowania mają być określone w akcie wykonawczym BEREC, który powinien być przyjęty w 1Q 2016.
- w okresie „przejściowym” (tj. do czasu zrównania opłat roamingowych z cenami usług krajowych), czyli od 30 kwietnia 2016 r. do 14 czerwca 2017 r., zostanie wprowadzony mechanizm ustalania detalicznych cen roamingowych, polegający na dodaniu do cen krajowych stosownych dopłat w wysokości 5 c/min połączenia głosowego wychodzącego; 2c - SMS; 5c/1 MB transmisji danych.

Dodatkowo:

- o Roamingowa cena detaliczna (ustalana jako suma ceny krajowej i dopłaty) nie może przekroczyć ustalonego poziomu 19 c/ min, 6 c/ SMS, 20 c/ 1 MB.
- o Dopłaty do połączeń odbieranych nie mogą przekroczyć średniej ważonej europejskich stawek MTR wskazanej przez BEREC, czyli 0,0114 c/min.

b. Stawki hurtowe

- Zanim dojdzie do zrównania opłat roamingowych z cenami usług krajowych, Komisja Europejska zostanie zobowiązana do przeprowadzenia stosownych analiz w zakresie stawek hurtowych i przedstawienia odpowiednich propozycji legislacyjnych odnośnie stawek hurtowych na podstawie wyników analizy.

Mając na uwadze fakt, iż rozporządzenie w wielu aspektach nie wskazuje precyzyjnych zasad implementacji obecnie polscy operatorzy, za pośrednictwem izb gospodarczych, prowadzą rozmowy z UKE dot. implementacji nowych zasad od kwietnia 2016 r. Operatorzy, w tym Orange Polska, starają się uzgodnić zasady, które umożliwią implementację nowych zasad w wymaganym czasie.

4.15 Wyniki kalkulacji kosztów

Zgodnie z obowiązkami regulacyjnymi wynikającymi z pozycji znaczącej na rynkach właściwych Orange Polska jest zobowiązany do sporządzenia oraz poddania niezależnemu audytowi (przez biegłego rewidenta wybranego przez Prezesa UKE) sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej

Orange Polska, wypełniając nałożone prawem obowiązki, w dniu 16 lutego 2015 r. przedłożył Prezesowi UKE do zatwierdzenia instrukcję sporządzania sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej za 2014 r. W dniu 2 kwietnia 2015 r. Prezes UKE wydał decyzję zatwierdzającą. Orange Polska złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Prezesa UKE, przekazując uwagi do decyzji. W dniu 17 czerwca 2015 r. Prezes UKE wydał decyzję z wniosku Orange Polska o ponowne rozpatrzenie sprawy w zakresie zatwierdzenia instrukcji sporządzania sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej za rok 2014.

W dniu 3 czerwca 2015 r. Prezes UKE powołał audytora firmę Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. do przeprowadzenia audytu w Orange Polska. Audyt regulacyjny zakończył się wydaniem w dniu 14 sierpnia 2015 r. raportu z badania oraz opinii audytora, z której wynika, że Orange Polska wypełnił wszystkie obowiązki nałożone przez Prezesa UKE w zakresie prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za rok 2014. Raport oraz opinia zostały opublikowane przez prezesa UKE na stronie internetowej urzędu.

Realizując obowiązki regulacyjne w ramach hurtowego rynku dostępu szerokopasmowego (rynek 5), Orange Polska przedłożył Prezesowi UKE instrukcję sporządzania sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej za 2015 rok oraz opis kalkulacji kosztów usług dla rynku 5. W roku 2016 Prezes UKE wyda decyzję zatwierdzającą dokumenty, zgodnie z którymi zostanie przeprowadzona kalkulacja i sporządzone sprawozdania podlegające badaniu przez biegłego rewidenta.

4.16 Dopłata do usługi powszechnej

W dniu 10 października 2014 r. Prezes UKE wydał decyzję ustalającą listę przedsiębiorców zobowiązanych do udziału w pokryciu dopłaty za rok 2006 oraz jednolity procentowy wskaźnik udziału w dopłacie (odnoszący się do przychodów danego przedsiębiorcy). W roku 2015 Prezes UKE wydał decyzje indywidualne w sprawie wysokości kwot dopłaty dla konkretnych przedsiębiorców - za rok 2006.

W wyniku tych decyzji od maja do października Orange Polska otrzymał dopłaty na łączną kwotę 132,8 tys. zł.

Postępowania Prezesa UKE w przedmiocie ustalenia przedsiębiorców zobowiązanych do udziału w dopłacie do usługi powszechnej za lata 2007 – 2011 są w toku, w związku z tym w odniesieniu do tych lat nie zostały jeszcze wszczęte postępowania dotyczące określenia kwot dopłaty przypadających na poszczególnych operatorów.

W odniesieniu do niektórych operatorów Orange Polska osiągnął porozumienie regulujące kwestie wzajemnych rozliczeń z tytułu świadczenia usługi powszechnej.

4.17 Zmiany prawa

27 marca 2015 r. w Dzienniku Ustaw poz. 443 została opublikowana ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane. Ustawa weszła w życie z dniem 28 czerwca 2015 r. Wprowadzone uproszczenia mogą mieć znaczenie dla projektów budowy sieci szerokopasmowych.

1 października 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji, która wprowadza narzędzia kontrolne dla Ministra Skarbu do zatwierdzania istotnych transakcji akcjami lub udziałami spółek, w tym również potencjalnie na rynku telekomunikacyjnym. Lista konkretnych podmiotów może zostać określona w rozporządzeniu Rady Ministrów.

16 października 2015 r. została opublikowana ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw, która w zakresie tzw. „klausul abuzywnych”, wprowadza nowe narzędzia oddziaływania na przedsiębiorców, w tym telekomunikacyjnych. Ustawa wchodzi w życie z dniem 17 kwietnia 2016 r.

Opublikowane zostało Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego Internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii. Przedmiotowy akt obok regulacji opłat roamingowych, które docelowo (od czerwca 2017) mają być zrównane ze stawkami krajowymi, wprowadza regulacje mające na celu zapewnienie neutralnego i otwartego charakteru Internetu w całej Unii. Dostawcy będą musieli w czasie świadczenia usług dostępu do Internetu traktować cały ruch w sieci jednakowo bez względu na nadawcę i odbiorcę, rozpowszechniane treści, wykorzystywane czy dostarczane aplikacje lub usługi. Będą również zobligowani do zawierania w umowach m.in. informacji o prędkościach pobierania i wysyłania danych. Przepisy Rozporządzenia będą się stosować od 30 kwietnia 2016 r.

30 grudnia 2015 r. w Dzienniku Ustaw poz. 2281 została opublikowana ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw, na mocy której sprawy dotyczące telekomunikacji zostały przeniesione z działu łączność do działu informatyzacji, tym samym jako zadanie nowego Ministerstwa Cyfryzacji.

Ważniejsze rozporządzenia związane z działalnością telekomunikacyjną, które ukazały się w 2015 r. to:

- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych (Dz. U. 2015 poz. 99);
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń (Dz. U. 2015 poz. 12);
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie konkursu na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wyznaczonego do realizacji obowiązku świadczenia usług wchodzących w skład usługi powszechnej (Dz. U. 2015 poz. 11);
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać kanały technologiczne (Dz. U. 2015 poz. 680);
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020 (Dz. U. 2015 poz. 1466);
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 23 września 2015 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie przetargu, aukcji oraz konkursu na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych. (Dz. U. 2015 poz. 1472);
- Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 3 grudnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości, sposobu ustalania, terminów i sposobu uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej (Dz. U. 2015 poz. 1777);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (Dz. U. 2015 poz. 2333);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego oraz punktów centralnych służb (Dz. U. 2015 poz. 2356).

Obecnie na różnym etapie legislacyjnym trwają prace nad następującymi aktami prawnymi, mogącymi mieć wpływ na działalność inwestycyjną operatorów telekomunikacyjnych, w tym również Orange Polska:

- nowelizacja Ustawy o wspieraniu i rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Megaustawa) w celu:
 - o transpozycji do polskiego porządku prawnego dyrektywy w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej tzw. „dyrektywa kosztowa”;
 - o usunięcie kluczowych barier prawnych w procesie inwestycyjnym;
- projekt kodeksu budowlanego (planowane jest jego rozszerzenie o część urbanistyczną, w wyniku czego ma powstać kodeks urbanistyczno-budowlany);

Jako ważne dla działalności gospodarczej należy przyjąć zapowiedzi nowelizacji ustaw podatkowych, w tym ustawy o podatku od towarów i usług (VAT) oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT).

Na szczeblu rządowym toczą się prace legislacyjne nad projektem ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej. Projekt będący aktualnie przedmiotem uzgodnień międzyresortowych przewiduje objęcie nowym podatkiem sieci handlowych oraz sprzedawców detalicznych (w tym sklepy internetowe).

Bazując na aktualnym kształcie projektu, sektor telekomunikacyjny (w tym Orange Polska) może zostać również objęty nowym podatkiem. Prace legislacyjne nad powyższym projektem, jak również innymi propozycjami przewidującymi zmianę reżimu podatkowego są na bieżąco monitorowane i analizowane.

Istotne znaczenie będą miały również przyjęte regulacje na szczeblu Unii Europejskiej. Na ostatnim etapie prac legislacyjnych jest projekt Rozporządzenia dotyczącego ochrony danych osobowych, który wprowadza jednolitą regulację w tym zakresie dla wszystkich krajów UE. Wśród wielu zmian regulacja wprowadzi kary finansowe za naruszenie zasad ochrony danych osobowych, do wysokości nawet 4% globalnego obrotu osiągniętego przez ukarany podmiot w poprzednim roku kalendarzowym.

Na poziomie UE zainicjowane zostały również prace zmierzające do urzeczywistnienia koncepcji Jednolitego Rynku Cyfrowego UE, stąd też planowana jest fundamentalna rewizja pakietu dyrektyw telekomunikacyjnych, zmiana szeroko rozumianego prawa autorskiego, czy też wprowadzenie regulacji umożliwiających korzystanie z wykupionych treści internetowych z każdego miejsca w Europie (tzw. *content portability*).

4.18 Roszczenia i spory, kary i postępowania

Informacje o istotnych postępowaniach i roszczeniach przeciwko spółkom Grupy, jak również karach i postępowaniach, w tym o karze nałożonej przez Komisję Europejską, znajdują się w nocie 28 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

5 WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA GRUPY W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

5.1 Prace badawczo-rozwojowe

Polskie Orange Labs należy do międzynarodowej sieci Orange Labs, w skład której wchodzi jednostki badawczo-rozwojowe i laboratoria Orange, rozmieszczone w 8 państwach.

Polskie Orange Labs jest odpowiedzialne za definiowanie i zarządzanie rozwojem architektury sieci stacjonarnej, mobilnej i wybranych systemów IT, a także za definiowanie planów rozwoju sieci i odpowiednich koncepcji technicznych. Ważnym elementem działalności jednostki jest również proces tworzenia, wyboru i wdrażania innowacji, obejmujący współpracę z partnerami zewnętrznymi i realizację prac badawczo-rozwojowych dla Orange Polska i Grupy Orange.

Orange Labs aktywnie promuje innowacyjność w Orange Polska i poza nią. Od uruchomienia Ogródów Innowacji w 2014 r. zaprezentowano 57 rozwiązań Orange o charakterze prototypowym i komercyjnym, odbyło się 130 ważnych wydarzeń z udziałem przedstawicieli Orange SA, uczelni oraz dostawców i administracji państwowej. Ogrody Innowacji odwiedziło ponad 15 000 gości.

Polskie Orange Labs uczestniczyło w rozwoju i kreowaniu innowacyjnego wizerunku Orange Polska poprzez udział w szeregu krajowych i międzynarodowych panelów dyskusyjnych, konferencji, (np. Innovation Days, Innovative Technology) prezentacjach jak również poprzez organizację i współorganizację licznych warsztatów szkoleniowych i konkursów (Telekreator, BIHAPI, Orange Fab, Imagine with Orange).

Najważniejsze osiągnięcia polskiego Orange Labs w 2015 r.

1. Prace nad przygotowaniem wdrożenia technologii G.fast doprowadziły do podłączenia pierwszych klientów Friendly User Test (grudzień 2015). Kolejnym krokiem będzie uruchomienie Field Trial w pierwszym kwartale 2016r.
2. Na przełomie drugiego i trzeciego kwartału 2015 przeprowadzono pilot sieciowy technologii MoCA (Multimedia over Coax Alliance). Po pozytywnych wnioskach w drugim kwartale 2016 planowane jest rozszerzenie dostępności MoCA w całym kraju, a przez to oferowanie usług o bardzo dużych przepływnościach z wykorzystaniem kabla koncentrycznego na ostatnich metrach.
3. Wdrożenie rozwiązania Content PoP umożliwiającego cache'owanie ruchu zewnętrznych i wewnętrznych dostawców treści w celu wzrostu QoE klientów Orange Polska.
4. Wdrożenie matryc OTN na styku sieci teletransmisyjnej Backbone (ROADM) i Metro Access (OSN1800), w celu grooming'u ruchu pomiędzy węzłami sieci Metro Access zapewniając bardziej efektywne zarządzanie pasmem kanału optycznego.
5. Rozpoczęcie Proof of Concept rozwiązania LSR (Label Switch Routers), celem budowy Pakietowej Sieci Szkieletowej umożliwiającej szybkie i elastyczne dostarczanie zasobów pasma na potrzeby usług Orange Polska oraz hurtowych rozwiązań klienckich. Sieć LSR zostanie docelowo zintegrowana w ramach SDN (Software Defined Network) tworząc pełne rozwiązanie cloud-owe z warstwą usługową.
6. Kontynuacja i uruchamianie kolejnych programów do współpracy z deweloperami (konkurs BIHAPI) oraz z małymi i średnimi przedsiębiorstwami (program akceleracyjny Orange Fab) czy wreszcie całym otoczeniem Orange (Imagine with Orange – platforma crowdsourcingowa) w celu poszukiwania trendów i nowych rozwiązań uatrakcyjniających ofertę Orange.
7. Wdrożenie warstwy ekspozycji danych (API Exposure) w Orange Polska, którego celem jest monetyzacja udostępnionych usług oraz danych telekomunikacyjnych.
8. Rozszerzenie systemu Proactive Fault Center zapewniającego proaktywną naprawę usług szerokopasmowych na usługi rynku B2B oraz wdrożenie nowej funkcjonalności Oczyszczanie Szeroko Otwarte umożliwiającej wykrywanie grupowych zerwań sesji PPP na kartach urządzeń sieciowych DSLAM, co pozwoliło rozszerzyć zakres informowania klienta o wszystkich zdarzeniach już na IVR (maj 2015 r.)

5.2 Współpraca z Orange SA w dziedzinie badań i rozwoju

Kluczowe projekty realizowane dla Orange SA (główne obszary i projekty o największym finansowaniu):

- Odpowiedzialność w ramach grupy Orange SA za rozwój wybranych rozwiązań sieciowych: xDSL, FTTx (GPON, FTTP), Routery IP / BNG, platformy IN Prepaid, Open Service Gateway, IMS/Volte AS, Huawei PSCN/EPC evolution, PCEF and MIG evolution, SDM validation / expertise,
- Dynamic Social Network (zbudowanie enablera dla Grupy dla nowego rodzaju usług i funkcjonalności – usługi społecznościowe komunikacyjne),
- Telco API,
- Mobilny VoIP oraz rozwój Voice over LTE (VoLTE), Voice over Wifi (VoWifi), Video over LTE (ViLTE),
- Hybrid Box – Usługa polegająca na połączeniu dostępu stacjonarnego z dostępem mobilnym. Użytkownik dysponujący słabą linią DSL będzie miał możliwość korzystania z większego pasma dostępu do Internetu.

ROZDZIAŁ III

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

6 ZMIANY ORGANIZACYJNE W GRUPIE W 2015 ROKU

6.1 Zmiany w strukturze organizacyjnej Orange Polska S.A.

W 2015 r. Spółka nie przeprowadzała istotnych zmian w strukturze organizacyjnej.

6.1.1 Zarząd Orange Polska S.A.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Zarząd jest ośmioosobowy, a poszczególnym Członkom Zarządu przyporządkowane są następujące sprawy Spółki do bezpośredniego prowadzenia:

- Prezes Zarządu,
- Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
- Wiceprezes Zarządu ds. Rynku Biznesowego,
- Członek Zarządu ds. Finansów,
- Członek Zarządu ds. Zasobów Ludzkich.
- Członek Zarządu ds. Sprzedaży i Komercyjnej Digitalizacji
- Członek Zarządu ds. Obsługi Klientów i Strategii Relacji z Klientami
- Członek Zarządu ds. Marketingu

6.1.2 Jednostki organizacyjne Orange Polska S.A.

Liczba jednostek organizacyjnych funkcjonujących w strukturze Spółki uległa nieznacznej zmianie.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. w strukturze Orange Polska funkcjonowało 77 jednostek organizacyjnych, bezpośrednio raportujących do:

- 1) Prezesa Zarządu – 6 jednostek organizacyjnych,
- 2) Wiceprezesa Zarządu ds. Rynku Biznesowego – 7 jednostek organizacyjnych,
- 3) Wiceprezesa Zarządu ds. Operacyjnych – 12 jednostek organizacyjnych,
- 4) Członka Zarządu ds. Finansów – 6 jednostek organizacyjnych,
- 5) Członka Zarządu ds. Zasobów Ludzkich – 9 jednostek organizacyjnych,
- 6) Członka Zarządu ds. Sprzedaży i Komercyjnej Digitalizacji - 7 jednostek organizacyjnych,
- 7) Członka Zarządu ds. Obsługi Klientów i Strategii Relacji z Klientami - 1 jednostek organizacyjnych,
- 8) Członka Zarządu ds. Marketingu - 10 jednostek organizacyjnych,
- 9) Dyrektora Wykonawczego ds. Korporacyjnych – 6 jednostek organizacyjnych,
- 10) Dyrektora Wykonawczego ds. Centrum Usług – 4 jednostek organizacyjnych,
- 11) Dyrektora Wykonawczego ds. Efektywności i Transformacji – 3 jednostki organizacyjne,
- 12) Dyrektora Wykonawczego ds. Rynku Klientów-Operatów – 6 jednostek organizacyjnych,
- 13) Dyrektor Wykonawczy ds. Marki i Komunikacji Marketingowej,

6.1.3 Zmiany w strukturach organizacyjnych jednostek zależnych Orange Polska S.A.

W 2015 r. nie było znaczących zmian w strukturach organizacyjnych jednostek zależnych Orange Polska S.A.

6.2 Zmiany własnościowe w Grupie w 2015 r.

6.2.1 Likwidacja spółki Przedsiębiorstwo Produkcyjne Projektowo – Wdrożeniowe „Telefon 2000” sp. z o.o.

Dnia 28 maja 2015 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS wykreślił z Krajowego Rejestru Sądowego spółkę Przedsiębiorstwo Produkcyjne Projektowo – Wdrożeniowe „Telefon 2000” sp. z o.o w likwidacji. Wszystkie udziały w zlikwidowanej spółce należały do TP Invest sp. z o.o.

6.2.2 Sprzedaż spółki Contact Center sp. z o.o.

W dniu 6 lipca 2015 r. Orange Polska i Arteria SA podpisały warunkową umowę zobowiązującą dotyczącą sprzedaży 100 proc. akcji spółki Contact Center sp. z o.o., specjalizującej się w dostarczaniu usług call & contact center oraz obsługi sprzedaży. Dnia 25 sierpnia 2015 r. podpisana została ostateczna umowa sprzedaży ww. akcji za kwotę 9 mln zł.

6.2.3 Podwyższenie kapitału zakładowego Orange Szkolenia sp. z o.o.

Uchwałą nr 1/15 z dnia 14.07.2015 r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Orange Szkolenia sp. z o.o. podwyższono kapitał zakładowy Orange Szkolenia sp. z o.o. o 61.310.000 zł poprzez utworzenie 122.620 udziałów o wartości 500 zł. Udziały te objęła Orange Polska S.A. w zamian za wniesienie wkładu niepieniężnego w postaci 140.000 udziałów o wartości 500 zł TP Edukacja i Wypoczynek sp. z o.o.

6.2.4 Połączenie spółek TP Edukacja i Wypoczynek sp. z o.o i Orange Szkolenia sp. z o.o.

Dnia 30 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS wydał postanowienie na mocy którego nastąpiło połączenie spółki TP Edukacja i Wypoczynek sp. z o.o. z Orange Szkolenia sp. z o.o. Połączenie nastąpiło na podstawie art. 492 par. 1 ksh poprzez przeniesienie całego majątku TP Edukacja i Wypoczynek sp. z o.o. (spółka przejmowana) na Orange Szkolenia sp. z o.o. (spółka przejmująca).

6.3 Akcjonariat jednostki dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 r., kapitał zakładowy Spółki wynosił 3.937 mln złotych i był podzielony na 1.312 mln w pełni opłaconych akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 3 złote każda.

Struktura własnościowa kapitału zakładowego na dzień 15 lutego 2016 r. była następująca:

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji (w szt.)	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu Orange Polska S.A.	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Orange Polska S.A.	Wartość nominalna posiadanych akcji (w zł)	Udział w kapitale zakładowym
Orange SA	664.999.999	664.999.999	50,67%	1.994.999.997	50,67%
Pozostali akcjonariusze	647.357.480	647.357.480	49,33%	1.942.072.440	49,33%
RAZEM	1.312.357.479	1.312.357.479	100,00%	3.937.072.437	100,00%

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Orange SA posiadało 50,67% akcji Spółki. Orange SA posiada prawo powoływania większości Członków Rady Nadzorczej Orange Polska S.A. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje Członków Zarządu.

Orange SA jest jednym z największych na świecie wiodących operatorów telekomunikacyjnych, którego sprzedaż w 2014 r. wyniosła 39 mld euro. Orange SA zatrudnia 157.000 pracowników na całym świecie, w tym 98.000 pracowników we Francji. Obecna w 28 krajach Grupa Orange posiada bazę 263 milionów klientów na całym świecie, w tym 200 mln mobilnych użytkowników i 18 milionów stałych klientów usług szerokopasmowych. Orange SA jest również wiodącym dostawcą globalnych usług IT i telekomunikacyjnych dla przedsiębiorstw wielonarodowych, pod marką Orange Business Services. W marcu 2015 r. Grupa Orange przedstawiła nowy plan strategiczny "Essentials 2020". Orange SA jest notowana na giełdzie Euronext w Paryżu (symbol ORA) oraz na Nowojorskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (symbol ORAN).

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka nie posiada informacji o istniejących umowach lub innych zdarzeniach, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w strukturze akcjonariatu.

W 2015 r. Orange Polska S.A. nie emitował akcji pracowniczych.

7 STRUKTURA GRUPY NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015

Opis organizacji Grupy został przedstawiony w nocie 1.2 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

7.1 Organy zarządzające i nadzorujące jednostki dominujące

Szczegółowe informacje dotyczące Zarządu i Rady Nadzorczej Orange Polska znajdują się w punkcie 12 niniejszego Sprawozdania.

7.1.1 Akcje Orange Polska będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Orange Polska

Członkowie Zarządu nie posiadali akcji Orange Polska S.A. jak również akcji czy udziałów w jednostkach powiązanych na dzień 15 lutego 2016 r.

W ramach ustanowionego przez Spółkę programu motywacyjnego, Członkowie Zarządu Spółki objęli wyemitowane przez Orange Polska S.A. imienne obligacje serii A z prawem pierwszeństwa do subskrybowania akcji Spółki przed dotychczasowymi akcjonariuszami. Liczba obligacji z prawem pierwszeństwa do subskrybowania akcji będąca w posiadaniu Członków Zarządu Spółki na dzień 15 lutego 2016 r.:

Mariusz Gaca	68.839
Piotr Muszyński	190.896
Jacek Kowalski	25.241
Maciej Nowohoński	36.715
Jolanta Dudek	13.768
Bożena Leśniewska	27.536

Na dzień 15 lutego 2016 r. pan Maciej Witucki, Przewodniczący Rady Nadzorczej Orange Polska S.A., był w posiadaniu 305.557 obligacji z prawem pierwszeństwa do subskrybowania akcji. Pozostali Członkowie Rady Nadzorczej Orange Polska S.A. nie uczestniczą w programie motywacyjnym Spółki i na dzień 15 lutego 2016 r. nie posiadali obligacji z prawem pierwszeństwa do subskrybowania akcji. Na dzień 15 lutego 2016 r. pan Maciej Witucki, Przewodniczący Rady Nadzorczej Orange Polska S.A., posiadał 4.000 akcji Orange Polska. Żadna z pozostałych osób zarządzających lub nadzorujących Orange Polska S.A. nie była w posiadaniu akcji Spółki.

7.1.2 Informacje o wynagrodzeniach osób zarządzających i nadzorujących

Informacje o wynagrodzeniach, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłaconych przez Spółkę lub należnych osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących zostały przedstawione w nocie 29.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

7.1.3 Umowy z osobami zarządzającymi

W treści umów o pracę zawartych z Członkami Zarządu Orange Polska znajdują się zapisy dotyczące odpraw przysługujących w przypadku rozwiązania umów o pracę przez Spółkę (także w przypadku rozwiązania stosunku pracy za porozumieniem stron) jak również zapisy dotyczące odszkodowań wynikających z zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy. Wysokość odpraw z tytułu rozwiązania umów o pracę wynosi 6-krotność miesięcznego, stałego wynagrodzenia zasadniczego. Odszkodowania z tytułu zakazu działalności konkurencyjnej po ustaniu stosunku pracy wynoszą 6-krotność miesięcznego, stałego wynagrodzenia zasadniczego, w zamian za powstrzymanie się przez okres 12 miesięcy od prowadzenia działalności konkurencyjnej w stosunku do Orange Polska (dotyczy Członków Zarządu Orange Polska, którzy pełnią funkcje na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania).

7.1.4 Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy

W dniu 9 kwietnia 2015 r. Zwyczajne WZA przeznaczyło na wypłatę dywidendy 656 mln złotych (tj. 0,5 zł na akcję). Uprawnionych do dywidendy było 1.312.357.479 akcji. Dywidenda została wypłacona 9 lipca 2015 r.

7.2 Zatrudnienie

Według stanu na 31 grudnia 2015 r. zatrudnienie w Orange Polska wynosiło 16 599 etatów. W stosunku do stanu z końca grudnia 2014 r. poziom zatrudnienia w Orange Polska obniżył się o 8,0%.

Obniżenie zatrudnienia w Orange Polska S.A. to głównie efekt realizacji Umowy Społecznej zawartej na lata 2014-2015, w ramach której w 2015 r. odeszło ze spółki 1 100 osób, z tego 92% stanowiły odejścia w ramach programu odejść dobrowolnych. Wysokość średniej odprawy dla odchodzących pracowników Orange Polska S.A. wyniosła w 2015 r. 67 tys. zł. Program odejść dobrowolnych realizowany był także w Orange Customer

Service sp. z o.o. („OCS” - w 100% zależna od Orange Polska S.A.). W oparciu o postanowienia Umowy Społecznej zawartej na lata 2014-2015 pomiędzy Zarządem OCS a organizacjami związkowymi, w 2015 r. z OCS odeszło 320 osób, z tego 96 % w ramach odejść dobrowolnych. Średnia wysokość wypłaconej odprawy dla odchodzących pracowników OCS wyniosła w 2015 r. 53,1 tys. zł. Odejścia dobrowolne w OCS przebiegały na zasadach analogicznych jak w Orange Polska S.A.

W 2015 r. rekrutacja zewnętrzna w Orange Polska wyniosła 623 osoby. Rekrutacje dotyczyły głównie stanowisk sprzedażowych i pracowników obsługi klienta.

7.2.1 Umowa Społeczna

W dniu 2 grudnia 2015 r. Zarząd Orange Polska S.A. podpisał ze związkami zawodowymi nową Umowę Społeczną na lata 2016-2017, która obowiązuje od 1 stycznia 2016 r. Umowa Społeczna dotyczy między innymi inwestycji w przyjazne środowisko pracy, podwyżek wynagrodzeń (2,5% w 2016 r. i w 2017 r.), umożliwienia odejść z Orange Polska S.A. za godziwym odszkodowaniem długoletnim pracownikom firmy oraz wsparcia w poszukiwaniu pracy (outplacement).

W latach 2016-2017 z odejść dobrowolnych będzie mogło skorzystać maksymalnie 2050 pracowników Orange Polska S.A. oraz OCS, którzy 10 letni zakładowy staż pracy osiągną w roku kalendarzowym, w którym nastąpi rozwiązanie stosunku pracy. Ponadto Strony podpisały osobne porozumienia z organizacjami związkowymi precyzujące, iż w 2016 r. z wyżej wymienionego pakietu może skorzystać maksymalnie 730 pracowników Orange Polska S.A. oraz 300 pracowników Orange Customer Service. W Orange Polska S.A. oferta odejść dobrowolnych skierowana jest do pracowników spółki objętych Ponadzakładowym Układem Zbiorowym Pracy.

Wartość pakietu przypadająca na odchodzącego pracownika zależy od stażu pracy w Grupie i kształtuje się w przedziale od 4 do 15 miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego i powiększona jest w 2016 r. o 5 tys. zł dla pracowników ze stażem pracy od 10 do 15 lat, o 10 tys. zł ze stażem pracy od 15 do 20 lat oraz o 26 tys. zł ze stażem pracy od 20 lat.

ROZDZIAŁ IV

KLUCZOWE CZYNNIKI RYZYKA

8 CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z ORANGE POLSKA

Opisane w niniejszym Sprawozdaniu ryzyka nie wyczerpują opisu całego potencjalnego ryzyka i niepewności, które mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność, wyniki finansowe, płynność lub zasoby kapitałowe Grupy. Zarząd opracował i wprowadził system kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem w Grupie. Podejście to umożliwia zarządzanie ryzykami, które mogą mieć wpływ na niezrealizowanie celów biznesowych, oraz w istotnym stopniu zabezpiecza Spółkę przed poważnymi nieprawidłowościami w sprawozdawczości i stratami (zarządzanie ryzykiem nie oznacza jego całkowitej eliminacji, lecz lepsze rozpoznanie zagrożeń i podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach uzasadnionych) - (dodatkowe informacje dotyczące głównych nierozstrzygniętych sporów i roszczeń znajdują się w notce 28 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego). Nasze procesy są zaprojektowane tak, aby dawać rozsądne, lecz nie absolutne zapewnienie, że ryzyka istotne dla Grupy są zidentyfikowane i odpowiednie działania są podejmowane. Mogą istnieć ryzyka obecnie nieznanne lub nieuznane za istotne, które w przyszłości okażą się istotne. Załączamy opis działań podejmowanych w celu zarządzania ryzykami jednak jest możliwe, że nie wszystkie działania będą skuteczne.

Grupa wdrożyła proces zarządzania ryzykiem, który obejmuje identyfikację, analizę i ocenę ryzyk, opracowywanie działań obniżających poziom ryzyka oraz weryfikację rezultatów podjętych działań. Dzięki temu Zarząd dysponuje wiedzą o najważniejszych ryzykach w obrębie Grupy i może dodatkowo wspierać podjęte działania zapobiegawcze. Zespół Zarządzania Ryzykiem zapewnia strukturę, dba o odpowiednią komunikację i dokonuje przeglądu ryzyk sektora telekomunikacyjnego. Analiza i ocena zidentyfikowanych ryzyk oraz identyfikacja najważniejszych przyczyn i wdrażanie planów działania do ryzyk odbywa się z udziałem wyższej kadry menedżerskiej.

Najważniejsze ryzyka dla Grupy są monitorowane. Dla tych ryzyk, podejmowane są działania zapobiegawcze mające na celu ograniczenie ich podatności i zmniejszenie ich potencjalnego wpływu na działalność Grupy. Najważniejsze ryzyka są corocznie aktualizowane i przedstawiane przez Zarząd Radzie Nadzorczej. Plan audytów wewnętrznych na każdy rok jest sporządzany również w oparciu o listę zidentyfikowanych głównych ryzyk.

8.1 Realizacja nowego średniookresowego planu działań Grupy

Nowy strategiczny plan działań zakłada intensywne inwestycje w pozyskania klientów oraz zapewnienie najwyższej jakości sieci mobilnej oraz stacjonarnej w celu zbudowania długoterminowej wartości i odwrócenia negatywnych tendencji w ewolucji udziałów rynkowych, przychodów i zysków. Zakłada też dalsze doskonalenie obsługi klienta i polepszanie elastyczności działania. Chcemy poprawić nasze udziały w rynku i zbudować bazę pod przyszły wzrost. W aspekcie finansowym, nowy plan strategiczny ma przynieść wzrost skonsolidowanych przychodów oraz zysku EBITDA w roku 2018.

Realizacja celów nowego średniookresowego planu działań jest dużym wyzwaniem dla Spółki i jest obarczona szeregiem ryzyk. Silna konkurencja może spowodować, że Grupa nie zrealizuje zakładanych celów. Środowisko makroekonomiczne w Polsce w chwili obecnej pozostaje pod wpływem czynników optymistycznych – wysoki wzrost PKB w skali Unii Europejskiej. Jednakże w średnim terminie zarówno otoczenie makroekonomiczne Polski jak i wewnętrzne nastroje konsumentów i przedsiębiorców mogą ulec zmianie. Otoczenie regulacyjne również może wywierać presję na działalność Grupy a tym samym na wysokość przychodów, zysku oraz jej ogólną sytuację finansową.

8.2 Decyzje regulacyjne oraz zmiany w otoczeniu regulacyjnym mogą niekorzystnie wpływać na Grupę

Grupa musi wypełniać różne obowiązki regulacyjne określające zasady, według których produkty i usługi mają być świadczone, w tym także odnoszące się do pozyskiwania i odnawiania licencji. Obowiązki regulacyjne wynikają ze znaczącej pozycji rynkowej Orange Polska na odpowiednich rynkach. Gdy spółki Grupy nie są w stanie spełniać nałożonych przez regulatora wymagań bądź też nie spełniają narzuconych prawem krajowym lub europejskim wymagań, istnieje ryzyko nałożenia kary administracyjnej, przez organy krajowe lub unijne.

Kompetencje w zakresie nakładania kar mogą być realizowane przez:

Prezesa UKE, który na podstawie Ustawy Prawo Telekomunikacyjne z 16 lipca 2004 r. w przypadku niespełnienia niektórych wymogów określonych w tej ustawie może nałożyć na operatora karę pieniężną w wysokości do 3% przychodu uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym.

Prezesa UOKiK, który zgodnie z Ustawą o Ochronie Konkurencji i Konsumentów w przypadku nie zastosowania się do jej przepisów może nałożyć na przedsiębiorstwo karę w maksymalnej wysokości do 50 milionów EUR za niedopełnienie obowiązku udzielenia informacji (lub udzielenia nieprawdziwych informacji) jak również do 10% obrotu podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku obrotowym, za naruszenie przepisów prawa.

Komisję Europejską, która zgodnie z prawem europejskim, w przypadku udowodnienia naruszenia reguł konkurencji może nałożyć na przedsiębiorstwo karę w maksymalnej wysokości do 10% jego przychodów osiągniętych w poprzednim roku obrotowym, jak również karę do 1% przychodów osiągniętych w poprzednim roku obrotowym za dostarczenie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.

Więcej informacji na temat ryzyk regulacyjnych znajduje się w punkcie 9.1.

8.3 Wpływ konkurencji i presja na usługi i ceny

Silna konkurencja na rynku oraz technologiczny rozwój nowych usług wyzwała presję na obniżkę cen na rynku połączeń w segmencie telefonii mobilnej i segmencie telefonii stacjonarnej. Istnieje ryzyko, iż dalsze obniżki cen nie będą zrekomensowane zwiększeniem wolumenu czasu i ilości połączeń w sieci.

Konkurencja może prowadzić do obniżenia tempa, w jakim Grupa przyłącza nowych klientów, obniżenia wielkości udziału Grupy w rynku i spadku ARPU na niektórych rynkach.

Grupa staje przed wyzwaniem konkurowania z firmami działającymi w sektorze telekomunikacyjnym i telewizji kablowej, ale również spoza tego rynku, np. dostawcami innych usług (np. VoIP, usług video/TV Over-The-Top).

W odpowiedzi na działania konkurencji, Grupa dąży do tego, aby lepiej spełniać oczekiwania klientów w zakresie jakości i prostoty usług. Grupa rozwija organizację, dostosowuje procedury i systemy mając na celu oferowanie najnowszych osiągnięć technologicznych i ulepszonych produktów i usług dla swoich klientów. Głównym priorytetem Orange Polska jest zaufanie naszych klientów. W celu poprawienia relacji z klientami Grupa kontynuuje transformację w kierunku organizacji skoncentrowanej na kliencie.

Grupa kontynuuje wprowadzanie ofert konwergentnych, na przykład Pakiet Rodzinny, stanowiący wspólną ofertę telefonii komórkowej i domowej wraz z Internetem stacjonarnym i usługą telewizyjną.

Grupa kontynuuje wdrażanie oferty usług integracji systemów informatycznych i telekomunikacyjnych oraz rozwiązań, które mają zaspokajać potrzeby klientów biznesowych. Niepewność pozostaje w odniesieniu do poziomu przychodów generowanych z nowych usług oferowanych klientom oraz osiągnięcia zwrotu z dokonanych znaczących inwestycji.

Jednocześnie, nowe produkty i usługi wymagają przystosowania systemów sieciowych i informatycznych. Proces ten jest złożony i czasochłonny, przez co możliwe jest wystąpienie ryzyka opóźnień we wdrożeniach produktów i usług na rynek. Konieczność zapewnienia przez Orange Polska równoważnej oferty dla operatorów alternatywnych rodzi dodatkowe ryzyko dla terminowego ich wdrożenia. Opóźnienia we wdrożeniach nowych produktów i usług mogą się przełożyć na niższe niż planowane efekty sprzedaży, stanowiąc ryzyko niezrealizowania założonych wyników finansowych Grupy.

8.4 Potencjalne nasycenie sieci

Obecny rozwój usług wykorzystujących dostęp szerokopasmowy, takich jak usługi telewizyjne (w ramach ofert łączonych typu „triple play”) oraz przede wszystkim zwiększenie konsumpcji danych przez użytkowników korzystających z dostępu do Internetu, zarówno w sieciach stacjonarnych jak i komórkowych, doprowadził już w niektórych przypadkach do chwilowego nasycenia ruchem istniejących sieci agregacyjnych i szkieletowych. Coraz większe wykorzystanie urządzeń (smartfonów, tabletów) oraz rozwój usług wymagających dużych przepustowości powoduje, że Grupa staje przed wyzwaniem zrealizowania znaczących inwestycji w zakresie rozbudowy sieci agregacyjnych i szkieletowych, aby zapewnić obsługę rosnącego ruchu IP.

8.5 Nowe inwestycje w infrastrukturę sieciową

W 2015 r. Grupa wylicytowała w aukcji na częstotliwości prowadzonej przez Prezesa UKE dwa bloki z zakresu pasma 800 MHz (5 MHz każdy) oraz trzy bloki z zakresu pasma 2600 MHz (5 MHz każdy). W dniu 25 stycznia 2016 r. Orange Polska otrzymał decyzje w których Prezes UKE dokonał na rzecz Orange Polska rezerwacji częstotliwości z zakresu 800 i 2600 MHz. Równolegle w stosunku do postępowań administracyjnych w sprawie rezerwacji częstotliwości toczy się postępowanie w sprawie unieważnienia aukcji z wniosków niektórych uczestników aukcji. W związku z tym, istnieje w dalszym ciągu ryzyko związane z anulowaniem aukcji przez Prezesa UKE, co może nastąpić również po wydaniu decyzji rezerwacyjnych (aukcja może zostać unieważniona także na drodze późniejszego postępowania sądowego, w wyniku ewentualnego zaskarżenia decyzji Prezesa UKE odmawiającej unieważnienia aukcji).

W związku z nabyciem nowych zasobów częstotliwości Grupa zamierza inwestować w rozwój technologii LTE z wykorzystaniem pasma 800 MHz. Pasma 2600 MHz będzie wykorzystywane przede wszystkim dla zwiększania pojemności w miejscach, gdzie ruch mobilnej transmisji danych będzie szczególnie wysoki. Spodziewamy się, że pasmo 800 MHz pozwoli na zapewnienie łącznie dostępności usług Orange w technologii LTE dla ponad 95% populacji Polski do końca roku 2016.

Orange Polska będzie również kontynuował współpracę z T-Mobile Polska w zakresie sieci współdzielonych „RAN Sharing”, której efektem jest zakończony w 2014 r. projekt konsolidacji radiowych sieci dostępowych. W ramach tej współpracy powołana została również spółka joint venture – NetWorks! – podmiot odpowiedzialny za zarządzanie sieciami radiowymi Orange i T-Mobile. Dotychczas nie została podjęta decyzja, czy współpraca w zakresie RAN sharing zostanie również rozszerzona na pasma 800 MHz i 2600 MHz.

Trendy związane ze wzrostem ruchu w sieciach mobilnych, powstające nowe obszary mieszkaniowe i biznesowe oraz drogi przyczynią się w najbliższych latach również do rozbudowy istniejących stacji bazowych (np. o nowe zakresy częstotliwości) oraz inwestycji w nowe lokalizacje, które zapewnią jak najlepsze pokrycie usługami Orange oraz zwiększą pojemność sieci dla ruchu „data” (transmisji danych).

Czynnikami ryzyka związanymi z rozwojem technologii LTE w pasmach 800 MHz i 2600 MHz i rozbudową stacji są przede wszystkim ograniczenia związane z normami emisji elektromagnetycznej (EMF). W przypadku budowy nowej infrastruktury radiowej sieci dostępowej (RAN) istotnym czynnikiem są obawy społeczne związane ze stawianiem urządzeń w pobliżu miejsc zamieszkania i w efekcie brak możliwości pozyskania miejsca pod nową stacją w danej lokalizacji.

W 2016 r. Orange Polska zamierza nadal inwestować w projekt budowy światłowodowej sieci dostępowej. Celem inwestycji jest możliwość dostarczenia klientom szybkiego stacjonarnego Internetu i poprawa udziału Grupy w tym rynku. Istnieje ryzyko, że nowy projekt nie spełni założeń odnośnie liczby pozyskanych klientów oraz zakładanego zwrotu z inwestycji.

8.6 Nowe usługi

Wzrost Grupy zależy również od strategii rozwoju nowych przedsięwzięć, aby odpowiedzieć na szybką i kompleksową transformację sektora komunikacji elektronicznej. Strategia ta opiera się na nowych przedsięwzięciach, w szczególności na usługach opartych o technologię światłowodową, treściach multimedialnych i telewizyjnych (kontentu), płatnościach mobilnych, komunikacji typu M2M czy przetwarzaniu w chmurze (cloud computing). Dodatkowo Orange Finansy oraz Orange Energia będzie wspierać potencjał dywersyfikacyjny Grupy. Realizacja tych wyzwań wymaga zasobów, w szczególności w zakresie integracji usług oraz rozwoju kontentu. Niemniej jednak nie ma gwarancji, że wykorzystanie tych usług i treści wzrośnie, a także że będą one spieniężone i przyniosą zakładany zwrot w stosunku do poniesionych kosztów. Dodatkowo rozwój nowych usług może być utrudniony przez zmiany regulacyjne albo w wyniku sytuacji gospodarczej.

Więcej informacji na temat usług Orange Polska znajduje się w punkcie 2.

8.7 Niedostępność i awarie infrastruktury technicznej

Niezbędna dla świadczenia usług i dostarczania produktów przez Grupę infrastruktura techniczna jest narażona na zniszczenia i przerwy w działaniu wynikające z oddziaływania sił natury, awarii, zużycia sprzętu i zamierzonych oraz niezamierzonych działań ludzkich. Przerwy w funkcjonowaniu infrastruktury technicznej przekładają się bezpośrednio na możliwości Grupy w zakresie świadczenia usług i dostarczania produktów, co z kolei powoduje ograniczenie przychodów z tych produktów i usług oraz wpływa negatywnie na satysfakcję klientów i wizerunek firmy. Ryzyko to jest minimalizowane poprzez odpowiednie planowanie rozwoju sieci i systemów IT, działania prewencyjne, wdrażane plany ciągłości działania i zarządzania kryzysowego oraz programy ubezpieczeniowe. Orange Polska stale inwestuje w rozwiązania z zakresu odtwarzania środowiska po awarii (disaster recovery). Spółka, jako pierwszy operator telekomunikacyjny w Polsce, uzyskała certyfikat na zgodność z normą ISO 22301:2012 dla Systemu Ciągłości Działania w zakresie świadczonych usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych. Grupa jest objęta ochroną w ramach programu ubezpieczenia majątku i utraty zysku (PD/B), który powinien umożliwić uzasadnione roszczenia z tytułu zniszczonej lub uszkodzonej infrastruktury telekomunikacyjnej Grupy, a także utraty zysku na skutek szkody. Z ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są linie napowietrzne i kable podmorskie, co oznacza, że straty wynikające z ich uszkodzenia są w całości ponoszone przez Grupę.

8.8 Niedostępność i awarie systemów informatycznych

Ze względu na wymagania klientów dotyczące atrakcyjności oferty oczekuje się od dostawcy szybkiego wdrażania lub modyfikacji systemów informatycznych. Może to spowodować powstanie ryzyka awarii wynikających z niedostatecznego testowania nowych usług oraz ryzyko braku integralności danych we współpracujących ze sobą systemach. Ewentualne wystąpienia awarii oraz zwiększona niedostępność najważniejszych systemów spowodowana częstymi zmianami w funkcjonujących aplikacjach mogą spowodować obniżenie jakości świadczonych usług oraz opóźnienia w reagowaniu na zmieniające się potrzeby klientów.

8.9 Bezpieczeństwo systemów i ochrona danych

Grupa rozszerzyła zakres certyfikatu bezpieczeństwa ISO/IEC 27001:2013 i obecny jego zakres obejmuje świadczenie usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, kolokacji, hostingu i cloud computing oraz

towarzyszące działania i procesy wspomagające. Ponad to w Orange Polska utrzymywane są certyfikaty European CERT dla funkcji CERT oraz WebTrust PKI Signet. Jakiegokolwiek znaczące niepowodzenie w utrzymaniu bezpieczeństwa infrastruktury sieciowej oraz systemów IT lub nadużycia mogą mieć poważny wpływ na naszą reputację i spowodować przerwy w procesach biznesowych prowadzące do strat w przychodach. Dlatego Grupa, tam gdzie jest to uzasadnione, wdraża w oparciu o zarządzanie ryzykiem narzędzia mające chronić infrastrukturę sieciową oraz systemy IT przed cyber atakami oraz nadużyciami i wykrywać ujawnienia danych wrażliwych osobom nieupoważnionym oraz umożliwiać szybką reakcję na incydenty bezpieczeństwa.

8.10 Zależność od dostawców zewnętrznych

Grupa podpisuje z dostawcami zewnętrznymi kontrakty między innymi dotyczące rozwoju i utrzymania sieci, infrastruktury teleinformatycznej oraz systemów informatycznych.

Pomimo zawarcia w umowach odpowiednich klauzul ochronnych i zabezpieczających, istnieje ryzyko związane z niewywiązywaniem się kontrahentów z umów, co może przełożyć się na opóźnienia oraz obniżenie jakości usług świadczonych przez Grupę. Jednocześnie, Grupa przekazała dostawcom zewnętrznym część odpowiedzialności w zakresie eksploatacji oraz nadzoru nad systemami i procesami teleinformatycznymi. Ten proces podlega stałemu monitoringowi w celu zapewnienia jego optymalnego działania i podjęcia skutecznych działań korygujących w razie potrzeby.

8.11 Ryzyko związane z umowami handlowymi, aliansami, strategicznymi porozumieniami

Grupa w celu realizacji celów biznesowych oraz ograniczania ryzyka podejmuje działania zmierzające do poszerzania oferty handlowej dla klientów wykorzystując przy tym porozumienia lub umowy handlowe oraz strategiczne umowy na korzystanie z produktów oraz usług firm zewnętrznych. Założeniem jest, iż te obustronne umowy wniosą dodatkową wartość dla Grupy oraz klienta. Jednakże istnieje ryzyko, iż realizacja umowy oraz spodziewane korzyści nie będą zrealizowane w oczekiwanej i zaplanowanej wielkości.

Jednocześnie, Grupa jest narażona na konsekwencje utraty części przychodów wynikające z rezygnacji dotychczasowych klientów na skutek zawartych przez nich korzystnych dla siebie umów handlowych oraz porozumień z innymi dostawcami usług telekomunikacyjnych, konkurencyjnymi wobec Orange Polska S.A. W celu zmniejszenia ekspozycji Orange Polska S.A. podejmuje szereg działań, między innymi kontynuowana jest współpraca z nC+, aby spełnić rosnące oczekiwania klientów i dostarczyć im jak najpełniejszą ofertę.

8.12 Dostępność wykwalifikowanych pracowników

Grupa funkcjonuje na rynku, który charakteryzuje się ciągłym występowaniem ryzyka związanego z pozyskaniem i utrzymaniem wykwalifikowanych pracowników ze wszystkich obszarów działalności. Ryzyko braku dostępności odpowiednich kandydatów zauważalne jest zwłaszcza w obszarze sprzedaży i obsługi klienta, który charakteryzuje się stosunkowo wysokim poziomem rotacji personelu oraz w obszarze technologicznym, w którym istnieje potrzeba pozyskiwania pracowników o wysokich kwalifikacjach. Może to stanowić zagrożenie dla terminowości i jakości realizacji podstawowych procesów w Grupie i negatywnie wpłynąć na realizację celów biznesowych Grupy.

8.13 Ryzyka związane z zasobami ludzkimi oraz dostosowaniem struktury organizacyjnej

Grupa i jej kierownictwo kontynuują proces zmiany kultury organizacyjnej w celu motywowania pracowników i promowania kultury ciągłego doskonalenia, a także usprawnia organizację i infrastrukturę tak aby móc sprostać konkurencji oraz wdrażać nowe technologie i nowe, bardziej wydajne modele biznesowe w ramach programu transformacji. Jeżeli Grupie nie powiedzie się ukończenie tych transformacji będzie to miało negatywny wpływ na marże operacyjne, pozycję firmy i jej wyniki finansowe.

Grupa kontynuowała proces odejść dobrowolnych oraz proces optymalizacji zatrudnienia. Regularne badania satysfakcji pracowników przeprowadzane są przez zewnętrznego konsultanta.

8.14 Kwestie związane z powstaniem Orange Polska S.A.

Orange Polska S.A. powstała w wyniku przekształcenia państwowej jednostki organizacyjnej Poczta Polska Telegraf i Telefon („PPTiT”) w dwa podmioty - Poczta Polska i Orange Polska S.A. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej zawiera, zgodnie z aktem notarialnym z dnia 4 grudnia 1991 r., kwotę 713 milionów złotych, powstała w wyniku wniesienia części majątku PPTiT związanego z działalnością telekomunikacyjną. W procesie przekształcenia PPTiT oraz przekazywania mienia na rzecz nowo utworzonych podmiotów w dokumentacji zostały pominięte niektóre nieruchomości, a także inne składniki majątkowe, które obecnie są kontrolowane przez Orange Polska. Dokumentacja związana z przekształceniem jest w tym zakresie niekompletna. W związku z powyższym prawo Orange Polska do niektórych nieruchomości i innych aktywów trwałych może być kwestionowane, a w konsekwencji zmianie ulec może wartość kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.

8.15 Podatkowe zobowiązania warunkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom prawnym (np. kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli różnych organów administracyjnych, które są uprawnione do nakładania kar i innych sankcji oraz naliczania odsetek. Częste zmiany w regulacjach prawnych dotyczących podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych i innych podatków, a także ubezpieczeń społecznych skutkują brakiem stabilności systemu podatkowego. Częste różnice co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno w obrębie organów państwowych jak i pomiędzy organami państwowymi a przedsiębiorstwami, powodują z kolei powstawanie obszarów niepewności i konfliktów.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym przypada termin płatności podatku. W wyniku przeprowadzonych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Orange Polska oraz niektóre jej jednostki zależne podlegały kontrolom podatkowym w zakresie zapłaconych podatków. Niektóre z powyższych postępowań kontrolnych nie zostały jeszcze zakończone. W opinii Grupy utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

8.16 Przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych oraz nieprzestrzeganie umów licencyjnych i praw autorskich

Orange Polska S.A. posiada znaczącą bazę klientów i stale podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa danych osobowych klientów. Firma w tym zakresie wdraża odpowiednie polityki, zasady i wytyczne, oraz przeprowadza odpowiednie szkolenia. Orange Polska S.A. zarządza bezpieczeństwem informacji, w tym danych osobowych zgodnie z najlepszymi światowymi standardami, co potwierdza posiadanie certyfikatu międzynarodowej normy ISO 27001:2013. Mając na uwadze współczesne zagrożenia związane z informatycznymi technologiami przetwarzania tych danych, nie można jednak całkowicie wykluczyć ryzyka naruszenia ich ochrony.

Kolejnym czynnikiem ryzyka jest fakt, iż Orange Polska S.A. jest nadawcą programu telewizyjnego Orange Sport, w związku z tym narażony jest na ryzyko naruszenia praw autorskich, pokrewnych, dóbr osobistych osób fizycznych lub prawnych, podlega odpowiedzialności redakcyjnej za treści audycji tworzących jego programy telewizyjne oraz podlega szeregowi obowiązków regulacyjnych nałożonych przez ustawę o radiofonii i telewizji. Jednocześnie Orange Polska S.A. dokłada wszelkich starań w celu należytego wykonywania obowiązków wynikających z prawa autorskiego, prawa prasowego, prawa własności intelektualnej i przemysłowej, ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Dotyczy to treści wykorzystywanych na wszystkich polach eksploatacji, w tym w Internecie. Dodatkowo istnieje ryzyko braku kontroli nad jakością treści nadawanych w programach telewizyjnych, szczególnie audycji nadawanych na żywo. Należy zauważyć, że Grupa przygotowuje i zestawia programy zapewniając wysoką staranność, aby nie dopuścić do emisji materiałów niezgodnych z prawem.

8.17 Ryzyka związane z ochroną środowiska

W opinii Grupy, ze względu na prowadzoną działalność usługową a nie produkcyjną, jej funkcjonowanie nie powoduje istotnego zagrożenia dla środowiska naturalnego. Wytwarzane w wyniku działalności Grupy odpady przemysłowe (takie jak zużyty sprzęt i podzespoły elektroniczne, zużyte baterie i akumulatory, wymieniane kable i słupy telegraficzne oraz inne odpady) są odbierane przez wyspecjalizowane firmy, z którymi Spółka ma podpisane umowy ramowe. Zagospodarowanie tych odpadów jest objęta ścisłą kontrolą.

W Grupie funkcjonuje Wydział Zarządzania Umowami i Ochroną Środowiska, którego zadaniem jest stała weryfikacja zgodności z obowiązującymi przepisami, maksymalnymi poziomami emisji oraz innymi wymogami z zakresu ochrony środowiska. W Orange Polska funkcjonuje System Zarządzania Środowiskowego w zakresie świadczenia usług telefonii mobilnej, który jest każdego roku poddawany certyfikacji na zgodność z normą ISO 14001.

Oddziaływanie pól elektromagnetycznych związanych z działaniem telefonii komórkowej może budzić obawy o wpływ na ludzkie zdrowie. Pogorszenie postrzegania tego ryzyka lub jego udowodnienie naukowe mogłoby mieć istotny wpływ na działalność i wyniki takich operatorów jak Orange Polska.

8.18 Ryzyko utraty wartości aktywów

Wartości odzyskiwalne przedsiębiorstw, które wpływają na wartość księgową aktywów trwałych, w tym wartości firmy, są wrażliwe na metody wyceny i założenia przyjęte w modelu. Są one również wrażliwe na wszelkie zmiany w środowisku biznesowym w stosunku do przyjętych założeń. Więcej informacji dotyczących utraty wartości firmy oraz wartości odzyskiwalnych znajduje się w notach do rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

9 CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z SEKTOREM TELEKOMUNIKACYJNYM

Poniższa sekcja obejmuje potencjalne ryzyka w sektorze telekomunikacyjnym, które mogą mieć wpływ na działalność operacyjną Grupy, poza zdarzeniami opisanymi w punkcie 8 powyżej.

9.1 Ryzyka regulacyjne

Presja na przychody Grupy spowodowana zmianami w otoczeniu regulacyjnym zmniejszyła się w 2015 r. w porównaniu do lat wcześniejszych.

Orange Polska podejmuje działania wobec regulatora i operatorów w zakresie rozwiązywania kwestii związanych między innymi z usługami hurtowej odsprzedaży abonamentu (WLR), dostępu typu Bitstream czy dostępu do lokalnej pętli abonenckiej, aby zapewnić optymalne wypełnienie obowiązków regulacyjnych.

Grupa wykorzystuje wszelkie dostępne środki prawne w celu ochrony swoich interesów. W przypadkach, w których zdaniem Grupy nastąpiło złamanie prawa europejskiego, Orange Polska odwołuje się do instytucji Unii Europejskiej.

9.1.1 Jedna oferta ramowa

Obowiązująca oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie RIO, WLR, BSA i LLU (oferta SOR) została zatwierdzona decyzją Prezesa UKE z 29 września 2010 r.

W 2015 r., na wnioski Orange Polska i KIGeIT o ponowne rozpatrzenie sprawy, UKE wydał decyzje, zmieniające ofertę SOR w zakresie:

- wprowadzenia do oferty usług BSA w opcji „do 80 Mb/s – decyzja z 5 maja 2015 r.,
- zasad naliczania kar umownych – decyzja z 7 maja 2015 r.,
- obowiązków na rynku 4 (LLU) oraz na rynku 5 (BSA) – decyzja z dnia 3 lipca 2015 r.
- usług o podwyższonej opłacie, udostępnianych w ramach usługi WLR – decyzja z 12 sierpnia 2015r.
- odzwierciedlenia w usługach hurtowych usług detalicznych o charakterze regulowanym (w konsekwencji procesu TTM) – decyzja z dnia 9 czerwca 2015r (IDSL 20 Mb/s) oraz z dnia 2 listopada 2015 (100 Mb/s 300 Mb/s); wprowadzenia modyfikacji dotyczących realizacji zamówień na usługi regulowane powiązane z przeniesieniem numeru przez Platformę Lokalizacyjno-Informacyjną z Centralną Bazą Danych - decyzja z dnia 21 grudnia 2015 r.

Obecnie w UKE toczą się postępowania o zmianę oferty SOR, dotyczące m.in.:

- usługi rozpoczynania połączeń jako wykonanie obowiązku nałożonego na rynku 2/2007;
- usługi zakańczania połączeń, w szczególności w zakresie likwidacji podziału na okresy taryfikacyjne, jako wykonanie decyzji UKE zobowiązującej Orange Polska do zmiany SOR w tym zakresie (status: przed konsultacjami projektu decyzji);
- odzwierciedlenia w usługach hurtowych usług detalicznych o charakterze regulowanym, w konsekwencji procesu TTM;
- dodania skróconego procesu dostarczania usług (n+1) (status: przed konsultacjami projektu decyzji);
- zmiany stawek za udostępnienie włókna światłowodowego oraz udostępnienia Lokalnej Pętli Światłowodowej (status: przed konsultacjami projektu decyzji);
- procedowania przenośności numerów przez Platformę Lokalizacyjno-Informacyjną z Centralną Bazą Danych (PLI CBD).

9.1.2 Dzierżawa łączy (RLLO)

Obecnie obowiązuje oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie świadczenia usługi dzierżawy odcinków zakończeń łączy, odcinków niebędących zakończeniami łączy i łączy end-to-end, zatwierdzona decyzją UKE z 31 grudnia 2009 r. Po wyroku NSA z grudnia 2013 r., uchylającym decyzję z października 2010 r. zmieniającą ofertę RLLO, Prezes UKE reaktywował postępowanie o ponowne rozpatrzenie decyzji z grudnia 2009 r. Rozstrzygnięcie wydane w sprawie może wpływać na kształt oferty ramowej RLLO.

23 lutego 2015 r. Prezes UKE wydał decyzję z wniosku NASK, zobowiązującą Orange Polska do przygotowania zmiany oferty RLLO. Wykonując decyzję Orange Polska przedłożył w UKE projekt zmian oferty. Niezależnie od tego, Orange Polska zaskarżył w trybie wniosku o ponowne rozpatrzenie wspomnianą decyzję zobowiązującą.

Oprócz tego w UKE toczą się dwa postępowania, które mogą zakończyć się zmianą oferty:

- na wniosek Orange Polska z kwietnia 2013 r.;
- z urzędu, wszczęte w listopadzie 2013 r., o zobowiązanie Orange Polska do zmiany oferty RLLO poprzez wprowadzenie zasad dzierżawy łączy między węzłami sieci Ethernet.

W związku z częściową deregulacją hurtowego rynku dzierżawy łączy, Orange Polska wnioskował o zawieszenie części tych postępowań.

Ponadto po wydaniu rozstrzygnięć UKE ws. częściowej deregulacji usługi dzierżawy łączy, Orange Polska złożył w UKE wnioski o stwierdzenie wygaśnięcia decyzji zmieniających OR RLLO: w zakresie łączy będących zakończeniami łączy powyżej 2 Mb/s oraz w zakresie łączy niebędących zakończeniami łączy.

W dniu 21 grudnia 2015 r. Orange Polska przedłożył Prezesowi UKE projekt nowej oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie świadczenia usługi dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji do 2 Mb/s włącznie. Postępowanie jest w toku.

9.1.3 Nowy model kalkulacji kosztów zakańczanie połączeń w sieci stacjonarnej (FTR)

W roku 2014 UKE rozpoczął prace związane z przygotowaniem nowego modelu kalkulacji kosztów FTR (bottom up LRIC), mające na celu wdrożenie na rynku polskim Zalecenia KE z dnia 7 maja 2009 (2009/396/WE). 28 sierpnia 2014 r. UKE ogłosił wyniki przetargu na wykonawcę modelu. Na podstawie umowy z UKE model wykonała firma Ernst&Young.

W lutym 2015 r. UKE przedstawił wyniki kalkulacji stawki FTR na podstawie danych statystycznych. UKE zaprezentował stanowisko, że stawki skalkulowane w oparciu o bottom up LRIC nie będą wdrożone w 2015 r. Można spodziewać się obniżenia stawek FTR oraz likwidacji asymetrii w rozliczeniach, najwcześniej w drugiej połowie 2016 r.

9.1.4 Zakańczanie połączeń w sieciach mobilnych (MTR)

Obecnie brak sygnałów ze strony regulatora o planowanych zmianach stawki MTR. Od 1 lipca 2013 r. obowiązuje stawka 4,29 gr/min.

9.2 Ryzyka konkurencyjne

9.2.1 Operatorzy telewizji kablowych

Operatorzy telewizji kablowych, posiadający ok. 40% rynku płatnej telewizji oraz jedną trzecią rynku szerokopasmowego dostępu do Internetu, kontynuowali w 2015 r. strategię wzmocnienia swojej pozycji rynkowej.

Stosowane do tej pory narzędzia marketingowe polegające przede wszystkim na ulepszaniu oferty, poszerzaniu pakietów o kolejne usługi telekomunikacyjne oraz kompleksowe rozwiązania dla gospodarstw domowych (ubezpieczenia, energia) skoncentrowane na terenach większych miast, gdzie operatorzy byli obecni do tej pory, już nie wystarczają, żeby ten cel osiągnąć.

Nasylenie rynku w dużych miastach zmusza operatorów kablowych do poszukiwania nowych dróg rozwoju w mniejszych miejscowościach. Odbyna się to zarówno poprzez bezpośrednie inwestycje w infrastrukturę, czego przykładem są inwestycje UPC w Płocku, Rzeszowie czy Tarnowie jak również przejęcia mniejszych operatorów komunikowane przez wszystkich największych operatorów (UPC, Multimedia Polska oraz Vectra). Ekspansja operatorów kablowych na rynkach lokalnych, w których Orange miał dotychczas ugruntowaną pozycję, stanowi potencjalne ryzyko dla pozycji Orange. Sytuacja w dużych aglomeracjach pokazuje, że Orange Polska ma utrudnione możliwości konkurowania z kompleksową ofertą operatorów kablowych bazując na tradycyjnej infrastrukturze miedzianej. Dlatego właśnie plan inwestycji Orange w FTTH obejmuje również mniejsze miasta, gdzie operatorzy kablowi jeszcze nie zdążyli ugruntować swojej obecności.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na komunikowaną przez operatorów kablowych konieczność dostarczenia klientowi pełnowartościowej i atrakcyjnej oferty mobilnej. To może doprowadzić albo do powstania aliansu strategicznego operatora kablowego z operatorem mobilnym albo ich fuzję. Takie zdarzenie zmniejszyłoby przewagę konkurencyjną Orange Polska jako jedynej dostawcy oferty konwergentnej dla klientów indywidualnych na rynku. Spodziewając się takiego scenariusza, Orange Polska priorytetowo traktuje doskonalenie posiadanej oferty konwergentnej.

Rosnąca personalizacja dostarczanych treści (szczególnie związanych z rozrywką) i rozwój usług na żądanie, szczególnie telewizji internetowej, kanałów HD, muzyki czy filmów na życzenie, generuje większy popyt na szybkie łącza szerokopasmowe, dlatego też CATV unowocześnia i rozbudowują własną sieć oraz coraz częściej dzierżawią włókna światłowodowe. Celem inwestycji jest także pozyskanie klientów z segmentu biznesowego, który stanowi dla telewizji kablowych rosnące źródło przychodów.

9.2.2 Dosprzedaż usług pomiędzy Cyfrowym Polsatem i Polkomtelem

Cyfrowy Polsat i Polkomtel (obie spółki kontrolowane przez Zygmunta Solorza-Żaka w ramach Grupy Kapitałowej Cyfrowy Polsat) kontynuowały w 2015 r. wzajemną dosprzedaż usług (łącznie oferty telefonii komórkowej, mobilnego dostępu do Internetu i telewizji uzupełnione o sprzedaż energii elektrycznej i usług finansowych) w celu zacieśnienia relacji marketingowych z obecnymi i nowymi klientami oraz w celu zbudowania wspólnej bazy klienckiej. Klienci otrzymują wiele korzyści w zamian za równoczesne korzystanie z usług mediowo-telekomunikacyjnych oferowanych przez obie marki. Na szczególną uwagę zasługuje program „Smart DOM”, który jest zbiorem ofert dedykowanych dla gospodarstw domowych, który został uzupełniony o program lojalnościowy „Paszport korzyści”.

W rozwój łączonych ofert Cyfrowego Polsatu i Polkomtela angażowane są często pozostałe firmy kontrolowane przez Zygmunta Solorza-Żaka (Mobyland należący do NFI Midas, Plus Bank, grupa energetyczna ZE PAK).

9.2.3 Nowy operator zintegrowany na rynku biznesowym: T-Mobile połączony z GTS

Od 15 stycznia 2015 r. wszystkie produkty T-Mobile Polska i GTS Polska są oferowane pod jedną marką (marka GTS zniknęła z rynku w efekcie przejęcia jakie miało miejsce w maju 2014 r.). Po połączeniu infrastruktury oraz wprowadzeniu kompleksowej oferty, T-Mobile może obecnie zaoferować więcej usług konwergentnych skierowanych do klientów biznesowych – zarówno z sektora prywatnego, jak też instytucji publicznych. Wachlarz usług obejmuje tradycyjne usługi telefoniczne, transmisji danych, dostępu do Internetu, do serwerów, aplikacji, usług finansowych oraz przetwarzania danych. Po połączeniu T-Mobile Polska oferuje 15 tys. km sieci światłowodowej, ponad 5 tys. punktów dostępowych do sieci oraz 5 centrów przetwarzania danych o ogólnej powierzchni 6,3 tys. km² przeznaczonej na kolokację. Powyższe czynniki generują zwiększone ryzyko biznesowe związane z możliwym wzrostem presji cenowej i konkurencyjności na rynku B2B.

9.2.4 Proces wypierania telefonii stacjonarnej przez telefonię komórkową

Substytucja telefonii stacjonarnej przez telefonię komórkową jest jednym z istotnych wyzwań dla operatorów telekomunikacyjnych, szczególnie w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie penetracja telefonią stacjonarną w momencie spopularyzowania telefonii komórkowej była znacząco niższa niż w krajach Europy Zachodniej.

W Polsce zjawisko zastępowania telefonii stacjonarnej mobilną ma większą skalę niż w większości krajów Europy Zachodniej i odsetek użytkowników „tylko usług komórkowych” jest od nich wyższy.

Wyraźnie rośnie popularność usług, w których telefonia stacjonarna jest usługą dodaną do Internetu czy telefonii komórkowej, stanowiąc ekwiwalent „tradycyjnej” linii telefonicznej. Takie usługi dedykowane do zastosowań stacjonarnych (w domach i w firmach) a oparte na infrastrukturze komórkowej oferują zarówno sieciowi operatorzy komórkowi, ale 2015 rok pokazał, że coraz częściej jest do tego celu wykorzystywany model biznesowy komórkowego operatora wirtualnego (MVNO). Netia, Novum, Telestrada i Tele-Polska chcą zmigrować swoich klientów telefonii stacjonarnej na sieć komórkową.

9.2.5 Bezprzewodowy dostęp do Internetu spowalnia rozwój Internetu stacjonarnego

W 2015 r. kontynuowany był trend wzrostowy w mobilnym dostępie do Internetu. Według szacunków Orange Polska, poziom penetracji mobilnym Internetem w populacji na koniec grudnia 2015 r. wyniósł 17,0%. Mobilny dostęp do Internetu wydaje się mieć w Polsce częściowo charakter substytucyjny względem Internetu stacjonarnego w zależności od opcji cenowych tej technologii. W ostatnich latach jego rozwój miał częściowo wpływ na spowolnienie tempa rozwoju Internetu stacjonarnego.

Dostawcy usług mobilnego Internetu szerokopasmowego dążą do zwiększania zasięgu i możliwości technologicznych sieci w celu zaoferowania większych prędkości transmisji danych.

9.2.6 Rynek ofert hurtowych WLR, BSA i LLU

Zasady świadczenia regulowanych usług hurtowych WLR, BSA i LLU określa oferta ramowa SOR (patrz punkt 9.1.1 – jedna oferta ramowa)

9.2.7 Rynek łączy dzierżawionych

Największymi konkurentami Orange Polska na hurtowym rynku łączy dzierżawionych są Grupa Netia, Grupa PGE/Exatel, Grupa GTS/T-Mobile, Grupa Multimedia i ATM. Operatorzy ci dysponują zasobami sieciowymi, pozwalającymi konkurować z ofertą Orange Polska pod względem jakościowym i cenowym oraz posiadają własne węzły we wszystkich 16 województwach. Z drugiej strony ww. operatorzy stanowią trzon głównych klientów usług hurtowych Orange Polska. Istotną część rynku łączy dzierżawionych (RLLO) stanowi również

rynek detaliczny, na którym konkurencyjne są także mniejsze podmioty, budujące swoją ofertę detaliczną na bazie łączy dzierżawionych od Orange Polska oraz pozostałych dużych graczy rynkowych.

Obowiązująca oferta RLLO zapewnia dostęp do usługi szerokiej grupie odbiorców, jednak ograniczenie w 2015 roku regulacji do przepływności 2 Mb/s włącznie pozwoli Orange Polska na komercyjne kształtowanie sprzedaży w zakresie przepływności wysokoprzychodowych w najbliższych latach. Firmy, korzystające dotychczas z detalicznej oferty dzierżawy łączy mogą, po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, skorzystać z cennika hurtowego dla przepływności do 2 Mb/s i wyłącznie dla relacji do najbliższego węzła Orange Polska.

Coraz bardziej odczuwalna jest zmiana preferencji odbiorców w kierunku zaawansowanych usług transmisji danych w sieciach zarządzanych oraz w kierunku usług konwergentnych łączących tradycyjną usługę łączy dzierżawionych z usługami opartymi na sieciach pakietowych. Dlatego w Polsce, podobnie jak w Europie, obserwujemy migrację z tradycyjnych usług transmisji danych, do rozwiązań zarządzanych. Zarówno Orange Polska jak i konkurencja rozwijają zakres usług w tym kierunku. Zmianę preferencji odnotował również regulator w związku z tym spodziewana jest jeszcze w roku 2016 zmiana uwarunkowań regulacyjnych dla łączy dzierżawionych i powstanie nowego rynku dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji dla przepływności do 2 Mb/s włącznie, przy zachowaniu neutralności technologicznej, który obejmie swoim zakresem również część dotychczasowego rynku 13 do 2 Mb/s. Oczekiwana jest również deregulacja dotychczasowych rynków: rynku 13 powyżej 2 Mb/s i w całości rynku 14.

9.2.8 Pisma Polkomtela do UOKiK i Komisji Europejskiej

W dniu 1 kwietnia 2014 r. Komisja Europejska poinformowała Orange Polska o piśmie skierowanym przez Polkomtela do Komisji Europejskiej, informującym o możliwym naruszeniu przez Orange Polska i T-Mobile Polska przepisów Traktatu, które zakazują zawierania porozumień mogących zakłócić konkurencję wewnątrz wspólnego rynku (art. 101 ust. 1 Traktatu). Pismo dotyczyło też możliwego naruszenia przepisów o właściwości zawartych w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 139/2004 w sprawie kontroli koncentracji. W swoim wniosku Polkomtela postawił bowiem tezę, jakoby zgodę na utworzenie spółki Networks! powinna wydać Komisja Europejska, a nie UOKiK.

Orange Polska w dniu 15 kwietnia 2014 r. skierował do Komisji Europejskiej odpowiedź na postawione przez Polkomtela zarzuty, przedstawiając stanowisko, że Spółka uważa je za niezasadne. W 2014 i 2015 roku Komisja Europejska zwróciła się do Orange Polska z dalszymi pytaniami a Spółka przedstawiła wymagane przez Komisję informacje i dokumenty.

W dniu 11 kwietnia 2014 r. UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działaniami przedsiębiorców telekomunikacyjnych dotyczącymi współpracy w zakresie udostępniania, łączenia lub współdzielenia sieci telekomunikacyjnych, infrastruktury telekomunikacyjnej lub zasobów częstotliwości mogło nastąpić naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W dniu 15 stycznia 2016 r., UOKiK zakomunikował, że zakończył postępowanie i prześle swoje ustalenia do Komisji Europejskiej.

10 CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z OGÓLNA SYTUACJĄ GOSPODARCZĄ I STANEM RYNKÓW FINANSOWYCH

10.1 Czynniki makroekonomiczne oraz czynniki związane z sytuacją w Polsce

10.1.1 Wzrost gospodarczy

Polska gospodarka w 2015 r. kontynuowała wzrost w tempie nieco szybszym niż w 2014 r. Dynamika PKB wg wstępnego szacunku GUS wyniosła 3,6%. Pozytywny obraz gospodarki kształtował w głównej mierze stabilny wzrost konsumpcji prywatnej wspierany przez utrzymujące się korzystne tendencje w eksporcie i inwestycjach. Wszystkie trzy silniki wzrostu powinny odpowiadać za kontynuację wzrostu gospodarczego w 2016 r. Poprawa na rynku pracy, wzrost płac, możliwe dodatkowe transfery socjalne oraz niskie stopy procentowe będą działały korzystnie na wzrost wydatków gospodarstw domowych. Z kolei eksport, który spowolnił nieco w drugiej połowie 2015 r. powinien ulec ożywieniu dzięki przyspieszeniu w strefie euro. Na perspektywę dalszego wzrostu gospodarczego wpływ ma kondycja gospodarek europejskich oraz koniunktura na rynkach światowych. Silne powiązanie polskiej gospodarki z europejskimi, w szczególności z niemiecką powoduje, że ewentualny niekorzystny scenariusz dotyczący rozwoju europejskiej gospodarki lub niemieckiej, może negatywnie wpłynąć na dynamikę wzrostu polskiego PKB. Czynniki wewnętrznymi wpływającym na ewentualne ryzyko obniżenie się tempa wzrostu gospodarczego mogą być dodatkowe wydatki państwa, związane z realizacją obietnic wyborczych nowego rządu. Mogą one wpłynąć na wzrost deficytu budżetowego, co w konsekwencji może przyczynić się do zmniejszenia bezpośredniego wkładu wydatków publicznych w tempo wzrostu popytu krajowego oraz ograniczenie wolumenu inwestycji publicznych.

10.1.2 Inflacja

Średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług w 2015 r. osiągnął poziom -0,9% i pozostał znacząco poniżej celu inflacyjnego (2,5%). Za utrzymującą się od połowy 2015 r. deflację odpowiadały głównie obniżki cen żywności, surowców oraz paliw. W obu przypadkach główny wpływ na zaistniałą sytuację miały czynniki zewnętrzne. Z jednej strony sankcje rosyjskie na eksport żywności z UE obniżyły popyt na krajowe produkty żywnościowe, z drugiej strony gwałtowna obniżka cen ropy na rynkach międzynarodowych przyczyniła się do szybkiego spadku cen paliw.

Po marcowej obniżce stóp procentowych do rekordowo niskiego poziomu (1,50%), Rada Polityki Pieniężnej zachowała do końca roku podstawową stopę procentową na niezmiennym poziomie, podtrzymując ocenę, że bieżący, stabilny wzrost gospodarczy, ogranicza ryzyko utrzymania się inflacji poniżej celu w średnim okresie.

Ewentualny wzrost inflacji może być pochodną osłabienia złotego, w przypadku znaczącego wzrostu awersji do ryzyka na światowych rynkach finansowych.

10.1.3 Bezrobocie i koszty pracy

Obserwowane ożywienie gospodarcze, wpłynęło korzystnie na rynek pracy, czego pozytywnym efektem był wzrost zatrudnienia oraz spadek bezrobocia do poziomu 9,8% (-1,7 p.p. r/r) na koniec 2015 r. W tym samym czasie odnotowano wzrost płac w sektorze przedsiębiorstw, który w okresie styczeń – grudzień 2015 wyniósł 3,5% w ujęciu nominalnym.

W 2016 r. można oczekiwać dalszej poprawy na rynku pracy, czemu sprzyjać będzie rosnący PKB, polepszające się nastroje panujące w sektorze przedsiębiorstw, rosnące inwestycje oraz napływ środków z UE.

10.1.4 Czynniki polityczno-ekonomiczne

Na przestrzeni ostatnich 25 lat w Polsce zaszły istotne przemiany polityczne, ekonomiczne i społeczne. Zmiany warunków politycznych, ekonomicznych, społecznych mogą mieć wpływ na gospodarkę i kondycję przedsiębiorstw, w tym sytuację finansową i wyniki Grupy. Obserwowana w ostatnich latach tendencja pokazuje, że znacznie poważniejsza w skutkach dla Grupy i całego rynku telekomunikacyjnego jest działalność regulatora rynku telekomunikacyjnego i konkurencji, niż zmiany polityczne w Polsce.

Podwyższenie wrażliwości w Polsce i w Unii Europejskiej, związanej z ochroną danych osobowych i prywatności osób korzystających z usług telekomunikacyjnych, może się przełożyć na działania regulacyjne o negatywnych skutkach ekonomicznych dla operatorów. Istotna jest także dyskusja o pozycji Polski w Unii Europejskiej, o terminie wejścia do strefy Euro, stanowiska wobec pomysłów na wyjście unijnej gospodarki z kryzysu, w tym szczególnie debaty na temat utworzenia jednolitego rynku telekomunikacyjnego w UE.

10.1.5 Polski system podatkowy

Polskie prawo podatkowe, w szczególności dotyczące podatku od towarów i usług (VAT) oraz podatku dochodowego, jest skomplikowane i podlega częstym zmianom i nierzadko sprzecznym interpretacjom organów podatkowych. Zmiany przepisów, skutkujące brakiem stabilności systemu podatkowego mogą mieć

potencjalnie niekorzystny wpływ na sytuację prawną, biznesową i finansową Grupy. W ostatnim czasie Ministerstwo Finansów nie sygnalizowało zamiarów zmiany stawek podatkowych, w szczególności do końca 2016 r. nie jest planowany powrót do stawek VAT 22% i 7%. Widoczny jest natomiast trend, w ramach którego Ministerstwo Finansów dążąc do uszczelnienia systemu podatkowego likwiduje rozwiązania dające dotychczas możliwości legalnej optymalizacji podatkowej.

10.2 Czynniki związane z rynkami finansowymi

10.2.1 Ogólne czynniki ryzyka związane z rynkiem w Polsce

Polska nadal traktowana jest jako rynek mniej stabilny, narażony na większe fluktuacje w przypadku występowania negatywnych zjawisk na rynkach światowych. W związku z powyższym, inwestorzy powinni zachować pewną ostrożność przy ocenie ryzyka związanego z nabyciem aktywów finansowych przedsiębiorstw polskich. Z uwagi na powyższe, decyzje inwestycyjne powinny być podejmowane przez doświadczonych inwestorów, którzy mogą w pełni ocenić wszystkie ryzyka związane z takimi inwestycjami.

10.2.2 Stopy procentowe

W 2015 r. Rada Polityki Pieniężnej kontynuowała swoją łagodną politykę obniżając referencyjną stopę procentową do najniższego w historii poziomu 1,5%. Dalsze zjawiska deflacyjne w naszej gospodarce pozwalają sądzić, że stopy nie wzrosną w 2016 r. Nie wyklucza się również dalszej łagodnej polityki pieniężnej, gdy powołani zostaną nowi członkowie Rady Polityki Pieniężnej. Ewentualny wzrost stóp procentowych nie powinien mieć istotnego wpływu na koszt zadłużenia Grupy ze względu na utrzymywany wysoki poziom zabezpieczeń.

10.2.3 Kursy wymiany

Wahania kursów walutowych mają wpływ na wysokość zobowiązań Orange Polska denominowanych w walutach obcych, a także na wysokość rozliczeń z zagranicznymi operatorami. Wpływ ten jest w znacznym stopniu ograniczony poprzez posiadany portfel transakcji zabezpieczających. W 2015 r. złoty umocnił się 1,0% w stosunku do euro i osłabił się o 8,4% w stosunku do dolara amerykańskiego. Wahania naszej rodzimej waluty powodowane były głównie przez czynniki zewnętrzne. Zwiększona zmienność na rynkach walutowych nie pozwala jednoznacznie określić trendu złotego na rok 2016. Z jednej strony można oczekiwać umacniania się złotego, wspieranego poprawiającym się danymi makroekonomicznymi Polski. Z drugiej strony nasza waluta narażona jest na ryzyko geopolityczne za wschodnią granicą Polski oraz odpływ kapitału z rynków wschodzących. W omawianym okresie kurs złotego wobec euro podlegał wahaniom w zakresie 3,9822 – 4,3580 natomiast wobec dolara amerykańskiego pomiędzy 3,5550 a 4,0400. Średni kurs złotego (za NBP) w 2015 r. wyniósł 3,7730 w stosunku do dolara i 4,1843 w stosunku do euro.

10.2.4 Sytuacja na Warszawskiej Giełdzie oraz notowania

Od listopada 1998 r. akcje Orange Polska (wcześniej Telekomunikacji Polskiej S.A.) są notowane na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w systemie notowań ciągłych. Akcje Spółki wchodziły w skład indeksów następujących indeksów:

- największych spółek WIG20 oraz WIG30
- szerokiego rynku WIG
- indeksu branżowego WIG-telekomunikacja
- indeksu spółek zaangażowanych w społeczną odpowiedzialność biznesu – RESPECT Index.

W dniu 14 stycznia 2014 r. w związku ze zmianą nazwy Spółki z Telekomunikacja Polska S.A. na Orange Polska S.A. zostały zmienione na podstawie uchwały Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. nazwy skrócone używane przez Giełdę dla akcji Spółki w następujący sposób:

- a) dotychczasowa nazwa skrócona: TPSA – nowa nazwa skrócona: ORANGEPL
- b) dotychczasowe oznaczenie: TPS – nowe oznaczenie: OPL

W 2015 r. indeksy na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) zanotowały spadki. Akcje Orange Polska S.A. spadły w tym czasie 21,2% (włączając efekt związany z wypłatą dywidendy), podczas gdy indeks dużych spółek giełdowych WIG20 zanotował spadek o 19,7%.

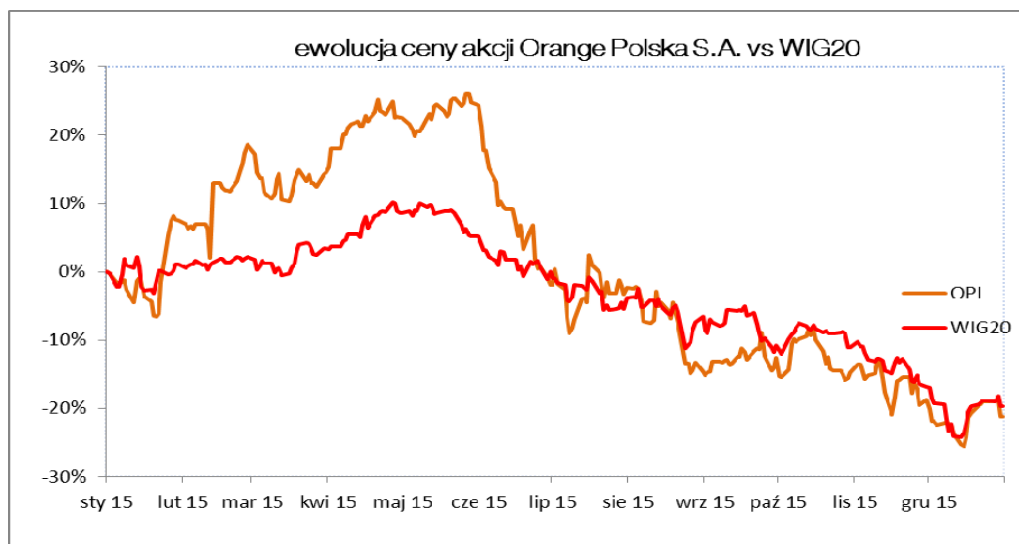
W 2015 r. Orange Polska ponownie znalazł się w prestiżowym gronie giełdowych spółek odpowiedzialnych społecznie. W ogłoszonym przez Giełdę Papierów Wartościowych nowym składzie RESPECT Index znalazły się 24 spółki. Orange Polska jest obecna w tym zestawieniu od pierwszej edycji.

Giełdowy indeks RESPECT istnieje od 2009 r. i jest pierwszym w Europie Środkowej i Wschodniej zestawieniem tego typu. Celem indeksu jest propagowanie strategicznego myślenia o społecznej odpowiedzialności biznesu. W skład indeksu wchodziły spółki wyróżniające się kompleksowym podejściem do zarządzania CSR, w sposób wiarygodny odpowiadające na potrzeby i oczekiwania interesariuszy. Wdrażające

zasady CSR zarówno na poziomie tworzenia i realizacji długoterminowych celów biznesowych, jak również codziennej działalności operacyjnej. Orange Polska od lat kompleksowo zarządza obszarem i projektami CSR. Bierze pod uwagę oczekiwania otoczenia w oparciu o dialog z interesariuszami, takimi jak: klienci, pracownicy, regulator, organizacje pozarządowe. Takie podejście pozwala na bieżąco aktualizować wiedzę na temat zmian i oczekiwań społecznych oraz brać je pod uwagę w ramach projektów biznesowych.

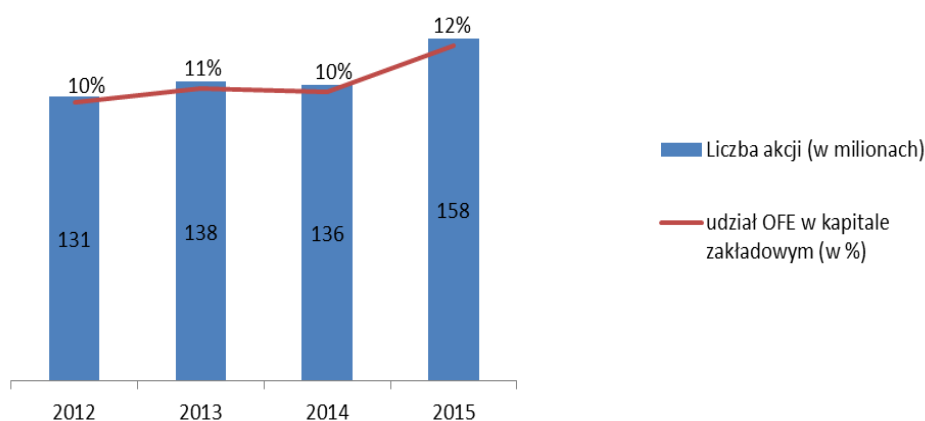
RESPECT Index cieszy się coraz większym zainteresowaniem przedsiębiorców i inwestorów, dostrzegających zależność między uwzględnianiem aspektów społecznych i środowiskowych, a wynikami finansowymi przedsiębiorstwa.

NOTOWANIA AKCJI ORANGE POLSKA S.A. - w okresie od 31 grudnia 2014 do 31 grudnia 2015.

Poniżej znajduje się graficzne zestawienie stanu posiadania akcji Orange Polska przez Polskie Otwarte Fundusze Emerytalne według stanu na koniec grudnia 2015 r. oraz za lata poprzednie. Dane przedstawione na wykresie pokazują, iż udział tych funduszy w kapitale zakładowym Orange Polska rośnie od 2012 r. Na koniec 2015 r. poziom ten był historycznie najwyższy.

Udział OFE w akcjonariacie Orange Polska

Relacje Inwestorskie Orange Polska

Działalność Orange Polska w zakresie relacji inwestorskich koncentruje się przede wszystkim na zapewnieniu przejrzystej i aktywnej komunikacji z rynkiem kapitałowym poprzez czynną współpracę z inwestorami, analitykami jak również na zapewnieniu wykonywania obowiązków informacyjnych w ramach obowiązujących aktów prawnych. Relacje Inwestorskie wraz z osobami reprezentującymi Spółkę regularnie odbywają liczne spotkania z inwestorami i analitykami w kraju i zagranicą oraz uczestniczą w większości regionalnych i branżowych konferencji inwestorskich. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Orange Polska są kwartalnie prezentowane w ramach konferencji transmitowanych równocześnie z wykorzystaniem sieci internetowej. W

2015 roku odbyły się cztery konferencje poświęcone prezentacji wyników oraz ponad 200 spotkań z inwestorami i analitykami w Polsce i wielu innych krajach.

Działalność oraz wyniki Spółki są na bieżąco monitorowane przez analityków reprezentujących polskie i zagraniczne instytucje finansowe. W 2015 roku 21 instytucji finansowych opublikowało raporty i rekomendacje dotyczące Spółki.

W dniu 23 lutego 2015 r. Orange Polska odpowiadał na pytania inwestorów indywidualnych podczas czata inwestorskiego przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych. Podczas czata pytania zadawało ponad 30 inwestorów indywidualnych.

Działania podejmowane przez Relacje Inwestorskie w kontaktach z inwestorami mają przede wszystkim na celu umożliwienie rynkowi przeprowadzenia rzetelnej oceny sytuacji finansowej Spółki, jego pozycji rynkowej oraz skuteczności przyjętego modelu biznesowego z uwzględnieniem strategicznych kierunków rozwoju w kontekście rynku telekomunikacyjnego oraz sytuacji makroekonomicznej w gospodarce krajowej i na rynkach międzynarodowych.

Orange Polska posiada specjalnie dedykowaną dla inwestorów i analityków stronę internetową pod adresem: www.orange-ir.pl.

Orange Polska publikuje Raport Roczny oraz Raport Społecznej Odpowiedzialności w wersjach on-line dostępny na stronie www.orange-ir.pl.

Rekomendacje oraz raporty dla akcji Orange Polska S.A. są wydawane przez następujące instytucje finansowe (według wiedzy Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania)*:

Z SIEDZIBĄ NA TERYTORIUM POLSKI

ING SECURITIES

DM BOŚ

DM PKOBP

PEKAO IB

DM MBANKU

TRIGON DOM MAKLERSKI S.A.

HAITONG

Z SIEDZIBĄ POZA TERYTORIUM POLSKI

CITIGROUP

DEUTSCHE BANK

ERSTE BANK INVESTMENT

GOLDMAN SACHS

HSBC

J.P. MORGAN

RAIFFEISENBANK AG

RENAISSANCE CAPITAL

VTB CAPITAL

MORGAN STANLEY

*aktualna lista brokerów wraz z danymi instytucji znajduje się na stronie internetowej Spółki: www.orange-ir.pl

10.2.5 Inne czynniki mogące mieć wpływ na cenę akcji Orange Polska

Do pozostałych czynników, poza opisanymi powyżej, które mogą powodować wahania cen akcji Orange Polska należą:

- Realizacja nowego średniookresowego planu działań Grupy
- Zmiana wysokości dywidendy na akcję,
- Zmiana poziomu zadłużenia Grupy,
- Sprzedaż lub nabycie aktywów przez Grupę,
- Znaczące zmiany w strukturze własnościowej Grupy,
- Zmiany przez analityków rynku kapitałowego ich prognoz i rekomendacji dotyczących Grupy, jej konkurentów, partnerów oraz sektorów gospodarki, w których działa Grupa.

ROZDZIAŁ V OŚWIADCZENIA

11 OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

11.1 Oświadczenie o przyjętych zasadach rachunkowości

Zarząd Orange Polska S.A. w składzie:

1. Bruno Duthoit - Prezes Zarządu
2. Mariusz Gaca - Wiceprezes Zarządu ds. Rynku Biznesowego
3. Piotr Muszyński - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych
4. Jacek Kowalski - Członek Zarządu ds. Zasobów Ludzkich
5. Maciej Nowochoński - Członek Zarządu ds. Finansów
6. Jolanta Dudek – Członek Zarządu ds. Obsługi Klientów i Strategii Relacji z Klientami
7. Bożena Leśniewska – Członek Zarządu ds. Sprzedaży i Komercyjnej Digitalizacji
8. Michał Paschalis-Jakubowicz – Członek Zarządu ds. Marketingu

potwierdza, że zgodnie z jego najlepszą wiedzą, skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy oraz jej wynik finansowy.

Sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej emitenta, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

11.2 Oświadczenie o wyborze podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych dokonującego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd Orange Polska S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz, że podmiot ten, oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

11.3 Umowa z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 16 czerwca 2015 r. Orange Polska S.A. zawarła umowę z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania oraz przeglądów sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych za poszczególne okresy roku 2015. W ramach tej umowy Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. przeprowadził odpowiednio:

- przegląd jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za I półrocze w 2015 roku,
- badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2015 rok sporządzonych wg MSSF,
- uzgodnione procedury związane z badaniem oraz przeglądem jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych w 2015 roku.

Badanie sprawozdań finansowych spółek zależnych zostało przeprowadzone na podstawie odrębnych umów zawartych z Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. i z każdą ze spółek zależnych.

Łączne wynagrodzenie należne z tytułu badania oraz przeglądów powyżej wymienionych sprawozdań finansowych oraz innych usług świadczonych przez Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. za 2015 rok jest wymienione poniżej (w tys. zł).

	2015
Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy, rocznego sprawozdania finansowego Orange Polska S.A. oraz spółek zależnych	2 090
Inne usługi poświadczające dla Grupy, w tym:	2 100
– przegląd jednostkowego sprawozdania finansowego Orange Polska S.A i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy na dzień 30 czerwca 2015 r.,	485
– badanie rocznych sprawozdań regulacyjnych Orange Polska S.A. zgodnie z prawem telekomunikacyjnym	1 615
Pozostałe usługi	145
Ogólne wynagrodzenie należne od Grupy	4 335

Wynagrodzenie wypłacone Ernst & Young spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Business Advisory sp. k. i Ernst & Young spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Academy of Business sp. k. za 2015 rok wyniosło 157 tys. zł.

Łączne wynagrodzenie należne za 2014 rok z tytułu badania oraz przeglądów powyżej wymienionych sprawozdań finansowych oraz innych usług świadczonych przez Deloitte Polska sp. z o.o. sp. k. wynosiło odpowiednio: badanie sprawozdań finansowych Orange Polska S.A. i Grupy oraz spółek zależnych 3 856 tys. zł; przeglądy Orange Polska S.A. i Grupy 1 094 tys. zł; inne usługi dla Orange Polska S.A. 8 tys. zł.

11.4 Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany okres

Orange Polska S.A. nie publikował prognoz finansowych na podstawie § 5 ust.1 pkt 25 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2009 Nr 33 poz.259 ze zm.) dotyczących wyników Grupy w 2015 r.

12 OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

a) Zasady ładu korporacyjnego, którym podlega Spółka

Spółka, jako emitent papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. została zobowiązana do stosowania zasad ładu korporacyjnego w postaci „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”. Treść zasad Dobrych Praktyk, którym podlegała Spółka do dnia 31.12.2015 r. jest dostępna pod adresem <http://corp-gov.gpw.pl>.

b) Przestrzeganie ładu korporacyjnego

Spółka w 2015 r. przestrzegała obowiązujących zasad ładu korporacyjnego, o których mowa powyżej.

Jednocześnie odnosząc się do działu I Dobrych Praktyk Spółka informuje, że:

- 1) Spółka posiada politykę wynagrodzeń oraz zasady ich ustalania w odniesieniu do członków organów zarządzających i nadzorujących.
- 2) Jednym z priorytetów Spółki jest zapewnienie równego dostępu kobiet i mężczyzn do stanowisk menedżerskich w Spółce (dział I ust. 9). W tym celu Orange Polska wprowadził nowe zasady rekrutacji oraz ustalił parytet zatrudniania kobiet i mężczyzn na stanowiskach menedżerskich. Dodatkowo ustalony został wskaźnik dotyczący sukcesji, czyli procent stanowisk z grona TOP 350 z przynajmniej jedną kobietą sukcesorem. Orange Polska prowadzi politykę powoływania w skład organów Spółki osób posiadających odpowiednie kompetencje, doświadczenie zawodowe i wykształcenie.
- 3) Spółka nie zdecydowała się na wprowadzenie zasady zapewnienia akcjonariuszom możliwości udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego m.in. na dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym oraz wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku WZA (dział I ust. 12 i dział IV ust. 10), ze względu na wątpliwości dotyczące zgodności tej zasady z Kodeksem Spółek Handlowych.

c) Opis głównych cech stosowanych w Orange Polska S.A. systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych (dodatkowe informacje dotyczące kluczowych czynników ryzyka znajdują się w rozdziale IV)

Zarząd opracował i wprowadził system kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem w Grupie. System ten umożliwia zarządzanie ryzykiem związanym z osiąganiem celów biznesowych, (choć tego ryzyka całkowicie nie eliminuje), w istotnym stopniu zabezpieczając Spółkę przed poważnymi nieprawidłowościami w sprawozdawczości i stratami.

W 2008 r. przyjęto w Spółce Kodeks Etyczny, który określa zasady relacji z klientami, akcjonariuszami, pracownikami, dostawcami i konkurentami, a także zasady dotyczące ochrony środowiska, w którym działa Grupa. Spółka udoskonaliła system reagowania na sygnały o naruszeniu zasad etycznych oraz zgłaszania potencjalnych i faktycznych nadużyć, który jest koordynowany przez Komisję ds. Etyki. Pracownicy przechodzą szkolenie w zakresie kwestii etycznych po ukończeniu, którego otrzymują indywidualne zaświadczenia. Wprowadzono formalne kanały zgłaszania naruszeń obowiązujących zasad, w tym do Przewodniczącego Komitetu Audytowego Rady Nadzorczej oraz do Komisji ds. Etyki.

W 2013 roku zgodnie z podejściem przyjętym przez Orange Group zakładającym stopniowe wdrażanie kolejnych elementów Programu Compliance wprowadzono w Orange Polska Politykę Antykorupcyjną oraz Wytyczne do zapobiegania korupcji. Wprowadzona Polityka Antykorupcyjna, której uzupełnieniem są Wytyczne do zapobiegania korupcji, zawiera szczegółowe zasady i normy jej stosowania oraz odniesienia do konkretnych warunków i sytuacji pozwalające na zidentyfikowanie oraz mitygowanie ryzyka wystąpienia korupcji. Dodatkowo prowadzonych było szereg działań o charakterze informacyjnym oraz szkoleniowym mających na celu podniesienie świadomości pracowników w zakresie przepisów i zasad antykorupcyjnych obowiązujących w Spółce.

Grupa z najwyższą starannością podchodzi do kwestii sprawozdawczości finansowej i stałej komunikacji ze środowiskiem polskich i zagranicznych inwestorów, a także wypełniania obowiązków informacyjnych. Kluczowi menadżerowie odpowiedzialni za funkcję finansowe, prawne, regulacyjne oraz kontrolę wewnętrzną zapoznają się ze sprawozdaniami finansowymi i zgłaszają do nich uwagi w ramach Komitetu ds. Przekazywania Informacji. Celem tych spotkań jest by przekazywane ujawnienia w sprawozdaniach finansowych były dokładne, przejrzyste, kompletne, terminowe i zgodne z wymogami prawa i przyjętymi powszechnie praktykami, a także by rzetelnie odzwierciedlały sytuację finansową i operacyjną Spółki i Grupy. W 2015 r. Komitet ds. Przekazywania Informacji odbył sześć posiedzeń. Dodatkowo Komitet Audytowy dokonuje przeglądu sprawozdań finansowych Spółki i Grupy przed ich opublikowaniem.

Do kluczowych elementów systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem Grupy należą:

1) Audytorzy wewnętrzni przekazują raporty bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Plan audytów wewnętrznych jest corocznie oceniany przez Komitet Audytowy. Komitet ten analizuje także raporty audytorów wewnętrznych. W celu wzmocnienia niezależności Audytu Wewnętrznego, decyzje Zarządu w sprawie zatrudnienia Dyrektora Audytu Wewnętrznego, rozwiązania z nim umowy o pracę, oceny oraz wysokości jego wynagrodzenia wymagają opinii Komitetu Audytowego oraz Komitetu ds. Wynagrodzeń. Dyrektor Audytu Wewnętrznego uczestniczy we wszystkich posiedzeniach Komitetu Audytowego.

2) Spółka regularnie ocenia jakość systemu kontroli i zarządzania ryzykiem. Proces ten obejmuje identyfikację i klasyfikację czynników ryzyka finansowego i pozafinansowego w działalności Grupy – zob. punkt 8 w rozdziale IV.

3) Wprowadzono procedury służące stałemu monitorowaniu istotnych czynników ryzyka (prawnego, regulacyjnego, operacyjnego, dotyczącego sprawozdawczości finansowej, związanego z ochroną środowiska, itp.), które wyznaczają ogólne kierunki w zakresie stałej kontroli ryzyka.

W 2015 r. Zarząd po raz kolejny dokonał kompleksowej oceny kontroli wewnętrznej w odniesieniu do sprawozdawczości finansowej w Grupie. Zidentyfikowano najważniejsze problemy, eliminując je lub podejmując odpowiednie działania naprawcze. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd stwierdził, że na dzień 31 grudnia 2015 r. nie istniały żadne niedociągnięcia, które mogłyby w istotny sposób wpływać na skuteczność kontroli wewnętrznej w odniesieniu do sprawozdawczości finansowej.

d) Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu

Informacje dotyczące znaczących akcjonariuszy znajdują się w punkcie 6.3.

e) Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Spółka nie emitowała papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne akcjonariuszom lub innym podmiotom.

f) Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Spółka nie wprowadziła szczególnych ograniczeń dotyczących wykonywania prawa głosu z akcji.

g) Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Orange Polska S.A.

Przenoszenie prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Spółkę nie podlega ograniczeniom.

h) Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zarząd składa się z 3 do 10 Członków, w tym Prezesa Zarządu powoływanych i odwoływanych przez Radę Nadzorczą zwykłą większością głosów oddanych. Kadencja Członków Zarządu trwa 3 lata. Do kompetencji Zarządu należy kierowanie wszelkimi działaniami Spółki z wyłączeniem spraw, które na mocy postanowień Kodeksu spółek handlowych lub Statutu są przekazane do wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Do kompetencji Zarządu należy w szczególności ustalanie strategii Grupy, zatwierdzanie planu ekonomiczno-finansowego, tworzenie, przekształcanie i likwidowanie jednostek organizacyjnych Spółki, wykonywanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami z Grupy. Decyzja o emisji lub wykupie akcji Spółki leży wyłącznie w kompetencji Walnego Zgromadzenia.

Szczegółowy zakres uprawnień Zarządu określa Regulamin Zarządu dostępny pod adresem www.orange-ir.pl.

i) Opis zasad zmiany statutu lub umowy Spółki

Zmiana statutu wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki podjętej większością trzech czwartych głosów.

j) Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa

I. Walne Zgromadzenia odbywają się w Warszawie. Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji. Zgodnie z przyjętym Regulaminem Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca, a w razie ich nieobecności Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd, po czym spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącą. Po przedstawieniu każdej kolejnej sprawy zamieszczonej w porządku obrad Przewodniczący Walnego Zgromadzenia otwiera dyskusję, udzielając głosu w kolejności zgłaszania się. Za zgodą Walnego Zgromadzenia dyskusja może być przeprowadzana nad kilkoma punktami porządku obrad łącznie. Głos można zabierać jedynie w sprawach objętych przyjętym porządkiem obrad i aktualnie rozpatrywanych.

II. Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia Orange Polska S.A. akcjonariuszom przysługują w szczególności następujące prawa:

- 1) Akcjonariusze mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocników (innych przedstawicieli).
- 2) Każdy akcjonariusz ma prawo kandydować na Przewodniczącą Walnego Zgromadzenia lub zgłosić do protokołu jedną kandydaturę na stanowisko Przewodniczącą Walnego Zgromadzenia.
- 3) Przy rozpatrywaniu każdego punktu porządku obrad Walnego Zgromadzenia każdy akcjonariusz ma prawo do jednego 5-cio minutowego wystąpienia i 5-cio minutowej repliki.
- 4) Każdy akcjonariusz ma prawo zadawania pytań w każdej sprawie objętej porządkiem obrad.
- 5) Akcjonariusz ma prawo do sprzeciwu wobec decyzji Przewodniczącą Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenie w drodze uchwały rozstrzyga o utrzymaniu względnie uchyleniu decyzji Przewodniczącą Walnego Zgromadzenia.
- 6) Każdy akcjonariusz ma prawo wnoszenia propozycji zmian i uzupełnień do projektów uchwał objętych porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia – do czasu zamknięcia dyskusji nad punktem porządku obrad obejmującym projekt uchwały, której taka propozycja dotyczy.

k) Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działania organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących Orange Polska S.A. oraz ich komitetów

I. Skład osobowy Zarządu w 2015 r.

Skład na 1 stycznia 2015 r.:

- 1) Bruno Duthoit - Prezes Zarządu
- 2) Mariusz Gaca - Wiceprezes Zarządu
- 3) Piotr Muszyński – Wiceprezes Zarządu
- 4) Jacek Kowalski – Członek Zarządu
- 5) Maciej Nowohoński – Członek Zarządu

W dniu 8 października 2015 r. Rada Nadzorcza powołała pp. Jolantę Dudek, Bożenę Leśniewską i Michała Paschalis-Jakubowicza w skład Zarządu Spółki.

Skład na 31 grudnia 2015 r.:

- 1) Bruno Duthoit - Prezes Zarządu
- 2) Mariusz Gaca - Wiceprezes Zarządu
- 3) Piotr Muszyński – Wiceprezes Zarządu
- 4) Jolanta Dudek – Członek Zarządu
- 5) Jacek Kowalski – Członek Zarządu
- 6) Bożena Leśniewska – Członek Zarządu
- 7) Maciej Nowohoński – Członek Zarządu
- 8) Michał Paschalis-Jakubowicz – Członek Zarządu

W dniu 4 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza Orange Polska powołała pana Jean-François Fallacher na stanowisko Prezesa Zarządu Orange Polska ze skutkiem na dzień 1 maja 2016 r.

W dniu 4 lutego 2016 r. pan Bruno Duthoit złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska Prezesa Zarządu Spółki ze skutkiem na koniec dnia 30 kwietnia 2016 r.

Noty dotyczące członków Zarządu:

- Bruno Duthoit (ur. 1953) jest absolwentem Politechniki Paryskiej oraz francuskiej Krajowej Wyższej Szkoły Telekomunikacji (École Nationale Supérieure des Télécommunications). Karierę zawodową rozpoczął jako inżynier w spółce France Télécom S.A. (obecnie Orange S.A.). Wkrótce awansował na stanowisko zastępcy dyrektora regionalnego ds. inwestycji sieciowych w Regionie Dolnej Normandii, które zajmował do 1983 roku. Przez następne sześć lat piastował kierownicze stanowiska w administracji publicznej, w Międzyresortowej Delegaturze ds. Planowania Przestrzennego i Rozwoju Regionalnego (DATAR), na szczeblu regionalnym i krajowym. W 1991 roku powrócił do Orange S.A., stając na czele przedstawicielstwa Grupy w Czechach i Słowacji. W latach 1996-2013, był prezesem lub członkiem zarządu szeregu zagranicznych spółek zależnych Grupy, w tym między innymi prezesem Orange Slovensko (1996-1999), Orange Moldova (2006-2008), Orange Armenia (2008-2012) oraz Ethio telecom w Etiopii (2012-2013). Od 2001 do 2006 był Członkiem Zarządu Telekomunikacji Polskiej S.A., odpowiadając za szeroki wachlarz zagadnień: od transformacji poprzez sprzedaż, marketing i obsługę klientów po strategię i inwestycje.
- Mariusz Gaca (ur. 1973) jest absolwentem Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy oraz Uniwersytetu Warszawskiego, posiada również dyplom MBA University of Illinois at Urbana Champaign oraz AMP z INSEAD. Karierę zawodową rozpoczął w Grupie Elektrim S.A., gdzie w latach 1995-2000 współtworzył biznes plany lokalnych operatorów telekomunikacyjnych. Od 2001 roku w Grupie TP jako Dyrektor Pionu Multimediów, odpowiedzialny za rozwój oferty dostępu do Internetu dla rynku klientów indywidualnych. W latach 2005 -2009 odpowiedzialny za rynek biznesowy Grupy TP. Od 2009 roku pełnił funkcję Dyrektora Wykonawczego Grupy TP odpowiedzialnego za sprzedaż i obsługę klienta oraz Prezesa Zarządu PTK Centertel (operatora telefonii komórkowej Grupy TP), którą pełnił do niedawnego połączenia PTK Centertel z TP S.A. Od listopada 2013 roku jest odpowiedzialny za Rynek Biznesowy Orange Polska. Od 2011 r. Vice Prezydent Pracodawców RP oraz Przewodniczący Polskiej Sekcji BIAC przy OECD.
- Piotr Muszyński (ur. 1963) ukończył Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Zaawansowany Program Zarządzania organizowany przez IESE Business School/Uniwersytet Nawarry. W Orange Polska (dawniej Telekomunikacja Polska) od 2001, początkowo jako Dyrektor Pionu Obsługi Klienta, w latach 2005- 2006 Dyrektor Dywizji Obsługa i Sprzedaż, 2006 - 2008 Dyrektor Wykonawczy Grupy TP ds. Obsługi i Sprzedaży. We wrześniu 2008 roku powołany na Członka Zarządu TP ds. Operacyjnych, a od listopada 2009 Wiceprezes Zarządu TP ds. Operacyjnych. Piotr Muszyński pełni także funkcję Prezesa Rady Fundacji Wspierania Rozwoju Radiokomunikacji i Technik Multimedialnych, Wiceprezesa Rady Nadzorczej Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, jest członkiem Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN i członkiem Rady PIIT. Za swoje osiągnięcia zawodowe został wyróżniony m.in.: jako manager roku dwukrotnie w latach 2010 i 2011 nagrodą Złotej Anteny Świata Telekomunikacji oraz Złotym Cyborgiem podczas Krajowego Sympozjum Telekomunikacji i Teleinformatyki 2011 - za wybitny wkład w budowę społeczeństwa informacyjnego.
- Jolanta Dudek (ur. 1964) ukończyła Wydział Filologiczny Uniwersytetu Śląskiego oraz studia podyplomowe z zakresu Zarządzania Gospodarką Europejską, uzyskując dyplom francuskiej Ecole des Hautes Etudes Commerciales (HEC), Juy-en Josas oraz Szkoły Głównej Handlowej (SGH) w Warszawie. Jest również absolwentką Akademii Psychologii Przywództwa (2013) i Szkoły Mentorów (2015) przy Szkole Biznesu Politechniki Warszawskiej. Posiada doświadczenie jako Auditor Wiodący Systemu Zarządzania Jakością ISO 2002 oraz jako Koordynator COPC® - Customer Operations Performance Center. Karierę w branży telekomunikacyjnej rozpoczęła w 2000 roku w PTK Centertel sp. z o.o. na stanowiskach menadżerskich związanych z zarządzaniem obsługą Klientów Indywidualnych. W latach 2004-2010 pełniła funkcję Dyrektora Obsługi Klientów Biznesowych sieci komórkowej Orange. W październiku 2010 roku objęła stanowisko Dyrektora Obsługi Klientów Biznesowych w Orange Customer Service sp. z o.o., a od listopada 2013 roku pełni funkcję Prezesa Zarządu Orange Customer Service sp. z o.o. Od listopada 2013 była Dyrektorem Wykonawczym ds. Obsługi Klientów w Orange Polska. Od 2014 dodatkowo odpowiada za obszar Relacji z Klientami Orange Polska.
- Jacek Kowalski (ur. 1964) od stycznia 2011 pracuje na stanowisku Członka Zarządu TP ds. Zasobów Ludzkich. Od 2009 Dyrektor Wykonawczy TP (obecnie Orange Polska S.A.) ds. Zasobów Ludzkich, jest związany z firmą od ponad 10 lat. Swoją karierę w Grupie rozpoczynał w 2001 w PTK Centertel na stanowisku Menedżera Human Resources dla Sprzedaży i Marketingu. Od 2005 r. był Dyrektorem Pionu Zarządzania Kompetencjami i Rozwojem Pracowników. W 1989 ukończył Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego oraz w roku 1996 Studia Podyplomowe Kierowania Instytucjami Samorządowymi i Organizacjami Pozarządowymi również na Uniwersytecie Warszawskim. Wcześniej Dyrektor Szkoły Przedsiębiorczości i Kadr w Infor Training (Grupa Wydawnicza Infor) oraz Dyrektor Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli odpowiedzialny za wdrażanie programów szkoleniowych wspierających rozwój edukacji w Polsce. Członek Rady Programowej Polskiego Stowarzyszenia Zarządzania Kadrami.
- Bożena Leśniewska (ur. 1965) ukończyła Wydział Filologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademię Psychologii Przywództwa w Szkole Biznesu Politechniki Warszawskiej oraz Akademię Mentoringu. Karierę zawodową rozpoczęła w obszarze Sprzedaży w 1992 roku w DHL International Ltd. Od 1996 roku

odpowiadała za rynek sprzedaży w firmie Polkomtel S.A. początkowo jako Dyrektor Sprzedaży, następnie Dyrektor Regionu Sprzedaży, Dyrektor Departamentu Klientów Indywidualnych i Zastępca Dyrektora Departamentu Klientów Biznesowych. W 2006 roku dołączyła do zespołu Orange Polska w PTK Centertel jako Zastępca Dyrektora Pionu Sprzedaży Rynku Biznesowego, a następnie Dyrektor Pionu Sprzedaży do Klientów Biznesowych. Od 2008 roku była Dyrektorem Pionu Klientów Biznesowych, a potem Dyrektorem Sprzedaży jednocześnie w PTK Centertel i w Orange Polska. Od listopada 2013 roku była Dyrektorem Wykonawczym ds. Sprzedaży w Orange Polska. Bożena Leśniewska jest Przewodniczącym Rady Nadzorczej Orange Retail S.A. Jest członkiem Rady Programowej Polish National Sales Awards, europejskiej organizacji Women in Leadership, Rady Ekspertów THINKTANK oraz Stowarzyszenia Mentorów „Przełom”.

- Maciej Nowohoński (ur. 1973) jest Członkiem Zarządu Orange Polska ds. Finansów od marca 2014. Z Orange Polska związany jest od 2003 roku – pełnił różne role o rosnącym zakresie odpowiedzialności w obszarze finansów, w tym w szczególności funkcję Kontrolera Grupy Orange Polska w latach 2006-2014. W latach 2010-2011 Maciej Nowohoński zajmował także stanowisko Członka Zarządu w spółce Emitel natomiast w latach 2011-2013 był Członkiem Zarządu ds. Finansów w spółce PTK Centertel. Maciej Nowohoński zasiada też w radach nadzorczych wybranych spółek Grupy Orange Polska. Przed dołączeniem do zespołu Orange pracował między innymi w Arthur Andersen i Andersen Business Consulting. Jest absolwentem kierunku Handel Zagraniczny Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu oraz szkoły biznesu Hogeschool van Arnhem en Nijmegen w Holandii.
- Michał Paschalis-Jakubowicz (ur.1972) jest absolwentem Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego oraz posiada dyplom Kanadyjskiego Studium Podyplomowego MBA Szkoły Głównej Handlowej. Pracował w firmach Nicom Consulting , Polkomtel S.A., Wirtualna Polska S.A. (Członek Zarządu) i A.T.Kearney. W 2009 roku rozpoczął karierę zawodową w PTK Centertel sp. z o.o. jako Dyrektor Marketingu Usług Mobilnych. W listopadzie 2013 roku dołączył do zespołu Orange Polska jako Dyrektor Wykonawczy ds. Marketingu Rynku Masowego. We wrześniu 2015 roku Michał Paschalis-Jakubowicz został Członkiem Rady Nadzorczej spółki Telefony Podlaskie S.A.

II. Skład osobowy Rady Nadzorczej oraz jej komitetów wraz ze zmianami osobowymi w 2015 r.

Skład na 1 stycznia 2015 r.:

- 1) Maciej Witucki – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- 2) prof. Andrzej K. Koźmiński - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 3) Gervais Pellissier - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii
- 4) Marc Ricau - Sekretarz Rady Nadzorczej
- 5) dr Henryka Bochniarz – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 6) Jean-Marie Culpin – Członek Rady Nadzorczej
- 7) Eric Debroeck – Członek Rady Nadzorczej
- 8) Ramon Fernandez - Członek Rady Nadzorczej
- 9) dr Mirosław Gronicki - Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 10) Russ Houlden - Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytowego
- 11) Sławomir Lachowski - Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 12) Marie-Christine Lambert - Członek Rady Nadzorczej
- 13) Gérard Ries - Członek Rady Nadzorczej
- 14) dr Wiesław Rozłucki - Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń
- 15) Valérie Théron - Członek Rady Nadzorczej

W dniu 9 kwietnia 2015 r. wygasły mandaty pp.: Henryki Bochniarz, Ramona Fernandez, Andrzeja K. Koźmińskiego, Sławomira Lachowskiego, Marie-Christine Lambert i Wiesława Rozłuckiego.

Tego dnia Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało pp.: Henrykę Bochniarz, Ramona Fernandez, Andrzeja K. Koźmińskiego, Marie-Christine Lambert, Marię Pasło-Wiśniewską i Wiesława Rozłuckiego na Członków Rady Nadzorczej.

Skład na 31 grudnia 2015 r.:

- 1) Maciej Witucki – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- 2) prof. Andrzej K. Koźmiński - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 3) Gervais Pellissier - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii
- 4) Marc Ricau - Sekretarz Rady Nadzorczej
- 5) dr Henryka Bochniarz – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 6) Jean-Marie Culpin – Członek Rady Nadzorczej
- 7) Eric Debroeck – Członek Rady Nadzorczej

- 8) Ramon Fernandez - Członek Rady Nadzorczej
- 9) dr Mirosław Gronicki - Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 10) Russ Houlden - Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytowego
- 11) Marie-Christine Lambert - Członek Rady Nadzorczej
- 12) Maria Pasło-Wiśniewska - Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 13) Gérard Ries - Członek Rady Nadzorczej
- 14) dr Wiesław Rozłucki - Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń
- 15) Valérie Thérond - Członek Rady Nadzorczej

W chwili obecnej w skład Rady Nadzorczej Orange Polska wchodzi sześciu Członków niezależnych: prof. Andrzej K. Koźmiński, dr Henryka Bochniarz, dr Mirosław Gronicki, Russ Houlden, Maria Pasło-Wiśniewska i dr Wiesław Rozłucki.

W dniu 3 lutego 2016 r. pan prof. Andrzej K. Koźmiński zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej Orange Polska S.A ze skutkiem od dnia 12 kwietnia 2016 r.

Skład Komitetów Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2015 r.:

Komitet Audytowy:

- 1) Russ Houlden – Przewodniczący
- 2) Marie-Christine Lambert
- 3) Maria Pasło-Wiśniewska
- 4) Marc Ricau

Pracom Komitetu przewodniczy Pan Russ Houlden, niezależny Członek Rady Nadzorczej, który posiada odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje w kwestiach finansowo-księgowych oraz audytu.

Komitet ds. Wynagrodzeń:

- 1) dr Wiesław Rozłucki – Przewodniczący
- 2) prof. Andrzej K. Koźmiński
- 3) Marc Ricau
- 4) Valérie Thérond

Komitet ds. Strategii:

- 1) Gervais Pellissier – Przewodniczący
- 2) dr Henryka Bochniarz
- 3) Eric Debroeck
- 4) dr Mirosław Gronicki
- 5) Maria Pasło-Wiśniewska
- 6) Gérard Ries

Maciej Witucki, Przewodniczący Rady Nadzorczej oraz Russ Houlden Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytowego na stałe uczestniczą w posiedzeniach Komitetu ds. Strategii.

Poniżej znajduje się zestawienie Zwyczajnych Walnych zgromadzeń, na których wygasają mandaty członków Zarządu i Rady Nadzorczej Orange Polska:

Zarząd	Data WZA
1. Bruno Duthoit - Prezes Zarządu	2016
2. Mariusz Gaca - Wiceprezes Zarządu	2017
3. Piotr Muszyński - Wiceprezes Zarządu	2017
4. Jolanta Dudek	2018
5. Jacek Kowalski	2017
6. Bożena Leśniewska	2018
7. Maciej Nowohoński	2017
8. Michał Paschalis-Jakubowicz	2018
Rada Nadzorcza	Data WZA

1. Maciej WITUCKI – Przewodniczący	2016
2. Andrzej K. KOŹMIŃSKI – Zastępca Przewodniczącego	2018
3. Gervais PELLISSIER – Zastępca Przewodniczącego	2016
4. Marc RICAU – Secretary	2016
5. Henryka BOCHNIARZ	2018
6. Jean-Marie CULPIN	2016
7. Eric DEBROECK	2016
8. Ramon FERNANDEZ	2018
9. Mirosław GRONICKI	2016
10. Russ HOULDEN	2017
11. Marie-Christine LAMBERT	2018
12. Maria PASŁO-WIŚNIEWSKA	2018
13. Gérard RIES	2017
14. Wiesław ROZŁUCKI	2018
15. Valérie THÉRON	2017

III. Opis działania Zarządu

Pracami Zarządu Spółki kieruje Prezes Zarządu. Prezes Zarządu, a w razie jego nieobecności wskazany przez niego inny Członek Zarządu, przewodniczy posiedzeniom Zarządu Spółki. Uchwały Zarządu mogą być powzięte, jeżeli wszyscy Członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględnie większością głosów pełnego składu powołanego Zarządu. Poszczególni Członkowie Zarządu zarządzają powierzonymi im obszarami działalności Spółki.

Szczegółowe obowiązki i zakres odpowiedzialności Zarządu są określone w Regulaminie Zarządu dostępnym pod adresem www.orange-ir.pl.

IV. Opis działania Rady Nadzorczej

Prace Rady Nadzorczej koordynuje Przewodniczący przy wsparciu Sekretarza Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza odbywa posiedzenie, co najmniej raz na kwartał. Zarząd lub Członek Rady Nadzorczej mogą żądać zwołania Rady Nadzorczej, podając proponowany porządek obrad. Przewodniczący Rady Nadzorczej zwołuje posiedzenie w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku. Jeżeli Przewodniczący Rady Nadzorczej nie zwoła posiedzenia w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku, wnioskodawca może je zwołać samodzielnie, podając datę, miejsce i proponowany porządek obrad. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały zwykłą większością głosów oddanych przy obecności, co najmniej połowy składu Rady Nadzorczej. W przypadku głosowania, w którym oddano taką samą liczbę głosów za oraz przeciw, głos rozstrzygający przysługuje Przewodniczącemu Rady.

Rada Nadzorcza pełni swe obowiązki kolegialnie, ale przekazała część kompetencji określonym komitetom, które opisano poniżej.

Regulamin Rady Nadzorczej dostępny jest pod adresem www.orange-ir.pl.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy między innymi powoływanie Członków Zarządu i określanie ich wynagrodzenia, powoływanie niezależnych audytorów oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością Spółki. W ramach funkcji nadzorczych, Rada Nadzorcza rozpatruje plan strategiczny i roczny budżet Grupy, a także monitoruje jej wyniki operacyjne i finansowe, wyraża opinie dotyczące zaciągania zobowiązań przekraczających równowartość 100.000.000 EUR, wyraża opinie dotyczące zbywania składników majątkowych Grupy o wartości przekraczającej równowartość 100.000.000 EUR, ocenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wnioski Zarządu, co do podziału zysków lub pokrycia strat. Przy rozpatrywaniu wyżej wymienionych spraw Rada Nadzorcza bierze pod uwagę uwarunkowania społeczne, ekologiczne i etyczne działalności Grupy.

Dodatkowo, zmieniona Ustawa o Rachunkowości (z dnia 29 września 1994), która została opublikowana w 2009 r. zwiększyła zakres odpowiedzialności Członków Rady Nadzorczej za rzetelność i prawidłową prezentację raportowania finansowego Spółki.

V. Opis działania komitetów Rady Nadzorczej

A) Komitet Audytowy

Zadaniem Komitetu jest doradzanie Radzie Nadzorczej w kwestiach właściwego wdrażania zasad sprawozdawczości finansowej oraz kontroli budżetowej i wewnętrznej, w tym zarządzania ryzykiem w Grupie, a także współpraca z biegłymi rewidentami Spółki.

Najważniejsze zadania Komitetu obejmują:

- 1) Nadzorowanie rzetelności informacji finansowej przekazywanej przez Spółkę i Grupę, a w szczególności monitorowanie:
 - a) Prawdopodobieństwa i zgodności zasad rachunkowości stosowanych przez Spółkę i Grupę, w tym kryteriów konsolidacji wyników finansowych;
 - b) Zmian standardów, zasad i praktyk rachunkowych;
 - c) Głównych obszarów sprawozdawczości podlegających osądowi;
 - d) Znaczących korekt wynikających z przeprowadzonego audytu;
 - e) Oświadczeń o kontynuacji działalności Spółki;
 - f) Zgodności z obowiązującymi przepisami o rachunkowości;
- 2) Przegląd, co najmniej raz w roku, systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem Grupy w celu dokonania oceny czy w miarę możliwości najważniejsze ryzyka (w tym związane ze zgodnością z obowiązującymi przepisami i regulacjami) są prawidłowo identyfikowane, zarządzane i prezentowane;
- 3) Coroczny przegląd programu prac Audytu Wewnętrznego, w tym przegląd niezależności funkcji Audytu Wewnętrznego oraz jego budżetu, jak również koordynację prac pomiędzy audytorami wewnętrznymi i biegłymi rewidentami;
- 4) Analizę raportów audytorów wewnętrznych Grupy i głównych wniosków z innych badań wewnętrznych, jak również odpowiedzi Zarządu na zgłoszone rekomendacje;
- 5) Wydawanie zaleceń w odniesieniu do zatrudnienia, rozwiązywania umowy o pracę, oceny i/lub wynagrodzenia (w tym przyznania premii) dyrektora Audytu Wewnętrznego;
- 6) Analizę i opiniowanie dla Zarządu i / lub do Rady Nadzorczej (zgodnie ze wskazaniem) istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami;
- 7) Monitorowanie pracy biegłych rewidentów Spółki pod kątem niezależności i obiektywności i przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji, co do wyboru i wynagrodzenia biegłych rewidentów Spółki, ze szczególnym uwzględnieniem wynagrodzenia za dodatkowe usługi;
- 8) Analizę przyczyn rezygnacji biegłego rewidenta;
- 9) Omawianie z biegłymi rewidentami Spółki, przed rozpoczęciem każdego badania rocznego sprawozdania finansowego, charakteru i zakresu badania oraz monitorowanie prac biegłych rewidentów;
- 10) Omawianie (z udziałem lub bez udziału Zarządu Spółki) wszelkich problemów lub zastrzeżeń zidentyfikowanych podczas badania sprawozdań finansowych;
- 11) Analizę skuteczności procesu badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta oraz odpowiedzi Zarządu na sformułowane zalecenia;
- 12) Rozpatrywanie wszelkich innych kwestii, na które zwrócił uwagę Komitet lub Rada Nadzorcza;
- 13) Regularne informowanie Rady Nadzorczej o wszelkich znaczących kwestiach leżących w zakresie działalności Komitetu;
- 14) Przedstawienie Radzie Nadzorczej rocznego sprawozdania z działalności Komitetu Audytowego i wyników tej działalności.

B) Komitet ds. Wynagrodzeń

Zadaniem Komitetu ds. Wynagrodzeń jest doradzanie Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi w kwestii ogólnej polityki wynagrodzeń i nominacji w Grupie określanie warunków zatrudnienia oraz wysokości wynagrodzeń Członków Zarządu (wraz z wyznaczaniem celów), a także rekomendowanie Radzie Nadzorczej wysokości pensji i premii dla Członków Zarządu.

C) Komitet ds. Strategii

Do zadań Komitetu ds. Strategii należy:

- 1) formułowanie opinii i zaleceń dla Rady Nadzorczej w sprawie przygotowywanych przez Zarząd planów strategicznych oraz uwag zgłaszanych przez Radę Nadzorczą do takich planów, w szczególności względem zasadniczych wariantów strategii,
- 2) konsultowanie wszelkich projektów strategicznych w zakresie rozwoju Grupy, monitorowanie realizacji współpracy partnerskiej w ramach Grupy oraz projektów wiążących się z umowami o strategicznym znaczeniu dla Grupy (Komitet przekazuje sprawozdania i zalecenia dotyczące poszczególnych projektów tego typu Radzie Nadzorczej).

W szczególności, Komitet ds. Strategii rozpatruje następujące projekty:

- 1) umowy i sojusze strategiczne oraz umowy o współpracy technicznej i inżynierskiej, w tym wynikające ze strategicznego partnerstwa Grupy z Orange SA,
- 2) znaczące transakcje zakupu i sprzedaży majątku.

SŁOWNIK POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH

4G – standard telefonii komórkowej czwartej generacji, zwany również zamiennie LTE (Long Term Evolution)

Access Fee – opłata abonamentowa (abonament miesięczny w nowych planach taryfowych, obejmujący darmowe minuty)

ARPU (Average Revenue per User) – średnie miesięczne przychody na abonenta

AUPU (Average Usage per User) – średni czas połączeń na abonenta

BSA (Bitstream Acces Offer) – oferta hurtowego dostępu szerokopasmowego

CATV – telewizja kablowa

CDMA (Code Division Multiple Access) – bezprzewodowa sieć telefonii komórkowej drugiej generacji wykorzystywana również, jako bezprzewodowa pętla abonencka na terenach gdzie użycie sieci kablowej jest ekonomicznie nieuzasadnione.

Data user – użytkownik korzystający z bezprzewodowej transmisji danych w danym miesiącu

DLD (Domestic Long Distance Calls) – połączenia międzystrefowe

DSLAM (Digital Subscriber Line Access Multiplexer) – multiplexer dostępu do cyfrowego łącza abonenckiego

EBITDA – zysk operacyjny + amortyzacja + odpis aktualizujący wartość firmy + odpis aktualizujący wartość aktywów długoterminowych

F2M (Fixed to Mobile Calls) – połączenia do sieci komórkowych (z sieci stacjonarnej)

FBB – stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu

Fibre access network project (dostęp do sieci w oparciu o światłowód) – przebudowa sieci stacjonarnego szerokopasmowego dostępu do Internetu z wykorzystaniem technologii światłowodowej, która zapewni użytkownikowi końcowemu dostęp z prędkością powyżej 100 Mb/s

FTE – w przeliczeniu na pełne etaty

FTTH – światłowód bezpośrednio do mieszkania

FVNO (Fixed Virtual Network Operator) – operator wirtualnej sieci telefonii stacjonarnej

ICT (Information and Communication Technologies) – obszar usług telekomunikacji i informatyki

ILD (International Calls) – połączenia międzynarodowe

IP TV (TV over Internet Protocol) – protokół umożliwiający transmisję sygnałów telewizyjnych przez Internet

LC (Local Calls) – połączenia lokalne

Liquidity Ratio (wskaźnik płynności) – środki pieniężne oraz niewykorzystane linie kredytowe podzielone przez dług do spłaty w ciągu najbliższych 18 miesięcy

LLU (Local Loop Unbundling) – uwolnienie pętli lokalnej

LTE (Long Term Evolution) – standard przesyłu danych w telefonii komórkowej (4G)

M2M (Machine to Machine) - telemetria

MAN (Metropolitan Area Network) – Sieć Miejska

MPLS (MultiProtocol Label Switching) – technologia zarządzania ruchem stosowana w sieciach VPN

MTR (Mobile Termination Rates) – stawki za zakończenie połączeń w sieciach komórkowych

MVNO (Mobile Virtual Network Operator) – operator wirtualnej sieci telefonii komórkowej

Net Gearing (dźwignia finansowa netto) – dźwignia finansowa netto po uwzględnieniu zabezpieczeń = Dług netto po uwzględnieniu zabezpieczeń podzielony przez dług netto po uwzględnieniu zabezpieczeń + kapitały własne

Organic Cash Flow (organiczne przepływy pieniężne) – organiczne przepływy środków pieniężnych netto, tj. przepływy pieniężne z działalności operacyjnej – wydatki inwestycyjne (poniesione lub należne) + wpływy ze sprzedaży aktywów

POS – punkt sprzedaży

POTS (Plain Old Telephone Services) – tradycyjne usługi sieci telefonicznej

„RAN” (umowa) - umowa w zakresie współkorzystania z radiowych sieci dostępowych

RGU (Revenue Generation Unit) - przychód z danej usługi

RIO (Reference Interconnection Offer) – oferta ramowa w zakresie połączenia sieci telekomunikacyjnych

SAC (Subscriber Acquisition Cost) – koszt pozyskania abonenta

SIMO – oferta obejmująca tylko kartę SIM bez urządzenia

SMP (Significant Market Power) – znacząca pozycja rynkowa

SRC - koszt utrzymania klienta

UKE – Urząd Komunikacji Elektronicznej

UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

USO (Universal Service Obligation) – oferta usług powszechnych

VDSL – łącze w technologii VDSL

VHBB – łącze szerokopasmowe bardzo wysokiej prędkości powyżej 30 Mb/s

VoIP (Voice over Internet Protocol) – protokół umożliwiający przesyłanie głosu poprzez Internet

WLL (Wireless Local Loop) – bezprzewodowa pętla lokalna

WLR (Wholesale Line Rental) – hurtowa odsprzedaż abonamentu

Podpisy wszystkich członków Zarządu Orange Polska

15 lutego 2016 r.	Bruno Duthoit	Prezes Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Maciej Nowohoński	Członek Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Mariusz Gaca	Wiceprezes Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Piotr Muszyński	Wiceprezes Zarządu	
ata	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Jolanta Dudek	Członek Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Jacek Kowalski	Członek Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Bożena Leśniewska	Członek Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Michał Paschalis-Jakubowicz	Członek Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis